

Hozzájárulás
Városi-árvapít. Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként dé. u. 4—5 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városi-árvapít.: Fischer Fülöp könyv-
kereskedés.
Helyközi telefon 203. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kötszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak
Égész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitlár postáéra 40 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetésekre
vonatkozó Fischer Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendők.

Bérmegtelen levelek csak ismert kass-
ból fogadtaak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Hévícz Lajos.

Csütörtök, október 1.

Tisztviselő és beamter.

Hol itt, hol ott merül föl egy egy megdöbbentő és mélyen elszomorító eset, hogy valamelyik tisztviselő sikkasztott.

A fizetése kicsiny volt, a családja meg nagy. Pénz körül forgolódott. A szükség, a nyomor hajtotta. — A pénz kezé ügyében volt. Kisértetbe esett. A kisértés ereje nagyobb volt, mint a lelkiismerete. Tettét ez nem menti, de magyarázza.

A vármegyék, városok a tisztviselők ellátására mindig szegények, csak a már megeseett kár pótlására módosak. A kár pótlása mindig gyorsan megy; de mikor arról van szó, hogy a tisztviselők becsületesebb ellátásával el kellene lehetöleg kergetni a bünbe ejtő kisértetet: akkor a csigákkal versenyeznek az illetékes tényezők lassuságban és — nem lehet tőlük megtagadni a babért! — győztesen kerülnek ki a versenyből.

Ahol már megmozdultak is a megyei s általában a közigazgatási tisztviselők anyagi helyzetének rendezését illetően: ott sem látunk még eredményt; ellenben: rómséges rekordot a csigamozgás terén.

„Azt mondják: be kell várni az állami tisztviselők fizetés rendezését. — Ennek a kérdésnek azonban ugyancsak befellegzett — egy időre.

A parlamenti rend helyreállítása után kétségtelenül a tisztviselők fizetés- rendezésének kell első sorban napirendre kerülni.

De mikor lesz az? — Van-e olyan politikai proféta, aki ezt meg tudná jó-
solni?

Pedig a tisztviselők anyagi helyzetét, melylyel erkölcsi súlyuk is szoros kapcsolatban van, most már igazán rendezni kell minden vonalon; mert helyzetük egyre tarthatatlanabbá válik.

A magyar nemzet — valljuk meg őszintén! — a multban nem becsülte

meg tisztviselői karát úgy, ahogy ezt a kart egy öntudatos nemzetnek — a maga belső ereje és megszilárdulása érdekében is — méltatnia és megbecsülnie kell. A tisztviselői tekintély Magyarország-
gon alig ismert fogalom.

A tisztviselőt és működését csak ritka esetben méltatja a magyar társadalom igazságosan.

Az az ismert magyar betegség, mely a becsületes munkát a felületes csillogtatások mögött nem veszi észre és elismeréssel csak azoknak adózik, akik feltűnést tudnak kelteni, — a tisztviselő karában grasszál legerősebben. — Nemcsak közigazgatási téren, hanem még az államanál is afele mesterkedésekkel feltűnéshajhászással, stréerkedéssel szokás ma még megcsinálni az ugynevezett érdemeket.

Nagy szerencsétlensége ez a mi országunknak. E miatt nem tudjuk, nem látjuk be mi még most sem, hogy egy

TÁRCA.

Az orvvadász.

Írta: Albert Delvallé.

Ledruné asszony, a chenneforti erdőcsész fia tal felesége, egy zsámolyra állva, ludhust adott a madárnak, melynek a kalitkója az resz alatt állott, midőn hirtelen dühös kutyaugatás hangzott fel.

Meglepetésében majd hogy le nem esett. — Mi az Cézár? — kérdezte oda fordulva. De a kutya a sövényre ágaskodva egyre ugatott.

— Csiba, csiba, Cézár.
Majd a zsámolyról leszállva, ment, hogy nyak- szíjon ragadja az állatot s visszajött vele, hogy láncra kösse s majd a hátát megvervegetve, be-
tuszkolta az ólába.

— És most hallgass — parancsolta neki — felvevén a földről egy füzágot és megfenyegelt-
vén vele.

Erre maga is a kerítéshez közeledett a kikan-
dikált a ház tájára; balra az uton semmi jobbra és előtte magas bozótok zárták el a kilátást; hallgatódzott.

Ugy rémletéi előtte, hogy zörög a haraszt s csaknem abban a pillanatban egy ember magas-
lott fel a lombok alól, ki miután bizalmatlan és forkészo tekintetet vetett maga körül, közeledett feléje.

Ledruné nem mozdult, de az arca egészen elsápadt.
— Jacques! — mondta

A férfi, egy huszonöt-huszonhat éves legény, tagbaszakadt alakka, szabályos, kedves arccal közeledett a kerítéshez.

— Igen, Magda — mondta szeliden — én vagyok, Jacques, Félév óta, hogy férjnéi vagy s most először merészkedtem a közeledbe. Lát-
tam a férjedet ma reggel két métföldre innen s megállás nélkül is futottam, hogy lássalak, hirt halljak felőled... hogy tudjam: vajjon boldog vagy-e. Mondd, boldog vagy?

Ledruné nem felelt és amint Jacques ismételte a kérdését:

— Kérlek — mondta — kérlek, ne maradj itt. Ha visszatérne, ha észrevenne... okvetlenül szerencsétlenség történnék...

— Ne féltsd őt, Magda. Te nagyon jól tudod, hogy nem vagyok felgyervekze! Hogy magam megvédjem, nincs egyebem, mint a botom. Egy puskalövessel hamar lerözhötna a nyakáról.

— Menekülj, Jacques, menekülj! ismételte a fiatal asszony borzalommal. — Rosszul tettem, hogy ide jöttem és meghallgattalak.

— En is rosszul tettem, hogy szeretlek még, Magda?

— Oh, hallgass!

— Hallgassak? És miért? Most hogy férj-
nél vagy; most, hogy a másé vagy, mitől félsz még mindig? Egykor, hogy hajadon leány voltál, azt mondatd, hogy hallgassak, mikor megvallo-
tam neked szerelmemet; de akkor hinne-
engedted, hogy te is szeretsz. — Sőt egyszer, emlékszel-e még rá, azt mondatd: „Ha egyik leszünk, beszélhetsz így hozzám, Jacques, de addig nem szabad téged meghallgatnom.” — Emlékszel még rá? En engedelmekedtem neked, mert biztam benned, mert reméltem. De most miért fosztanám meg magamat attól az egyetlen vigasztalástól, hogy megvalljam neked, mennyit szenvedek, mily nyomoru vagyok, hogy szemedre hányjam hazudozásodat, árulásodat.

Magda mindegy tiltakozóan nyujtotta ki a kezét e heves szavakkal szemben.

— Jacques, a te szemrehányásaid igazságta-
lanok — mondta — te nagyon jól tudod, hogy akkor nem hazudtam, hogy őszinte voltam és az az árulás, melyet említettél, nem az én, ha-

SCHEER nagy mechanikai

MUZEUM

Vasárnaptól kezdve

a Zárda-utczában látható!

Viaszkmuzeum

Természetben uránzotli viaszalakokkal.

A szenzációs műsorból kiemelendő:

A szerb királygyilkosság Belgrádban.

Uj! XIII. Leo pápa temetése. Uj!

Nyitva d. e. 9 órától este 10 óráig

Belépti díj 30 fill. katona és gyermekjegy 20 fill

Minden látogató egy értékes ajándékot kap.

Számos látogatásért esedésk

SCHEER KÁROLY.

olyan országban, mint a mienk, ahol annyiféle nemzetiség lakik, a nemzeti törekvések, a nemzeti egység megvalósításához erősebb, hatalmasabb tényező nem is képzelhető, mint egy olyan tisztviselői kar, mely kötelességtudásban, tapintatosságban, szakértelemben, hűségében, odaadásban tökélyes és megrendíthetetlen.

Lám: kedves szomszédjaink, Ausztriában már elértek a politikai okosságok ezt a színvonalát!

Nézzünk csak át!

Minden felbomlott már. A nemzeti-ségek egymást marják. — Kielesedett helyzetek viaskodnak egymással. — A züllésnek, szakadásnak minden erjesztő szere működésben van és Ausztria mind ezt állja vitézül.

Miért?

Mert egy hatalmas beamteri kar, mely a kötelességtudáson, a tapintatosságon, a szakértelmen, a hűsögen és odaadásán kívül semmiféle lélek-mozgató erőt nem fogad magába, — eltéphetetlenül erős szálakkal fűzi össze az állam széthuzó elemeit.

Igen, de Ausztriában ideje korán is gondoskodtak arról, hogy a beamterek tekintélyét, egyéni függetlenségét anyagi gondok meg ne zavarják.

Mi a tisztviselői karban ezt a hatalmas összetartó erőt még nem ismertük föl. A mi szerencsétlen politikai viszonyaink közöttiilyen összetartó erőt képező tisztviselői szellem nem is tejlódhatott

ki. Egyrésről azért, mert egész politikai életünk a tekintélyek lerombolásának szerencsétlen elvi alapján fekszik; másrésről azért, mert Magyarországon még az anyagi függetlenség sem biztosít egyéni tekintélyt, hanem csak a pazar gavalléroskodás, a nagyon is költséges és veszedelmes szereplés a nyilvánosság előtt.

Ezt kell majd az új törvény életbe léptetése után megváltoztatni.

Azt a gondolatot kell föléleszteni a nemzetben; azt kell bevinni a köztudatba, hogy a magyar tisztviselői kar erejével biztosíthatjuk csak a magyar faj hegemoniáját.

Ez okból van szükségünk arra, hogy a tisztviselői kar, mely nálunk egész nagy társadalmi réteget képvisel, erős és akcióképes legyen. Ne küzdjön anyagi gondokkal! Ne legyen kénytelen nyilvános szereplést hajhászni azért, hogy elismerést arathasson. És hogy el tudjon magától úzni minden kísértetet.

— A miniszterelnök lemondása. Váratlan hírt hoztak szerdán a fővárosi reggeli lapok: Khuen Héderváry Károly miniszterelnök lemondását. Egyik felhivatalos a lemondást így publikálja:

„A képviselőháznak keddre összehívott ülése egy oly incidenssel végződött, mely gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnököt arra bírta, hogy lemondását nyomban távoztalag beadja

Keletkezett pedig ez az incidens abból, hogy az ellenzék kemény bírálat alá vette Körber miniszterelnöknek az osztrák birodalmi gyűlésben tett nyilatkozatait. E bír-

latok folyamán többszörös felszólítás történt a miniszterelnökhöz, hogy álláspontját e kérdésben nyilatkoztassa ki. A miniszterelnök e hozzá intézett felszólításra kijelentette, hogy szigorúan és tántoríthatlanul áll a magyar alkotmány alapján és semmiféle oly magyarázatot nem fogad el bármily oldalról, a mely a magyar alkotmánnyal ellenkezik.

Ekkor történt azonban az az incidens, melynek hordereje a miniszterelnököt lemondásának benyújtására bírta. Az ellenzék részéről ugyanis a miniszterelnök nyilatkozatának napirendretülését kérték s a Házi többség ehhez az indítványhoz hozzájárult.

A mai eseményekkel a már úgyis szinte végtelenül bonyolódott helyzet újabb komplikációval súlyosodott. Hogy miképpen fejlődnek tovább a viszonyok, a jó Isten a megmondhatója. Mindenesetre a józan és higgadt tényezők legvégső erőfeszítésére van szükség, hogy a válság aggasztó jelenségei dacára a kibontakozást megkeressék és megtalálják.

Szegedy Róza hamvainak exhumálása.

A költő és szerelmese egyesültek. Csak két koporsó fala választja már el őket haló poraikban. Az aranyszavú költő mellé, akinél szebben soha senki szemzengte el a szerelem megható fenségét, odakerült a »Hymfi-dalok« hősnője, szeretett hitvese. Már régen alakult egy bizottság Sümegen, amely elbatározta, hogy Kisfaludy Sándor hitvesének szobrát omelet és a zalai alispán leányának hamvait exhumálva, azt a Kisfaludyak ősi temetkezési helyén térje hamvai mellett eltemetik. Az exhumálás e hó 23 án ment végbe Sümegen a »Szegedy Rozália szoborbizottság« és a hatóság jelenlétében. A Kisfaludy-család részé-

nem egyes egyedül a te lelkiismereted nyomhatja.

— Az enyémet?

Igen, a tiedet! Aki inkább otthagytál a vetélytársad karjában, semhogy lemondottál volna arról az utalatos foglalkozásról. Igaz való, Jacques, hogy szerettelek, esküszöm neked, de nem tudtam rászánni magamat arra az életre, melyet te nyitottál nekem; nem éreztem bátorságot magamban szembeszállani egy bünső élet veszélyeivel, felvenni a mindennapi küzdelmet a törvénnyel; felemelt fővel akartam az oldaladon haladni, megőrizni a becsületet emberek, mindenekfelett pedig szüleimnek becsülését, kik önkre bezárták volna az ajtóikat előttem, ha valaha beleegyeztem volna, hogy oly férfi neje leszek, kit előbb utóbb átóler a törvény keze. Mért nem halgattál rám Jacques? Mért nem követted a tanácsainkat? Az én férjem is köztetek tartozott egykor. Ő is orvvadás volt! És még sem habozott. Mikor felajánlották neki ezt az állást, amelyet te elutasítottál, ő eljött az apámhoz és az szívesen fogadta, Te megakartad őrizni a szabadságodat, nem méltányos volt-e, hogy add vissza az enyémet? A férjemmel...

A harag lángja lobbant fel a Jacques szemében?

— A farkasból házőrző kutya lesz! — mondta összeszezorított fogakkal.

— Nem vagyok-e boldogabb így?

Nem, Magda — felelte Jacques. Nem, te nem vagy boldogabb! — Ha az utolsó pillanatilgy visszautasítottam az ajánlatokat, amelyeket neked tettek, azért történt, mert azzal hízlegettem magamnak, hogy te nem hagysz el. — Mert az maradván, ami most vagyok, tudtam, hogy teljesíthetem minden kívánságodat, hogy több pénzt szerezhetek pár hónap alatt, mint amennyit itt adtak volna. Nem, te nem vagy boldogabb, Magda, mert én szeretlek, mint senki más nem szerethet; mert csak azért igyekeztem szabadulni minden békiytől, hogy annál erősebben rágaszkodhassam tehozód, mert nem akartam

szolgálni senki, hogy annál inkább a te rabszolgád maradhassak,

Két könyecsepp pergett végig a fiatal asszony arcán.

— Te sirsz, Magda — mondta Jacques. — Nem vagyok tehát egészen idegen előtted?

Megfogta az egyik kezét és az ajkaihoz vitte anélkül, hogy Magdának ereje lett volna védekezni, mikor egy éles fűty remegtette meg őket.

— O jön! mondta Magda, visszarántván kezét.

— Bizonyos vagy benne?

Igen, messziről hívti szokta a Cézárt, ha haza érkezik. Menj... az Istenért, Jacques!

A legény távozt.

— Az Istenre kérék! — ismételte.

Isten veled, Magda! — mondotta Jacques.

Es egy ugrással az erdő szélén termett. Ideje is volt. A másik pillanatban Ledru ott termett.

A házban találta a feleségét,

— Jó napot, Magda! — mondta őt megülve. — Képzeld csak, amit bejöttem, úgy láttam, mintha valami mozgott volna a bozótban; pedig hát erre nincsenek sétálók. Nem vetted észre valakit?

— Nem!

— Oh!

A falra akasztotta a puskáját.

— Nincs készen az ebéd?

— Még nincs. Elkéstem a kertben.

Az asszony hangja szakított. Ledru észrevette és hozzá lépett.

— Mi lett téged, Magda? Te egészen izgatott vagy.

Az asszonyka zavarba jött.

— Lássuk — folytatta a férfi — itt valami történt!

Es összevont szemöldökkel nézett arcába.

— Magda — mondta tompán — hallottam, hogy a Menyét megint visszajött a faluba.

— A Menyét?

— Igen, Jacques, hiszen tudod, hogy mi csak így szoktuk őt hívti! Talán bizony elég vakmerő lett volna?...

Magd! nem tudott hazudni.

Igen — mondta — Az imént a kertben voltam, beszélt velem, de ide nem jött be.

— Es mit mondott a-ked?

— A szememre hányta, hogy tégedet választottalak, elmondta, hogy milyen boldogtalan!

Amint az asszony halgatott, az erdőőr egy lépést tett a puskája felé; de Magda hozzárohant:

— Hallgass! mit akarsz tenni? Csak nem öld meg?! Rosszul tette, hogy ide jött, de az még nem bűn; inkább sajnálni lehet őt.

Ledru egy székre hanyatlott.

— Igazad van — mondta tompán. De ha még vonzalmat értesz iránta, vigyázzon magára!

Mert előbb utóbb számadásunk lesz egymással!

Egy idő múlva Ledru, ki rendszerint a reggeli után kiment, hogy este térjen haza, már delután megjött.

A felesége megötközött rajta a kérdésgette.

— Ki kell pihennem magamat — mondta.

— Dolgom lesz az éjjel.

Magda megpróbálta kérdésgetni, de Ledru konok hallgatásba zárkózott: szótzede, tisztogatta a puskáját s miután rendbe hozta, ruhástól végig dőlt az ágyon s aludt egész vacsoráig.

Nyolc óraker felkelt, az asztalhoz ült s megint lefeküdt.

Magda nem bírta szemét lehunyni. Valami azt sugta neki, hogy találkaja lesz férjének egykori jegyesével s halálos aggodalom szállta meg a gondolatra, hogy ezek az emberek ő miatt gyűlölik egymást és hogy e két gyűlölet összecsapásából talán nagy szerencsétlenség fog származni. Ledru egyébiránt, mióta a felesége elárulta Jacques látogatását, éppen nem titkolta érzelmeit.

— A Menyét ügyes és fortélyos — mondta a feleségének — a löport nem szereti, beéri törrel, löpvszövel is, soha nem látni puskátá kezében; de ha nem is nyújt alkalmat, hogy a földbe tektessem, a börtönt nem kéri el! Es ha fenyeget! Oh lelkekre, annál csunyábbat lát!

(Folytatása következik.)

HIREK.

ről jelen volt: Kisfaludy Tivadar. A sümegi róm. kath. temetőben, ahol a költő hitvesének hamvait nyugosznak, felállt Szegedy Róza sírját és a sírból kiemelték a koporsót. A 180 cm. hosszú tölgylakoporsón még meg volt Szegedy Róza nevének pár betűje, részszegelyekből kiverve. A test már elporladt régen. A tetemből csak a csontváza maradt meg, a sötétbarna finom halotti lepelben. A nyak táján egy selyemszalag volt. A dus haj még teljes épségben díszíti a koponyát. Egy olvasót és két arany függőt is találtak. A bizottság a talált csontokat, ruházatot és ékszereket a koporsóból kiemelte és díszes érc-koporsóba helyezve vitték Kisfaludy Sándor sírboltjába. A régi koporsó maradványait újra visszatették. A költő és hitvese pedig már együtt álmódják örök álmukat a „boldog szerelemről”.

A kegyeletes aktszról felvett jegyzőkönyv így hangzik:

Jegyzőkönyv

Kisfaludy Sándorné, szül. Szegedy Rozália hamvainak a Szegedy Rozália szoborbizottság és a hatóság jelenlétében Sümegen 1903. szept. 25-án történt exhumálásáról és az exhumált hamvaknak Kisfaludy Sándor sírjába történt elhelyezéséről.

Jelen voltak.

A hatóság részéről: Karácsony Kálmán szolgabíró, Lukonich Gábor dr. (b. megyei tiszti főorvos, járáserő).

A Szegedy Rozália szoborbizottság részéről: Lukonich Gábor dr. elnök, Kellmen Károly dr. alelnök, Karácsony Kálmán jegyző, Füzik Gyula, Daruay Kálmán, Éles Kálmán és Nemeth János.

A Kisfaludy-család részéről: Kisfaludy Tivadar.

A helybeli plébánia részéről: Nemei Jenő plébános.

Jelen voltak még: Szardahelyi Károly, Krisztkovich József, Lucifer Lajos és Bakó István temetőgondnok.

A sümegi róm. kath. temetőben a kápolna előtt Szegedy Róza sírja teneték jelenlétében fölszavatva, abban mintegy 180 cm. mélységben a Szegedy Róza hamvait rejtő koporsóra ráakadt a bizottság.

A tetemet beföldő korhadó koporsófüdőt Daruay Kálmán óvatosan fölszedve, a bizottság Szegedy Rozáliának ugyszólván teljes csontvázára lett. A tetemet sötétbarna, finom szövésű, meglehetősen ép ruházat borította. A cipő darabjai is megvoltak. A bizottság a talp hosszát megmérte: 22 cm. A nyak táján egy teljesen ép szalagcsokor feküdt, selyemből. A virágos mintájú halotti lepel is épp állapotban találta a bizottság.

A csontváza korhadó felben. A rendkívül dus haját egészen ép állapotban köríté a koponyát, mely a fejből egyedül maradt épen, míg a fej többi része elkorhadott. A haj színe világosgyenyebarna. Az alsó állkapocsban két fog még ép, a többi hiányzik. A lábzsárcsontok teljesen épek.

A koporsóban volt még egy olvasó kis keresztel és egy pár arany függő. Az egyik függő lógója egy kis kereszt, a másiké a rózsaszínű ékű.

A bizottság a talált csontokat, ruházatot, fülbevalókat és az olvasót a sírből kiemelte és a jegyzőkönyv eredetijével együtt egy érc-koporsóba helyezte, míg jegyzőkönyv hiteles másolatát a sümegi Kaszinó elnökségének őrizetére bízta.

Szegedy Rozália hamvait tartalmazó érc-koporsó a sümegi szolgabírói hivatal pecétjével lezárva és azután basszentelve, ferjének, Kisfaludy Sándorának a sümegi róm. kath. temetőben lévő sírboltjában helyeztetett el.

Szegedy Rozália exhumált sírjába a koporsó maradványait visszahelyezte a sír betemetetté a bizottság.

Jegyzőkönyv bezáratott és aláíratott.

K. m. f.

Aláírások

— **Esküvő.** Götz Ferenc keszthelyi kir. táblabíró, a járásbíróság vezetőjének leányát Gizi kizasszonyt, október hó 14-én vezeti oltárhoz Mátyás Andor okleveles gazdatiszt a keszthelyi róm. kath. templomban.

— **Páspóki főbiztos.** A veszprémi megyés püspök Póller Pá. veszprémi apát-kanonokot a veszprémi egyházmegye területén levő középső koláknak főbiztosává nevezte ki.

— **Deák Ferenc emléktábla.** Dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspök a haza bölcsének, Deák Ferencnek, október hó 17-én bekövetkező száz éves születése évfordulója alkalmából egyházmegyéje pápához a nagy hazafi kimagasló érdemeit méltató pü-pöki körlevelet intézett, melynek vármegyénkire vonatkozó részét megszívlelőül ide iktatjuk: „Egyházmegyém hazánk bölcsének szülőegyházmegyéje. Itt élete leghymerkorát, itt nevelkedett fel és kezdte ki magát nagy hivatására, innét küldetett ki a haza ügyeinek intézése és terhes munkálkodásainak taradalmait is itt szokta kipihenni. Sokan élnek még közöttünk, kik őt személyesen is ismerték és akik őt életében is mint példányképeket és vezérünket tiszteltük. — Nekünk tehát már ezen indokból is fokozottabban mérveink köteletségünk a tervezett ünnepélyt fényt lehetőleg emelnünk.” Ugyanezért elrendeli körlevelének végén a hazafias szellemű főpapa, hogy egyházmegyéje minden plébániájában f. évi október hó 17-én, mint a haza bölcsé születésének százados évfordulóján, ünnepélyes szent mise tartassék, amelyen a plébániához tartozó r. k. iskolák növendékei részt vegyének, a szent mise végével halánk hű kifejezésül hazánk nagy fiaért 3 Miatyánkot és 3 Ödvözlégy Máriát imádkozzanak és ezután az iskolai ünnepélyek oly módon rendezessenek, amint ezt a miniszteri rendelet előírja.

— **Deák Ferenc emléktábla.** Deák Ferenc születésének századik évfordulója alkalmából országsszerte rendezett ünnepségek közt előkelő helyet foglalt el a nagykanizsai **Irodalmi és Művészeti Kör** által rendezendő **ünnepség**. A kör tudvalevőleg a város közönségének hozzájárulásával **Telecs Ede** szobrászművésszel ez alkalomra elkészíttette a haza bölcsének domborművét, ércebe öntött emléktábláját, mely az első művészelkötött emlékmű lesz városunkban. — Az emléktábla telelezése október hó 18-án lesz, és nemcsak kiegészítő részét fogja képezni a város által ugyanaz nap délelőtt rendezendő ünnepségnek, hanem annak legkimagaslóbb mozzanatát leszén. A telelezési ünnepélyen az összes helybeli egyesületek és intézetek testületileg vesznek részt. A megnyitó beszédet **Csösti Márk** főgimnásiumi tanár, a kör irodalmi szakosztályának elnöke, — az emlékbeszédet **Szalay Sándor** áll. el. isk. igazgató, lapunk felelős szerkesztője, — a záróbeszédet pedig **Horváth György** főgimn. igazgató a kör elnöke fogja tartani. — Az ünnepélyre dr. **Ulrich** [Révai] József főgimn. tanár által irt alkalmi ódát **Kopácsy György** főgimn. tanár fogja előadni. — Szerep jut továbbá az ünnepélyen a kör dalárdájának és a főgimn. ifjúság énekkarának. Az ünnepségen jelenlesz az emlékmű zseniális megalkotója **Telecs Ede** szobrászművész és a Képzőművészeti Társulat több előkelő tagja.

— **Iparkiaállítás Nagykanizsán** Szept. hó 27-én a nagykanizsai Ipartestület **Gözl Viktor** ipartestületi elnök elnöksége alatt népes értekezletet tartott a Nagykanizsán rendezendő iparkiaállítás ügyében. — A jelenlevők mindegyike a kiállítás megtartása mellett nyilatkozott meg. Eltérés csak annyiban volt, hogy a jelenlevők egy része a kiállítást az egész megyére kívánta ki-

terjeszteni, de a többség célszerűbbnek találta a helyi kiállítást, mely elég gazdagnak érkezik, ha iparosaink saját jól felgott érdekükben a kiállítás eszméjét magukévá teszik, és azt készítményeikkel gyarapítani kötelességüknek fogják ismerni. Megtudandó, hogy ezen kötelességért mennyire hatja át iparosainkat, nagyobb bizottságot küldött ki az értekezlet. Ha a kötelező jelentkezések — mint azt reméljük — érdemleges számban fognak beérkezni, a kiállítás végrehajtó bizottságát megalakítják. — Élénk visszhangra talált **Révész Lajos** szerkesztő által felvetett amaz eszme, hogy a kiállítással egyidejűleg rendezessék városunkban terményvásár, amint ez két évtized előtt városunkban szokásos volt. Amennyiben az iparkiaállítás alapja meg lesz vetve, a terményvásár ügyében a Nagykanizsa és vidéke Gazdaköre és a Kereskedők Társulata véleményadásra fel fog kérteni. **Halvax Frigyes** v. tanácsos, iparhátsági biztos indítványára az értekezlet **Révész Lajos** szerkesztőt felkérte az írásbeli teendő elállítására, ki erre, az ipartestület jegyzőjének segédkezése mellett **készséggel vállalkozott is**. — A kiállítást 1904 szept. hó elejére tervezik.

— **Politikai hír.** A keszthelyi szabadelvű párt több tava a múlt hetekben falragasztok bocsátott ki Ezekben a keszthelyi szabadelvű párti elődséget arra kéri, hogy az ismert d-breceni átirat tárgyalása vegett gyűlést hívjon össze. A falragaszt mint nyílt levelet, e heten k-rvény kapcsán megküldötték Bathany József grófnak, a párt elnökének. — A érvényű mintegy 100 választó irta alá, a kik intézkedtek, hogy a debreceniek az átiratot úgy a pártelőknek, mint a jegyzőknek megküldjék.

— **Új postapalota** Mindenkinnek nagy örömet okozhat majd az a hatalmas új postapalota a távrida- és teleton-palota, melyre csakugyan alkalmi zhatjuk a szót: palota. Minden várakozást felülmúlva ezen épület külső díszje, berendezéséről pedig, mely kizárólagosan Opris Péter posta- és távrida-igazgató gyakorlati értekeit fogja dicsegetni, majd csak az épület teljes elkészülte után essek szó. — Sajnos nem városunk postapalotájáról írhatjuk ezt, hanem a most épülő pécsiéről. A gyönyörű görök épület, mint a „Pécsi Napló” írja: berendezés nélkül a meghaladja majd az 500.000-koronát! Menyivel szerényebb postapalottával is megelőlednek Nagykanizsa! De hát bizunk és remélünk. Opris Péter posta- és távrida igazgató szives ígéretelei mi is bizunk ezen ügyben és hisszük, hogy mint Pécsset keresztül vitte, a gyönyörű postapalota felépítését, épp így gondja lesz arra, hogy a mostani egy cseppet sem célszerű postapalota helyén, szép, modern posta épület épüljön.

— **Megszökött toloncok.** Szepember hó 23-án a csakortonyi toloncház felana. felbontása után annak három lakója megszökött. A szökőregek ezek: **Weisz** (false Patersen) Ottó állítólag hamburgi illetőségű tolonc. **Egri Zoltán** szabadkai illetőségű 23 éves asztalos segéd, **Kollár** József 37 éves virjei illetőségű tolonc. — A szökőrengyomozását a csakortonyi járás főszolgabírája elrendelte.

Adófizetés az ex-lex-ben. Egyes vármegyékben az év folyamán óriási összegekre szaporodnak fel az adóhátralek. Így Torontál vármegyében az időszerint 5.001.000 koronát tesz ki az adóhátralek. És ez óriási adóhátralek főleg a törvényen kívüli állapot szomorú következménye. — Valóban megdöbbentő je enesez ez, ha meggondoljuk, hogy mi lesz ennek következménye, ha ez áldatlan állapot megszűnik. — Minelyt az ex-lex állapot megűnik, a kincstár kénytelen lesz, mar csak az állami háztartás megzavart egyensúlyának helyreállításra végeit is, a külön levő tartozásokat kénytelenül szigorral mulhatatlanul behajtani. És ez olyan időben fog történni, amikor a kizsádoság nem lesz értékesíthető termény vagy jószág, a kisiparos pedig más célokra fordította keresményét. Akkor aztán már nagyon nehéz lesz az állam iránti fizetési kötelezettségekhez eleget tenni, mert hiszen a folyó tartozások is súlyosan nehezednek az adózó közönségre. Az ex-lex állapotot tehát nem lesz jó ezen irányban kibaszni, mert bizony az adókat fogja az leginkább sújtani.

— **Politikus kereskedő ifjak** A zalaege- szegi kereskedő ifjak, mint a fővárosi lapok újságol- ják, táviratban ödvözölték a függetlenségi pártot. A távirat szerint a zalaege szegi kereskedő ifjak bámulattal és rokonszenvvel kísérik a nemzet jogairól folytatott titáni küzdelmet és kívánják, hogy a nemzeti együttérzés tudata erősítse a pár- tot küzdelmében.

— **Laskay-ügy.** Laskay Tivadar, a már bejelentett tanúknak meghalasztása után, ismét egy sereg tanút jelentett be, a kiknek nagyobb részét a törvényszék a tárgyaláson már meghall- gatta. A katonaisai kir. törvényszék vizsgálóbírája október 10-én újra Keszthelyre utazik, hogy a következő nevek alatt bejelentett tanúk vallomá- sait jegyzőkönyvbe foglalja: — Braun Józsefné, Udvardi Mária, Kober István, Kenesiné, Kacssey Mariaka, Zrinyi József, Meszlényi Bozidárné, özv. Kovsa Jánosné, özv. Muth Lina, Somogyvári Babi, dr. Simon S., Muth Lina, Laskay Ernő, Laskay Emil, Fülöp Dénes, dr. Illés Ignác, Pál Samu, Magyar Janos, Balla Imréné, Zitterbarth Kálmán, Zitterbarth Kálmáné, Marton László, Babi nerő réti cseszné, Somogyi Mór.

— **A jegyzők óhaját.** A magyaror szági községi és körjegyzők országos központi egyesülete szeptember hó 30-án Budapesten tar- totta meg évi rendes közgyűlését. Az előző je- lentés élénk világot vet azokra a bajokra, melyek- ben a közigazgatás e legszükségesebb munkái ainyolódnak. Mert a közigazgatási ügyvitel egy-é ges szabályozása több irányban bármily üdvös hatást eredményezett, amde azt a hibás rendszer, melyben közigazgatásunk fejlődött, nem bírta minden oldalról annyira leküzdeni, mint remény- lennék. Az egyszerűsítési törvény a községi tör- vény megfelelő módosítása nélkül nem hajtható végre. E mellett az is lényeges szükség, hogy az egyszerűsítést a többi kormányzati ágak ügyköré- re is kiterjessék. Addig azonban, míg ezek a mélyreható intézkedések a politikai boggyóalimak megoldása után a közigazgatási általános ren- dezésének most még alig sejtendő idejében, meg- történhetnek, sürgős szükségnek tartják a jegyzők a következőket.

1. Az állami adóügy kezelésének minden ága kapcsolassék ki a jegyző hatásköréből s az adó- ügyi adminisztráció bizassék az állami közegre.
 2. A községi és körjegyzők fizetésének mfmé- numa 1800 koronában állapítassék meg, 2000 koronás ötödeves körpótlékkal. A körpótlékat az állam fizesse.
 3. Allittassék a jegyző a községi közigazgatás élére megfelelő hatáskörrel felruhazva.
 4. A jegyzők fizetését saját pénztárából elő- fizetesse az állam s tegye lehetővé, hogy a jegyzők fizetéseiket havi részletekben, rendszeren megkapják.
 5. A községi közigazgatásban szükséges se- géd személyzet állami költségén való alkalmazása törvényben biztosíttassék.
 6. A jegyzők nyu díjügye, a néptanátk nyu- díjügyének módjára véteassék állami kezelésbe.
 7. Alkottassék meg a tisztviselők felelősségé- ről szóló törvény és a szolgálati szabályzat.
 8. Töröltessek el a pusztai biztosok fel- pó- adómentességi joga.
 9. Könyvittessék meg a községek vagyonszer- zési joga.
- Nincs benne kétségünk, hogy — amint a béka helyreáll — a kormány és a törvényhozás, tudatában a jegyzők és a községi közigazgatás nyomtaszó helyzetének, komolyan fontolóra ves- zi a jegyzők kívánásait.

— **A katonai tüntetésekhez.** A hároméves katonák bentartása miatt utóbbi időben mindig gyakrabban ismétlődő zavargások első szoru- oru eseménye minap játszódott le a Soproni és Brassói hadbíróóság előtt. A katonai bíróóság több közlegényt felülbőn sulyos büntetésekkel súlyolt. — Sopronból jelentik. A Szeptember 13 iki katonai tüntetések részesei ügyében a had- bíróóság most hozta meg az első ítéletet. Viosz Géza 48. gyalogezredbeli közlegényt sulyos fegyelem sértésért nyolc havi fogságban és egy évi után- szolgálatban marasztalta el. Brassóból táviratolozák: A hadbíróóság a 2. gyalog ezred tüntető katonái közül három nyolc hónapi, kettőt hat hónapi börtörré és az 50. eszredből hat katonát több hó napi börtörré ítélt.

— **Vers a másvilág küszöbéről.** Vastag Gábor tapoccai költőves szörnyen megnúta az életét melynek javát már leőrölte; lévén hatvan esztendő. Minap gondolt egyet elővette revol-

verét a ládafiából s kétszer a feleségire, kétszer magára lött Vastag azonnal meghalt az aszony meg él, de aligha gyógyul fel. A véres családi drámára érdekes világot vet az alábbi vers, melyet Vastag Gábor szerzett s a labjlja zsebében találták meg. A vers így hangzik:

• Vastag Gábor azt gondolta magába
Jobb lesz neki elmenni más világra
Mert megunta életét az ég alatt.
Jobb lesz neki ott a sötét föld alatt
Ezt a kutyaszívűt is hozzátok el, utánam
Hogy többé senkit se szakaljon
Tik meg boc-casatok meg jó arátim
Hogyha vétettem bár akármit
Aldjon meg az Isten benneteket
Ebbe a ruhába temetessenek el engemet.

— **Hír a kacsaról.** Egyik vidéki laplár sunknak Szilas-Balhásról írja tudósítója, hogy ott egy földmives család házánál a napokban négylábú kacsa kelt ki a tojásból. Egy hétig élt a kis csoda, kikelt, aztán elpusztult, mely után felküldték Budapestre a muzeumába. Tekintve, hogy már kivül vagyunk az uborka szezonon, hisszük, hogy nem hírlapi kacsa — a négylábú kacsa. (Szerk.)

— **Ongyilkosság.** Golubics Juliaka 27 éves cselédeleány, urnője özv. Dobrovics Dömötörné távolléttét arra használta föl, hogy vasárnap reggel marólóvot ivott. — Ugylátszik, hogy mégsem akart otthon meghalni, mert mindjárt a reggeli órákban elment egy nő ismerőséhez és egész napot át ott maradt. A leány betegnek mondta magát, tényleg azonban a marólóg hatása alatt kinlódtot. Este 9 óra után kedvese kíséretében hazament, de alig volt 1/2 óráig otthon, iszonyu kínok közt meghalt. — A kedden megejtett rendőrorvosi boncolás kiderítette, hogy a leány halálát lugkő mérgezés okozta.

— **A posta köréből.** A pécsi posta- és távirata igazgatóság kerületében ismét 15 növen- dék fog felvételt és pedig, a Nagykanizsa 2-ik számú, keszthelyi, bonyhádi, dombóvári, duna- földvári, marcali, paksi, szigetvári és villányi m. kir. posta- és távirata hivataloknál egy-egy továbbá 6 posta mesteri posta- és távirata hivatalnál egy-egy. Folyamodni lehet f. é. október hó végéig. — Közlelőbbi felvilágosítást ad minden posta- és távirata hivatal.

— **Balcsetek.** Saffer Jenő 17 éves asztalos- legény hétfőn este a körhintáról leesett és sulyos sérülést szenvedett.

Nagy József 58 éves kiskanizsai földműves a szőlőben leesett egy fáról, többrendbeli, de jelentéktelenebb zuzódást szenvedett.

Plander Ferencné szül. Facs Anna asszonyt a vágóhidra vezető uton egy arra haladó kocsi elgázolta.

— **Eltűnt asszony.** Hoffmann Gyuláné szül. Talabér Rozália, zalaege szegi költőves neje, ki 32 éves rom. kah. férjes, alacsony termelő, baja és zeme barna, arca kerekded, himlő helyes e hó 24-én éjjel lakásáról eltávozott s az óta óta vissza nem tért. Eltűnéskor fehér inget s egy rozsa barket alsó szoknyát és reklit viselt. Hozzártartozói azt hiszik, hogy öngyilkosságot kö- vetett el. Feltalálása iránt a nyomozást folyamlat- ban van.

— **Rendőri értesítés.** A közkórház mögött levő katonai gyakorló téren éretlen gyerkeőök az ott gyakorló katonaságot gyakorlataik közben meggyézeikkel, lármájukkal és a téren való futkozásukkal zavarják. Ez okból a rendőrkapitány figyelmzetteti a város közönségét, hogy a nevezett gyakorló tere felett kizárólag a katonaság rendezkezik, mértisa gyakorló tere való lépést katonai gyakorlatok tartama alatt a város polgári lakosságának szigoruan megtiltja.

— **A történet.** Varga József 20 éves sümegi kocsis valahogy egy katonasággal történetéhez jutott. A vak történetből előbb kivette a puskaport, azután próbálta elűtteni, de a kapsli nem sült el. Erre egy társzese vaszdegelet verte, erre ráhelyezte a történyt; és ráűtött. Mostmár az elűtés nemcsak sikerült, hanem a hüvelyt is darabokra szórta szét. — Fájdalom, egy szilank a szegény fiatal leány honaljába furódott ott áttűtőtte a vastag ütőeret, úgy hogy erős sugárban szókótt ki a vér. A sulyosan sebesült ifjut kivitték a kórházba, de mire az orvost odahívták; már agoniában volt. A szerénostlenség után alig egy óra múlva a leány kiszendvedt.

— **Nevelő akta.** A csöndes szürke és semmiképpen sem vidám akta-világnak vannak ilyen kivételes tarjai is, elénkyszeredett gyerme- kei a közigazgatási humorak. Többnyire valami vackor-ize is van ennek a jókedve, haem az alábbi történetken keserű utóíz nélkül mosog- hat minden adófizető polgár.

Nemrégiben valami új oszlop kerülköztöt a torony alá, azok közül az igazi oszlopok közül való, melyek semmi címert nem viselnek ugyan, de terhet annál többet, a címerek helyett isi Szóval ideig-óráig való napidíjasi rangja volt a fiatal embernek, aki hamar megszokta az akta- poros világot, a fél-félórás pipaszurkálást, a tiz órai szilvóriumozást meg mit, a rézkalamusok gyors kopptatásába is beletanult, hanem egy dol- laggal sehogy se bírt tisztába jónni. Azokkal a titokteljes rébu zokkal tudniillik, melyek akta- külsőfele a sötétlenek a következőképpen:

Erk...
Tiszt...
Egyezt...
Exp..

Ezeket a szódarabokat, melyek azt jelentik, mibor érkezett az akta, ki tisztázta, egyeztetette s mikor expedálta, rendszeren megoldják még egy- gyel. — Arra, amelyik szerencsés volt reterekias végett a tanácsba is bekerülnei, ráírják, hogy ref. ez, meg ez.

Különösen ez a „ref.” vonta magára az új oszlop figyelmét. Akárhogy forgatta az esztét, nem tudott rájónni: mi lehet ez a „ref. Piros Péter”, „ref. Lila Pál”. Végre is — szegyer, nem szé- yen — odalordult öreg szomszédjához:

— Ugyan kérem alásan kollega ur, mit szo- kott jelenteni ez a „ref.“?
— Aunye kérem, ugyan hol járt iskolába, hogy még ezt se tudja? Mi a fenét jelentene egyebet, minthogy: református!
— Igen? Én is azt gondoltam, de nem voltam benne biztos — föllentett elvörösödve az ujonc.
S mikor bevezette az aktaját, ráírta szép ómbólyú betűkkel:
Ist. Fein Márkus.

Szerkesztői üzenet.

Vasárnapi munkaszünet. 1. A vidéki pénzüntézetek vasárnap egyáltalán nem lehetnek nyitva. 2.) A munkaszünetről szóló rendelet h) pontja értelmében déli tizenkét óráig meg van engedve a mézárás, hentes és kalbászészítő iparnál az elárusítás és szállítás. Olyan városban azonban, melyben a lakóköz száma a huszszret meghaladja, ezt a munkát délelőtt tiz óráig lehet folytatni. 3.) Aki a rendelet határozatait megszegi meg Nagykanizsan is kihágást követ el és két koronától hatszáz koronáig terjedhető büzbüntetéssel büntetendő. 4.) Ez üzenetünk második pontja szerint kérszét üzenet vasárnap délután vagy este nem tartható nyitva. Az már természetesen ma kérdés, hogy miért tart nyitva. **Kís kíváncsi.** Sorsjegy hurak ellengrés- sével epp ugy van foglalkozásunk, mint arcsré- pítő kenőcsök ajánlatával. Forduljon kérdéseivel, valamelyik fővárosi laphoz.
C. Z. Kérdésére nincs módunkban felvilágosi- tást adni.

Irodalom.

— **Még egy hadiparancs.** A szenzációs hatású chlopyi hadiparancs után most újabb jelent meg, amely azonban nem elkésredést, hanem örömet okoz. Ezt az új hadiparancsot ugyanis a Matyás Diák adta köze a kereken kijenti benne, hogy eddigi vigaszához. Ületenségehez és mulatságos voltához szigoruan ragaszkodik és abból, hogy kacajit keltsen, nem enged soha, de soha. Így hát mindenké nyugodt lehet, hogy a Matyás Diák ezentul is olyan lesz, mint eddig s így hadserege a néptörzsekkel együtt megnyugod- hatik. A Matyás Diák tovább is a legjobb elcslap marad, úgy szövegéhez, mint karrikatúráiban. Előfizetést ara negyed évre 3 korona. Mutatvány- számot keszvegegél küld. A Matyás Diák Murai Károly szerkesztésében a Wodianer F. é. Fü. kiadásában jelenik meg. Kiadóhivatala Budapest, IV., Sarkantyú-utca 3 szám alatt van.

— A bécsi kamarilla elleni haroból a Budapest című politikai napilap is derekasan kivette a maga részét. Szívósan és ritka bátorsággal küzdött a nemzeti követelményekért s a magyar hadseregért. Egyáltalán a Budapest már több mint negyedszázada változtalanul küzd az országot. De a Budapest más tekintetben is megérdemli azt a nagy támogatást, amelyben részesül. Kitűnő szerkesztői, füge és megbízható ujság. Vészeirkeket országgyűlési képviselők írják. Köztük Kossuth Ferenc. Tarcarovatában irodalmunk legjelesebb íróival találkozzunk. Hírei frissek. Regényei érdekfeszítők. Nagy előnye, hogy a napieseményeket művészi kivitelben illusztrálva is hozza. Olcsósága mellett több kedvezményben részesíti olvasóit. Vasárnaponki áfóaphoz egészen díjtalanul humorisztikus mellékletet csatol, s e vioclap talánymegfejtői között értékes könyveket sorsol ki. A lap minden állandó, rendszer előfizetője díszes és gazdag tartalmu naptárt kap ajándékol. Szóval a „Budapest” olyan napilap, mely méltó a támo aláira. Előfizetési ára negyed évre csak 6 korona, egy hónapra 2 korona. Mutatványzamatot kívánatra barki ingyen kaphat. Az előfizetések, megrendelések a Budapest kiadóhivatalához Budapest IV., Sarkantyú—utca 3 szám alá küldendők.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsán 1903 szept. 50.

Elték kereslet mellett az árak néhány fillérral javultak. Irányzat emelkedő.

Mai árak:

78 kiló buza	7 25/30	közönséges	6 —
70 " rozs	5 85/90	fehér, bab	6 25
zab	5 25/30	tarka "	6 10
I-a árpa	6 25/—		—

50 kg. kanizsai paritással.

Kiáltás.

Pénzkölcsön.

Állami, megyei, városi, vasuti, posta és nyilvános intézeteknél működő nyugdíjképes hivatalnokok, tanárok és katonatisztek, (házassági ovadékra is)

nagyon olcsó és könnyen visszafizethető havi törlesztéses kölcsönt kaphatnak.

A lebonyolítás gyorsan és teljes discretion mellett történik.

Költség vagy bármiféle előleges fizetés nem teljesíthető.

... Bővebb felvilágosítást ad ...

Bankképviselet

Pécsett, Pestafiók 58.

M á r

1 koronáért

50.000

korona nyerhető

ORVOS- sorsjáték

BUDAPEST, IV. VÁCZI-UTCZA 17/a.

M á r

1 koronáért

50.000

korona nyerhető.

Főnyeremény **50.000** korona érték.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Miután a huzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessék késni, hanem nagybecsű megrendelését sziveskedjék lehetőleg azonnal elintézni, mert a **huzás már**

f. é. október hó 10-én lesz.

Orvos-sorsjáték központi irodája:

Budapest, IV., Váczi-utca 17/a.

Sorsjegyek a következő helyeken kaphatók helyben:

Fischel Fülöp, Kaufmann Mór, Gerstner Adolf

és

Milhoffer Kálmán uraknál,

továbbá minden dohánytőzsdében és minden vidéki városban.

„Jövendő”

irodalmi és politikai ujság.

Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyes füzet ára 30 fillér

Kapható FISCHEL FULOP könyvkereskedésében NAGYKANIZSÁN.

Egy csésze jó tea kedvelője, mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Házvezetőnő kerestetik

gazdaságban egy önálló urhoz. — Ajánlatok a lap kiadóhivatalába kéretnek.

80%-os Ecet-szesz

étel- és belső-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 34, vagy 14 liter kutvizbe öntünk 1 liter 80 százalékos ecetszeszt

A befőtt-ecet előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kutviz ajánlatos. Az ecetszesz és az abból készített ecet nem romlik. Ezzel az ecettel készített befőtt nem penészedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona.

Postai szétkúldás
1 liltértől kezdve.

HIGITAS NÉLKÜL MEG NEM KÖSTOLANDÓ.

HIGITAS NÉLKÜL MEG NEM KÖSTOLANDÓ.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásában az alábbi nyegzett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belsődi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézet jóváhagyott élelmiszeri és élevesztési szabályok vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 21.) vegyi ellenőrzése alatti!

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézet jóváhagyott élelmiszeri és élevesztési szabályok vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 21.) vegyi ellenőrzése alatti!

— Zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságtól. —

60290. I. 1903. sz.

249-1

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterumnak folyó évi szeptember hó 17-én 79863-903. szám alatt kelt magas rendelete folytán a dohánygyártmányok, anyagok és szereknek 1904. január hó 1-től 1906. évi december hó végéig terjedő három évi időtartamra a nagykanizsai vaspálya udvarából a m. kir. dohányáruraktár helyiségeibe és onnét vissza a nagykanizsai vaspálya udvarába leendő szállítása tekintetében nyilvános árlejtés és ajánlati tárgyalás megtartása határozottatván el, arra határidőül

folyó évi november hó 3-ik napjának d. e. 10 órája

kitűzetik. Szállítási díjjal a vaspályáról a dohányáruraktár helyiségeibe szállítandó szállítványokra nézve minden száz (100) kgr. után hat és fél (6½) krajcárral (13 fillérral) állapítatik meg. — A dohányáruraktár helyiségeiből a vaspálya udvarába történő fuvarozásoknál a szállítási díj száz (100) kgr. súlyú szállítványtól ugyan csak a fentírt összeggel van megállapítva.

Az árlejtés fentírt napon és időben a nagykanizsai m. kir. adóhivatalnál fog megtartatni. Ajánlattevők erkölcsiségüket igazoló hatósági bizonylat bemutatásán kívül kötelesek száz (100) forint (200 korona) bánatpénzt az árlejtés előtt letenni, vagy ennek valamely kir. pénztárnál történő letételét nyugtával igazolni.

A legelőnyösebb ajánlattevő bánatpénze biztosítékul visszatartatik és vele a szerződés felsebb helyről kieszközölendő jóváhagyás fentartása mellett megkötötték, mely szerződés a vállalkozóra nézve azonnal kötelező erővel bír, míg a magas kincstárra nézve a kötelezettség csak a szerződés jóváhagyása után áll be.

Jelen vállalatra 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok is elfogadhatók, melyek 100 ft. (200 korona) bánatpénzzel felszerelve

folyó évi november hó 3-ik napjának reggeli 9 órájáig

a nagykanizsai m. kir. adóhivatal főnökénél benyújtandók; ezen ajánlatok felbontása, a szóbeli árlejtés befejezte után fog eszközöltetni. Később beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A szerződési feltételek a nagykanizsai m. kir. adóhivatalnál megtekinthetők.

Zala-Egerszeg. 1903. szeptember 23-án.

ODOR
m. kir. pénzügyigazgató

Gyomorbetegeknek,

kik meghűlés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhűg, vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód által **gyomorhajtban, gyomorkatharusban, gyomorgörésben, gyomorfájdalmakban, nehéz emésztésben, vagy nyálkásodásban** szenvednek, azoknak alábbi kitűnő házi szer ajánlatik, melynek gyógyhatása már rég kipróbáltatott.

Ezen emésztési és vértisztító szer
a Hubert Ullrich-féle növénybor

Ezen növény-bor kitűnő gyógyszerjének ismét növényekből jó borral vegyítve készült, erősebb és feleleveníti az emberi gyomorszerveket anélkül, hogy gyomorhajtó szer volna. Ezen növény-bor eltávolítja a vére dények zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképzésre. Ezen növény-bor idejekorán történő használatnál már a gyomorhajtokr csírájában elfojtja. Nem szabad lebet késlekedni és minden más erős, módta az egészségre ártalmas szerektől ezen növény-bor használatát előnyben akar részesíteni. Minden symptomát mint *főfájás, felbőgés, gyomorfájd., feljűdés, rosszullét, melyek chronicus gyomorhajtoknál a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.*

Székrekedések és ennek kellemtelen következményei, mint *szorulás, kolikafájdalmak, szíveérés, és matlanság, májvértörzés,* ezen növény-bor által gyorsan és enyhén szűnhetnek meg. Ez a növény-bor megszünt minden *emészhetetlenséget,* a gyomorszerveknek *felfrissülést* nyújt és könnyű székbeállítás folytán minden alkalmatlan anyagot gyomor és belekből eltávolít.

Halvány, aszott kinézés, verhiány, elerőtlenedés legtöbb esetben a rossz emésztés, hiányos vérképzés és májbetegsége a következményei. Teljes *éledgyatlanság, ideges kimerültség és kedélytelenség, ugy főfájás* mint *alvás nélküliség* lesnylik az embert. A növény-bor az elgyengült életének frisséget ad. A növény-bor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést, erősíti az anyagcserét, javítja a vérképződést, megnyugtítja a felagatott idegeket és a betegnek *új erőt és új életet* szerez. Számos elismert és közzé írtak tanúsítják mindezt.

A növény-bor üvegenként 3 korona és 4 koronáért kapható a Nagykanizsai, Ujvári, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi, Csergőli, Berzenczei, Góspai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotorii, Mura-Csányi, Rátkai, Podttroni, Szelnicei, Alsó-Lendvai, Pákai, Bakai, Novai, Baki, Pölskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kaposvári, Taranyi, Virzei, St.-Georgeni, Kallinaoai, Novigrádi, Kapronczai, Perlaki, Csáktornyai, Varasdi, ugy az ország minden nagyobb gyógyszerárakban.

A nagykanizsai gyógyszerárak három és több üveg növény-bori eredeti áron hármentve szállítanak osztrák-magyar monarchia bármely vidékére.

Utánzóktól óvakodni kell és kizárólag **HUBERT ULLRICH-féle növény-bor** kéréndő. 136

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4—5 óra közt.

Idő intézendő a lap szemléli részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városházépület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedés.

Helyközi telefon 103. szám.

Előfizetési árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitlár postára 40 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetőkre
vonatkozó Fischel Fülöp könyvtá-
rásába intézendők.

Bármeilyen levelek csak ismert korszak
501 fogadtatás al.

Egyes szám ára 30 fillér.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtársa: Révész Lajos.

Vasárnap, október 4.

Haladás.

Wlassics Gyula kultuszminiszter a középiskolai művészi nevelés terén korszakalkotó működést fejtett ki. A miniszter finom érzékkel feltogva a kérdés nagy horderejét, a mit lehetett, mindent megtett, hogy a törvény keretén belül a szükséges újításokkal gazdagítsa a középiskola nevelő erejét. Legújabb rendelete koronája eddigi tetteinek.

Mielőtt az új rendeletet ismertetnők, röviden elmondjuk az előzményeket.

A betű hivei, a pápaszemes filológusok, a klasszikus szellem interpretálását haszonbérlik, minekutána éveken át gyötörték az ifjuságot az idővonzással és az aorisztikusokkal, azt hitték: elegendő a klasszikus szellem megértéséhez, ha végezetül betanították egy pár művész nevéit. A művészetek izlés és szellemnevelő erejét teljesen megvetették. Lessing Laukoonya és főképp annak elavult részei uralkodtak megdönthetetlen dogmákként.

A művészi, nevelés fontosságának fölismerése után eleinte a művészetek szemléltetésének elvót hangsúlyozták külföldön is, nálunk is.

Hasztalalan hírdettük néhányán, hogy a művészi nevelés alapja a rajz. Hogy a rajzidelettantizmus általánossá válása után remélhetjük csak művészi izlésünk fellendülését.

Hogy tehát a reformnak a rajztanárképzőből kell kiindulnia, a rajzoktatás reformján kell folytatódni, az egyetemi tanárképzésnek kell művészi szellemet öltenie s hogy a középiskolába nem újabb névgarmadát, nem új holt adathalmazt, hanem izlésfejlesztési törekvést kell bevinni.

E felfogásnak utjában állott a középiskolai törvény és ezen az alapon a gyakorlat. Meg az alkalmas tanárananyag. Egypár helyen azonban, a hol ezt a szellemet be lehetett vezetni, fényes eredményeket mutathattunk be. A példa döntött. K. Lippich Elek min. osztálytanácsos, az ügyért nemesen lelkesedve, egész tehetségével a művészi nevelés alapos reformját dolgozta ki. Ennek az eredménye a rajztanárképző újabb reformja, ma pedig a miniszter legújabb rendelete a rajztanítás reformjáról, modern szellemben, a mint ez különben már az új gimnáziumi utasításban is megnyilatkozik.

Örömmel üdvözöljük a minisztert, a ki elrendelte, hogy a szabadkézi rajzot, mint rendkívüli tantárgyat, intenzívebben tanítsák az alsó osztályokban.

De az összes osztályokba kellene. A gyermek — az új népiskolai tanterv után — már bizonyos rajzbeli képességgel fog a középiskolába jönni. Ezt elhanyagolni nem szabad.

Rendkívüli tantárgyként a szabadkézi rajzot minden osztálynak gyakorolnia kell.

A miniszter igéri, hogy az ennek megfelelő tanmenetet legközelebb kiadja. Remélhetőleg ez az új tanmenet a modern rajztanítás vívmányait fel fogja ölelni. Az új rajztanár-nemzedék persze így fog tanítani. De szünidei kurzusokon az idősebb rajztanárokkal meg kell ezt ismertetni.

A felsőbb osztályokon a görögpótlótárgyakat tanulók szabadkézi rajzot is tanultak. A görögöt hallgatók nem. Ezek — szegények — a görög művészetet csak papirosan ismerhették meg. Magyarázás útján. Nem önmegfigyelés, hanem elmélet és szavak révén. Micsoda fogalmat szerezhetek a görög művészekről.

TÁRCA.

Őszi hang.

Nem vigasztal engem a csillogos ég sem,
Magvát bánatomnak mindhiába tépem;
Gazdag a növénye: újra kibújdnak, —
Nem marad ez abba koporsóm zártág.

Mért nem vagyok felhő?! magamat kisírnám,
S mint a sóhaj, egyben eloszolna páráim;
Nem szállnék te többé a tövises földre,
Hol tenger a bánat egy csippenyi öröme.

Ülök egymagamban elmélázva mélyen,
Ősze hajlott fának sárguló tövében; —
Hullatja levelét, fájdalmasan nézem:
Igy bucsuzott tőlem minden kis reményem.

Szálló madár szálló: — kiltözik sorába —
Szabadsága szárnyán boldogabb hazába;
Lehet boldogabban; de szebbet sehol se,
Szenvedésben gazdag édes szép hazám te!

Merre, hova nézzek? — Kék egünk sötétül...
Szegény magyar népem, kiüzlesz öröm nélkül:
Századokon által ül rajtad az átok...
Verje okozót: — szálljon vissza rájok!

Olyan borús minden, bárhova tekintek;
Nem hangzik a nóta, hallgatnak a berkek...

Fakod-e még természet a lombtalan ágon? —
Mikor lesz tavasz már: ünnep a világon?!

Mikor üt innár a megváltás órája?!
Remélhet-e áment milliók imája? —
Est harangja csendül, köny fakad szememben:
Nemzetem könyűje... törőd le, jó Isten! —

Hajgató Sándor.

Az orvvadász.

Írta: Albert Delvallé.

(Folytatás.)

A nap folyamán Ledru, a Jacques egykori cimborája, észrevette az erdőben ez utóbbinak a nyomát; látta, hol akarja a Menyét hálót ki-
vetni. Ezért is csaknem bizonyosra vette, hogy most kére keritheti őt. Hajnal felé utra készült. Magda, tartván tőle, hogy nem tudja magát tartóztatni s kérielni fogja a férjét, ami csak felbőszítette volna őt, tetette, hogy alszik.

Ledru odalépett hozzá, csendesen homlokon csokolta és kiment.

A hely, hol meglepni remélte a vadászot, csak mintegy négy-öt kilométernyire volt, de hogy fel ne rázza őt, nagy kerülőt tett.

Még csak féluton volt, mikor a kőd felszállt és szürke viláogság kezdett keresztülörni az ágak között.

— Lesben kellett volna töltenem az éjszakát —
dörögte magában. — Még elkésem.

Sietette a lépteit, de nemsokára csak óvatosan haladhatott a fák mögé rejtőzködve s gondosan körültekintve.

Arca hirtelen nagy örömet fejezett ki. A közelben, a földszínnel egy vonalban mozgást vett észre; gyakorlott füle nem csalódott. Vad szárnyasok vergődtek a hálóban.

Leguggolt s egy mélyedésig mászott, ahol megvonta magát. Nem kellett sokáig várakoznia.

Jacques megjelent két zsákkal a hátán, melyet lelett egy lögyfa tövében.

Az erdőőr nem mozdult.

Jacques eltávozott s csakhamar visszatért, az egyik kezében egy hálóval, a másikban három erdei szalonkával, melyeknek a lábai madzaggal voltak összekötve.

Amint zsákmányát az egyik zsákba akarta dobni, egy gunyos hang kiáltott rá:

— A Menyétnek szerencsés napja van ma, ugy látom!

Es Ledru felegyenesedett Jacques előtt. Ez félreugrott és egy plátán mögé rejtőzött.

De Ledru gunyosan folytatta:

— És aztán? Jobbra vagy balra, azt hiszed hogy elhibázlak? Nos, add meg magadat, tudod, hogy az én golyóim gyorsabbak mint te vagy...

Alig mondta ki ezt az utolsó szót, midőn hatalmas rázás ingatta meg; Jacques egy csodás ugrással az erdőre vetette magát megragadván a puská csövét, egy rántással kikapta kezéből.

A puská a fűbe esett és a két férfi derékon kapta egymást.

— Most — mondta Jacques — egyenlő erővel mérkőzhetünk.

A miniszter most elrendelte, hogy az órákat úgy kell beosztani, hogy ők is tanulhassanak szabadkézi rajzot. És ez nagy vívmány. Nagy eredményeket várunk a rendeletről. Az Utasítások modern rajztanítást követelnek, a természetmegfigyelést tüzik ki célul s az önálló irást remélik elérni. Azaz elsajátítását annak, hogy mint az idegen nyelvek tanulásánál, a rajznál is ki tudja fejezni gondolatait a diák művészi formákban, azt a mit lát, a mit megfigyel, meg is örökíthesse magának. Ilyképp megérti a művész szavát. Tele-szivja magát művészi kulturával. A művészeti alkotásokat megértheti. Csakis ezen alapulhat a művészi nevelés.

Most pedig várjuk a folytatását. Az új tanár-nemzedéket nem elég művészettörténetre oktatni. A művészet megértése a főcél. Az új Szépművészeti Muzeummal kitűnő nevelőintézetet nyerünk e célra. A rajztanárnak, a történet, irodalom tanárának, de az építészjelölteknek is minden fokon ebbe az iskolába kell járniok: a művészi alkotások közé. Az itt elsajátított művészi szellemet kell aztán bevinni a középiskolába, az lesz aztán a termékeny művészi nevelés!

Az ut, a melyen a miniszteri reformmunkálataiban halad, ide vezet. Nagyonfontosságú alkotásait csak a jövő nemzedék fogja érdeme szerint méltányolni!

László Béla.

— **A válság.** *Khun Hédeváry Károly miniszterelnök lemondása óta a politikai világ egyenlőre ott áll, ahol a lemondás előtt áll.*

Ellenfele nyaka körül fonta karjait s földhöz igyekezett őt vágni. Ledru hirtelen lahajlott, kihuzta a fejét s kiszabadította magát ellenfele karjaiból.

Újból egymásra vetették magukat derékon kapták egymást s a földön henteregték.

Körülbelül egyenlő erejűek lévén, némán birkóztak, anélkül, hogy egyik is előnyt bírt volna kivívni a másik fölött. Nem ütődtek egymás, de kölcsönösen tehetelenné igyekezett egyik a másikat tenni.

Es ingerkedtek egymással, miközben dühösen fojtogatták egymás nyakát!

— Ah, te teszed a szépet a feleségemnek — mondta Ledru, összeszorítván a Jacques nyakát. — Majd nem leszsz oly büszke, ha két csendőr között lát lépkedni!

A Menyét kiszabadította magát és folytatta a támadást.

— Hacsak én nem megyek ma este vacsorát kérni te helyetted!

Jacquesnak sikerült a saját lába közé szorítani az erdőör lábait és egész súlyával a testére nehezedett.

Ledru érezte, hogy az orrvadász kénye-kedvének lesz kiszolgáltatva: félre fordította a fejét, hogy lássa, nem e jön számára valami váratlan segítség; és közelben megpillantotta a puskát s kinyújtotta a kezét, hogy megfogja. De bármily gyors volt is, a mozdulat nem kerülte ki a Jacques figyelmét, ki félig felegyenesedve, térdét ellenfelének mellére szegeste s megrugta a fegyvert, hogy el ne érhesse.

Tüstént dörrénés hallatszott, mit fájdalmas kiáltás követett.

Jacques a homlokához kapta a két kezét, ingott egy percig s aztán hátra esett.

Lábhegyével a puská ravaszát rugta meg, a puská eldőrdült s a golyó át meg átjárta őt.

Mindazáltal nem halt meg s a mint látta Led-

rott. *A szabadelvű párt az új kormány kinevezéséig semmiféle kérdésben állást nem foglal. — A párt, sokat remél a kiküldött bizalmas bizottságtól amely Széll Kálmán elnökségével működik. — A bizottságnak az a feladata, hogy oly katonai programot dolgozzon ki, amely az összes pártok megelégedését kéri. E feladat kétségkívül nagyon nehéz, de remélhető, hogy a válság okozta hazafias aggodalom közelebb hozza az összes pártokat Pozitív mozzanatra a hosszú válság e néhány rövid napján még nem került felszínre. A híggadtabb politikusok tartózkodnak a vélemény nyilvánításától. Minden egyhangú és ködös. Élénkület, csak az új miniszterelnök személyére megindult kombinációk hoznak felszínre. — Itt említhetjük hogy a képviselőház tegnap ülést tartott. Az ülésen a szabadelvű párt álláspontját Nagy Ferenc fejtette ki, a párt megbízásából. Az összes pártok hangulatából, mint értesülünk, az vehető ki, hogy a képviselőház az új kormány kinevezéséig nem tart ülést. Természetesen ez is kombináció, mely máról — holnapra változhat.*

Tollfutásban.

(Katonai uralom. Néppárti forrongás)

Nagykanizsán olyan szépen „hallgatnak a habok; olyan hallgatók lejtének.” Még egy jóra való suszter inas s akad, akiről azt mondhatnók, hogy „gyors szökés között az ifju dall zeneg.”

Csendes, nagyon csendes minden.

Még a bakák, a vén bakák is hallgatnak. A rettenetes csendet még csak egy becsületes baka szökés híre sem zavarja meg.

„Suba” lett a „vén bakából” is. Fülel és hallgat valamennyi.

Lehet, hogy azért iszonyuan káromkodnak; de azt csak magukban végzik. — Okosan, csendesen.

Ez már a mi levegőnk hatása. A három esztendő vén bakára sok ragadt már a mi okos-

rut, állva s a váratlan fejlemény által elkábitva, szemében a kiélezett gyűlölet villáma csilant fel.

— Ledru — susogta — hallgass ide... én meghalok... és én boldog vagyok... mert Magda... halad... Magda átkozni... átkozni fog tégedet.

— De hát nem én nem én... Én nem akaralak tégedet megölni!

— Nem, de ő azt fogja hinni... azt fogja hinni, hogy alávalóan megöltél és gyűlölni fog.

Ledru rémülten hallgatott. Megértette, hogy Jacquesnek igaza van, hogy mindenki, maga Magda is őt fogja vádolni ezért a halálért; de a hadoklóval szemben nem harag, hanem rémülettel szánalom fogta el; szánalom az ember iránt, aki pajtása volt, kivel osztozott az életben; rémület sajnálat magáért, rémület ezért a kiontott vértől, mely örökre elválasztja őt Magdától...

— Szegény Magda! — mondta magában.

Jacques meghatott s elhaló arcán végtelen aggodalom tükröződött vissza. Könyökre emelkedett.

Igen... — mondta susogva — igazad van! Magda! Nem szabad...

Intett, hogy irni akar s aggodva nézett Ledrura; az iront és jegyzőkönyvet tartott oda neki. És Jacques emberfölötti erőfeszítéssel eme szavakat írta egy fehér lapra; „Magam öltem meg magamat, amint Ledrut le akartam fegyverezni.”

Aláírta és amint az erdőör ott térdelt mellette s megfogta a kezét és szóval:

— Köszönöm!

Visszalépte:

Menj csak! Menj!

Arca eltorzult, görcs rázta meg egész testét. Es az erdőör még mindig térdelve, felfogta utolsó sóhaját a vadörzönak.

ságunkból. Az is hogy a kezeket csak sába alatt t-nácsos ököbe szorítani.

Azoknak a soproni bakáknak is, akik olyan bolondul mutogatták az ököbe szorított kezeket, — sokkal okosabb lett volna megtanulni nagykanizsai bajtársaikról: hogyan lehet káromkodni, öklözödni a reglama megsértése nélkül. Bazzeg szívesen beletörődnének most már szegények a három hónapi továbbszolgáltatásba, ha aféle barátságos egységet lehetne kötni a haditörvény-székkel.

A nkanizsai vén baka ebben a mi nyugodtan, hidegen számító csendes világunkban megtanulta már, hogy miképpen kell számotvetni a dolgokkal, ha kridába nem akar jutni.

A nkanizsai vén baka eképpen okosodik az egyeztetendő „suba” előtt.

— Hát persze te most azt gondold, fiam, hogy én nagy számár vagyok, mivel továbbállom a komisz életet. Nem ugy van az, fiam. Van én-nekem magamhoz való eszem, mingyártha számár vagyok is. Mert hát az igaz, hogy számárságnak nagy számárság, hogy itt vagyok; de még nagyobb számárság volna, ha nem volnék itt, minekutánna akkor már bizonyosan meg köllött volna szökönnöm. Ha pedig megszöktem volna, hát szent egy igaz, hogy eddig már áristomban ű nek. Hát láddéke, édes öcsém, még sem a legnagyobb számárság az, hogy én most itt vagyok.

A „suba” persze e közben mindakét könyökével megtámasztja az állát, hogy le ne essék valahogy a nagy bámuattól.

Milyen rettenetes nagy esze is van egy vén bakának!

A tekintélyes „örög” azután tovább-filozofál.

— Még hát azt is meg köll gondolni, öcsém, hogy mit is futunk mink most három esztendeje. Azt, hogy aszongya:

„Hármat rikkantott! már, hármat rikkantott már a rigó, a rigó, a rigó,

Nem parancsol nekem, nem parancsol nekem a bíró, a bíró, a bíró.

Csak parancsol Ferenc József a király, kinek egregrók-kinek szalintóroznyi muszáj, nyi muszáj, nyi muszáj.

No lásd, fiam; hát muszáj! Nem tehessünk másképpen. Persze te azt gondold, hogy még is csak selymesebb az élet, ha otthon van az ember a szeretője mellett; mert hát te még rágonduz az otthon maradt szeretődre. Nem vagy még vén baka. — Azok a törvényesináló urak ottfön Budapestén — ugy gondom — mind kiszóglált vén bakák lehetnek. Azok már fuggyák, hogy ilyen szívifájdalom nem bánja a vén bakát, mért-hogy hitvány „bundás” az és nem jóra való „vén baka”, aki három esztendő alatt magához való új szeretőt nem szörzött. — Azért nem is igen handabandáznak ám a benmaradt vén baka sora miatt. Jól is teszük. Mert elhiheted, fiam, aki ezt a három hónapot nem bírja és megszökik, — nem igazi vén baka az; nem akad! annak még édesen tápláló eszeretője, atinek a jó falatjait még esztendőnk mulva is emlegethetné odahaza.

Az igazi vén baka miatt akár még két esztendeig is veszekedhetnek a törvényesináló urak; mink nagyon könnyen elveszünk itt a szeretőnk konyháján. — Mert tudod, édes szógám, ezt a Nagykanizsát a Uristen is a vén bakák számára teremtetted édes fészkeknek...

No hát én is csak azt mondom, hogy ugyan-csak költözni való bolond volna az a vén baka, aki ebből a mi csendes, kedves városunkból (ahol minden jóra való baka egy-egy kis háziur) megszökne a katonai szolgálat elől. Mikor itt még a nacscságák talán bocsánatot is kérnek tőlük, ha a konyhai idiben véletlenül hábor-gatták őket. — Selyem ott az élet a bakának, ahol a nacscságák borzadnak, reszketnek; a munkától és a kényelemért, meg vacsorapénz fejében odaadja a kapukulcsot is.

Ne is tartaszak itt a tiszturak holmi katonai tüntetésről vagy pláne szökéstől! Jó levegő van itt. Nem kell félteni a baka-erkölcsöket. (Érős lábakon állanak és grasszálnak.

Talán a tiszt urak nem is tudják, hogy ők sokkal emeltbb fővel, büszkébb kard-csörtetés-sel járhatnának itt, mint ahogy teszik; mert Nagykanizsán valóságos csendes katonai uralom van.

A férjurak tudniillik a nőknek kedveskednek; ezek kényelmét sietnek biztosítani. — Az urnók a Jucik, Micik és Treazkák kedvében járnak, hogy fel ne mondjanak. A Jucik, Micik és Treazkák pedig költői magaslata emelkednek; föltétlenül tisztelik a kőzkatározat is, sőt halá-rozottan meghódolnak előttük. Így kerül a város csendes katonai uralom alá.

Aztán nem volna kötötni való boldog az a baka, aki innen, ebből a baka-eldoradóból megszökne; ahol bakák adják ki a hadiparancsokat a cibi-urak számára?!

Nekik meg a Juciknak, Miciknek és Treszkák-nak egészen jól vág a mostani politikai helyzet. Mialtuk akár itéletnapig obstruálhatnak, veszekedhetnek a törvényesítelő urak. Ők várhatnak. Nekik nincsenek közgazdasági és egyéb gondjaik. Egészen kedvek szerint forog a világ. — Nem fognak tüntetni. — Sőt ha néha-néha. itt-ott az urak beszédjéből ellesik, meg a különböző, színes vagy színezetlen képpel megje elő Friss Újságokból kibetűzik, hogy ezt a gyönyörtel való Barabás Béla nevű törvényesítelő urnak köszönhetik: áldó szóval emlegetik annak nevét. Az lehet még csak az igazi aranyos ember!

Hát ha itt valami tüntetés lesz, az csakis ilyen irányban várható.

Ha tudnillik az országgyűlési ellenzéket valami békésebb hangulat találná megszállni vagy esetleg valami erősen forszirozná a vén bakák hazabocsátását: akkor még Nagykanizsán is lehet egy kis ribillio. — A Jucik, Micik és Treszkák néppárti repülő csapatnak, és akkor még ennek a városnak csendes levegőjében is teremhet valami puskaporos fölirat

Addig azonban minden csendes lévszen a katonák uralma alatt szendergő Balkánon.

Azaz: pardon!

Legyünk igazságosok!

Ugy rebesgetik, hogy a kiskanizsaiak (értsd: a néppárti repülő-csapat) erősen forrognak Zichy Aladár gróf képviselő ellen. — Agaskodik bennök a boldogult függetlenség őrjeim.

Borzasztó dolog az, hogy a néppárt nem foglalt erősebb állást a nemzeti követelmények mellett; hogy a memelukoknál is memelukabb akar lenni!

Ez már nem járja. Ezt a kiskanizsai néppárti atyfiak nem tűrhetik; mert ők (az ő boldogult hitök zsebeit) »függetlenségi néppártiak«.

No és ha jól akar Zichy Aladár, akkor szegzen homlokot annak a hadiparancsoknak, meg a királyi szótárnak! Különb be ne tegye a lábát Kiskanizsára.

Igy beszélnek, így okoskodnak a kiskanizsai néppárti polgártársak és e közben szorítgatják öködbe mindkét kezüket. Persze ők is csak a suba alatt. Nehogy valamiképpen meglássa, megtudja Zichy Aladár gróf maga is; mert még megtörténhetnének, hogy csakugyan nem tenné be lábát többé Kiskanizsára. — Ezt pedig a igha Zichy Aladár gróf bánná meg.

Majd a kiskanizsai néppárti repülő csapat is csak elvégi a káromkodást csendesen magában, az ökölllel való fenyegetést meg a suba alatt; és egyéb ribillio ott sem zavarja meg a berek csendjét.

Es ha majd Zichy Aladár gróf újra betesz lábát Kiskanizsára, éppen olyan elpusztíthatatlan, csaadó, kedves jó gyomrokat és torkokat talál ott, mint a legutolsó viszontlátás alkalmával. El nem lehet azokat rontani még egy tucat chlopyi hadiparancsossal és két katonai királyi szózzattal vagy Körberfele nyilatkozattal sem. Erre névze Zichy Aladár grófnak, mint képviselőnek, bőséges és megnyugtató tapasztalatai vannak. Azért ha talán eljutna is hozzá a berek csendes (fogak közé és subák alá rejtett) forrongásának híre: aligha zavarná meg nyugalmát. Van öneki többje is még, sem csupán egy tál lencseje. Pedig talán egy tál lencse is elég lenne..... ide!...

Szóval: mi boldog kanizsaiak nem kell hogy tartssunk váratlan, meglepő fordulatoktól. Fogak közé, subák alá vannak szorítva a nagy indulatok.

A Balkánon is, meg a berkekben is csendes minden.

Mozgóképek.

Itt az ősz. — A női divat hőbortja. — Rosita és Delicia.
— A népszerű esthajnal-csillag.

A korzót tartom az ősz beállításának határozott jelűl. E héten tehát az egyik fő-utcai kávéház hatalmas üvegrádján belül figyelő álláspontba helyezkedtem (pardon, de itt meg kell jegyezmem, hogy az állás"-pont "ülés" volt) szóval szemlélni kezdem a korzót, hogy vajjon itt van-e már az ősz?

E szemlélődés alapján jelenthetem az ősz pompás beköszöntét. De ne hogy valaki rém fogja, hogy az ősz megállapítása társadalmi szempontból légből kapott, ime állításomnak ervei:

A hulló leveleket a kertekből, az utcákat betöltő ilt kesztenye ilálot kihagyom érveim köztől. Ellenben említem a következő biztos szimp-tomákat:

A »Kék csillag« és a »Fekete Sas« közötti kirakat- sarkot már elfoglalták tisztjeink. (Atkozott legyen, aki a sas és a tisztek között még itt is összefüggést keres.) Diakjaink már teljes számmal vegyülnek a korzó közönsége közé. A legtipikusabb szalm-özevgyek is nejeikkel karjukon rojják az azzalalot.

Számlítva az önök mindent kétkedően fogadó szokásaira (péld: ha Chlopytan nem is, de bennem bíhetnek) beszereztem az őszi női és férfi divatlapok egész tömeget, bemagoltam ebből az összes őszi divatszokásokat és fogásokat (ez utóbbi a legfőbb!) és e nagy tudományom szintén egyik érve lett az ősz konstatálásának.

A divat megfigyelése, különösen a női divaté, nehezen ment. Hisz a divatlapok manapság oly határozottan véleményt adnak, hogy ember legyen, aki ebből kitudja magát. Vallják meg hölgyeim, hogy igazam van. Hisz hogy tudják ki önök megukat az őszi divat labirintusaiban, mikor a divatlapok szerint az őszi divat a következő képet adja:

„Az őszi divat közös vonása a csaknem minden kabátos felöltőn és ruhaderőn ismétlődő vállgallér, amely majd a nyakon, majd a vállon kezdődik, hol kerek, hol hegyes, hol két stólián végződik, hol nyitott stól, hol pedig a mellén keresztül egyben a bal vállon kapcsolódik, hol laposan simul a két vállra, hol fészesen fogja le, hol pedig hullámosan lebeg és röpök az alak körül.“

Kedves hölgyeim fogadják ezek után ünnepies részvételmel. Igazán sajnálom önököt, ha meg gondolom, hogy mily nehéz lehet a választás a sok »kerek, [pardon, hol kerek] hegyes, két stóliá nyitott, kapcsol, lapos, fészes, hullámos« és az ég tudja még minő formát felvevő vállgallér között.

Istenem, ha ennyi baj lenne a férfi inggallérral! Itt látják hölgyeim, a legteljesebb, nyugati államokban divó szabadság urakodik. A választásra kerülő készlet forma a lehető legcsekélyebb. Ez után bárholynan bordható. Bar vannak némi »szabályok.« Ivy például a férfi divat-szabók határozottan megrótták lapjaikban a walesi herceget azért a »kis izlés-kiskislést« mert a mult őszi löversenyen redingottájához kettős gallert viselt! (Meg kell jegyezmem itt, hogy az angol sajtóiroda azért nem adott ki ez ügyben cáfoló kommuniké.) No de hát mi nem vagyunk mindnyájan walei hercegek, akik a szabók ily »izlés-kiskislést« megrójjanak.

Visszatérve a Lódós Anglia löversenyeitől poros Nagykanizsa korzójához, tehát újból kijelentem, hogy a galérok változatának e nagy említett tömregé megállítam hölgyeinknél és így bátran mertem állítani az ősz beálltát.

Az őszi ruhadivat ujdonságokon kívül más ujdonsága is van e hétnék: Rosita és Delicia. E szivarok már nevéknél fogva is nagy kedveltség örvendének majd. Rosita ugyanis — így értesültem — rózsamát jelent, Delicia pedig edeset. Már pedig lámpával keresetjük azt a férfit, aki nem szereti az edes rózsákat.

A kionikai hűség kedvéért megemlítem, hogy e héten még az ősi Regalita és Havanna bérlek is Rositát és Deliciást szívtak.

Rositán és Deliciason kívül zsidó polgártársaink között nagy népszerűségnek örvendett az esthajnal csillag. Csütörtökön volt ugyanis nagy-böjjük, a zsidó ünnepek legnagyobbika. A vallás-törvényei szerint e napon nem szabad enni a Mózes vallásúknak. Az igaz zsidó e napot a templomban tölti. Imádkozik »minden jót ki.« Imádkozik míg nem fejjön az esthajnal-csillag, amely végre bezárja a »hosszu napot.«

Ez volt a hét mozgóképe.

Október.

Városházából.

18981 1903.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, hogy Nagykanizsa város 1903. évi III. osztályu kereseti adó kivetési lajstroma az 1883. évi 44. t. c. 16 és 18. §§-ai értelmében a mai naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kiétegetett oly céllal, hogy a hivata-

los órán belül bárki által betekinthező legyen, s hogy az ellen észrevételét megtehesse és pedig: Azon adózók, kik az illető lajstromban megállapított adónemmel már a mult évben is megrovattak, lajstrom közszemlére kiételetnek napját, — azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval folyó évben először rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban a Zalaegerszegi m. kir. Pénzügyigazgatósághoz benyújthatják.

Nagykanizsa, 1903. évi szept. hó 29.

NEU
ellenőr.

VÉCSEY
polgármester.

HIREK.

— A király nevenapját ma ulti a hivatalos világ. Az iskolákban az előadás szünetel. A szent ferencrendiek templomában d. e. fél 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz.

— Október 6. Közélg a gyászos emlékü nagy nap: a vértanuk napja. Válságos napokat élünk. A nemzetnek kétszeres kötelessége kegyeletes ünnepel ulti azoknak emlékét. akik a szent eszméért vértanú halált szenvedtek. A gyász ünnep a vértanukért a helybeli ref. egyház imatermében már holnap lesz. Az istentisztelet sorrendje a következő.

1. Felálló ének, Hymnusz, éneklí a közönség. 2. Közének XC. zsoltár (Te benned biztunk eleitől fogva...) 3. Ima, mondja Murányi János lelkész ur. 4. Solo-ének, énskü Banekovich János ur. 5. Ünnepi beszéd, tartja, Murányi János lelkész ur. 6. Vég-ének, Szózat, éneklí a közönség.

Főgymnasiumunk hazafias lelkületű ifjusága az idén is leakarván róni a 13 aradi vértanúval szemben a kegyeletes adóját, folyó hó 6-án d. e. féltizenegy órakor a Polgári Egylet dísztermében kegyeletes ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Szózat Vörösmarthytól; előadja a főgymn. énekkar. 2. Október hatodikán, Abrányi Emiltől; szavalja Lengyel József IV. o. t. 3. Emlékbeszéd; tartja Bentzik József VIII. o. t. 4. Rákóczy imája Allagytól; előadja a főgymn. énekkar. 5. Az aradi vesztőhelyen, Pósa Lajostól; szavalja Kafka József VIII. o. t. 6. Hymnus, Kölcseytől; előadja a főgymn. énekkar. Az ünnepe külön meghívókat nem bocsátottak ki. — Vendégeket szívesen látnak.

— A képviselőház a Deák-ünnepen. A zalaegerszegi és a kehidai Deák-ünnep rendezői meghívták ünnepükre a képviselőházat. A meghívást Apponyi Albert gróf a szerdai ülésen jelentette be a t. háznak, amely egy négytagu küldöttséggel képviselteti magát az ünnepen.

— Halálozás. Várbogyai Bogyay Aurél szept. hó 28-án életének 46-ik évében, Csabrendeken elhunyt. — Az elhunyt széles körben kedvelt egyén volt. A Csabrendeki Takarékpénztár Részvénytársaság, melynek Bogyay alelnöke volt, külön gyászjelentést bocsátott ki.

— A dunántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése Pápán, szept. 23-án kezdődött. — A gyűlésen Antal Gábor püspök elnököl, a közigazgatási ügyek tárgyalása során, nagy érdeklődés mellett szóba került Czebe Károly felebbzése Zalaegerszegnek a nagykanizsa, miszeioi egyházhöz történt csatolása el-

len. — A közgyűlés hosszabb vita után kimondta, hogy az egyházmegye erre vonatkozó határozatát megsemmisíti s utasítja az egyházmegyét, hogy e tárgyban Barabásszeg, Zalaegerszeg, Nagykanizsa egyházakat és a belső somogyi egyházmegyét hallgassa meg s ennek alapján terjeszzen elő újabb javaslatot.

— **Ellenőrzési szemle.** Nagykanizsa város területén tartózkodó cs. és kir. közbiztonsági erők és szabadságot katonák ellenőrzési szemléje folyó évi október hó 9-én és 10-én a „Polgári-Egyletben” tartatik meg, mely reggel 8 órakor kezdődik. — Az u. o. szemle folyó évi november hó 24-én a cs. és kir. 48. hadkiegészítő parancsnokságnál Nagykanizsán tartatik meg.

— **Körjegyző-választás.** Vegele József helyi községi a jegyzőt szeptember hó 28-án egy hangulats Orosztany község körjegyzőjévé választották meg. Az orosztanyi körjegyzőség hasznos, megbízható munka-erőt nyert Vegele Józsefben.

— **Deák emlékezete.** Minél közelebb jutunk Deák Ferenc születésének századik évfordulójához annál nagyobb mértékben tűnik fel a nagy nap országos ünneplése. Legutóbb Dr. Várospatai Gyula székesfehérvári püspök bocsátott ki pásztorlevelet egyházmegyéjében, amelyben kegyeletes szavakkal emlékezik meg a haza bölcséről.

— **Miniszter a nők ellen.** Az igazságügy miniszter, mint egyik lapírunk írja, a minap rendeletet bocsátott ki, amely szerint a jövőben sem díjknököket, sem gépirónöket felvenni nem szabad. A rendeletet azal okolja, hogy a nők túlsokan vannak a pályán, úgy, hogy célszerű volt e rendeletet kiadni.

— **A telefon diszkreciója.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter az igazságügyminiszterrel egyetértve rendeletet adott ki, mely a telefonos tisztviselőket titoktartással szabályozza. A rendelet szerint a telefonos tisztviselőket a telefonon esetleg hallott beszélgetésről mint tanuk akár polgári, akár büntetőperekben csak akkor hallgathatók ki, ha a hivatali vagy szolgálati titoktartás alól esetről-estére fölmentik őket. A fölmentés dolgában a kereskedelmi miniszter dönt.

— **Országos vásár.** Nagykanizsán a legközelebbi országos vásár október hó 12-én hétfőn lesz megtartva.

— **Az aradi vértanúk.** Nincs megrázóbb tragédiája hazánk történetének, mint az aradi tizenhárom tábornok vértanu halála. — Őket, a nemzeti jog és szabadság csodálatos hőseit bitófára köttették: úgy mentek át a halhatatlanságba. — Ezt a tragédiát széles, nagy vonásokkal festette meg egy kitűnő művész: Thorma János. Amidőn az óriási méretű mű 1896-ban külön tárlaton ki volt állítva, látni lehetett előtte öreg honvédeket, amint könyezve imádkoztak a mestermű előtt. — A történelmi hűség és a k'phen megnyilatkozó forró magyar érzés teszi megragadóvá Thorma művét. Csak magyar ember és csak nagy művész alkothatta meg ezt a nagy munkát. — Ezen festmény gyönyörű aquarel színnyomásban Fischel Fülöp képraktárában Nagykanizsán látható és beszerezhető.

— **„Hé folyik a hordó!”** Nagykanizsa város közegészségügyi viszonyai nemhogy javulnának, hanem a lehetőleg rosszabbodnak. Napról-napra több oly dolog látnak városunkban, amely arculassága a közegészség követelményeinek. A napokban egyik olvasónk levelében panaszzal fordult hozzánk íly ügyben. A levelében arról panaszkodik, hogy nem éppen szánónképes illatot terjeszt valamin, — már több ízben, így legutóbb péntek reggel nyolc órakor — nappal a város legforgalmasabb utcáin keresztül hordókban fuvaroznak. Arra kért fel bennünket, hogy kérdezzük meg ez illetékes köröket, hogy vajjon összegyűszthető-e ez a közegészségügy követelményeivel? Nem-e lehetne íly dolgokat a gyepestereknek éjjel végezteni? Ami a legér-

dékesebb a dologban, hogy a hordók sem valami erős alkotásnak és így történhetett meg péntek reggel, hogy a Fő-utó, álló 8-as számú őrszem ligyelméletile a kocsiat: „Hé, folyik a hordó!” — Mi a magunk részéről annyit jegyzünk hozzá olvasónk panaszos sorairól, hogy nagyon örvendünk, hogy íly „szemem” emberei vannak rendőr-égünknek. De hát, mert ez ügybe az orroknak is van beleszólása, kérünk e dologban intézkedést!

— **A Linzer istálló diadala.** A Budapestben megtartott őszi luxus lóvásárra 283 lovat hajtottak fel, kivétel nélkül kitűnő anyagot. A nagykanizsai uradalom főbérnöksége — Ilencfalvi Linzer Béla — saját nevelésű lovaival olyan feltűnést keltett, hogy a bíráló bizottság két díjra is érdemesítette. — **Pompás négyesével elismerő oklevelet nyert, jukker fogatával pedig elnyerte a második díjat.** — A négyesért 6600 koronát ígértek be a tulajdonosnak, ki azonban ezen árért nem volt hajlandó megválni kedvenc négyesétől.

— **Baleset.** Sajnálatos baleset érte csütörtökön este Arvai Adolfot, Schulhof Adolf borkereskedő cég beltagját. Arvai lakásán az ebédőben járkálva, a padlót borító szőnyegben oly szerencsétlenül botlott meg, hogy elesve lábát törte. Arvai, balesete — akitől a *Zalában* egy időben számos figyelemreméltó szakképzett jelent meg — a megszámú ismerősei közt mély sajnálkozást keltett és többen tudakozódtak lakásán állapota felől.

— **Szerb szőlőszeti felügyelő.** Convert Renét, ki Nagykanizsán mint francia nyelv-mester működött, a szerb kormány szőlőszeti felügyelőnek nevezte ki. Convert René huzamosabb időn át a Balaton mellett a szőlőgazdasággal foglalkozott.

— **Balog Adam fia** Szezárd város hazafias lakosságát megdöbbentette a minap az a hír, hogy a szegárd-báttaszéki ut menten álló ugynevezett Balogh-fa kigyuladt. A tűz, mint már röviden jelentettük, eloltották a többszázados szifát megmentették a teljes úralástól. Ennek az odvas, vén fanak érdekes története van. Alatta vértett Rákóczi Ferenc egyik hős brigádosa, akit onnan harcoltak a császáriak a vértanuhalálba. A gyászos esemény 1711. október 29-én történt.

A Balogh-fa veszedelméről most ezt írják nekünk Szezárdról: A múlt kedden délután három órakor jelezték a városi telefonon, hogy a Szezárd-báttaszéki ut menten a Balogh-fa lánghban áll. A tűz híre a városházán levő tűzoltók egy kocsi azonnal kirohottak a helyszínre, ahol elszomorodva látták, hogy a Rákóczi-szabadságharcz eme kegyeletes emlékeiből csakugyan lángnyelv csapdos az ég felé. Két gazielű vándorlóegény meggyújtotta a fa korhadat belsejét. Nagy fáradsággal, egy órai erős munka után sikerült a fa égő belsejét eloltani. Most csak a kerge ép ennek a többszázados szifának: Mélyen fájulja a város közönsége, hogy a Rákóczi-szabadságharcz Tolna vármegyében eme egyetlen élő emléket szentésgéptörő csavargók töröktették. A vármegye érdemes alispánja bizonyára igyekszik lóg a fa maradvékát az enyészettől megmenteni, amint néhány évvel ezelőtt, hogy a fa üregét a korhadástól megóvja, p'élhemezzel beborította. Meg kell örizni a haza fias kegyeletnek ezt az emlékezetes helyét, melyen előbb-utóbb a vértanuhalált halt szabadsághős emlékoszlopa fog állani. Kötelezettséget vállalt erre a vármegye még sz 1870. évben, midőn a december 13-án tartott közgyűlés a elhatározta a vármegye községe, hogy azon a helyen, hol vármegyének dicső fia: Beéri Balogh Adam, II. Rákóczi Ferenc fejedelem és a szabadságerő szövetkezett magyarországi rendek dunántúli hadaink vezénylő dandártábornoka, hősi harcok után a balvégzetűl üzetve, foglyul esett: egy egyszerű bár, de díszes emlé. föllállításá által a hősek és e vármegye fiai hálás megemlékezésének maradandó emlékei emelend! Harminczhárom esztendeje elmúlt már, hogy a vármegye közönsége megborta ezt a hazafias határozatot, de még máig sem áll Balogh Adam emléke! A Rákóczi-szabadságharcz kétszázados évfordulója alkalmából föl kellene eleveníteni a vármegye régi határozatát.

— **Táncoktatás** Mayersberg Frida városunkban előnyösen ismert oki. tánc-tanítónő október 21-én nyitja meg tánc-tanfolyamát a Csinó disztermében, melyre előjegyzést elfogad és bővebb felvilágosítást nyújt: *Öz. Fürstné. Szarvaszálló épület* dohány fűszede

— **A közönség köréből.** Egy vidéki uraság méltatlan hangon kelt ki a minap a nagykanizsai szarvasmarha vásártér ellen. A szerdai betivásáron szokatlan nagy volt az állatfelbujtas, úgy, hogy a vevők alig tudtak ott mozogni. A földirtokos különösen az ellen kelt ki élesen, hogy Nagykanizsa városnak a helypénz bérletből szép bevétele van s így joggal elvárják a vidékről bejövő gazdák, hogy az ottani vásártér bővítsék, vagy mert ez közegészségügyileg úgy sem egészeseges a város végen, helye zék át egy nagyobb és a városotl távolabb eső területre

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Capsici com.) igazi népszerű házi-szerré let, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájás, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-né a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkórna, minő: a kolera és hanyóhas-folyas, az altstnek Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kiűnő háziszser jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 l., 1 k. 40 t. és 2 k. árban a leg-több gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller!” vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum!”-et tessék kérni és a „Horgony”-vad-jegyre figyelni kell.

— **A köszvény halála** A számtalan szerzőtől, mely csusz és köszvényes bántalmak ellen ajánlatik legjobbnak és teljőműhatatlannak bizonyult a törvényesen védett Halapi-féle „Restaurator”, mert már rövid használat után a fájdalomat nemcsak egyhíti, hanem gyógyítja is, anélkül, hogy nagy pénzbeli áldozatot igényelne, tubus ára I K. 60 t. Határozottan megérdemli nevét, mivel csodálatos rövid idő alatt a legsúlyosabb beteges is teljesen restaurálja. Készíti Halapi Frigyes gyógyszerész az „Apostol”-hoz Budapest, Józsefkörút 61. sz.

— **Egy szegény ember vesztése.** — Varga Ferenc magyarországhelyi lakos szeptember hó 30-án délután 2 és 3 óra között az Erzsébet-téren kis barna bőrből készült penzes erszényét, melyben 148 korona köszpénz volt elvesztette. — A káros földhöz ragadt szegény ember, miért is kérétk a megtaláló, hogy a talált öszzeget kézbesíthetés végett a rendőrkapitány-ságnál adja át.

— **Egy özvegy urinőnél családok, esetleg kosztosok részére jó házi koszt kapható.** — *Cim a kiadóhivatalban.*

Szerkesztői üzenetek.

— **Falusi előfizető.** Az önkéntesek szabadságszolgálatról így ír nekünk a közös hadügyminiszter szeptember 4-iki rendelete: „A most szolgáló egyévi önkénteseket a záróvizsgálat után mind szabadságszolgálat, kivéve azokat, a kiket a törvény a második évi szolgálatra kötelez.”

— **Többeknek.** Ha tudomásuk van a vasárnapi munkaszünet megszégéről, ne hozzák, hanem a rendőrszékhez tessék fordulni, amely majd intézkedik az ügyben.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsán 1903 okt. 3.

A készruüzletben ismét némi áremelkedés mutatkozik, mert a kínálat grege és malmalok kénytelenek néhány fillérrel magasabb árt megadni. —

Placi áránk:

78 kiló buza	7-30/40	fehér bab	7-50
70. „ rozs	5-90/95	tarka „	6—
„ zab	5-25/39		

50 kg. kanizsai paritással.

Hitelszövetkezeti mozgalom

Lapunknak írják a következőket:

A zalamegyei hitelszövetkezetek szövetségének megalakítását végezték a Zalamegyei Gazdasági Egyesület szeptember hó 27-én Keszthelyen értekezletet tartott, a városháza nagytermében. A nagy számban megjelent érdeklődők között ott volt Pallavicini Ede ökröt v. b. t. Pallavicini közvetlen tapasztalatokból merített tudással ismertette a hitelszövetkezetek fontosságát. Előadását áthatotta a magyar kisgazdák szeretete. Akié a föld — ugymond — azé az ország és, hogy ez áldott feleke földet a magyarnak megtarthassuk, kell, hogy az erők szövetszékzenek egymás támogatására, mert csakis egy anyavilág függően nép lehet boldog és megelégedett. A nagy tetszéssel kiért előadás után a Somogy megyei Szövetkezők szövetségének titkára Jancsics Endre ismertette a szövetség kassznát és azok működését. Majd fele vasta a somogy megyei szövetség utező bizottságának atirátát, a szövetség alapszabályát, melyek után az értekezlet kimondta a megalakulás szükségességét, s felkérte a Zalamegyei Gazdasági Egyesület elnökségét a megalakítás kere-züvitelére.

Hertelendy Ferenc gazdasági egyesületi elnök miután köszönetet mondott Pallavicini ökrötnek megjelenéséért és a tanulságos előadásért, az értekezletet bezárta.

Allatdíjazás.

— Pécáról írja levelezőnk: —

A pacsai járás gazdaköre állami támogatással, szeptember hó 26-án tenyész szarvasmarha állatdíjazást tartott. A díjazásra több mint 300 drb.

szép állatot hajtottak fel. A gazdák szarvasmarha állományát az utóbbi években mind számban, mind pedig faj tekintetében igen szépen gyarapodtak.

Elismerést érdemlő munkát teljesít a Gazdakör allattenyésztésünk érdekében, midőn a megtartott díjazással buzdítja tenyészőinket marhaállományuk értékesítésére.

A megtartott díjazással elének érdeklődés mellett a következő díjak osztottak ki:

Borjas teheneikért

arany díszoklevelet nyert Parajer Imre Z.-Szt. Mihály, 1-ső állami díjat 5 drb. 10 kor. aranyat Bal György Alsó-Hahót, II. díj 3 drb. 10 kor. aranyat Rádi István Felső-Rajk, III. díj 2 drb. 10 kor. aranyat Káman Ferenc Bókaháza, IV. díj 1 drb. 10 kor. aranyat Egyed Mihály Diós-Kál, V. díj 1 drb. 10 kor. aranyban Nagy Imre F.-Hahót, VI. díj 5 kor. Mandics Bálint F.-Hahót, VII. díj 5 k. Nagy Imre Rád, VIII. díj 5 k. Nemet Pal Felső Rajk, IX. díj 5 k. Reich István Z.-Szt.-Mihály, X. díj 5 k. Lungstaller István Diós Kál.

1-3 éves üszőkért

I. állami díjat 4 d. 10 k. aranyat Takács György Felső Hahót, II. díj 25 k. Ujlaky György Tilaj, III. díj 10 k. Takács Sándor Nagy-Kapornak, IV. díj 10 k. Szabó János Bókaháza, V. díj 10 k. Kardos József Pótréte, VI. díj 5 k. Szira István Alsó-Hahót, VII. díj 5 k. Jandó Vince F.-Rajk, VIII. díj 5 k. Takács Gábor F.-Hahót, IX. díj 5 k. Cseke József Pótréte, X. díj 5 k. Kustány József Felső Hahót.

Választott üsző-borjukért

I. állami díj 30 k. aranyban Kustány Ferenc

Pölöske II. díj 15 k. Weisz Miksa F.-Rajk, III. díj 10 k. Kis György Z.-Szt.-Mihály, IV. díj 5 k. Szén János F.-Rajk, V. díj 5 k. Nemet Pal F.-Rajk, VI. díj 5 k. Kovács József Pótréte.

Választott bika-borjukért

I. állami díj 30 korona aranyban Parajer Imre Zala-Szent-Mihály.

Tenyész-bikákért

az első állami díj nem volt kiadható. II. díjat nyerte 40 k. aranyban Horvát Mihály Z.-Szt.-Mihály Bábolna nevű bikájáért, III. díj 20 k Kovács Imre Padár Sanyi nevű bikája, IV. díj 10 k. Rosenberg Bernát Baró nevű bikája Hahotról.

A községi bikák gondozói közül

15-15 k. jutalmat kaptak Szt-Péterur, A.-Rajk, Bókaháza Pölöske és Diós-Kál községek pásztora, 10-10 koronát Sándorháza, Mésfa, Igricze, Póréte Felső-Hahót, Zala Apati és Pacsa-Tütös községek pásztora.

Okleveleket nyertek:

I. oszt. Alsó-Rajk község 2 bikájáért. II. oszt. okl. Szentpéterur, III. oszt. okl. Bókaháza, IV. oszt. okl. Pölöske és Diós-Kál községek.

Díszoklevelet Skublics örökösök Z.-Szt.-Mihály Magyar faju (szilaj) tehének collectiós kiállításáért, Bakó Gyula F.-Rajk ezüst oklevelet tejelő jellegű tehének collectiós kiállításáért. Baksa János Ujlalu bonyhádi jellegű tehének collectiós kiállításáért szintén ezüst oklevelet nyert.

Dicső oklevelet nyertek Percz József Kilián szép bikáért, Geraly József Zala-Szt.-Mihály szép üszőkért.

NYILTTÉR.

A legjobb és legolcsóbb üdítő-ital, mely mint asztali ital hűvösen kedvelt és borral, csokolával vagy növényi márkákkal vegyítve kitűnő ízű reggélit ad: a

MATTONI
GISSHÜBLER

Itja a szomjat, e hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb szer a nyári hőség tikasztó hatás ellen.

Igen alkalmas utazásoknál. — Rövid használat után nélkülözhetetlen Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Biz. Bécs 1878. július 3.

Kalodont

nékülözhetetlen fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájrizek nem elégsek. A foghúson mindig ujjalag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítőn és antiseptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet; minőnek a „Kalodont” már az összes kulturáltabbokban a leginkább használatra bizonyult.

HIRDETÉSEK

Egy csésze jó tea kedvelője, mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Csuz, köszvény, (rheuma)
szagorás, derék- és hátfájás, valamint mindennemű izületi bajok ellen legbiztosabbszer a törvényesen védett

HALAPI-féle RESTAURATOR

mely már rövid használat után a fájdalmat nemcsak enyhíti, de sikeresen gyógyítja.

Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.
Egyedüli raktár:

„APOSTOL” gyógyszerár
Budapest, VIII. József-körút 64.

Éveken át szenvedtem rheumatikus bántalmakban. Semmiféle gyógyszer, sem fürdő nem használt. Az Ön Restaurator kenőcsének köszönhetem egyedül gyógyulásomat. Fogadja ezért hálás köszönetemet és abbéli ígérte, hogy mindenkinek, ki hasonló betegségben szenved, a legelőszöbben fogom ajánlani.

Budapest, 1908. szept. 10.

Munkési József
Hernád-utca 30.

Használat előtt. Használat után.

Schicht-szappan
„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

PURGO
A leggyengébb kitérő is
használatos
még csecsemőknek is alkalmas.
25 órákora ár 1 korona.

Órák, ékaszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
10. előző számból kezdve
SERÉNYI
írás és ékaszerek
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Földes: A. Földes u. 2. sz.
Képes árjegyzék
ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYPI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. azak. osztályozású kifizető helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előkezesés! Kiváló szerzés!

Ha őszül a haja,
használd a
„Stella“.
vizes, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyászterapeuta, I. sz. és kir.
leveleje József főb. udvari orvosi tanácsos
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biológiai módja: szifon, sziv.,
gyógyos, ideg- és bérka, szűrés, szecsvár szifon.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 18. l. sz.

Megjelent az új X^o számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÜKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP részvényvásárlásához
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fenyképek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festészeti műtermékben
BUDAPEST, VI. KER. KERÉPEN-UT 30. SZÁM.
!!! Népi kis képek után is alkalmat nyújtunk!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakrte-
rűben, pontosan és legelőszöbban közöllet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint napiárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetés
Budapest, VII. Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 főtől fejébb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörszar-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvégnyelenség, hányinger, fejfa-
ja, gyomorbetegségek ellen csodálatos a
• **RADITZ-féle**
GYOMOR-ELIXIR.
1 és 1 korona. Pótlás 6 üveg bérminős.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FÓVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyórá.)
Kitező hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól áptolt, regényes hegyi utak. Szárazan ledi-
vualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegsöbök hygienikusan a legközkéletesebben vannak berve-
desve. Kitező ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész évben át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítás szolgál.
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

PURGO
Angol, francia, magyar, magyar és
születi egyetemes szavak által
rendeltve és a jászok, mint a
leggyengébb használják.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

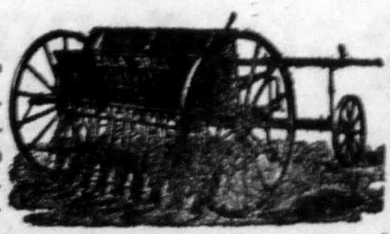
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** [] aczélgerendélyivel,
első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

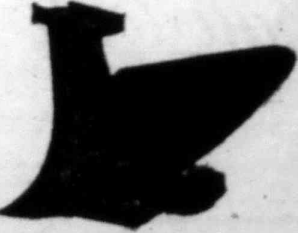
sík és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit azab.
kiképcsolható kapa-
csenklyökkel.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e czélra ké-
szített és kitünőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva.

„Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapáit. — Planet rdz. kézi toló-
kapáit, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukoricza morzóelőít,
szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! **WB** eketetek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékvassal
12 korona.

WBT eketetek, magasabb és
hosszabb kormánynyal, a nádok
kívül még aczélalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvassal 14 korona.

Ezen eketetek az egyetemes skékben hasonló alakjuknál fogva a képezhető
legközkéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kétfős emeltyű szerkezettel
és nyomór szabályozással.
Szőlőzuzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, súlykerékkel vagy anélkül.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arcztisztító és szépítő szerek: **AKÁCIA**

KREJNER-féle - CRÈME 2 kor. - PUDER 1 " - SZAPPAN 1 "

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉP GYÁR
résztársaság
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőzmozdító-100 000 készlet és különf. kisebb g. gép üzemben.

Malomberekesekre KÜLÖN SZAKOSZTÁLY. Kiváratra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kén-só hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uzsdákkal, kü- és kádfürdőkkel. 200 kényelmes lakosztóval. Prospektus kíváratra ingyen és bérmentve.

KATZER
szőszemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmeáru az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI és HALHÓLYAG
tucatszja 6., 4., 8., 8., 10 kor. 6. feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beklüldése után küldi a szakma legjobb ranga csege: REIF J. specialista, Rees, Broadstraße 3. Árjegyzék ingyen

Modern AUTOR.
Óriási választék háló-, ebédlő-, szalon- és úri-szoba-butorokban. Olcsóbb mint bárhol NEMES és LENGYEL butoriparosoknál BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok sajtó-küldése és Hal. Szakközvetítők letelepedése céljából (postadíj jótállással)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az.

Felülműve az eddig ismert összes fogorvosokat. OSAN-csajvíz-esszencia 48 kr. OSAN-fogpor 44 kr.

Czorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szőpítő-szer 1 frt. 88kr. belszenmestren 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 40 és 35 kr. a legjobb és legolcsóbb hajfoltó-szer hajszőke, barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld: Czorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kitzbühel, London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Raktáron gyógyszárakban, Utasértárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. - Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. - Nővelő intézet az anyanyelv tanítására. - Bismarck-nyelvi tanterv szerinti és az egyetemes tanterv szerinti tanítás. - Nővelő intézet az anyanyelv tanítására. - Nővelő intézet az anyanyelv tanítására. - Nővelő intézet az anyanyelv tanítására.

Röser János, igazgató

INTERNATIONAL SZÖRVEZTŐ
néhánytörli használat után az acsúról és kőszőlő a szőr eltávolítja. Egy üveg 6 kr.

Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent "Tolltite-titkok" ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHAZBAN** (Erzsébet-körút 9-11. szám) találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépit. 1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld

KERPEL gyógyszerész.
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevel-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:	2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/3 " " " 6.50%-a	34 " " " 6. " " " "
22 " " " 8. " " " "	25 " " " 7. " " " "
15 " " " 9.80%-a	15 " " " 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

Saját érdekében hirdessen **LEOPOLD GYULA** Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

IV-ik Parasztló-verseny
1903. október hó 11-én
délben 1 órakor.

Lódijazás és nagy lóvásár 1903. okt. 12-én **BELOVÁROTT(Horvátországban)** vasutállomás a Kőrös-Belovár-Verőce-Bacsi vonalon.

Körülbelül 1000 darab kiváló tenyész-losvas-ló- kocs- és teher-ló felhajtása.

Fernolendit
cipőfenyémáz a legjobb máz a világon; - e fénycém világos cipőke tükörfenyévvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. - Viselt foitos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből Lyosin tükörfenyémáz áltá által egészen ujja lesz. Mindentütt Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 12 kapható. - Alapított 1830 ban.

Ha az országnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alábbi nevezett intézetben díjmentesen felhívizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől,
Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,
mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézete ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., - fél üvegé 2 kor. 60 fillér.
Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:
Sattler József, Nagykanizsán.

A. cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszer és élelmiszeri cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

A. cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszer és élelmiszeri cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

80%-os Ecet-szesz
étel- és befőtt-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 34, vagy 14 liter kútvízbe öntünk 1 liter 80 százalékos ecetszeszt.

A befőtt-ecet előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kútvíz ajánlatos. Az ecetszesz és az abból készített ecet nem romlik. Ecet az ecettel készített befőtt nem penészedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:
R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postai szétküldés 1 litértől kezdve.

• Férjem uram sem ellenzi •

David Gyula, eszéki gyógyszer. szedőszereit használni. Szepő és más arczfoltok ellen Eszéki pomadéja ára 70 f., K. 1.20, 2.20, máskacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-paszttal köcsögyje K. 3 és 5. Arczcauftó fekete pont alakú miteszerek egyedüli mullasztója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergen különöse porszappannal kell mosni K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate ifjító hajfestékkel az öszölőknek, próbáöveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok öv- és gyögyopora. Minden gondolkos és kérdőszökös nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin-t kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig keöl 3 krajczárba, melytel nagy kárt elhárítanak azok, a kik övszerképen és étvágygerjesztő hős-korba adva hizlaltakor is mindig-már előre megrendelik, például 100 darab aertés közt a dögöt megszűntetni 10-15-20 kilogramm szükséges. Egy tekeres ára K. 2, mely elég 2 szűdő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tis aertésre csomagolással K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogram csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis Dr. David Viktor.

• Törv. védve. gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetudományi társulat rendes tagja. Bont István király gyógyszerészárában, ESZÉK, öbölve.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziózer, a mely már több mint 34 év óta megbizható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvények, császál és meghűlésekül.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokbana „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szülők. Rudoistadt.

„LUCCA”

a likörök királya, az előke ösög kedvence.

Kapható csakis elsőrangú üzletekben és kávéházakban.

„LUCCA”-társaság

Hamburgban. Vezérképviseletég Magyarország részére: **HIRSCH és PERL**

Budapest, V. Szabadság-lér 6. Telefon 36-60.

Kapható Nagykanizsán és minden elsőrangú csemege üzletekben. 58-12

M á r

1 koronáért **50.000** korona nyerhető.

ORVOS-sorsjáték

BUDAPEST, IV. VÁCZI-UTCZA 17/a.

M á r

1 koronáért **50.000** korona nyerhető.

Főnyeremény **50.000** korona érték.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Miután a huzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek ennélfogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessék késni, hanem nagybecsü megrendelését sziveskedjék lehetőleg azonnal elintézni, mert a **huzás már**

f. e. október hó 10-én lesz

Orvos-sorsjáték központi irodája:

Budapest, IV., Váczi-utzca 17/a.

Sorsjegyek a következő helyeken kaphatók helyben:

Fischel Fülöp, Kaufmann Mór, Gerstner Adolf

és

Milhoffer Kálmán uraknál,

továbbá minden dohánytözsdeben és minden vidéki városban.

Képeslevelezőlap ujdonságok

kaphatók legnagyobb választékban: **FISCHEL FÜLÖP** könyv- és papírkorkekedésben Nagykanizsán.

Szerkesztőség

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Idő letétele a lap szellemi részére vonatkozó minden közzétételre.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egyes évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

NYITÓTÉR PETITÓRA 40 FILLÉR

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozóan Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bármentetlen levelek csak ismert kasszában fogadhatók el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa, 1903.

Felétős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Névész Lajos.

Csütörtök, október 8.

Lelkésedés és józanság.

(Nagykanizsa, 1903. okt. 7.)

(*) Immár egy éve, hogy beteg a magyar parlament. Érverése megszűnni látszik, mert hisz a karok pihennek. A szóharc uralja a helyzetet, míg azok a dolgok amelyek sürgős ~~lelkes~~ orvoslást kívánnak, várásra vannak kárhözhatva.

Ez áldatlan állapot a lelkesedés jegyében született. — A lelkesedés azt kérdezte a magyar embertől, hogy vajjon akarod-e, hogy katona éveidben magyarul szóljanak hozzád? — Akarod-e, hogy a csatákban magyar nyelven harogjon fel az »Előre.«

Akarom, akarom! — Ezt kiáltotta lelkesedésében szenvedélyesen a magyar. Hisz nem is kiálthatna mást. Nincs ez áldott magyar földön oly igaz hazafias ember, aki e kérdésre más feleletet adna. Hisz mindnyájan szeretettel csüngünk a bűbajos magyar nyelven. Hisz, aki tagadó feleletet adna a kérdésre, az már egytuttal megtagadta magyarságát, az már kitépte lelkéből a magyar hazafiság szent oltárát.

A magyarság akarta. — Élni akart törvényben gyökeredző jogával. A függetlenségi párt odaallt a *lelkesítés jegyében született* akarat élére, és megindult a harc azokért a sokat emlegetett *nemzeti vívmányokért.*

Régen volt e küzdelem kezdete. A nap azóta egyszer körüljárta az állatkör jegyét — és a nemzet ott tart, ahol akkor tartott Ott tart a cél elérésében. Ellenben hátra maradt e küzdelemben a törvényhozás működése és ha így tart még soká, súlyos nyomokat hagy e harc közgazdaságunkban is.

Csak a minap vitték széjjel a tóvárosi lapok a hirt az olasz kereskedelmi szerződés felmondásáról. A magyar kormány mondta fel, hisz 1904 január elsején úgyis érvénytelenné válik. — S mi lesz ennek a következménye? — A legnagyobb valószínűség szerint az, hogy beteg parlamentünkkel nem sikerül a szerződést erre az időre újból megkötönnünk. Vészháboruba nemcsak gazdasági, de külpolitikai okokból sem akarunk bocsátkozni. Megújithatnánk az olasz szerző-

dést újból. Persze a híres magyar bortermelést veszélyeztető olasz *borklauzulával*, melylyel együtt járna a francia borok beözönlése is, a már ismert okokból kifolyólag.

A magyar bortermelést fenyegető veszélyen kívül itt említhetjük az állami tisztviselőket. Ujjongtak örömben a fizetést rendező törvény benyújtásakor, mert régi óhaj lett vele orvosolva. — Gyönyörű terveket, valóságos légvárat építettek a fizetés rendezésére. — Számításaitak aszerint irányították már. És ime, az obstrukció, melyben *több a lelkesedés mint a józanság*, keresztül húzza számításukat.

Bárhogyan is tetszik minden igaz hazafinak a „nemzeti küzdelem“, mégis kevés ebben a küzdelemben a józanság. Mert mit tett a függetlenségi párt? Elragadtatta magát az eszmei tartalom szépségétől és egy oly küzdelemben ment, amely három és egy fél évtized mulasztását akarja helyreütni. — Hol itt az ésszerűség? Nem lehet-e ezt előre is látni. A függetlenségi párt jól tudta,

TÁRCA.

Oda megyek...

*Oda megyek gyakran, ahol együtt álltunk,
Hol vidáman dalolt a madár felettünk,
Hol először mondtam, hogy szerettek téged
S esküdtem örökre hűséget neked.*

*Oda megyek gyakran, ahol együtt voltunk,
Hol egymás ajkáról csókokat raboltunk,
Hol sokszor tartám kis kacsóid kezembe,
S álmodozva hajtám bus fejed ölembé.*

*Oda megyek gyakran, ahol együtt álltunk
Ahol ezer elmünkről oly sokat meséltünk,
Oda megyek gyakran, azt a helyet járom
S jöttötöd őh! hátlen várom, visszavárom...*

Kardos Jenő.

Házmesterem.

En házi ur vagyok a Szigetvári-utca 6-ik számú házában éva.

Aki azonban azt hiszi, hogy én vagyok az ur ebben a házbán, nagyon téved, mert az igazi ur a házmesterem, Pobriváček Vencel.

Az ily nagy urról illik, hogy az ember eredetét, ismerje tudja; ki volt szülője; de sajnos, erről mitsem tud még ő maga sem, s így én sem, ellenben annál bizonyosabban tudtam, hogy ki az apja ama 8 porontynak, kik egész nap sivatároltak az udvarban, mert a házmesterem felesége volt az anyjuk.

Mikor felogadtam Pobriváčeket házamba, Cerberus szerepére, nem volt sem felesége s bár ezután főlöseges említeni, sem gyermeke és én épen erre való tekintettel fogadtam is őt fel.

De mi történt?
Először még bejelentette házmesterem, hogy szívének kapuja megnyit s a bájós tót leányt, ki nálam szolgált, eresztette be azon, akit lángoló szerelimmal imád és én attól tartva, hogy szívemnek lángja tübbe borítja még házamat, igyekeztem eloltani azt azzal, hogy megengedtem a házasságot házamban.

Célmot érttem. Pobriváček ur szerelmének lángja lelohadt, de jött az új veszedelem. Minden évben pontosan beköltözött házamba új kis lakó, de már bejelentés nélkül, mert szaporodtak vigan a Pobriváček-epigonok.

Sokszor mérgeződtem azért, de most már nem segíthettem magamon, mert hisz nem dohattam ki a sokszoros családapát.

Egyébként nem is adott okot rá. Teendőit jól végezte, nem volt rosszabb más házmesternél, jól őrizte éjjel a kaput, senkit be nem eresztett

volna kapupénz nélkül s ha néha egy kicsit elkésetten, néhányszori csengetés után csoszogott elő éjjel, errel csak többi kartársai szokásának hódolt, szóval valódi typusa lett ezen osztálynak, goromba volt a lakókkal szemben és vasárnap olvasta a képes Budapest-ét.

Multak az évek. Egyszer azonban ily vasárnapi napon éppenséves arccal belép hozzám Pobriváček s bejelenté, hogy a 8-ik lakásomra, mely épen üres volt, új lakó jelentkezett, a bérleti senki más, mint az ő első szülött fia a feleségével. Igen jó lakók, mondja, 5 felet a bérlet és nincs gyermekük. Ez utóbbi körülményt kiválóan hangsúlyozta, tudván, hogy előszeretettel viseltem a gyermektelen lakók iránt, de ezért nem vállalta el a felelősséget úgy, mint a bérlet.

Beleegyeztem. Volt már két Pobriváček a házbán két feleséggel.

Mult az idő s egy év múlva újra jön házmesterem s jelenti, hogy a hetedik megüresedett lakásomra bérlet jelentkezett, jóra való ember, az ő második fia.

Ismét beleegyeztem s beköltözött a második fia.

Egy évre reá a jelenet ismétlődött azzal a különbséggel, hogy most már nem is sorolta fel házmesterem fiainak kiváló lakbérlet tulajdonosságait, hanem szározan regisztrálta a tényt, hogy nem tudom hányadik fia kegyes volt ki-

Nagy választék ércz és művirág

szirkoszorukból

Postai rendelések azonnal a legpontosabban elintéztetnek

Kaszi Testvérekéél

Nagykanizsa,

Kazinczy-utca.

hogy a nemzet életében nincsenek ugrások. Mindenki belátja, hogy a magyar közjónak nemzeti szellembe való átgyúrása szükséges feltétele nemzeti életünk fejlődésének; de e fejlődést ugrással végezni, e fejlődést „mindent vagy semmit” féle politikával elérni veszélyes, tűzzel való játék.

Sulyos idők elé nézünk. A függetlenségi párt rosszul tette, amidőn elvül elfogadta a *mindent vagy semmit politikát*. Igaz, hogy a függetlenségi párt azt mondhatná, hogy most már bárhogyan is van: ezen változtatni nem lehet és félutról visszamenni, nem észszerű. De mi azt hiszük, hogy sokkal jobb az eddig elért vívmányokkal megelégedni, azokkal a vívmányokkal, amely jó ut lesz a nemzeti szellembe való haladásra, mintha oly bizonytalan jövő felé vezet a nemzet tömegét.

A kilences bizottság munkája, hiszszük, hogy közelebb hozza a pártokat és végre szabad utja lesz az állami haladásnak, amely most egyhelyben állva veszélyezteteti közgazdasági életünket, veszélyezteteti a nemzet anyagi jólétét.

Le kell tennünk a mindent, vagy semmit féle politikát és ne álljuk utját a békés, természetes fejlődésnek. Hisz a kíváncsok előbb-utóbb — a fejlődés során — ugyis beteljesedik, mert törvényben gyökeredző jog.

Politikai szemle.

A honvédelmi miniszter körrendelete. A m. kir. honvédelmi miniszter valamennyi törvényhatóság közönségéhez körrendeletet intézett az állandó sorozó-bizottságok működésének a póttartalékba helyezés és az osztrák honosok megvizsgálása céljából leendő újra megkezdése tárgyában. A körrendelet így szól:

Több törvényhatóság felterjesztéséből arról értesültem, hogy a f. évi március 20-ról 23500. szám alatt kelt körrendelet kibocorása óta, amelyvel az állandó sorozó-bizottságok működése beszüntetett, jelentékenyen megszorított azon katonák száma, akiknek tekintetbe veendő férfirokonai időközben keresetkeptelenné váltak és így a családfenntartói minőségben a póttartalékba áthelyezésre igényt nyertek, de az állandó sorozó-bizottságok szűntelése következtében az illetők férfirokonai keresetkeptelensége megállapítható nem lévén, a kedvezményben mindeztideig nem részesülhetnek. Ennek következtében megengedem és elrendelem, hogy az állandó sorozó-bizottságok a védőtörvényi utasításba megálapított napokon, sőt esetleg, ahol szükséges, a cs. és kir. hadkiegészítési kerületi és a m. kir. honvédelmi kiegészítő parancsnok-ággal egyetértőleg megállapított más napokon is működésüket újból megkezdjék. Újabb hangsúlyozom, hogy az állandó sorozó-bizottságok elé, — miután a folyó évi utonc jutalék országgyűléséig még nincs megajánlva, magyar honosságú állításkötelek nem vezethetők, hanem ezen sorozó-bizottságok csakis a védőkötelek tekintetbe veendő keresetkeptelen családtagjait vizsgálhatják meg a védőtörvényi utasítás I. része 57. §-a értelmében, keresetkeptességük szempontjából. De egyúttal megengedem, hogy ezen állandó sorozó-bizottságok az osztrák honosságú állításkötelek közül szokat, a kiknek sorozó-bizottság elé vezetése iránt a védőtörvényi utasítás I. része 101. §-a értelmében megkeresés történt, megvizsgálhassanak. Ezen osztrák honosságú állításkötelek sorozó-bizottsági megvizsgálásának akadályát nem lehet, miután azok mint osztrák állampolgárok, a magyar utoncjutalékba nem számítatnak be.

Budapest, 1903. évi szept. hó 30-án.

Kolossyáry s. k.
honv. miniszter.

A **keszthelyi szabadalvópárt** több tagja, mint már említettük arra kérte a keszthelyi szabadalvópárt elnökséget, hogy az ismert debreceni alirai tárgyalásra vegyen gyűlést hívjon össze. E tárgyban a párt végrehajtó bizottsága Bogay Mária lakásán ülést tartott, melyben élénken tárgyalták a politikai helyzetet. A határozás értelmében a kérvényezőkhöz egyikehez gróf Bathyhány József pártelnök a következő levelet intézte:

„Hozzám intézett Uraságod és tarsi állat aláírt, a szabadalvópárt érkekezletek megtartására irányuló kérelmére értesítem, hogy e tárgyban a keszthelyi szabadalvópárt végrehajtó bizottságát összehíviam, hol is azon nézet emelkedett tulsulyra, hogy tekintettel arra: miszerint a **politikai helyzet megalakulása** nincsen még egészen, az országos szabadalvópárt érkekezlete most van közönségben, **egyelőre** az itteni érkekezlet megírását **időszereznek** nem találja.

Ennek folytán én az érkekezlet összehívását ez időszereztől szükegegek nem tartom.
Keszthelyen 1903. évi szept. hó 27-én.

Kiváló tisztelettel

gróf Bathyhány József

Tanító-gyűlés Rákóczi-ünnepséggel.

A Zala megyei Általános Tanítótestület Muraközi Tanítói Köre okt. 3-án Csáktornyaán tartotta évi rendes közgyűlést, melyet Rákóczi-ünnep-éggel kötött össze.

Ez ünnepi közgyűlés, melyen jelen volt dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő és Csáktornya város vezető értelmisége is, fényesen tanuskodott arról, hogy Muraközi tanító az exponált nemzetiségi vidéken mily magas színvonalon álló hivatás-érzettel és hazafiai lelkesedéssel szolgálják a nemzeti tanítás ügyét; s mily erős és

működés-irányító hatással dominálja nemcsak iskolai, hanem egyesületi és társadalmi életüket is a magyar nemzeti egység eszméje. Az a szent lelkesedés, mely ez alkalommal ott megnyilatkozott, a nemzet tanító-apostolait megszállott hazaszeretett tűzének lángnyelve volt, amelyet megérthetett bármely nyelven beszélő magyar, akinek a hazáért, az egyseges nemzetért ver a szive.

Az ünnepi közgyűlés egyes mozzanatairól a következőkben számolunk be:

Gyakorlati tanítás.

Reggel 8 órára a „Muraközi Tanítói Kör” tagjai az állami el. iskola egyik osztályában gyülekeztek, hol **Poliszenszky Emil** állami tanító a fonomimikai módszer szerinti vezetett irvoelvvel tanítást mutatta be. — A gyermeket figyelmét általános, lekötő és élénk hangulatu tanítást mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatták végig nemcsak a szakértők, hanem a laikusok is; s végül mindenki gratulált az ügyes előadónak.

Gyászmise.

A gyakorlati tanítás után, mely háromnegyed kilenkor végződött, a kör tagjai és a vendégek a plébánia templomába vonultak, hol gyász-mise volt Rákóczi Ferencért. Ide eljűttek a tanítóképzőintézet növendékei is **Margitai József** igazgató és a tanári kar vezetése mellett.

A szentélyben föl volt állítva a többsoros gyertyakkal körülvett katalak, mely mely benyomással volt minden belépőre. A meghittóság hangulata látványozta be az arcekat; mely hangulata a könyvtárság is emelkedett akkor, mikor mise végén a tanítóképzőintézet élénkar a **Libera me Deus** énekelle el igazán megrázó erővel jességgel.

A mise főtizkor véződött.

A közgyűlés

A templomból a tanítók, a közönség és a tanítóképzőintézet növendékei az állami polgáriskola tornacsarnokába vonultak, melyet ez alkalomra földsíztettek. A falon függött **II. Rákóczi Ferencnek** arcképe is.

A közgyűlést **Mencsey Károly** előnk nagyon tartalmas és leendőtes beszéddel nyitotta meg, melyben maga gondolkodásra valló értelmezéssel domborította ki a magyar tanító-ság működésének nemzeti fontosságát és lelkesen apostrofálta **II. Rákóczi Ferenc** önzetlen hazafiai működését és történelmi hatását.

A lelkes éljenzéssel fogadott előnk megnyitó után üdvözölt dr. **Ruzsicska Kálmán** tanfelügyelőt és az ünnepi közgyűlésre szép számban egybegyűlt vendégeket.

Erre dr. **Ruzsicska Kálmán** tanfelügyelő nagy szónoki hittel, minden szívet langra gyújtó lelkesedéssel a következő beszédet mondta:

Tiszelt Hölgyek és Urak!

Legyenek általam üdvözölve dicsegetes elhatáro-zásukért, hogy járásköri életük szellemi tevékenységét összejűsték Rákócziának, a szabadság nagy hősiének nemes emlékezetével.

Ha van kötelesség abban, hogy Muraközi tanítói körökétek mellő részüket az egész nemzet Rákóczi ünnepségeinek történelmi jelentőségéből: úgy az is bizonyos, hogy az Önök szívének mai dobogása, csak folytatása annak a szent érzésnek, mely itt, Zrinyi és Gasparics földjén, állandóan gyullantja lelkeket.

Amint hogy a szabadság veszélyei végleg el nem emlyeznek, aszerint támaszt a gondviselés életrevaló népekbe egy-egy hőst, ki hitével, karjával, ha kell életével pszedélt meg azt a kétezer éves maggyűbődést, hogy valamely nemzet lehet szerencsés gazdag és megelégedett, de igazi boldogságot csak szabadsága nyújt neki.

Igy támadnak hősek a szellem világában is. Carnedgie egy emberéleten át gyűjtött millióit iskolának adja. Eljárású — amint e napokban olvastam azzal igazolja, hogy hazájának szabadságát akarta vele szolgálni, mert hité szerint a szabadságnak legnagyobb védelme és leghűbb szövetségese — az ismeret!

No hát tisztelet járásokr, tegyünk ma fogadást, hogy akár karddal akár ismerettel szolgáljuk a hazát, ez mindenkor Rákóczi jelszava szerinti tör-ténjék: Pro Deo, Patria et Libertate!

venni egy lakást, úgy hogy a helyzet ma a következő:

Van 8 lakásom, mind a nyolcat a Pobrívácsek utódok bérlik, a házmesterem szintén Pobrívácsek, úgy hogy én egészen idegen vagyok a saját házamban. De ez még mind semmi. Ma született az első Pobrívácsek unoka, kitűnt, hogy az öreg rutul becsapott, midőn fiát ajánlván bérlőnek kiemelte a házaspár gyermektelen voltát. S ez a baj, hogy mérgezet ki sem tölthetem az öregem, mert egy szavára az összes lakók telmondának és én nem szerezhetvén annyi lakót egyszerre, nem tölteszhetném az amortisaliós kölcsönt, mely házamra van betáblázva. Teljesen ki vagyok téve az öregnek, tehát ő az ur a házban.

Természetes, hogy Pobrívácsek minden óhaja nekem parancs és így énnekem kellett az unokája keresztapását elvállalnom, nagy lakomát rendeznem, mely alatt magyar honpolgári szokás szerint üdvözölő táviratot küldtünk egy miniszternek, még pedig kivételesen a honvédelmi miniszternek.

Felajánl a miniszter ur, mert különben a hatalmas Pobrívácsek megtagadja az unoncjutalékokat.

Dr. Kovács Lipót.

Muló nyár.

*Muló nyár szerelme átkorol még,
Fojt leegyre itt kínos még egyre;
Ugy mezejt, csak, mintha gyermek volnék,
Mintha a komor ma csak a tegnapi lenne.*

*Muló lángszerelem átkorol még,
S érzem már a végti muló életemnek;
Mintha már csak vándor-jelleg volnék,
Mely alatt a focikék szob közömbös mennek.*

Somlyó Zoltán.

A gyűjtő szavak hatása alatt lelkesülten éljenek és tapsolt az egész közönség.

Ex után **Polisenasty Emil**, a tanítói kör jegyzője felolvasta a választmány működéséről szóló évi jelentést; majd pedig **Brauner Lajos** alelnök **Tihanyi Lajos** ráckanizsai tanítónak a „Jellemképzés az iskolában” című dolgozatát.

A folyó ügyek során az elnök bejelentette, hogy a Muraközi Tanító Kör-nek a „Tanító Haza” részére gyűjtött nagyobb alapítvány-összeget az Eötvös-alap előkészítések befejeződése és az arról szóló alapítvány-levelet is bemutatva,

A megyei tanító-testület jelenlevő elnöke e lelkemelő mozzanat kapcsán indítványozta: mondja ki a Muraközi Tanító Kör, hogy tagjainak összességével az Eötvös-alap tagjainak sorába lép a kör tisztikara és választmányja gyűjtőbizottságga alakulva, szedi és szolgáltatja be a tagsági díjakat az Eötvös-alap pénztárába. Az indítványt egyhangulag elfogadta.

Végül még megtartották a tisztújítást.

A kör tagjai mindenáron az eddigi elnököt, **Mencsey Károlyt** kívánták előköli; de az nem fogadta el és a választmány megállapodása alapján **Brauner Lajost** ajánlotta; mire az ajánlott nagybuzgalmu és tehetéges tanferiut egyhangulag megválasztották elnökül.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő igen szépen méltatta **Mencsey Károly** lelepeit elnöknek az egyesületi élet terén kimagasló érdemeit és indítványozta, hogy lelkes és sikeres működésért neki köszönetet szavazzanak. Indítványát egyes éljenzéssel fogadták el.

II. Rákóczi Ferenc ünnepsége.

A közgyűlés a'án nyomban megkezdődött a II. Rákóczi Ferenc emlékeztetőnek szentelt ünnepség. A tanítóképző-intézet növendékei elénekeltek a Hymnusot.

Zrinyi Károly áll. tanítóképző-intézeti tanár lépett a pódiumra és nagy szabású beszédben mutatta be a szabadsághős történeti alakját, melyet a hamisítatlan tények vi gátása mellett a legönzetlenebb nemzeti szabadsághősök piederzsa tájára helyezett. Végül igazi kőtői szárnyalással emelkedett föl a szabadsághős szelleméhez azzal a szent óhajjal, hogy a nemzeti törekvévek nehe napjainban szájra jön kösnek és maradjon velünk mindvégigien.

A szép és lelkes beszédet megtapsolta a közönség.

Graus Géza gyakorló iskolai tanító elszavalta **Gyulai Pálnak** „Rákóczi” című költeményét, szép hangjal, gyönyörű színezéssel; ugy, hogy még a férfiak szeméből is könnyeket fakasztott.

A tanítóképző intézeti énekar »Kuruc dalait zánták be a fenyvesen sikerült hazalás ünnepséget. Az énekkart, lelkesen megtapsolta a közönség. Elnök az ovációk orozlánrésze **Nagy Géza** képzőintézeti ének- és zenetanár illette, aki az énekkart betanította és vezette.

Mencsey Károly elnök megköszönte a szép részvétet és a közgyűlést berekesztette.

Délben mintegy 80 teretűli bakkelt volt a „Zrinyi” szaló nagytérben, a hol a lelkes hangnót szép lószter és a csaktörnyi cigányzenekar kuruc-nótái emeltek. Ebéd végén az ünnepiök álva énekeltek a Hymnusot a cigányzenekar kísérete mellett.

HIREK.

Október 6.

Ujra eljött e szomorú nagy nap. A megemlékezés ünnepies hangulata a gondolat szárnyán visz bennünket az aradi gyászphelyhez. Fellebben előttünk azimmár ötvennegyedik évfordulóját betöltött gyásznap szomorú emléke. Az idők nagy távolsága nem takarja el előttünk e fenségesen szomorú nemzeti tragédiát. — Hisz a nemzetet, az idők távolságán keresztül, a kegyeletnek ötvennegyedszer járt utja vezet. — Igen, bár furcsának hangzik és fenségesen szomorú nap volt ez. — Szomorú azért, mert glóriás alakjukban magát a szabadságot, a hazaszeretet vitték vesztő

helyre. De fenséges, mert szinte látjuk még a félszázados távolban már-már eszmévé vált alakjukat, amidőn igaz férfiasággal, önértetesen, örömtől sugárgzó szemmel mentek az aradi gyászphelyre: meghalni a magyar szabadsáért!

S ti törpe utódok ezt a napot nem ünnepeltétek fontoságát az eléggé méltóan Nem ünnepeltétek, mert az hiszitek, hogy tán e nap gyászünnepé nem illik össze a legelső magyar Ember iránti hódolattal. Azt hiszitek, hogy e nap gyász ünnepe rebellis törekvésnek látszik. Pedig dehogyan — Ez a nap ünnepe annak a törekvésnek, amely a magyar alkotmányt, a magyar nemzet javát védte, ugy ahogy ezt tenni minden párdacos **Árpád** unokájának kötelessége saját vérevel. Nem emelkedtetek fel a köznapiasság porából, pedig e válságos napokban, amikor u gylátszik ismét félténünk kell az alkotmányt, a nemzet igaz javait, mondom e napokban tanulhattok a mult idők emlékeiből. Egyedül az ifjuság az amely. őzri e nap tanulságának talizmánjait és elég sajnos ha itt azt is kell mondanunk: Ifjak hazafias dolgot cselekedtetek e nap ünnepelésével.

Jön idő, midőn e napot az egész ország szive együtt ünnepli, amidőn nem kell ily hangot vegyíteni e szomorú gyásznap emlékébe Mert hisz ez ünnep a szabadság gyászünnepé, melyet fájdalmas szívvel is, de ünnepelni kötelességünk.

A vértanuk napját október 4-ikén ülték a ref. egyház hívei. Imatermükben ünneplést isztisztelet volt, amelyen **Murányi János** tartott a naphoz illő ünnepi beszédet.

A szomorú emlékü gyásznapon az iskolákban az előadás szünetelt. Gyázszaló néhol lengett csak, szomoruan és elhagyottan. Mintha csak nem a multat, hanem a sivár jelent gyászolta volna.

De hagyjuk ezt. Emlékezzünk meg inkább a nagykanizsai főgymnazium ifjuságáról, amely már évek óta ugyszólván egyedül ünnepel a nagy naphoz méltó kegyelettel. — Ünneplük a Polgári Egylet nagytérben volt, szép számu közönség jelenlétében. Megjelent ott a v. hatóság részéről **Vécsey Zsigmond** polgármester, **Deák Péter** főkapitány és még többen.

Vörösmarty Szeótán elnéleke vezette be a műsort. **Október hatodikán** **Ábrányi Emil** alkalmi versöt **Lengyel József** IV oszt. tan. szavalta igen szépen. Az ünnepi beszédet **Bentzik József** VIII. oszt. tan. tartotta. Beszédében ügyesen méltatta a gyásznap fontosságát. Majd a főgymn. énekar, **Schima János** énektanár vezetésével, **Rákóczi Imádj** énekelte élvezetesen. **Pósa Lajos** az aradi vesztőhelyen c. versöt **Kaffka József** VIII. oszt. tan. szavalta. A valóban művészi esen előadott szavaltat nagy hatással volt a jelenlevőkre. **Kölcsey Hymnusza** zárta be a kegyeletes ünnepet, amely teljesen méltó volt a nagykanizsai főgymnazium hazafias tanári karához és az intézeli ifjuságához.

— **Deák ünnep.** Székesfehérvár-ról jelentik: Fejérmegye közgyűlése öt megelőzőleg Deák-ünnepélyt tartott a baten amelyen **Szűgyény-Marich László** is megjelent. Ott volt az egész káptalan díszben, é én **Varosy Gyula** pü-pös és **Károlyi János** nagyrepost címzetes püspökkel, **Cziraky Antal** gen. llj. **Zichy János** gróf, **Széchenyi Viktor** gróf, **Sarközy Aurél** komáromi főispán, **Horváth Gyula** országgyűlési képviselő **Mandurff Géza** báró, **Kéz György**, **Mészely Benedek**, **Fiath Pál** báró főispán, **Huszár Ago-ton** alispán, **Szűts Arthur** megyei főjegyző és a városi hatóságot vezető **Havranek József** polgármester, mind dísznagytérben. A főispán igen lendületes beszédet tartott **Deákról**, utána **Szűts Arthur** tartott ünnepi beszédet, mire a főispán igen meleg és lelkesen emlékezett meg a királyról, kit lelkesen megéljenzettek.

— **Alakuló közgyűlés.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iscola **Deák Ferenc Kőr** e **Domány Ármin** vezetö tanár elnökletével folyó évi okt. 4-én tartotta alakuló közgyűléset. Megválasztattak: — Elnöknek: **Krausz Odön** felső oszt. tan. alelnöknek: **May Mátyás** köz. oszt. tan. titkárnak: **Gerö Andor** felső oszt. tan. altitkárnak: **Dénes Albert** köz. oszt. tan. pénztárosnak: **Rosenberg Lajos** felső oszt. tan. főkönyvtárosnak: **Gross Mór** felső oszt. tan. alkönyvtárosoknak: **Becht László**, **Kondor Géza** felső oszt. tan. **Nagy István** és **Lengyel István** köz. oszt. tan.

— **A képződészek zászlója.** Csurgóról jelentik: A csurgói tanítóképezde tanári testülete **Bárany Gyula** igazgatóval az élen küldöttséget menesztett **Ináros-Berénybe** hogy báró **Inkey István** né a zászlóanyai tisztségre felkérje. A küldöttség nem járt eredmény nélkül. A főúri as-zony a tisztelet elfogadta. Az előkészületek már javában folynak a zászlófelavatás ünnepre, melynek megtartását október hój 17-ik napjára **Deák Ferenc** emlékünnepel kapcsolatban tervezik.

— **Polgári leányiskola Tapolcán.** A tapolcai állami polgári fiúiskolai gondnokság legutóbbi gyűlésén szóba hozták a polgári leányiskola felállításának szükségességét és a határozást, hogy október hó végével a szülők bevonásával ankketet tartanak, amelyen megbeszélnek a további teendőket.

— **A gimn. tervpályázata.** Nagykanizsa város 360.000 korona költségelirányzattal felépítendő gimnazium és társbázra terv-pályázatot hirdetett. Husz pályamunka érkezett be, melyeket a bíráló bizottság e hó 2—3-án vett bírálás alá. A bíráló bizottság tagjai voltak: **Peter Samu** és **Schulek Frigyes** műegyetemi tanárok, **Vécsey Zsigmond** polgármester, **Horváth György** főgimn. igazgató és **Király Sándor** v. mérnök. A bírálat eredménye a következő: A bizottság az ezer koronás I-ső díjat a **Pius** jeliségű terv szerzőjének: **Jámor Lajos** és **Bálint Zoltán** budapesti műépítészeknek, — a 600 koronás a II ik díjat a **Kanizsa** jeliségű terv szerzőinek: **Boszvucker Lajos** budapesti műépítészeknek ítélte oda. Megvásárlásra ajánlja a bizottság a **Primus** jeliségű tervet, melynek szerzői **Sandy Gyula** és **Förk Ernő** budapesti építész tanárok 400 koronáért, az **Uj Otthon** jeliségű tervet, melynek szerzői: **Hajós Gulmann Alfréd** és **Siklós Árpád** budapesti műépítészek 300 koronáért. A bíráló jegyzőkönyv, melyet legközelebb ismertetni fogunk most van készülőben. Elkészülte után az összes pályatervek közszemlére lesznek kiteve.

— **Darányi díszelőknéje.** A Zalamegyei Gazdasági Egyesület pusztaszentgyörgyi dr. **Darányi Ignác** val belső titkos tanácsost, aki mint földművelőügyi miniszter a gazdaközönség érdekét oly melegen támogatta, egyhangulag díszelőknéje választotta. A megválasztásról szóló díszelőkevelet az egyesület elnökének vezetése mellett küldöttségileg adja át a megválasztott díszelőknéknek.

— **Tüzoltók nagygyakorlata.** Vasárnap tartották a nagykanizsai önk. tűzoltó egyesület nagygyakorlatát. Délután negy órakor tűzriadó jelente **Erz-ébi-tér** 23. számú házának szüloges égése. A tűzoltók nagy apparatussal vonultak a ketemeletes házhoz. Az egész első em-leten apró piros zászlócskák jelenték a tüstet. A második emelet egyik ablakából fekete szaló lengett: **Élet vesztély**. **Deák Péter** rendőrfőkapitány tűzoltó alparancnok kiadta a jelzőt a mentésre. A néhány perc alatt felállított magus tüstőlétrán egy tűzoltó ment fel a vesztélybenlévők segí ségére. Felérve a létrát elavították és csuszó szakraot húztak fel. Ebben menekültek

a veszélyben lévő. Majd a mentő tűzoltó ugrott le az alul kifeszített ponyvára. Most egyszerre a „Törvényeségi palota” égezt jelezték. A gyorsan odaérő tűzoltók, mert tü padlástól volt, hamar a tetőn voltak és a tűzet 10 perc múlva „loká-
lizálták.” Ezzel vége volt tűzoltóink nagygyakorlatának. — Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartjuk a közönség figyelmét az önk. tűzoltó testületre felhívni. Felhívni arra a körülményre, hogy e nagyon fontos, igazán önfeláldozó egyesület a közönség részéről nem-részesül elég anyagi támogatásban. Az önk. tagok közdenek fáradoznak, de sobasem részesültek ennek ellenében valamely támogatásban. Innen van, hogy olykor olyveszedelmes feloszlásról regélő hírek kerülnek a forgalomba, amely bár valótlannak bizonyul, de igen élénk támasza annak, hogy az egyesület több pártfogást érdemelne. Nyomatékosan felhívjuk e körülményre a társadalmi figyelmét.

— Alvármegyey közlegények bizottság dr. Jankovich László gróf főispán elnökeivel szeptember hó 30-án a vármegyeház nagytermében rendkívüli ülést tartott, amelynek egyetlen tárgya a f. 1303. év végevel lejáró megyei kavics szállítási kiadására nézve a versenytervezési módjainak megállapítása volt.

— Zrínyi emlékoszlop. Csaktornyról írják: A múlt héten helyezték el nagy közönség jelenlétében a Zrínyi emlékoszlop tetejére a bronz tulmardarát. Az emlékmű felavatása tavasszal lesz.

— A drágaság oka. A drágaság Nkanizsa város piacán már nem akar alább engedni. A Zala már vezércikkében foglalkozott a drágaság okairól és ezek között reá mutatott az ügynöki intézmény túlkapasára, mint a drágaság egyik főokára. A viszonyok, sajnos, maradtak a régiben. — Alsóoldva a közelmúltban ez ügyben követendő újítást hozott be. Az alsóoldvarek belátták, hogy a drágaság egyik főoka az ügynöki garázdálkodás ezért szabályrendeletet adott ki, anélkül értesülésünk szerint, az ügynököknek, — legyen az alsóoldvai, vagy más vidékről való — megtiltja: az októbertől — márciusig délelőtt kilenc óra és áprilistól — októberig a délelőtt nyolc óra előtti ügynöki vásárlást. — Követésre méltó példa Nagykanizsa városának.

— Rákóczi koszorúra. Vécsey Zsigmond polgármester felhívást bocsátott ki Nagykanizsa város közönségéhez, amelyben Rákóczi sírjára helyezendő koszorúra való adakozásra szólítja fel a közönséget. A koszorút Murányi János ref. lelkész helyezi el az idegen földön porladó hamvakra. — A koszorú költségeire eddig következő adományok folytak be. — Az Osztr. Magyar bank tisztviselői: Hiemesch Frigyes 10 kor., Maurer Károly, Porcszinszky Vilmos, Surgoth Miksa, Ruszak István 4-4 korona. Összesen 26 kor. — Nagykanizsa város tisztikara 19 kor., Tarsas Kör 5 kor., Nagykanizsai m. kir. adóhivatal tisztikara, Lábos Elek 2-2 korona., Marandini Román, Kővesdi Kálmán 1-1 korona. — Ungar Ignác gyűjtője: Armuth Nánán 4 kor., Ungar Ignác 2 kor., Neufeld és Fischer, Kreiser Albert, Breuer Ignác, Saller Lajos, Friedmann (Budapest), Brod Jenő, Strasser Márton, Weisz Tivadar, Kaufmann Mór, Strem Ottó, Lusztig, Krámer, Goldmann Samu, Sauer, Kardos József, Strick Leo 1-1 kor. Schmiedt Zsigmond, II. L. Brück, Lichstein 60 fillér.

— A pap-kisasszony fézke. A pap-kisasszony a sokat emlegetett Simli Mariska. Székesfehérváron lakik jelenleg, ahol a hatóság segélyt ad neki. Egyik lapjaink most a következők legújabb „Simli eseményt” hozza olvasóink: Kardbordó Ferencz örnagy özvegye egy szép napon arra a tapasztalatra jutott, hogy 16 éves unokája bátya Staudach Alfonz elünt hazuról. Hosszas keresés után kitudódott, hogy Alfonz urti a pap ruhában járó Simli Mariskához került s nála lakik a Mignon-szállodában. Az ösz matorna későbbesen kopogtatott be reggel 7 orakor a szállóban levő kis fészekbe s keres Simli Mariskát. Adja ki az unokáját.

— Nem tehetem, mert Alfonz egész éjjel dolgozott, most pedig alszik.

— Hat akkor erősen be hozzá!

— Azt sem tehetem, mert teljes nélszében vagyok.

— Ha nemrestelli magát Alfonzka előtt, nincs oka egy ilyen öreg asszonnyal eőttestelkednie.

Miután a nagymama szep szóval nem ért célt, a rendőrség segélyt vette igénybe s a főkapitányság vissza is adta a kis unokát. Simli

Mariska pedig panaszt emelt az örnagné ellen, mivel ez állítólag azt mondta neki, hogy elcsábitotta az unokáját. A zárt tárgyaláson a bíró kihallgatta báró Staudach Alfonz is s a tárgyalás befejezésével telmentette az örnagyut. Simli Mariska felebbezett.

— A cséplőgépek áldozata. A szepetneki majorban a cséplőgép a minap áldozatot kívánt. A szerencsétlen áldozat Topocsi Anna 17 éves leányzó, akinek jobb lábát a gép leszakította. Beszallították a nagykanizsai kózkórházba.

— Tűz Muravordahelyen. Robb Antal odaváló jómodu gazda udvarán a pajta és kocsiszín kigyulladt s leégett. A tűz a kocsiszínről átterjedt a széna és szalma kazalokra, majd pedig a szomszéd telkére, hol szirtén leégett a pajta tetőzet és azon kívül három kazal széna, szalma s búkköny égett el. A kár biztosítás folytán teljesen megtérül.

— Eyforduló. 1896. évi október hó 1-én vagyis nyolc éve múltott annak, hogy a magyar nemzet történelmében korszakot alkotó egyház politikai törvényeink életbe léptek. Ezen alkalomból nem lesz érdektelen, ha városunk lakosságának lakulásait, az állami anyakönyvi hivatal által vezetett 26 vasok könyv alapján kimutatjuk; Ezen elmult 8 év alatt született városunkban összesen 6402 gyermek, melyből 2702 fiú és 2521 leány törvényes — 517 fiú és 481 leány házasságon kívül — mégis 108 fiú és 78 leány halva született. Halálozások száma: 5177, melyből 2545 nő — 2632 finemű volt. Természetes szaporodás a kózkórházban elhaltakat is beszámítva — mely 7-800 esetet tesz ki — 1225 lélek. Házasságot 1637 pár kötött, melyből egyes házasság — legnagyobb részben izraelita és keresztény — 123 volt.

— Dohány csempészek. Zalakovics Pál s Benkő József zalavári lakosok magyar dohányt szállítottak, de rajta vesztettek, mert a csempészeknek valaki pusgta a dolgot, a kik a dohány eldobása után feljelentették őket a pénzügyőröknek. A csempészek ellen az eljárást megindították.

— Ismeretlen öngyilkos. A budapesti rendőrség Zalaegerszegre küldött távirai értesítése szerint Budapestben szeptember hó 28-án egy 50-55 év körüli, gyenge testalkatú, barna haja és őszbevegült barna bajuszu férfi öngyilkos lett Kalapjába Heincz János, Zalaegerszegi zalaegerszegi kalapos csempészet, alsónadrágyában pedig K. J. betűjelzés volt; pepita nadrágot, fűzős cipőt s téli kabátot találtak a hullán. Az öngyilkos kiléte pedig megállapítható nem volt s valószínűleg látszik, hogy Zalaegerszeg vidékéről való lehet. — Mint lapunk zár takor értesülünk, az ismeretlen öngyilkos személyazonosságát kedden igazolták. — Az öngyilkos Kohn Ignác zalaegerszegi kereskedő, aki a múlt hónap 27-én utazott el Zalaegerszegről. Azt mondta, hogy Bécsbe utazik, ahol egy bizonyos céggel van összekötésben. Azért nem keresték mostanáig, mert többször előfordult már, hogy Kohn hetekig távoí maradt. Most is csak a lapok közléseiből ismerték fel.

— A Jugend. Tudvalevő, hogy a Münchenben megjelenő Jugend című élelaptól Magyarországot szerző, izetlen rajz miatt a kereskedelmi miniszter megvonta a postai szállítást. Most Langlajos kereskedelmi miniszter egy újabb rendeletet adott ki, melyben megtiltotta a magyarországi összes vasuti és hajós-vállalatoknak, hogy a Jugend-et szállítsák. E rendelet kiadására az iudától a kereskedelmi miniszter, mert több oldalról jelenés érkezett hozzá, hogy a lapot vasuton, csomagokban szállítják Magyarországra és itt magánosok kézbesítik az előfizetőknek. — Mindeusztire elég sajnálatos körülmény, ha Magyarországon meg akad oly magyar polgár, aki a magyar ellenes lapot — ha mindjárt pénztért is! — továbbítja. Langlajos rendelele hazafias cselekedett volt.

— A „Honi ipar.” most megjelent utolsó száma plasztikusan domborítja ki a jelenlegi politikai helyzet hatását közgazdasági életünkre. Némenyi Ambrus orosz. képviselő, a lap felelős szerkesztője Sugár Ottó és Kunz József foglalkoznak ez érdekes kérdéssel mindegyik más más szempontból tárgyalva meg a helyzete. Igen érdekes a találmány meg a helyzet. Előbb az iparpártolás társadalmi felkarolásáról, utóbbi az állam által leantartott gyárak iparfejlesztési kötelességéről értekezik renkvüli érdekes módon.

A tanulságos szakkikkek egész sorozata és egy rendkívüli élelken szerkesztett hírvonal zárják be a számot, melynek olvasását minden a magyar ipar iránt érdeklődőnek figyelmébe ajánljuk.

— Ipartestület, vagy kerületi pénztár? Nagykanizsán is már sok vitára adott okot a betegsegélyző pénztárak közt való választási jog. — A miniszter már Nagykanizsára leirt ebben az ügyben. Most a kereskedelmiügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, amelyben kimondja, hogy az ipartestület köztlékébe tartozó iparosokat alkalmazottjaik biztosításánál a kerületi és betegsegélyző pénztár között szabad választási jog illeti meg.

— Mulatozás után. Idosz Sándor Ferenc-ház pusztai legény társaival együtt mulatott a csárdában. A mulatozás vége, az ősi magyar szokás, a veszekedés volt. Idosz Sándor volt az áldozat. Vadállatnyi kegyetlenséggel levágták orrát és füleit. A verekedők ellen az eljárást megindították.

— A tolvaj és a hegyőr harca. Halállal végződő szíves tolvajlásról értesítik lapunkat. Markó József rigyáki hegyőr folyó hó 1-án éjjeli útjában tolvajlásor érie Horváth János 26 év körüli kocsislegényt. A hegyőr a szőlőtolvajt a közönséghez akarta kísérni. Horváth ellenesült; sőt kétet előlránva a hegyőrt több helyen megszurta. A hegyőr látva a veszélyt a nála levő baltájával védekezett és Horváthot fejbavágta. Az ütés halálos volt. A szőlőtolvaj szombaton belehalt sérülésébe. A súlyosan sérült hegyőrt a nagykanizsai kórházba szállították és jelentést tettek az esetről a nagykanizsai törvényszéknek. — Vasárnap délután ment ki kocsin a helyszínrre a vizsgáló bizottság: Csendőrk Miklós vizsgálóbíró, Szizethy Károly és Schwarz Károly dr. törvényszéki orvosok. A csendőrség részéről Bernschütz csendőrorrmester. Markót a kórházban hallgatták ki.

— Vasárnapi csendélet. Vasárnap délután három részeg kiskanizsai paraszt-legény nótája verte fel Királyi utca csendjét. Az ott levő rendőrszem — kinek számát csak kiemeltből hallgatjuk el — bár nem mondjuk, hogy nem figyelmeztette, de az egyszeri figyelmeztetés után némán tűrte a legények kurjongató dablását. Nem ártana, ha a rendőrség emberei az ily alakokat névleg feljelenének.

Egy özvegy urinónél családok, esetleg kosztosok részére jó házi koszt kapható. — Cim a kiadóhivatalban.

NEVELŐNŐNEK egy III. éves képezdésznő ajánlkozik elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2-3 órát saját tanulmányának szentelhet. Czim Steiner Berta Körmené.

Szerkesztői üzenetek.

— Iparkiállítás. 1.) A nagykanizsai iparkiállítás mostani nagybizottsága nem határozott el sünk szerint, a helyi iparkiállítás helyéről. Ez a végrehajtó bizottság hatásköre, amely majd akkor alakul, ha az eszmének meggyőző iparosait ki az elhívjuk, hogy az iparosok saját jó felforgott érdekében részt vesznek a kiállításban. 2.) A szombathelyi iparkiállítás penbellelleg így támogatott:

A m. kir. kereskedelmi miniszterium. 10.000 k.
Szombathely városa 1000

A szombati kereskedelmi- és iparkamara 400

5 pénzintézet összesen 550

Azonkívül nagy volt ott az erkölcsi támogatás is. A végrehajtó bizottság 101 tagu volt ott.

Képviselve benne a társadalom minden rétege.

3.) az alábbi üzenet önnök is szól.

— P. sz. helyben. Még nem halottunk erről, hogy az idén karácsony táján emetnek a rendőrség létszámát. Igaza van, nagyon jó volna ha tőregek valami ez ügyben értesítjük.

KOZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsán 1903 okt. 7

Néhány fillérvai áresés után az árak egy-két nap óta valóságosan maradtak.

Mi áraink:

77 kiló buza 7-25/35 f-hér bab 7-25/35
70 „ rozs 5-80/85 tarka „ 6 — —
zah 5-30/35

50 kg. kanizsai paritással.

— **Athelyezések.** A földművelésügyi m. kir. miniszter Bara Balázs gazdasági tanintézeti egédségénél Csáktornáról a kolozsvári áll. gazdasági tanintézethez helyezte át tanintézeti segédemári miőségben — Helyette Csáktornyára a gazdasági vándortanári teendőket végzé-ére Szent- József algyógyi földmivesséskolai tanitót helyezte át.

— **Felirat a képviselőkhöz.** A Zala- megyei Gazdasági Egyesület legutóbb tartott gyű- lesem elfogadta a II. orsz. szőlészeti és borászati Kongresszus elnökének azon javaslatát, hogy írjon föl az egyesület a képviselőkhöz, a pénzü- gyi, valamint a földművelésügyi miniszterekhez, kérve, hogy a boritaladót legalább 5%-al szállít- sák le, egyenlősítés az egész országra nézve, ugy, amint az Horvátországban van, a borte- rületet mentes föl az állam a házi szükséglet- nél elogyasztott bor megadóztatása alól; az 1882 IV. t.-e. azon rendelkezése, hogy az ital- adó s egyáltalán a fogyasztási adók hérbendha- tók, töröltesek, végül hogy a boritaladó s keze- lése lehetőleg a közsegekre ruháztassék s a hol ez keresztül nem v. lehet, ott kezelje közvetlenül az állam.

NYILTÉR.

— Mindenit kapható. —
Szaga Kalodont
nélküüzhethetlen fogpaszt
a fogakat tisztán, fehérén és épségben tartja.

H I R D E T É S E K

80%-os Eczet-szesz
étel- és befőtt-eczet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24, vagy 14 liter kutvizbe öntünk 1 liter 80 százalékos eczet-szeszt.
A befőtt-eczet előállításához előző- leg felforralt és azután lehűtött kutviz ajánlatos. Az eczet-szesz és az abból készített eczet nem romlik. Eczet az eczettel készített befőtt nem penésze- dik, nem savanyodik. Számosan elis- merték kiténő hatását.

Megrendelhető a következő címen:
R. WRATSCHKO hereskedő
Peitau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 1 korona. Postal számküldés 1 literről kezdve.

Egy csésze jó tea kedve öje, mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

M á r

1 koronáért

50.000

korona nyerhető

ORVOS-

sorsjáték

BUDAPEST, IV. VÁCZI-UTCZA 17/a.

M á r

1 koronáért

50.000

korona nyerhető

Főnyeremény **50.000** korona érték.

Egy sorsjegy ára 1 korona.

Miután a huzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessék késni, hanem nagybecsű megrendelését szíveskedjék lehetőleg azonnal elin- tézni, mert a **huzás már**

f. e. október hó 10-én lesz

Orvos-sorsjáték központi irodája:

Budapest, IV., Váci-utca 17/a.

Sorsjegyek a következő helyeken kaphatók helyben:

Fischel Fülöp, Kaufmann Mór, Gerstner Adolf

és

Milhoffer Kálmán uraknál,

továbbá minden dohánytőzsdében és minden vidéki városban.

„Jövendő” irodalmi és politikai ujság.

Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.

Megjelenik minden vasárnap. Egyes füzetek ára 20 fillér

Kapható **FISCHEL FULOP** könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

A „Balaton írásban és képen“
136 illusztrációval megjelent és tűzve
5 kor., kötve 6 koronáért kapható
Fischel Fülöp könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HIRDETÉSEK

felvételnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkereskedésben —

Nagykanizsán.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Fernolendt

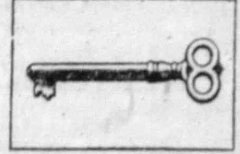
cipőfénymáz a legjobb máz a világon; — e fénycrém világos cipőket
tükörfényvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt,
foltos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből Lyosin tükörfénymáz által
által egészen ujja lesz. Mindenütt Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 12.
kapható. — Alapított 1890 ban.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

jeggyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Mindenütt kapható.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések,
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

↔ legolcsóbb árak mellett kaphatók: ↔

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Képraktár

Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok
aquarellek, aczél- és rézmetszetek, szinnyo-
matu képek keretekben részleffizetésre is árfelemelés
nélkül a rendes bolli árakon.

Bárhol megjelent művészi képreprodukcióival is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy
külföldi czegeknél beszerezni a képeket, mert ugyanoly aron és feltételek mellett
szállítom és sem ládat, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernabb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készitek szép és tartós
kereteket és a műszerelő közönség a legszebb és
legmodernebb keretmintákban választhat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámíztathatja általam.

műkereskedése Nagykanizsán.

Neurkozásdíj
 Városi-ápislet, Fischel Filöp könyvkereskedésben.
 A szerkesztővel írtakanni lehet naponta d. n. 4-6 óra közt.
 Elnémetendő a lap szemelme részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
 Városi-ápislet: Fischel Filöp könyvkereskedés.
 Helyközi telefon 203. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik **NAGYKANIZSÁN** hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiállítás árak
 Egész évre 12 korona
 Félévre 6 korona
 Negyedévre 3 korona
 Nyilatár postóra 40 fillér
 Előfizetők, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischel Filöp könyvkereskedésbe intézendő.
 Bármilyen levelek csak ismeret közöl fogadtattak el.
Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa, 1903.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
 Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, október 11.

Deák ünnep.

Nagykanizsa, 1903. okt. 9.

Sokszor tornyosultak már vészes fellegok hazánk égén. A nemzetet sokszor elfogta a csüggedés, a lemondás érzete és erejét vesztette. Az elerőtlenedett nemzet vezetők hiányában rossza utra tért, amelyből kivetetni nagy emberekre volt szükség.

A magyar nemzet most is tétován tekint körül. A levegőben kavargó sok jelszó közül nem tud, nem mer választani. Már-már elfogná a kétség érzete, ha nem támadna fel újra a vezető fonal, mely járt, jó utra vezet bennünket. Ily vezető fonal lesz e sivár korban, a közeljövőben lezajló Deák ünnep. Ünnepelni fogjuk annak a nagy hazafiinak emlékét, aki bölcsességével s profétai előrelátásával új mederbe terelte a nemzetet, de amely tiszta, fenséges meder e sivár korban oly salakkal telt meg, amelyet kitisztítani csak úgy tudunk, ha újra magasan lo bogtatjuk azt a szövétnekét, amely szö-

vétnekkel Deák kibékítette a nemzetet királyával!

Az egész ország, mint egy ember siet felragadni Deák szövétnekét, hogy bevilágítsanak e kor sötétségébe. A nemzet képviselőtestülete, a törvényhatóságok, kultur intézmények vezetői, a magyar ifjúság, szóval a nemzet milliói ragadják meg az alkalmat, hogy Deák Ferenc ünnepségből részt kérjenek.

Nagykanizsán az Irodalmi és Művészeti Kör ünnepli Deákhöz múltóan, a „haza bölcső” emléktünetét. A hazafias hangnaptól már megszületett a Kör „Polgártársak”-hoz intézett felhívása, amelyet őszinte, hazafias kötelességünknek tartunk vezető helyünkön közreadni:

Polgártársak!

Ünnepet ül Magyarország kegyeletes ünnepet, nagy fia.

Deák Ferenc

születésének századik évfordulóját.

Nem dobban-e meg szent lelkesedéssel kebletekben a szív, s nem gondoltok-e vágyakozva ama férfira,

a ki bölcsességével s profétai előrelátásával új mederbe terelte nemzetét életét? Nem óhajtuk-e mindnyájan: Vajha újra itt lehetne súlyos és aggasztó hazafiúi gondjaink közepette vigasztaló támaszul s népének bölcs vezetőül! A nagy idők ugylátszik újra visszatérnek; s aggódva várjuk: vajjon e nagy idők megszülik e újra a maguk nagy embereit?!

Másképen volt ez akkor!

Lángelkek támadtak. Mintha a földből nőttek volna ki a nagy emberek isteni pompában, fejedelmi dicsőben. Villámokat látunk cikkázni az égen: trombita barsog, csatazaj zug a fülünkbe, ha Kosuth apánkra gondolunk s a költőre, ki az ő szellemének hűséges apostola volt: Petőfire. Áldjuk emlékét a legnagyobb magyarnak: Széchenyinek s az ő vatesének, a költőkirálynak: Vörösmartyinak. S eszünkbe jutnak a többiek is mind: a nagyok, a szentek, kiknek neve századok után is imádság századok ajakán. S eszünkbe ötlük a legendás harc szomorú vége, egy nemzet gyász, nemzetünk pusztulása. S eszünkbe jut napnap virradása, hajnal hasadása, szebb jövő fényének újra ragyogása.

TÁRCA.

Ősz...

Elhajlásban van, a föld tengelye,
 Alább száll a gömb éjszaki tele;
 Baktérió felé siet a nap,
 Sugárt minden már kevesebbet kap.
 Távozása gyász-nyomokat
 Hagy mindenütt és romokat.

A fák levelei megsárgulnak,
 S leszakadva sorban aláhullnak;
 Hegyen, völgyön vesz a dísz és pompa,
 Dől minden alkotás, dől már romba.
 Fonyvad, hercad minden virág,
 Haldoklik a növény-világ.

Dalos madaraink már elmentek,
 Hazát meleg tájakon kerestek,
 Csendes lett az erdő, berek liget
 Nincs egy hang, mely vidtűnő a szívet.
 Sívár a kép amit látunk
 Még siveárbab, amit várunk.

Igy térül el életünknek napja
 Az Eguatortól, folyton nyugotra;
 Elhercadnak örömvirágaink,
 Elnémulnak szép vidám dalaink.

Ritók; szív és érző kebel,
 Halál örök tagyat lehet;

A föld napja ismét visszakerül,
 Vissza oda hounét most menekül;
 Sugárt lövel melegt és forrást,
 S ördésére készlet minden alót;
 Új lombot nyernek: cserjék, fák,
 Új ruhát kap minden virág.

Népes, zajos lesz megint az erdő
 A madárkák serge, ha visszajő;
 Ajkaikon vidám ének csendül
 Melyre szívünk hurja mind megrezdül
 De életünk letűnt napja,
 Nem lát kelet s nem ér soha!

Nith Norbert.

Éjjeli alakok

A tipikus alakok világa a kávéház. — Az is csak éjjel, mert a világosság nappal bántja a szemüket s mint a bagoly, a sötétben látnak csak az után vágnak. Ha az igazságos király körünkben élne, bizonyára gyakran betévedne áruházjában egy egy ilyen éjjeli kávéházba, hogy tanulmányozhassa népének buját, — bánatát és szokásait.

S valóban erre jobb hely nincs is. Az X. utcai kávéháznak más a képe, hangulata nappal, mint éjjel. — Különböen elég csinos kávéház. Magas kapacitások járhatnak oda családjaikkal, de csak nappal — s ha éjjeli híret nem hallották.

A tulajdonos egy jóképű potrohos ember: pró szemekkel, de annál tekintélyesebb fejlel és fülekkel. Hogy gyakori gyomortágulásról pauerzkodik, annál mi sem természetesebb. A Francz szorgalmasan s mintegy parancsszóra hordja a borjúszeleteket, a Carl a spricereket s a piccoléat. Jó példával jár elő s ő dicsőri legjobban a Náncsi asszony konyháját. Igen becsületes elve van az életre vonatkozólag. Azt állítja — s ebből még a legjobb hírnévek örvendő tudósnak sem enged — miszerint azért élünk, hogy együnk és aludjunk. És ez az aranyelvet híven követi is. Nem olyan ember ő, aki vizet iszik és bort prédikál. Amint a kanalat leteszi, máris alszik. S akkor még egy viharágyu sem képes felkelteni s szívesen megtűri a fűtővére menekülő legyek hadjárátát.

Amint az est lezárul s a külvilág elcsendesül akkor a kávéház is megnépesül.

Holdvilágképi pincérek lengenek fel s alá! Frakkuszárnyak libbennek, melyek egy-egy érzékeny profilhoz ütődve, annak tulajdonosától a méltatlanság hangját csalja ki, amott pedig nem éppen udvarias módon igérkezik a hideg fekete

Nagy választék ércz és művirág

sirkoszorukból

Kasztl. Testvéreknél

Nagykanizsa,

Postai rendelések azonnal a legpontosabban elintéztetnek

Kazinczy-utca.

Polgártársak! A pusztulás emléküNKbe idézi az újraalkotót: Deák Ferencet!

A szenvedélyek felkorbácsolása könnyű, csak ragyogó ékesszólás kell hozzá. De a felkorbácsolott szenvedélyeket lecsillapítani titáni munka. S ezt tette Deák! Kossuth az ő lánglelkével elszakított bennünket a dinasztától s Deák kibékítette a nemzetet királyával; előre keltett egy halálra szánt népet, mert tudta, hogy van abban élni hit, jog és erő!

Örök dicsősége lett ő nemzetünknek, mely ezer év nehéz küzdelmei ben megütötte becsülni és ápolni nagyjai szent emlékét és biven eljár ősei sírjához s gyujt régi fényét új szövetségnek!

Örök dicsősége Deák Ferenc vármegyénknek, mely őt a hazának és a nagy világnak adta!

Örök dicsősége s felejthetetlen büszkeségfőgymnasiumunknak, melyben egykor a tudomány és erényigéit szívta fogékony ifju lelkébe!

Nagykanizsa városa, mely sohasem hiányzik onnan, ahol nagyjaink emlékét kell ünnepelni, nemcsak a felkészüléssel emléktáblával jelelte meg a főgymnasium épületét, Deák Ferenc egykori alma materét.

Polgártársak! A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör ezen emléktábla leleplezését 1903. október hó 18-án ünneppel üli meg, melynek sorrendje a következő:

Délután fél három órakor gyülekezés az Erzsébet-téren; 3 órakor felvonulás zászlók alatt a Fő-uton át a kegyesrendiek háza elé s ott ünnepség a következő műsorral:

1. *Megnyitó beszéd;* tartja Csóti Márk, főgym. tanár, az iroda'ni szakosztály elnöke.
2. *Hymnus Köcsyestől;* éneklé a főgym. énekkar.
3. *Deák Ferenc emlékezete;* dr Révay (Ulrich) József főgym. tanár ódája; szavalja Kopácsy György, főgym. tanár.

4. *Fohász* Huber Károlytól éneklé az *Irod. és Műv. Kör dalárdája.*
5. *Emlékbeszéd;* tartja Szalay Sándor igazgató s a „Zala” szerkesztője; e beszéd alatt történik az emléktábla leleplezése.
6. *Szózat* Vörösmartytól; éneklé az *Irod. és Művészeti Kör dalárdája.*
7. *Záróbeszéd;* tartja Horváth György, főgym. igazgató s az Irod. és Műv. Kör elnöke.
7. *Vécsey* Zsigmond polgármester Nagykanizsa város nevében az emléktáblát átvezi.

Polgártársak! Királyné könyezett az Ő ravatalánál; — jertek el mindnyájan lelkesedést, erőt meríteni hazafias küzdelmeinkhez az Ő emlékezetéből!

Hazafias üdvözlettel

Nagykanizsán, 1903. október 6 án,

a nagykanizsai
Irod. és Műv. Kör.

Változás a műsorban. Lapunk zártakor arról értesültünk, hogy dr Révay ódáját *Kopácsy* helyett, aki gyengékedése miatt az ódát nem szavalhatja, — Csóti Márk, az iroda'ni szakosztály elnökének felkérésére — Gärtner Antal III. éves joghallgató fogja szaválni.

Mozgóképek

A szüretből kivesszük a költészet. — A szüreti mulatságok toraképeről. — „Tisztaurak a korzón.” — Igazam van-e Rév és az uram? — Kunat úrról a hírvonatban.

Még lassan-lassan bennünket fiatalokat is ráveznek az öregek, hogy visszasírjuk a „régii jó idöket.”

Szüret idö van most. Jó magam még gyerekember vagyok, de jobb idökre emlékezem vissza.

Hol maradok ti régi szép szüretnek? Hol maradnak azok a szép szüreti napok, amikor valódi vendégjárás volt a hegyoldal felé. Hol marad a béreről hangzó édesen, zokogva bugó cigány nóta, a fiatalok kurjantása, az élcelődő szőlőpásztor leányok ajkáról puskalövése? Merre jöttek azok a szép gyönyörű esték, midőn a gondtalan fiatalok libegő kebelével, magyaros tülzettel járta a vérbéli magyar eszardást, mely szép esték: tünderiesen világították meg az ezerszínű rakéták ezrei?

Elmaradtak mindezek. A szüreti életből kivesszük a költészet, a baj. A jó öreg prés, mintha

nagyobbakat csikorogna bujában. Siratja a régi jó idöket, amikor sokkal jobb kortyokat öntöttek a garatra.

A diákság örül a szüretnek. Van szüreti vakáció. Csak kár, hogy csak a neve szüreti szabadág. Magának a szüretnek csak régen volt köze a naphoz; most e nap a múlt idök emléke.

Az igazi szüreti napoknak már csak a torzkép van meg. Összejönnek egy nagy teremben, táncolnak a nagy porban isten igazában, a cigányok a „Bob herceg” és más ily öpöretre beletéjt buzak és ezt nevezik szüreti mulatság ak? Jó vicc, mondáná erre az örökké „szellemes” *Latabár.*

Szüreti mulatság, confettivel és tiszta jövedelmekkel. Mit szölk ehhez Arany, Tompa, Petöfi szelleme? Gondoltad-e ezt valaha Földi dal szerzője? Mivé lettek azok a szép, sokszor történelmi fontosságú szüreti mulatságok?

Hiába, kivessz a sok szép régi nemzeti szokás. A magyar kivették a nemzet köntöseiből. A régi idöknök szép mulatságán „napirendre” tér. Egy est a korzón felel tíz szüreti k az élvezetével. Legalább ezt mondják a korzó typosok.

Apropos a korzó. Azt mondják, a korzónak is vannak tövisai. Erre valé egy krajcáros lap helyi betűjének a körülbélü következő híre:

A korzón fiatal honvédtisztjaink oly toladóan viselkednek, hogy tisztaságos nőnek nem is lehet a korzón sétálni. Arckok hajolnak és mindenféle megjegyzéseket tesznek a hölgyekre, ami pedig nem valami dicséretre méltó, védtelen nőkkel szemben, kik előbb-több a város egyetlen sétahelyére nem mehetnek.

Hát, ha így van úgy e öreg hiba. Az illem kódexekben ez tilos eszelekmény. A laposka kéri is az ezredes, hogy tanítsa ki az ezred legbatalabb tisztjét, hogy mi illik és mi nem.

Én nem hiszem, hogy az ezredes ut vállalkoznék ez illem tanári szerepre. Hisz ha minden egyesület, és hivatalos osztály feje arra vállalkoznék, hogy alantassit oktasza az illem szabályaira, az e ész eleüket illem oktatással töltelnék e. — Mert a *scienc* osztályban is sok történelmi, ami serti a jó zást. — De ha én azt mondom n oda se neki. Ha mindeu így kicsinyeséggel akar az újság foglalkozni, úgy bizony hamar akadna lap ötlek. Intézzék el mindenké a maga személye ügyét s maradjon az újság cöjénál: a közügyeknél. Mert én nem tartom közügynek azt, hogy minden egyeni sérelemét az újságról álljon porrondra.

Persze ez meggyöződés dolga. Am ha valakinek épp kedve van, nem tudom én X. vagy Y. személyes ügyét elintézni, hadd intézze. — De nem hiszem, hogy a francia újság ró iskolákban előadnák azt, hogy az újságoknak személyes ügyekben illem tanári szerep t kell vinnök.

kávé fejhez vágandónak, amely szekaturákat a kóvér borralaló reményében néma megadással vág zsebre a szelid képü pincér.

A dohányfüst egészen elárasztja a termet. De a vizsgáló szem mégis felismeri az éjjeli alakokat.

Ott egy kicsapott deák caramboloz s szorít a „fórokért”, nehogy veszteség esetén nemfizetés vétsége miatt kdobassék. Ő már megszabadult a tyrannoktól (így nevezé el tanárait) és mentes a matematikai tételek nyaktörő és secundákat eredményező levelezéseitől. Innen várja a nagyszagos papa utalványait s addig is mig ezek megérkeznek, ideiglenes cassájaa Francz zsebjébe. A conto felszaporodik, Franczraklat s az „ipse” kerekét old. Így bonyolulnak le a kávéház hitelezések.

Egy kerek asztalnál három nekivetközött Árpád-utód alsóz, mit azonban a piaci légnél is szemtelenebb kibic közbeszó'ása gyakran elsöz, keletkezik erré felugrás, kiabálás, átok, rake tázás, kávéházi scandalum stán újra leülnek s a kibic most a másik alakot boldogítja, aki is midőn a terc-cassát elfucscolta — a játszmat a kibic képné fejezte be egy hatalmasan produkált ultimóval, melytől az meg sem moccan, de eltekintve az orvosi látlelet költségeitől s a dagadás stádiumában leledző profiltól — 5 frt, a tiszta haszon. — Becsületes haszon — ez az üzlete.

A sarokban egy elzüllött zseni gubbaszt. — Öltözéke se nem új, se nem ódon. Valószínűleg egy jószívű collégájától kapta, vagy a napokban vette egy újavásártéri zsidárustól, hová az kétszeri használat után került. Meglehetősen viharezett ka'apját — mely művésziesen volt összenyomkodva — mélyen a fejébe húzta, mintha elakarta

volna takarni az arcát hogy rá ne ismerjenek. Gallérját feltúrta és bodor füstöt eresztett cigarettéjéből, melyet idegen s szünet nélkül szitt, elbámolvá a magasba szálló füstön. Hja a sors! Az ő tervei így szálak füstbe. — Egykor a fővárosi utcák híres demagógiája s a kormány letteinek szigorú bírálója volt, egykor küldöttségeket vezetett, szóróko t párbajozott, vezércikket írt. Aztán elkapta a hírtől, dicsőségvágytól költekezett erejét túlhaladva. A züllés lejtőjére lépett. Sikkasztott hamisított, kátyázott, pezsgözött, ledér nőkkel töltötte idejét éjjeli kávéházakban s miután a börtön levegője fehér dérral lepte el, egykor glóriával övezett feját, vezércsillaga elhomályosult s a magasból leszádult e kávéház füstös és a kétes existenciák lehelletét megfertőzőt: levegőbe...

De hallga... valaki mulat... egy elegáns gavalér... mintha, ez nem is tartoznék az éjjeli alakok közé... de lám a pincéret, nevükön és per tó szölitja... azon alázatos hangon nagyszagolják. Vajjon mi üzi, hajtja őt a külvárosi lüzös kávéházba?...

A kicsapott diáknak ez a szabadsága, a kártyázónak otthona, a kibicnek kenyérkeresete, az elzüllött zseninek élet-státója s az elegáns gavalérnak bufelejtetője...

A primás keserves nótákat huz s a brugós hurja fájdalmasan zokog... A szekundás álmatag pofával nyiszal, ez tán elszenderül. De hirtelen feleszmél, amint a primás, vonójával közbe közbe koppant az orrára, mire mérges tekintetel lövell a mulatóra...

De hagyjuk a gavalért mulatni. A szere'mes szivre jó gyógyviz a bor s a zeneszó...

Most látom csak, hogy a kávéháznak egy fontos személyét kihagytam a sORBól... a kaszir-

frajlát... pedig ő is egy az éjjeli alakok között... s sorsa, mintegy az élet tragédiája...

Megtörténik gyakran a legkomolyabb emberrel is, ha éjjel valahonnan hazafelé megy s zeneszó hall a kávéházban, csupa kíváncsiságból is betér oda.

Igy történt ez egy fiatal ügyvéddel is. Belépett s leülve egy asztalhoz feketét rendelt s körülnézett...

Már éppen felakartam kelni, hogy eltávozzam, de a jövevény lekötötte figyelmemet. Mi hozta őt is ide? A kíváncsiság-e, mint engem, vagy feidult lelkiállapota?

Később ezt is megtudtam.

Észrevétlenül változtattam helyet s közvetlenül a kaszirnó birodalma mellett egy kis benyilónál ültem le. Innen körü nézhettem anélkül, hogy észrevehettek volna...

Az ügyvéd, — hogy állása ez volt megtudtam a későbbiekből — figyelmesen végignézett a jelenlevőkön s arcán egy-egy szánalmas mosoly húzódtott végig, elgondolvá e züllött alakok sorát, me y öket idesodorla.

Megundorodva a látottaktól már-már távozni készült, midőn szeméi a kaszirnó felé irányultak. Ismét mintegy önkéntelenül leült és nézte őt... Minő ismerős vonások ezek... minő boldog multra emlékeztette őt ez az arc. Mintha még most is feltámadna szivében az édes-szenvedélyes szerelem emléke... a vá'ás fájdalmas percei... Idegesen ül székén...

(Folytatása következik.)

Nem akarok itt felreárlatni. Nem akarok itt ezrei senkit oktatni, nem akarom senki dolgát bírálni, csak egyszerűen véleményemet adom be az újságíró és a személyes ügyek közti összefüggésben. Ehhez pedig ugyebár jogom van Révész úram?

Nos ha igen, akkor nyugodtan teszem le a tollat. Beszámoltam a hét mozgóképéről. -- Bár Kunszt ur hazalísága (?) is ide tartoznék, de erről meséljen a birrovat.

Október.

Az új gymnasium pályatervői.

Nagykanizsa egy szép, új monumentális épület felépítésének néz eléje. Az épület a város új gymnasiuma, melynél a pályatervek bírálata a héten folyt le. A nyertesekről már megemlékeztünk. Olvasóink bizonyára érdeklődnek olvassák az alább bemutatott jegyzőkönyvet, amely a tervek megtekintésénél főleg a laikus közönségnek tájékozásul szolgálhat. A tervek a városház tanácstermében májtól kezdve közszemlére kitéve vannak.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az alóírt bizottság által a nagykanizsai gymnasium és rendház tervpályázatára beérkezett művek elbírálása tárgyában.

A bíráló bizottság a beérkezett 20 pályatervet alakilag általában megfelelőnek találta és azokat bírálatra elfogadta.

Majd elhatározta, hogy az építési összeg túllépése miatt egy pályázót sem zár ki a bírálatból, mert az előirányzott 360000 korona a program-kívánta szükségletekkel arányban nem áll és ezen összeg betartását már eleve sem lehetett remélni.

Az építési költségek kiszámításánál a helyi egységárak és a közelmúltban itt lefolyt nagyobb építkezés költségeinek adatai vettek alapul, melyekből a beépíthető köbméterenkénti átlagos ár 12 koronában állapított meg.

A bíráló-bizottság azután a terveket behatóan átvizsgálta és a vizsgálat eredményét a következőkben foglalta egybe:

I. P I U S

kiforrott terv; alaprajzi összdispozíciója harmonikus; a gymnasium, rendház és gazdaság csoportosítása jó kapcsolatot és mégis helyes elválasztást mutat; a rendháznak a gazdasági csoportba való átvezetése határozottan ügyes; úgy a gymnasiumnak, mint a társháznak az oldalhomlokzatra nyíló, teljesen elkülönített bejárata van, melyekből a díszterem könnyen megközelíthető; a kápolna alakja jó, földszinten való elhelyezése célszerű; udvara tágas, nyitott és szellős; lépcsőháza, folyosói és árnyékszékei világosak és jól szellőztethetők; a beépített területtel takarékos, mégis a kellő szükségletet magában foglalja; hiányként felemlítendő, hogy a tanteremnek égtájak szerinti elhelyezése nem kielégítő, így kísérleti tanterme nyugatra néz, míg a többi az északnyugoti homlokzatot foglalja el, holott itt inkább a szertárak, könyvtárak, kísérleti és rajztermek, a nyugoti oldalon pedig a tanteremek lettek volna csoportosítandók; a kápolna előtti folyosó nem elég tágas és nem is elég világos, mely utóbbi hiba azonban az alternatíván bemutatott hosszirányú kápolna elhelyezéssel kiküszöbölhető; továbbá a gymnasiumi lépcsőháznak 3 karral való megoldása főlegesen gazdaság; a toronylépcső elhelyezése célszerűtlen; a torony hátsó falának vasgerendára való fektetése nem megnyugtató, célszerűbb lett volna a tornyot a főhomlokzattal elé, vagy a kápolna és a főhomlokzati

traktus közötti folyosó falaira helyezni és így az alappa levezetni; a rendház árnyékszékeinek elhelyezése az egyes részekről való távolság miatt nem helyes.

Tektonikusan képzett architektúrája kiforratlan, kevésbé tetszetős, nem alkalmazkodik szorosan a belső szervezethez; tanterem ablakai pedig nem elegendő nagyok.

Építési költsége a bizottság számítása szerint 468000 korona.

2. KANIZSA.

Gymnasiumának belső organismusa egyéges, a tanterem kiterjedése, csoportosítása és égtájak szerinti elhelyezése, a lépcsőház és folyosók alakítása helyes, a díszterem az utcáról jól hozzáférhető, a kápolna megfelelő jól van elhelyezve, a torony ügyes elhelyezése által szilárd felépítése is biztosítva van.

A tervet többi része kevésbé kedvező, az épületek csoportosítása kusza, zavaros, a telek határvonalán jóval beljebb való elhelyezésük folytán udvara szűk, a rendháznak az északi oldalon helyezése nem jó, mert lakásnak egészségtelen, a déli oldalon csoportosított gazdaság el van szakítva a rendháztól, célszerűbb lett volna a rendházat délre helyezni és vele a gazdaságot szervesen kapcsolni. A rendház folyosója nem eléggé világos; a házmaster laknak a gymnasium — a konyha helyiségének a rendház southerain-jébe helyezése ugyan takarékos, de célszerűtlen és egészségtelen, úgy házmasteri árnyékszék oda semmi esetre se helyezhető.

Egység, egészséges, üde architektúrája harmonikusan, helyesen van kiképezve.

Építési költsége a bizottság számítása szerint 506000 korona.

F terv bírálánál hangsúlyozni kívánja a bizottság, hogy ezen terv hajlékonyságánál fogva tartalmazza a továbbfejlesztés csiráját oly irányban, hogy az épületekkel ameglevő ut kanyarodásához alkalmazkodni lehessen.

3. PRIMUS.

Átnézetes alaprajza, fősoportosítás, világos és szellős folyosók; tágas udvar, gymnasium és rendház helyesen elválasztva, utóbbi a gazdasággal jól kapcsolva; célszerű, szabályos alaku tanteremek.

Főhibája, hogy középső magja — a bejárati elrendezés — zavaros és kiterjedt, minélfogva költséges és a szükséglet még sem elégíti ki; a gymnasium és rendházhoz egy közös főbejárat vezet, míg a rendháznak más bejárata nincs, az előcsarnok sötét, a gymnasiumhoz való hozzáférés szűk; a kápolnának a közép részbe való felvétele nem szerencsés, sok helyet foglal el és a gymnasium és rendház emeletei közötti közlekedést megnehezíti, mert az csak a kápolnán át egy félemelet megkerülésével lehetséges; a kísérleti tanterem előtti folyosórész világítása nem megfelelő, az összes iskolai helyiségeknek az északnyugati oldalon való elhelyezése nem egészséges, a fizikai szertár természetrajzi előadások esetén a fizikai tanárnak hozzáférhetlen; nem jó, hogy az ebédlő és konyha helyiségek ablakai egymásra néznek.

Homlokzat képzésében dicseretre méltó a színanyag, oldal homlokzata elég nyugodt és tetszetős, főhomlokzata — födelei miatt — komplikált szerkesztést kíván, a mi költséges; célszerűtlenek világítási szempontból íves ablakai.

Építési költsége a bizottság számítása szerint 533000 korona.

4. U J O T T H O N.

A toronynak a délnyugoti sarokra való elhelyezése szilárd torony alapot és szabad alaprajzi beosztást biztosít ugyan, azonban az ál-

tal a főhomlokzat nélküli a főút természetes befejezésére annyira alkalmas közép tornyot.

Alaprajzi dispoziciója szétszaggatott, az egyes egységek közötti kapcsolat nincs, udvara kicsiny; előcsarnoka részben sötét, a természetrajzi csoport el van szakítva a kísérleti tanteremtől; a rendházi lakoszobák szűkek és alacsonyak, az iskolai szolga a rendházi cselédséggel együtt van egy épületben elhelyezve. Kápolnája igen magas és terem karakterű, tornya a tűzör ottartózkodására alkalmatlan.

Történelmi stílusban tartott homlokzata csinos, tetszetős, azonban tartós anyagból készítése drága.

Építési költsége, ha homlokzata vakolatban készül, a bizottság számítása szerint 420000 koron.

5. Négylevelű lóher körben (rajzolt)

Gymnasium és társház dispoziója elég jó, bejárata és lépcső elrendezése megfelelő, igen távol van azonban a Rendház a gazdaságtól, mely utóbbiban program ellenére az iskolai szolga is elhelyezést talál.

Félkör végződésű helyiségei könyvtár, vagy ebédlőnek még elfogadhatók, de tanteremnek nem.

Kísérleti tanterme nyugotra néz; rendházi folyosója sötét, istálló az utcai vonalon nem építhető.

Tornya külsőleg indokolatlanul félre van tolv.

Árnyékszékei rosszul vannak világítva; homlokzata túlságos gazdag architektúrát sejtet.

6. MENS SANA.

Alaprajzi dispoziója kikerekített, csak gazdasága van kétfelé osztva, homlokzata csoportosítása szép, azonban a belső beosztással nincs összhangban és így áll elő, hogy a rajzterem két különböző magas épületrészben nyer elhelyezést és 4 méter széles ablak pillért kap, mely elfogja a világosságot.

Tízortonyában a tűzör részére alkalmas férőhely nincs; az iskola-szolgai lakásnak a gazdasági cselédek helyiségeivel való összeköttetése program ellenes; a szertárak egymástól el vannak szakítva, maga a kísérleti tanterem pedig északra néz.

7. DOROTTYA.

Csoportosítása jó, de a rendház északra helyezése nem egészséges. A folyosónak az utcára helyezésével helyesen juttat a tanteremnek délkeleti világítást, de a déli oldalou a tanterem mégis északra néznek és dacára, hogy módjában volna a kísérleti tantermet délre helyezni, annak északi világítást ad; helytelen továbbá, hogy a tanterem a földszinten, a hozzátartozó természetrajzi szertár az emeleten van elhelyezve, hogy a rajzterem nyugotra néz; megemlítendő még, hogy a rendházi lépcsőház előcsarnokának világítása nem megfelelő és hogy a tervben a szabálytalan sarkok eltakarása miatt sok lomtár keletkezik és hogy az árnyékszékek előterében vannak a pissoirok elhelyezve.

Kápolnája túlgazdag, tornya nagyon alacsony.

8. 1765.

Alaprajza gondos, decoratív dispoziója megkapó, rajzban tetszetős hatású, azonban a célszerűséget alárendeli a megjelenésnek. Gazdag elrendezés, mely a rendelkezésre álló összeget messze túlhaladja.

Udvara körülfogott, nem eléggé szellős. A kápolna nem megfelelő, mert nem egyéges kátharása, hanem 3 helyiséget mutat,

Szénásy, Hoffmann és T^{sa}

selyemáru ujdonságok áruháza

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Az általánosán legjobbnak elismert

selyem-, bársony-, csipke- és szalagáruházunkba

az újdonságainak a teljes és nagy választéka érkezik.

A következő, kiválóan jutányos árucikkekre, melyek csak addig kaphatók, a míg a készlet tart, felhívjuk a m. t. hölgyek figyelmét.

Ezek:

Mosó-bársony, minden színben	metrje 50	1.10
Sima liberty selyem minden színben	78	..
Mintázott zsinnes selyemkelme	85	..
Csikos, zsinnes selyemkelme	86	..
Sima louisine minden színben	1.25	..
Chiné selyemkelme	1.50	..

stb. stb.

Mintákkal kívánatra bérmentve szolgálunk.

melybe a torony teste be van ékelve; a tornaterem, a belső középtérnek gallériákkal való övezése folytán — nem kellő világításu, a karzati pillérek beállításai miatt a használati tér nem elegendő, dacára annak, hogy a tornaterem beépített területé jóval nagyobb a szükségesnél; a gazdasági csoport megoldatlan.

A főhomlokzati tanterem és az iskolai fölépcső és árnyékszéknek világítása nem elegendő, ép így hiányos világítása van a rendházi keresztfolyosóknak. A vendéglakás csoportja egymástól el van szakítva.

Homlokzatát az alakgazdaság uralja és tartós anyagból való kiépítése nagy költséggel jár. A rajz alaki hibája, hogy több helyen a homlokzat nem felel meg az alaprajznak.

9. DEÁK FERENC EMLÉKÉNEK.

Helyes alaprajzi fölrendezés, azonban az iskola főbejáratából a díszterem nehezen közelíthető meg, míg az alternatív elrendezésnél a gymnásium udvara kicsiny, a gazdaságé feleslegesen tágas. A három karu lépcső túlgazdag; sok tanterem alakja azok használatának nem megfelelő, világításuk a széles ablakpillérek miatt nem elegendő, a rajzteremnek nyugatra, a kísérleti tanteremnek északra való disponálása a tanítás céljainak nem felel meg. A szolgáltatásokhoz a bejárat a gymnásium előcsarnokán át programellenes, azonkívül külön árnyékszék sincs; a rendházban a házférfi és vendéglakás helyiségei kedvezőtlen alakúak, az ebédlő az utcára néz; a gazdaságban az istálló és árnyékszék az utcai homlokzaton fekszik.

A toronynak vasszerkezetű tetőre való építése csak akkor volna megfelelő, ha a torony maga is vasból szerkesztetnék, ez azonban költséget mutat.

Homlokzata román stílusban tartva, de a stílus részletei nincsenek teljesen megértve és alkalmazva; az ablakok kicsinyek, félkör záródással bírnak, ami világítási szempontból célszerűtlen.

10. A TUDOMÁNYNAK és ERÉNYNEK.

Csoportosítása jó, de a rendháznak a gymnásiummal való összeköttetésére hosszú emeletes folyosót tervez; ugyancsak 3 emeletes összekötő folyosót használ az udvar közepén álló — a tornaterem fölül helyezett — kápolna hozzáféréstére, miáltal kicsiny udvarokra osztja a teret, úgy hogy a főtraktus tűzveszély esetén meg nem közelíthető, továbbá kellő világosságot sem nyújt; helytelen az összekötő folyosók különböző színvonala, ami nagy közlekedési akadályt képez; azonkívül a folyosók nagy tömegénél fogva költségesek; túlzásos sok lépcsőt tervez; tantermeinek az égtájak szerinti elhelyezése jó.

11. HAZÁNKNAK.

Csoportosítása gyenge; a gymnásium nincs kapcsolatban a rendházzal, a rendház távol és északra néz, lakásai szűkek. A gymnásiumban sok a felesleges helyiség; a rajzterem nyugatra van, ez pedagógiai szempontból nem felel meg, tornya nem nyugszik szilárd alapon; homlokzatában van bizonyos szoliditás, de kápolnaalakja rossz.

12. VEGA.

Udvarter teljesen felaprózott; a kettős fölépcső fölösleges, kápolnája túlságosan magas, kísérleti tanterem északra nyitva elhelyezést.

Árnyékszékai rosszul vannak világítva; homlokzata túlságosan gazdag arhitekturát sejtet.

13. ALFA

Elég jó csoportosítva; de köralakban elrendezett gazdasági udvara szűk és hasznavehetetlen és ugyanily alakú árnyékszékének nincs előterük; a rendház lakoszobái kicsinyek, folyosója teljesen sötét; a kísérleti tanterem északra néz; a torony alappillérei gyengék; sok a haszontalan sarokfülke; homlokzata a belső beosztással nincs összhangban.

14. OMEGA.

Udvara szétforgácsolt; a kápolna hosszu teremalakú; szertárak és kísérleti tanterem kapcsolata nem megfelelő; a tanári tanácskozóterem elhelyezése izolált; főbejárat lépéscsöje túlságosan gazdag; a rendház folyosója a kétoldali beépítés miatt sötét, a lakoszobák kicsinyek.

A különben megfelelő homlokzat egyes részeiben nem felel meg az alaprajznak.

15. GLÓRIA DEI.

Rendház és iskola közötti kapcsolat elég jó, csak a gazdaság esik távol a rendháztól, udvara széles; kísérleti tanterem északra néz, az iskolaszoba lakás pedig a gazdaságtól nincs elkülönítve; fölépcsője túlgazdag, a toronyban az őr részére tartózkodási hely nincs; a homlokzat félkör ablakai a tanterem helyes világítására nem megfelelők.

16. EGY AZ ISTEN.

Rendháza északra célszerűtlen, rajzterem nyugatra néz és mélysége miatt ki nem használható. A kápolna, rajzterem és torony megoldás érthetetlen; a kísérleti tanterem elszakítva a szertártól; az árnyékszéknek nincs előterük; helytelen az istállóak az utcára elhelyezése. A rendháza készített alternatív tervezetben a tanári szobák kicsinyek és a folyosó teljesen sötét.

17. IN HOC SIGNO VINCES.

(Rajzolt kereszt.)

Rendház északra fekszik és így egészségtelen lakóhely, távolban van a gazdaságtól; rajzterem nyugatra, kísérleti tanterem északra néz, utóbbi a természetrajzi szertárral kapcsolatban nem áll és alakja tanításra nem alkalmas. A tornaterem valamint a kápolna alakja nem jó, utóbbi inkább terem és karzata nincs, hiányzik még a túlgazdag fölépcsőnél az előtér, továbbá a tornyocskán a tűzőr helyisége; az iskola szolgálna a gazdasági udvarra elhelyezése programellenes, a rendháznak bejárata nincs; de annál több árnyékszék és világító udvara, mit a tervező minden lakáshoz csatolt, a mi ugyan kényelmes, de a helyviszonyok mellett csatornázás és vízvezeték nélkül kivihetetlen.

18. EGY FILLÉRES BÉLYEG.

(Felragasztva.)

Rendháza északra néz és így egészségtelen lakásokat ad; a házmaster lakása a rendház és a gymnásium közé van ékelve és elkülönített árnyékszékkel nem bír. A kísérleti tanterem nincs kellő kapcsolatban a szertárakkal; a kápolna terem alakú; nagy tépárlással tervezett a rendház előcsarnoka és lépcsőháza.

19. PIETATI ET SCIENTIIS.

Helyiségei között belső közlekedés zavaros, folyosója zög-zugos, sötét, és részben nincs alátámasztva.

20. AKADÉMIKUS ESZME.

Összeszorított elhelyezés, a mellett túlságosan pazar előcsarnok és lépcsőház, melynek bejárata nincs szembeálló helyen; dacára a sok világító udvarnak az előcsarnok és árnyékszékkel rosszul vannak világítva. Külső kiképzés a belső beosztással nem függ össze.

Beható összehasonlítás és ismételt átvizsgálás után az alulról bíró bizottság egyhangúlag a következőleg határozott:

Az 1000 koronás első díjat a „Pius” jelgégű tervnek, — 800 koronás második díjat a „Kanizsa” jelgégű tervnek ítélte oda.

Megvásárlásra ajánlja a bíró bizottság a „Primus” jelgégű és az „Uj otthon” jelgégű tervet és pedig előbbi a kvalitás kiemelésé végett 400 koronáért, utóbbit 300 koronáért.

A jelgés levelek felbontatván, azokból a következő nevek kerültek ki:

1. „Pius” szerzői: Bálint Zoltán és Jámor Lajos budapesti műépítésszek.

2. „Kanizsa” szerzője Boszrucker Lajos budapesti műépítész.

3. „Primus” szerzői: Sándy Gyula és Főr Ernő budapesti építész-tanárok.

4. „Uj otthon” szerzői: Hajós, Guttmann Alfréd és Siklós Arpad budapesti műépítésszek.

A felsorolt művek körül az 1. és 3-ik számú a gymnásiumot és rendházat egybe építi, és pedig a gymnásiumot a telek északnyugoti, a rendházat a délnyugoti oldalra helyezi el. Ezen elhelyezés folytán a gymnásium az északnyugoti határvonalán a régi épületek szérleme nélkül felépíthető.

A 2. és 4-ik számú terv pavillon rendszerben van tervezve, a főhomlokzatra elhelyezett 2 rövid oldalszárnyu gymnásiummal.

Ezen elhelyezés mellett először az új rendházat kell felépíteni, hogy a régi rendház lebontatván, helyet adhasson az új iskola déli szárnyának.

Természetesen mindkét esetben számolni kell azonban azzal, hogy a bontás és építés folytán kellemetlen por és zaj keletkezik, ami a tanításra hátrányos.

Nagykanizsán, 1903. évi október hó 2. és 3-ik napján,

Schulek Frigyes s. k. műépítész, műegyetemi tanár. Pecz Samu s. k. műépítész, műegyetemi tanár, Vécsey Zsigmond s. k. polgármester, Horváth György s. k. gymnásiumi igazgató, Király Sándor s. k. városi mérnök.

Utazás az új laktanya körül.

A pokol-izzóveres a menyorságot pedig tiszta fehérre szokták festeni, — de azt csak Kanizsán tudiam meg, hogy a laktanyákat rózsaszínre festik. A rózsaszín átmenet a veresből a fehérbe (vagy mezlordítva) s talán ilyenformán akarják szimbolizálni, hogy a laktanya átmenet a pokloból a menyorságra? Ezt az átmenetet a hitlegenda szerint purgatóriumnak nevezik, ahol a bűnös lelkék megtisztulnak, mielőtt a menyekbe felvétetének. Hat bizony igaz, hogy a laktanya sok tekintetben purgatórium. Kiveszik ott az emberből a bűnös cibél-hajamokat és belege oltják a regula malasztját.

Ezen gondolatokat keltette bennem a rózsaszínű honvéd-laktanya, mely egyébként valóságos díze a — s ombaknai műőne. A várostól olyan szemvonalba esik, hogy csak akkor veszi észre az ember, ha teljesen közel ér hozzá. Már pedig melyik kánisai merészkedik arra kifelé sétálni? (kivéve a városi bizottságot) Ott ahol a szeszendeje meg a közsveves szalmavityillók zárták el az utat, gyönyörűen „kikergett” utat vezet dombra-föl dombra fel, bizonyágnak annak a közmondásnak, ahol a király jár, ott jök az utak; már pedig minden bakgyetékben a királyi hatalomnak egy kicsinyke része van megtestesülve, tehát az ő utjukat magasabb szempontok egyengették.

Legjobban csodálkozom a laktanya környékének építése fölött. Mintha varazsvesszővel csalták volna ki az udvarból azokat az új házakat! Igaz, hogy csak földszintesek, de mégis legalább bevezetik a környéket és kipusztítják a szalma-földes putrikat. Egyszermind lecsatolják a Kanizsán d. vó. Eperjessy-theoriát-melyszer n. oda nem tejlődhet a város, ahol valami nagy épülettömböt létesítenek, így például Nagy-é. Ki-kanizsa között nem lehet gyárat létesíteni azért, mert megakasztaná a város tejlődését. A laktanya környéke ennek ellenkezőjét bizonyítja, meg vagyok győződve, hogy arrafelé hamarabb lesz elvessző, mint például a város által közönséges beszerzett piaci épületcsoport környékén.

Az új laktanya közvetlen környéke olyan tiszta és csinos, hogy szinte azt kívánom az ember, bár építettek volna a város kellő közepébe, leg több gondoskodva lenne a köztisztaságról. Meg a „rabok háza” is majdnem kiváló, mert onnan nyílik a legszebb kilátás, már meanyiro Kanizsa unalma-környékén kilátásról szó lehet. Onnan egy jól célzott lövéssel lepuflantatnák a palliai lakó-kápolna keresztigombját, vagy a szélmalom-kut forgó-kerekét.

Mikor azokat a nagyobb-köszakasz-szobákat látom, fölvetődött bennem a kérdés, hogy vajjon melyik faluban van a bakalegynek odabuzs, olyan hajléka, hol kap mindennap friss husételt tiszta.

konyhából? Bizony a kanizsai honvédek meg lehetnek elégedve a sorukkal, mert még a város urai sem laktak olyan szép palotában, mint ők. Láttam is a megfelelőeknek jelképét két pipázgató őrszem a kádjában, kik oly kedélyesen düllesztették a vasrácsnak, mint a mesebeli szultán testőrei. Még tíz pakli dohányért se cseréltek volna velem, szürke cibillel.

Szóval egy darab modernség költözött az új laktanyával városunkba.

Am ha a Petőfi-utcának keresztelt cigány-utca felé téved a vándor a laktánya mellől, akkor látja csak, hogy milyen a külső Kanizsa. Karát leírni, mert mocskosba kellene máriani a tollat. Ott persze nem járnak a király emberei csak a szegény ember gyereke meg disznaja, s néha olyan bajtavadasztat rendeznek, egy-egy eltévedt kocá után, hogy visszaharagzik tőle az utca. Pár s az lépésnyire, abból már az ember ségesebb lakások kezdődnek lávon — tennis készületes hölgyeket láthatni. Hja, sportja válogatja! Egyik a kocával, másik a lapdával üzi kis játékaikat.

A laktanyából gondolatban csak egy ugrás az új színházhoz, (amely még csak gondolatban létezik.)

Nekem volna egy kis eszmém, hogyan lehetne olcsón színházhoz jutni.

Az állammal olyanforma szerződést kellett kötni, hogy építessék számunkra színházat, melynek birtok bekövetkezendő közeli bukása — vagyis feleslegessé válása után kötelezzük magunkat mi város, hogy átengedjük a színházat lovasági laktanyának. — Ebből többszörös lenne a haszon ugyanis

- elsőszor: kapnánk „állandó” színházat
- másodszor: ha meggyőződünk arról, hogy az „állandó” színház épüget mint minden kanizsai intézmény nagyonis „mulandó”, akkor volna helyette egy másik laktanyánk
- harmadszor: kapnánk ide huszárokat vagy piáne tüzekeket.

Ezt az eszmét ajánlom az „intéző körök” nagybecsű figyelmébe — Tettek ők már ennél amolyanabbat is.

Xilef.

HIREK.

— **Szerkesztőségünk köréből.** Gáspár Béla a Zalai Közlöny volt helyettes szerkesztője, mint belső dolgozó társ lapunk körébe lépett.

— **Háttérhír.** Nemes Juliska, öz. Nemes Pálné szül. Varga Etelka leánya, életének 14-ik évében elhunyt Nagykanizsán.

— **Deutsch Sándor** birtokos és terménykereskedő október hó 9-én munkás életének 67 ik évében elhunyt Nagykanizsán. Temetése ma vasárnap délután fél hégy órakor lesz.

— **Deák áldomás.** A nagykanizsai Deák ünnep napján (október 18-án) este 8 órakor áldomás lesz a Szarvas szálloda termeiben. Egy teríték ára borral együtt 3 korona. A résztvevői százekekzők *Alt és Böhm* cég üzletében jelentkehetnek.

— **Új ügyvéd.** Dr. Etlényi Géza ki előbb a helybeli kir. törvényszéknél volt joggyakorlaton, a napokban a budapesti ügyvéd-vizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel letette.

— **Zarándoklás Rákóczi sir-jához.** A nagy szabadsághős sirjához zarándokló magyar társaság most már utban van Konstantinápoly felé. Nagykanizsa város közönségének koszorúját *Murányi János* az itteni ev. ref. gyülekezet hazahias lelkésze tojja Rákóczi sirjára letenni. — A koszoru szalagja széles fehér moire-selyemből készült és az idő rövidsége miatt csak a következő, arannyal remekül himzett rövid felírás van rajta: *Nagykanizsa közönsége.* A koszoru költségekre rendezett gyűjtés mintegy 340 koronát eredményezett.

— **Tanfolygelyői értesítés.** Dr. *Ruzsicska Kálmán*, kir. tanácsos, Zalamogyi tanfolygelyője a közelgő Deák ünnep alkalmából Zalavármegye mind-nfele fokozatu állami, állami-lag segélyezett községi és községi népiskolái tondnokságainak, iskolai székeinek s tanfolygelyői-és községi értesítést küldte. A nagyméltósága vallás- és közoktatásügyi Minister urnak aug. 31-én 8240. eln. szám alatt kelt a Deák Ferencnek, a haza bölcsének születése száz dik

évfordulóját méltató rendelete oly szírehatóan állapítja meg az ő nagy jellemét s az emlékére tartandó ünnepeknek a magyar tanítók hazaszeretete és paedagogiai érteke által felhasználandó kitűnő alkalmát, hogy ez érdemben nincs már egyéb, a mire a gondnokságok, iskolaszékek és tantestületek bazafias lelkesedését irányítsam. — Mint e vármegye kir. tanfolygelyője csupán a százados évforduló ama különösebb vonatkozására kívánok rámutatni, mely hennünket közvetlenebbül fűz az ő emlékéhez. — Deák Ferencet Zalavármegye adta a magyar nemzetnek! Zalavármegye iskoai hatóságára s tanítóira van a magasztos feladat, hogy gyermekeink szívében, okt. 17-én, háias gerjedelmeket keltsenek a Gondviselés iránt, mert Zrínyi, Kistaludi F. stettich, Csányi és Gasparics lényöl atakjai melle — Deák Ferencet adta nekünk. — Hogy ápoljuk, őrizzük és védjük amit hősök kardja, költő szív ihletéség, mecénások felbuzdulása s vértanúk halála szerzett — Az ünnep fényéből és melegéből áradjon egy terményfűző sugar Zalavármegye minden iskolájára; az ifju szívek nemes bevület ihlesse meg Deák Ferenc emlékeire örök ragy gasa!... Az ünnep felolvasóját Minister ur tenebb idézett rendelete értelmében értesítésekérve, vagyok, Zalaezerszerg, 1903. szeptember hó 20-án, haz. lívi udvöz-e t. l. *Dr. Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, tanfolygelyő.

— **Athelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Somogyi Imre* alsórendnyi állami polgári iskolai reudas tanítót jelenlegi minőségében a hajdu-szoboszlói állami polgári iskolához helyezte át.

— **Gazdasági tudósítók.** A földmivelésügyi miniszter *Elek Adolt* somogyszentmiklósi lakost Somogyvármegye csurgói járásra a gazdasági tudósítói tiszteletre bizta meg.

— **A népfölkelők jelentkezése.** Mindazon Nagykanizsán tartozkodó katonailag kiképzett népfölkelésre kötelezettek, kik a közönsádseregben, a hadi tengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly — katonailag ki nem képzettek, kik népfölkelési rózsaszínű ajánlati lappal elvannak látva és még a 42-ik életet be nem töltötték és pedig az 1870—1886-ig születési évfolyamok 1903. évi okt. hó 16-án, az 1865-1861-ig születési évfolyamok 1903. évi okt. hó 17-én mindenkor reggel 8 órakor a Polgári Egyletben személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az ajánlati lapok elhozandók.

— **T** — Oly dologról értesítik szerkesztőségünket, amelynek egyhamar nem találunk megfelelően kifejező címetjét. Hisz irhattuk volna címül tudatlanság, arcátlanág, tapintatlanág, neveltelenség, de e sok szóban nem találjuk azt a jelszó, amely az esetnek legjobban megfelelne. De imo az eset: *Vécsey Zsigmond* polgármester, a magyar szabadsághős, eszményibb vezéröl fejedelmének emleke iránti kegyelettől elteelve hazafias felhívást bocsátott ki a város közönségéhez, amelyben *II. Rákóczi Ferencnek*, messze idegenben parlóddó hantvárai helye-endő koszoru adakozásra hívta fel Nagykanizsa bazafias közönségét. Egy magyar lelkületű egyén, a bazafias értektől vezetve, gyűjtöl ivvel kereste fel a polgárokat, hogy adozzanak a kegyeltes célra. Újában betért *Kunzt és Mezei* Erzsébet-teri cég üzletébe, ahol a következő erdeke párbeszéd folyt le: —

— Gyűjtöni jövök a magyarok dicső szabadsághősének sirjára heyzendő koszorúra.

— *Was gehen mich die Ungarn an Ich gebe nichts.* (Magyarul: Mit törődöm én a magyarokkal; rem adok semmit.) Ezt mondta Kunzt, ur a cég baltaja.

A gyűjtöl ekkor *Mezeinek* fordult, aki készségesen szíre t a pénztár felé, hogy adakozzon.

Ekkor Kunzt idegesen fordult Mezeinek: „Was willst denn von dem Rákóczi Dir ist ja schon längst gestorben; was geht er mich an.” (Magyarul: Mit akarsz Rákócziól, hisz: ez már rég meghalt; mit törődöm vele.)

Ez volt az „eset”. Hallja ok türelmes magyarok. E haza határán betű, nagykanizsán, egy oly ala, akinek három üzlete van városunkban, ezt mondja: Nem törődöm a magyarokkal! — Kicsinyen henneteket, titketek, akik az ő kegyel rért adjátok. Odáig megy Kunzt, ur, hogy elég báran meheríti Rákóczi iránti kegyellettiket. Türelmesek vagyok magyarok. Ti gyadig ok ily alakot, aki a magyarral nem törődik, de a magyart pénzt imádja. — Kicsiny postó, akiv i

bövebben nem érdemes foglalkozni e helyen. — Hisz-ök, hogy Nagykanizsa bazafias közönsége módot talál Kunzt urnak megmutatni, hogy a magyarral, akiket jövölából él ez országban, törődnie kell; és meg kell tisztelni e nemzetet. Az ellen senkinek sem lehet szava, hogy nem adózik Kunzt ur a bazafias célra. Da kicsinyöl, a magyarrá sértöl megjegyzéstöl, e haza minden polgárának tartózkodnia kell.

Kunzt, ur” különben nemcsak a magyar kegyellettől, hanem a magyar törvényeköl is szics tisztában. — Mindeu vasárnap késő estig nyitva tartja üzletét, a törvény határozott tilalma ellenére. Igy működik Kunzt ur Magyarorszában.

— **Az ex-lex és a községek.** A kis községek leghamarabban kezdtek érezni az ex-lex káros gazdasági következményeit. A pénztárak kezdenek körülölni. A közelmúltban, mint értesülünk egyik kereskedő számláját a kö ségi előjáróság azzöl küldte vi sza: „Nincs pénz ha az ex-lex elmúlik fizetünk”. Bizony az ex-lex káros gazdasági hatás napról-napra jobban érezhető lesz s igyekeznünk kell abból már kijutni.

— **Néhány szó tüztöltölünk nagygyakorlatához.** A következő sorokat küldöttök be lapunknak. „En is végig néztem tüztöltölünk vasárnapi nagygyakorlatát. Lázasan szemlélttem az önk. tüztöltöl Testület mentési munkálatát, amely testületöl a Zala nagyon helyesen jegyezte meg, hogy e nagyon fontos, igazán önfeláldozó egyesület a közönség: részéről nem részeseöl elég anyagi támogatásban. Az önk. tagok küzdenek fáradoznak, de sohasem részesülnek ennek ellenében valamely juta omban”. És ha e véleményt magamévá tettem, azt hiszem senki sem neheztelhet azért, ha józan ítéletet mondok a tüztöltöl mentöl gyakorlatáról. Az „eset” tehát volt: Eg az első emelet s menteni kell a második emeleten a bennszorultakat. A tüztöltöl tolö lötrát hajtottak fel az első emelet mellett. Midőn a tüztöltöl már fenn volt egy kötelel dobott le és azon szép lassan huzták fel a csuszöl zsákot. No hát abszurdum. — Az első emeletnél huzták föl a zsákot. Meglátjuk mennyire lobbót vet az egész mentökészülék egy igazi tüznél. És ami a legérdekesebb, hogy nem vizsgárol védelme alatt vitték fel a zsákot hanem csak ugy. Hisz a vasárnapi gyakorlat csak játék volt. Legalább csak színleg védtek volna vizsgárral. Azután mint laikus azt is kétségbe vonom, hogy a mentésöl egyidejűleg nem kell megkezdeni az oltást. En erőöl nem láttam elintézkedést. Szóval: bármily dicséretes volt tüztöltölünk ügyessége vasárnap, azért akad még sok tanuölni valójut. Csak persze az ambicióhoz, nagyobb anyagi pártfogást kellene adni a közönségnek! Nagykanizsa, 1903. október, 9. Kiváló tisztelettel.

Egy városi polgár.

— **Közgyűlés.** A kiskanizsai polgári öveszőkör tolyó évi október 11-én délután 4 órakor saját helyiségében közgyűlést tart.

— **Életveszélyes elgázolás.** Tegnap, szombaton, d. e. 11 órakor a Cseng ry-ut torloklatánál *Bogenrieder József* teheraru kocsiya elgázolta *Varga János* sz. C. épöló Kati 63 éves gyümölcsárus ass. onyt. A szegény szerencsétlen életveszélyes sérülésével a nagykanizsai városi közkórházba szállították. Az orvosok véleménye szerint aligha éri meg a reggelt. — A kocsiya, álitölóg figyelmen kívül hagyva, hogy ott utcaforduló van, túlság gyorsan hajtott. Bár igaz, hogy kiallott a gyümölcsárus asszonyya, de ez nem hallotta s így történt a szerencsétlenség.

— **Oh mi irigyek.** Csunya dolog az irigység és mi megis irigykedünk. Vaahaáyszor válamely vidéki lapban öly hírt olvasunk, amely a közegészségügy előbbrevitelet célzása, mégdig feltárad hennünk és csunya betegös értesése: A legújabb irigységet *Győr* város általános csatornázása keltette hennünk. A város csatornázása mint Győröl írják, minden vonalosa gyors ütemben halad előre. A csatorna a modern elveknek és közegészségügynek megfelelően készöl. A nyomó esővöket most helyezik el. A gyors munkálat, mint a *Győri Hírlap* írja, a város legyontosabb létesítményét viszi teljes megalapítólra. — Nagyon igaza van lap. rásutknak. Mi nagykanizsaiak, kik egész évben élvezzük (Oh sors, bocsánat a kijelölt szórt) a városi csatornázást, — d hogy csatorna — szennyölölölő nem éppen szalonképös: íratat, mi nagyon elűdjük gondölölni a csatornázás fontosságát de nem csak mi, hanem a város vezetösége is tudja ennek fontosságát. Előállna tervek elöl irányban, — hisz a vezetöség a reformusznak jegyében születet —

ha nem tudnák, hogy az ily közegészségügyi tervek keresztülvitele mennyi akadályba ütközne. Ugyebar furcsa, Közegészségügy és akadály. Hat persze, hogy akadály. — Ez pénzbe, sok pénzbe kerül ám, sutlogják a maradják. A jelző szerint pedig a sok pénzbe kerülő dolgoknak a lehetőségig buknia kell. Ne vegyék komikumnak, ha azt mondjuk: csatornázás! Mikor út a megváltás órája?... Mikor út a boldog óra már?...

— **Rosita!** A ki ez alatt a lány hangzásu név alatt valamely szerelmes regény hősnőjének nevét sejtí, az legalább is — téved. Rositánázokat az új szivarokat hívják, melyeknek előre hirdett előnyük, hogy nicotin mentesek. E szivarok néhány példányát átadtuk „referálás” végett lapunk sájtát külön tudósítójának, ki az új „jövődéki szülő-ekről” a következőkben számol be: A „Rosita” igen pompás a minden tekintetben kifogástalan szivar lenne, ha nem lenne olyan büzös, mint a milyen hosszú. Legkevesebb sem von le értékéből semmit, hogy dohány levelei zsebkenő módjára ki vannak mosva, mert ezzel csak édes álomba ringatja a dohányzó közönséget, melynek akaratlanul eszébe jut az a boldog kor, amelyben a ház fala mögött elrejtőzködve, akasztva levelet füstölt. Egyebekben éghetetlenül — akarom mondani véghetetlenül jó szivar ez a Rosita, melynek eltekintve némely „izetlenségétől”, hófehér hamuja és annyi szelelő-lyuka van, mint a szitánék. Ezek után bátran elmondhatjuk, hogy az új dohányjövődéki objektum kitünő szivar, míg meg nem gyújtják s méltán rászólgál arra, hogy a jövőben ne „Rositz”, hanem „Rossz biz” legyen méltó neve! Leghelyesebb lenne az egész készletet Szerbiába szállítani, ott kapni a földszékben ilyenfajta szivarokat és ott ez is elkélne.

— **Vigyázatlanság áldozata.** Gadovics Viktória huszonkét éves cselédleány vasalás közben szénvasát spirituszal akarta-élesztetni. — Egy nagy kannából öntötte a szeszt. — A szesz a parázon lobot vetett, a kanna szesztartalma lángra káptott szétrobbant, és a leány súlyos égési sebeket kapott. Beszállították a kózkórházba.

— **Elvesztett!** Richter József Kohn S. B. cég alkalmazottja üzlet helyiségük és a posta hivatali ut közben egy darab 100 koronás bankjegyet elvesztett, a megtalálónak a rendőrkapitányi hivatalnál kellő jutalom biztosítva van.

— **A hervadás szezonja.** Ameddig a szem ellát: mindenütt hervadás van. A kopár jarlókra őszi szellő fujdogal, az erdő utjait hulló levelek takarják, elvirított a rozmarin, szegfű, muskátli, orgonvirág és a rozsa s velük együtt eltűnt a nyár is. Elmúlt a sárga szalma-alapok, fehér batiztruhák évadja s szívesen öltjük már magunkra melegebb ruhát. A levehullató őz hatása egyebként nem a városba látható igazán, hanem külön az akácfas kis falvakban, ahol most van javában az őszi takarítás. Ez elövetkezett a kukoricafosztás ideje is. Ez faluhelyen az őszi hangverseny-szezon, amikor minden portán, nótaszó hallik. Este, mikor a hold sarlója már főragyog az égboltozaton, összegyűlnek a szomszédokból a leányok és legények s munka közben öreg estig dalolják a szebbnél-szebb szomorú nótákat. Mert úgy illik, hogy hervadásakor csak a szomorú őszi nóták járják.

NEVELŐNŐNEK egy III. éves képezdésznő ajánlkozik elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2—3 órát saját tanulmányának szentelhet Czim: Steiner Berta Körmend.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban.

3 legnagyobb nyeresémet és pedig:

- a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
- a **100.000** „ főnyeresémet a 74366. „ „
- a **90.000** „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legegyedűsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabaddalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresémet

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresémet a legszerencsésebb esetben

14.000.000 koronát.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresémet 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen **55.000** nyeresémet és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 aradeti sorsjegy lrt — 7. vagy kor. 1.50 1/4 aradeti sorsjegy lrt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " " " " 6.— 1/2 " " " " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy ez összeg előzetes lelti látszó ellenében küldjük Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi október hó 19-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TOROK A. ES T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruadánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körút 46/a.** I. fiók: **Váci-körút 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körút 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körút 54/a.**

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem
postautalványnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (helyekben). } A nem leteszett társaság.

Pontos cím:

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

KOZGAZDASÁG.

A gabonaáreltről. (okt 10) Némi árhullámzás a múlt heti jegyzék-inktől, alig változtak; csak árpuban szilárdabb a hangulat és jó minőségű árukeret 30/40 fillérrel magasab ár érthe ő el.

M-i araink:

77 kiló buza	740/45	f. h. ér. bab	760
70 " roza	540/35	tarka "	650
z. b	535/40		

50 kg. kanizsai paritással.

Kedvezmény a gazdasági tudósítónak. A m. kir. kereskedelmi miniszter a közgazdasági előadóknak a vármegyék területén működő gazdasági tudósítónak a saját vármegyék közgazdasági előadójával valótt közönséges — nem ajánlott — levelekre portómentességet engedélyezett, ha a évélborítékok „Közgazdasági ügyben portómentes” jel-éssel vannak ellátva.

Árpenziacról. (A Zala eredeti jelentése.) A penziacron e heten örvendtes jelenségek voltak tapasztalhatók. Papjainknak t. i. a vezető értékpapiroknak és járásekoknak nagy mérvű beözönlése külföldről, amely beözönlés — meddőszere karbantartott politikai viszonyok következtében — az utóbbi időkben erősen volt élezhető, a heten már lenyegesen javult.

Miz a beföldő a politikai világ a viszonyok kal nagyon sötétnek látja, addig a külföldön élénken kezdnek érdeklődni a magyar papírok iránt. Ez érdekes kétségkívül a külföldi véleményéből ered, hogy e hosszú válságot a közel jövőben megis csak sikerülni fog békes úton elvágni. Bárhogy is álljon a dolog anyit tény, hogy az emelkedés biztató jel a jövőre. Maguk a penziintézetek, amelyek pedig elég ünnepzések élénken vároznak a járadékokat.

A penziacron a már előző oly telemtelen emelkednek hirdett kamatláb emelkedés nem következett be. A kamatláb, az élék termécy kereskedés köztetében, h-taróttan magasabb a két hó appal ezeltitnel, de korántsem oly nagy, mint amilyen nagyok ezt jelezték. Szóval a politikai kátyuba rekedése, elég örvendtes, meg nem okozott nagymérvű pusztítást.

A gabonanevek elnevezése. Egy falusi kereskedő azzal a kérdéssel fordult hozzánk, hogy i juk meg neki a földzei árjegyző-lapban előforduló gabonaszarmazási helyelnevezések fogalmát. Miatan a kérdés közérdekű a kereskedőkre nézve azért a választ itt adjuk a földzetanác hivatásos határozatát:

1. Tiszavidéki buza alatt oly buza értendő, mely jelleg tekintetében megfelel a Békés vármegyében és Csongrád, valamint Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyék Tisza balparti részében termelt buzákat átlagának, s a mely a nevezett vagy ezekkel szomszédos területeken termelt. 2. Fejérmegyei buza, mely jelleg tekintetében megfelel a Fejér vármegyében termelt buza átlagának, s mely nevezett, vagy ezekkel szomszédos területeken termelt. 3. Pestvidéki buza, mely jelleg tekintetében megfelel Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun vármegyében, a hiai, pomázi és váci járásk kivételével, termelt buza átlagának, s mely a nevezett vagy ezekkel szomszédos területeken termelt. 4. Bánsági buza, mely jelleg tekintetében megfelel a Torontál és Temes vármegyékben termelt buza átlagának, s mely a nevezett vagy ezekkel szomszédos területeken termelt. 5. Bácskai buza, mely jelleg tekintetében megfelel a Bács-odrog vármegyében, a danamenti részek kivételével, termelt buza átlagának, s mely a nevezett vagy ezekkel szomszédos területeken termelt. — 1. Tiszavidéki árpa alatt oly árpa értendő, melynek jellege megfelel az Alföldnek a Tisza, a Maros, és a Délkeleti-Kárpátok által határolt részében termelt hasonló nemű árpa átlagának; és a mely a nevezett vagy ezekkel szomszédos területeken termelt. 2. Felsőmagyarországi árpa, melynek jellege megfelel a Tisza jobbparti vármegyékben és Nógrád vármegyében termelt hasonló nemű árpa átlagának, s mely a nevezett vagy ezekkel szomszédos területeken termelt. 3. Dunántúli árpa az, melynek jellege megfelel Magyarországnak a Duna, a Dráva és az országhatár által körülírt részében termelt hasonló nemű árpa átlagának és mely a nevezett területen termelt.

IRODALOM.

NEMZETI SPORT. Fodor Károly mű egyetemi viv mester álta alapított a vivással és minden egyéb sporttal foglalkozó heilap megnagyobbított és ezentul a sport minden ágával foglalkozik. A rendkívüli élénk és érdekes újságot ajdono-ai Leopold Gyula és Fodor Károly nem kímélnék költséget és fáradságot, hogy a „Nemzeti Sport”, mely a Magyar Athletika Szövetség, a Magyar Labdarúgók Szövetsége, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vívó Club, a Budapesti Posta- és Táviráda tisztviselők Sportegyesülete és a Ferenczvárosi Torna Club, hivatalos lapja, minden tekintetben megfeleljen hivatásának. Az előfizetési díj, egész évre 12 K., 1/2 évre 6 kor., kiadóhivatalba, Budapest VII. Erzsébet körút 54., küldendő. Mutatványszám kivanatra ingyen.

Együttes árverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság köz-hírré teszi, hogy a zálamegyei gazdasági takarékpénztárnak és csatlakozott társainak — Matán Rónus és neje Trojok Mária katori lakosok ellen végrehajtása ügyében 600 kor, tőke, ennek 1902. évi július hó 3. napjától jóról 7 1/2% kamatai 7 1/2% kesedelmi kamatai 61 korona eddig 21 kor. 35 fill. árverés kérvényi közzététele 220 kor., 77 kor. 16 fill. és 24 kor. és járulékait kielégítése végett a nkanizsai kir. trvsszé (a perlaki kir. járásbíróság) területén fekvő katori 3931 kvb felvett 207 c hrsz. ing. 599 " " 4398 " " 1331/ " " 86 " " " " 2061/ " " 56 " " " " 5417/ " " 131 " " " " 4395/b " " 94

1903. okt. hó 21. napján d. e. 10 órakor

Kotor község bázisál dr. Toppammer Rószó nkanizsai ügyvéd, vagy helyettes közbenjótével megtartandó árverésen eladatulog.

Veuni szándékozik figyelmeztetnek hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikálilási ár 10%-át kamapinz fejében letenni a vevő a vételart 3 egyenlő részben lefizetni köteles és végre az árverés felvételük hivatalos órák alulit tkvi hatóságnál e Kotor község előjáróságánál megtekinthető.

Az árverés elrendelése a fent említett telak-kölyvekben teljegyzendő.

A hírlapi hirdetést elrendeli. — A kir. járás bíróság mint tkkönyvi hatóság.

Perlak, 1903. évi július hó 25. napján.

Dr. SANTA
kir. abíró.

NYILTTÉR.

Borivóknak, kik a bort savanyúvá tennék és retik vegyíteni, mindenképp előtt a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

Legtöbb használatú

SAVANYÚ-KUTY

Jan-ható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak elette kel emetes, ingerlő mellékhat ad, annélkül, hogy azt feketére festené.

HIRDETÉSEK

A Richter-féle Liniment Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszere, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik károsítás, csontai és megbőlisztésül.

Intés. Silányabb utángatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapeston.

Richter F. Ad. és társa, cékár. és kir. udvari szállító. Rudolstadt.

KLYTHIA a bőr ápolására az arcbőr szépitésére és finomítására PUDER

Legelegánsabb, toilleto' háli és salon puder. Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl ca. kir. tanár által Bécsben Ellamár levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB LAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyára Főraktár: BÉCS, I. Wellzelle 2.

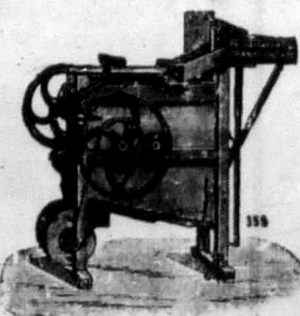
Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett. Kapható a legtöbb illatszere-, drogus-kereskedésben és gyógyszerertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Krainer Gyula cégeknél.

egy doboz ára 2 kor. 40 fill

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül

Gabona-rosták, Konkolyozók (triőrök); Széna- és szalmasajtók. Répa- és burgonyavágók. Takarmány-füllesztők.

A legjobb vetőgépek

„AGRICOLA” (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára, váltókerékek nélkü dombon vagy síkon alkalmazható a legjobb rendszer szerint és jótállás mellett gyárt nak és szállitanak.

MAYFART PH. és TÁRSA

— gazdasági gépyárak, vasöntödek és ekegyárak —

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képviselek és viszont elárusítók keresetnek.

Legkedveltebb, leglökéletesebb
arcsztisztító és szépítő szerek: **AKÁCIA**

KRIEGER-féle -CRÉME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

NLSÓ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gépcsatló-
készlet és 100 000
kifizet. Kisebb g. gép számban.

Malombeszedésekre
KÜLÖN BEAKOBTÁLY.
Elvételre árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Először kőes hővíztü gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel.
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szőszemező,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmeáru az egész
világon elterjedtek és
előraguak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tucatzaja 5, 4, 6, 8, 10 kor. 6.
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartása mellett, utánvétellel, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelőre rangu
csapja?
REIF J.
specialista. Bécs,
Brandstätte 2.
Árjegyzék
ingyen

Modern
OTOR.
Óriási viláslák.
háló-, ebéd-, szalon- és
uri-szoba-butorkban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldés és köl. Szakállományok írá-
sbeli előzetes (pénzbeli) jóváhagyással

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Múzeum-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüssz,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN

Felkészítve az addig lemaradt összes fogszerekkel.
OSAN-csajvisz-essencia 50 kr. OSAN-fogpor 44 kr.

Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
RÓZSATEJ szappan-
szappan 30 kr. Ezzel
balszappannal 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.
a legjobb és legelőre rangosabb
hajfürdő-szappan, potószóke,
barna és fekete. Ára 1 fr. 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kilbottova London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron Gyógyárakban, Utasleányoknál stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Arad-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyitvanon polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Feladály, kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nemelő internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államérvényes-
sek és az egyetemes oktatásra jogos-
ítanak. — Bővebb leírásomat
ingyen ad

Röser János, igazgató

INTERNACIONAL
SZŐRVEZTŐ
néhányosori használat után az arczról és
kézről a szőr eltávolítja. Egy tégely 8 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő Gyógyszertára
Budapest, Gyár-utca 17.
Mégjelent „Toilette-titkok” ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatl embereknek orvosilag ajánlott szar. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
1 üveg 90 filler. Postán 4 üveget
bérmentve küld

KERPEL Gyógyszertár,
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:	2 1/2 - 3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a	34 " " " " 6. " " " "
33 1/2 " " " " 6.50%-a	25 " " " " 7. " " " "
22 " " " " 8. " " " "	15 " " " " 9.40%-a
15 " " " " 9.80%-a	

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Saját erdekben hirdasson
LEOPOLD GYULA
Budaörs, VIII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa
GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** [] aczélgerendélyvel,
első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL
sík és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapcsolható kap-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva.

„Perfecta” meritő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapait. — Planet rdsz kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukoricza morz olóit,
szecska- és répavágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékvalsal
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormányval, a nádok
kívül még aczélalppal is él-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvalsal 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzeltető
legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuak, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomoró szabályozással.
Szőlőzuzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, súlykorékkal vagy anélkül.

PURGO
A leggyöngyöbb kifizető
még csodamezőnek is adható,
25 ezrekre ára 1 korona.

Órák, ékszeresek RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
órák és ékszerész
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főiskola: II. Fő utca 21. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Myeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályosajáték főtáruzó helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elláért megbízhatóság! Előzetkenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárú, 8 cz. és 12.
Lengye József főh. udvari szállítmányos
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO
Angol, francia, magyar és
német színesített színek által
rendeltve és ajánlva, mint a
legnyersebb használt.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, székízület, elmezavar ellen.
E gyógymód megátapítja:
Dr. KOVÁCS J. főorvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. I. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNA
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fenykek készülnek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült színtételek!!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 fről fejtébe kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és söröző-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomor- és bélbetegségek ellen
és bermentve
INGYEN — küldi a —
„HÖLGYEK TITKÁRA“
fűzetet kívánatra mindenkinek
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóág.)
Kiváló hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségeket hygienikusan a legelőkeltebben vannak beren-
desve. Kiváló ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál!
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt
eredeti csomagolásban az alábbi nevezett intézetben díjmentesen
felhívizsgálta.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.
Camis és Stock első triezsi cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)
ajánlja beföldi

Gyógy-cognacját,
mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.
Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.
Kapható gyógyszerárúban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:
Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézet jóváhagyott elismeréssel és élvizelti cikkeket vizsgáló
intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti!

Csúsz, köszvény. (rheuma)
szaggyarús, derék- és hátfájás, valkmint
mindennemű ízületi bajok ellen leg
biztosabb szer a törvényesen védett
HALAPI féle
RESTAURATOR
mely már ré id használat után a fájdalmat
nemcsak onyhíti, de sikeresen gyógyítja.
Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.
Egyedüli raktár:
„APOSTOL“ gyógyszerárú
Budapest, VIII. József-körút 64.
Eveken át szenvedtem rheumatikus bántalmak-
ban. Semmiféle gyógyszer, sem fűrdő nem hasz-
nált. Az Ön Restaurator kenőcsének
köszönhetem egyedüli gyógyulásom-
mat. Fogadja ezért hálás köszönőlevelem és ab-
béli ígéretét, hogy mindenkinek, ki hasonló beteg-
ségben szenved, a legelőkeltebben fogom ajánlani.
Budapest, 1903. szept. 10.
Munkácsi József
Hernád-utca 30.

Hirdetések felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében.

„Jövendő“ irodalmi és politikai ujság.
Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.
Megjelenik minden vasárnap. Egyes füzet ára 20 fillér
Kapható **FISCHEL FÜLÖP** könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

URANOS

-KÉK-

ruha-mosáshoz
a legjobb kékitőszert

— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a
legkedveltebb ruhakéltő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz
elegendő. — Egy nagy üveg 1 60 kor.,
fél üveg 1 korona.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos
gyártók

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGETÁRIUMGYÁRA

BUDAPEST

VI., RÓZSA-UTCZA 85.

80%-os Ecet-szesz

étel- és befőtt-ecet készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 24,
vagy 14 liter kútvízbe öntünk 1 liter
80 százalékos ecetszeszt.

A befőtt-ecet előállításához előző-
leg felforralt és azután lehűtött kútvíz
ajánlatos. Az ecetszesz és az abból
készített ecet nem romlik. Ezzel az
ecettel készített befőtt nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan elis-
merték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára
2 korona.

Postal szétküldés
1 litertől kezdve.

HIGÍTÁS NÉLKÜL MEG NEM
KÖSTOLANDÓ.

HIGÍTÁS NÉLKÜL MEG NEM
KÖSTOLANDÓ.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való
tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen »maláta
kávéat«, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-maláta
kávéat, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

Egy cse-ze jó tea kedve öje, mindenütt a világ
legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indián és
ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csoma-
gokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

»Férjem uram sem ellenzi«

David Gyula, északi gyógyszerész szelídítőszereit használni.
Széplő és más arcfoltok ellen Eszki pomádéja ára
70 f., K-1.20, 2.20, máskés arcfoltoknál az erősebb
hatású Pomádour-pasztám későbbje K. 3 és 5. Arcz-
caufló fekete pont alku mit-eszerek egyedüli ma-
lasztója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem
használatá előtt csak Detergon különös porzappan-
nal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate ifjú
hajfestőmmel az őszülőknek, próbavég K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora. Minden

gondozás és kérdézőkésed nélkül, hogy mi volna
jó, csakis Antegrinot kell, a mint bágyadtak, mind-
járt beadni. Egyszeri adag alig ke-ül 3 krajczárba,

melylyel nagy kárt esbárlanak azok,
a kik óvszerképen és étvágygerjesz-
től bébe-korba adva huzaláskor is
mindig már előre megrendelik, pel
dau 100 darab sertés kört a dögöt
megszüntetni 10—15—20 kilogramm
szükség. Egy tekeres ára K. 2, mely
elég 2 süldő megmen-
tésére. Egy kilogramm
ára K. 4. Két és fél
kilogrammot tíz ser-
tésre csomagolással
K. 10.52 l-ét már bér-
mentve is küldöm. Öt
kilogram 20 K. helyett
K. 19; de 10 kilogramm
csak K. 34. Kaphatók
posta v. vasúton után-
véttel küldve, csakis
Dr. David Viktor.

Törv. védve.
gyógyszerész-tudor, s m. kir. természet-tudományi társulat
rendes tagja.
Szent István király gyógyszer-tárában, ESZÉK, vártár.

Képeslevelezőlap ujdonságok

kaphatók legnagyobb választékban:
FISCHEL FÜLÖP könyv- és papírkészletésőben
Nagykanizsán.

szerekesztőség
Városi középület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
A szerekesztővel ártékanni lehet naponta délután 4-5 óra között.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városi középület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak
Égész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitási díj 40 fillér
Előfizetésnek, valamint a hirdetésre vonatkozólag Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendő.

Bármentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Kévész Lajos.

Csütörtök, október 15.

A falusi társadalom elhagyatottsága.

Nem kutatom közös jellemvonásait az embernek, hogy vezető nélkül nem tud megélni; de az tény, hogy a mi népünk saját elhatározásából semmire nem képes a legelőbb dolgokban is szívesen engedni magát vezetni.

Félszázada már elmúlt, mióta a magyar nép a saját maga ura; szabad akarata azonban még most sincs kifejlődve; tanácstalan a legkisebb ügyekben is, félrevezethető a legnagyobb mértékben. Ugyanaz az ember, aki már egyszer rászedte, megcsalhatja százszor, csak tudjon a nyelvében beszélni, ugyeszen kigondolt, tetszős jelszavak öblös hangoztatása által fejtelten lelkületére hatni.

Azt tartják, hogy a világon a legintelligensebb népek egyike a magyar nép. Ezt bizonyos értelemben nem vonom kétségbe; de intelligenciája, fájdalom, nem tud ott érvényesülni, ahol a megélhetés, az előrelátás tudománya kezdődik.

A városokban, és különösen a mezővárosok nagy részében a társadalom szegényebb sorsú népréteg sokszor tanácstalan áldozata a szájhős népvézerek önzésének; a falusi társadalom népe azonban egészen elhagyatott.

Mondják, hajdan ez másképp volt. A mostan elhagyatott falvak majdnem min-

denkében laktak kis- és középbirtokos urak, akik a föld népével, a jobbjátság felszabadulása után következő időkben is még, szívesen foglalkoztak, ellátták jó tanácsokkal s befolyások, tudásuk hatalmával védelmére keltek igazságos ügyekben.

Es tették ezt önzetlenül, anyagi haszon nélkül, tisztán emberbaráti érzelmeik sugallatára. Ezek az apró birtokos urak voltak hajdan a nép vezérei, tanácsadói, gyámoltói; ezek segítettek a népet magán ügyekben, közdolgozatokban.

Hajdan a falu népe egy békeességben élő nagy család volt, oly emberek ezérelte alatt, akik a nép bizalmával nem éltek vissza s akik előtt a nép szeretete soha nem volt dusan kamatozó tőke, melyet uralmi kényelmök biztosítására igyekeztek volna felhasználni.

Ez az állapot azonban megváltozott a régi falusi udvarházak lakói nyomtalanul eltűntek s más faj állott a kidűlt helyére, mely az élet küzdelmei között nem talál időt magának arra, hogy a nép érdekeivel szeretetteljes gondosággal foglalkozzék; az új nemzedék előtt a nép ma csak anyag, melynek erejét gazdaságában okserűen használja fel, s ha a munkabért becsületesen megfizeti, az által teljeseen eleget vélt tenni uralmi kötelezettségének.

A dusan jövedelmező latifundiumok már pedig soha nem voltak a nép igazi vezérei, ma sem azok s valószínű, hogy nem is lesznek soha.

Ennek a szerencsétlen helyzetnek a gyümölcse a népnek az újabb keletű földbirtokos osztálytól való teljes elhidegülése; ezt az elhidegülést nem képes megszüntetni az a képmutató barátkozás, mely képviselőválasztások idején az ur és a nép között, a szövetségek megszerzése céljából megnyilatkozik; ez az immorális tünet még inkább elmérgesíti az amúgy is kellemetlen viszonyt ur és paraszt között; mert ilyenkor látja a nép, hogy ő semmi más, mint egy kihasználni való tömeg; fölébreszti benne ezt az a körülmény, hogy az uraság, akivel ő nap-nap után találkozik, őt évben egyszer szokta észrevenni az ő köszönését.

Es a nép elindul a paraszt szociálistá vezér után, ki odaigéri neki az előtte gyűlöletes földes urnak a földjét, megmérgezve könnyen hívó lelket anyagi előnyök kitalásba helyezéssel; de elindul bárki után, az első kecségtelő, hívó szóra, mert ő vezér nélkül nem tud élni, mert neki vezér kell. Hogy aztán az a vezér világtalant vezető vak; vagy kiforgatja vagyonából, földönfutóvá teszi a hívókat — az mellékes. A fő az, hogy minden talunak vezére legyen.

TÁRCA.

Mi fáj nekem?

*Hidba is vigasztaltok énem
Mehalok én nemokára: érzem.
Mire eljön a kikelet újra,
Ott nyugszom én lenn a hideg sirka!*

*Nem busít, hogy itt a végső óra
Hogy álmaim nem váltak valóra,
Hogy nem akad, ki értem zokogjon.
S lelkemért egy imádságot mondjon.*

*Nem busít, hogy ily rövid volt életem
Hogy a földön oly sok rosszat értem,
Hogy az élet Golgotháját jártam
S a búbanat volt kísérő társam.*

*Nem busít, hogy hidba reméltem
S álmaim világát soha el nem értem,
Az fájcsuán, az busít úgy engem,
Hogy egy csókot nem adtál Te nekem...*

Kardos Jenő.

Éjjeli alakok

(Folytatás)

— Ah! E szemek, e lángoló szemek... e termet s a dus fekete haj... a bájos arckifejezés, s a méltóságkifejezés... a maga homlokou... oh bár ne jöttem volna e hitvány barlangba... Kisértetek üzenek, víziók támadnak agyamban... Egy éjjeli lepkét hasonlítok össze szívem egykori bálványával... lángolóknak nézem e szemeket, melyek pedig az éjjelreztől tágultak ki s lettek bámulókká... Csodálom természet s dus haját, holott ez kenyérkeresete... Elmélázok bájosnak tetsző arckifejezésén, melyet pedig a bűn fertője torzított el... Eh! űrs képzelődés... csak távrolról látom mindezt... de mégis érdekes arc... Közlelőbb megyek hozzá...

A fiatalember felkelt s feléje ment. Én kíváncsi voltam s megfeszítettem hallóérzékeimet... Jól láttam s hallottam mindent, de nekem engem nem vett k észre.

— Megengedi?
— Szívesen doktor ur...
— Talán ismer? — viszonzá a fiatalember s arcáról a meglepetés és érdeklődés tükröződött le.
— Oh igen, — ha nem csak emlékezetem... felelt a hölgy.

Az ügyvéd firkészeve tekintett az arca. — Honnan ismerheti őt e festett képű hölgy?... Midőn először megpillantotta, lelkében oly hasonlótságot talált egykori ideáljával... de hisz ez nem lehet.

— Tíz éve már, hogy ő férjhez ment s most harminc éves vagyok... de mégis, hogy ismerhet?... Minden idege megreszkettelt mig így elgondolkozott.

— Nos Vámos ur... tehát nem ismer?... lám én magát nem feledtem el... le ki szemeim előtt még most is megjelenik a fiatal jogász komoly arca, füleimbe cseng még most is szerelmi vallomása... Meg van lépve ügyvéd ur... Tíz év... hosszú idő... A tizenhat éves imádott leány szép arca megváltozik tíz viszontagságos év alatt... Egy felő feledünk, másfelől megváltozunk... A szépség mulandó...

A férfi homlokáról izzadság gyöngyözött le... Letörölte homlokát s gondolatait gyűszűezett rendbehozni... reszkelő kezekkel vett ki egy cigarettet s miután hosszasan szitta, szótát megvontott hangon...

— Tehát nem csaltak szemeim... tehát nem csak hasonlít, de maga az... maga egész valójában... a szép Angela... akit bálványozott az ifjúság... akiért képes voltam elhagyni a szülői házat s tanítással, tanulással vergődni, hogy egykor örökké magaménak mondhasam az imádott

Nagy választék ércz és művirág

sírkoszorúkból

Postai rendelések azonnal a legpontosabban elintéztetnek

Kasztl Testvéreknel

Nagykanizsa,

Kazinczy-utca.

Sajnos, tünet biz' ez népünk életében, de ezt megváltoztatni embernek nem áll hatalmában! Ezt a rossz jellemvonását népünknek megváltoztathatja majd az idő akkor, ha a civilizáció, a tudás és a műveltség fényessége eloszlatja a lelkek tudatlanságának sötétségét. Addig is azonban, míg az e nagyon messze idő elkövetkezik, a kormánynak, a törvényhozásnak, sőt az az egész társadalomnak kötelessége a bajon segíteni.

Le kell számolni azzal a ténnyel, hogy a népnek vezér kell; vezér kell idehaza, sőt vezér kell neki, ha kívándorol. Hiszen az Amerikába vándorló felvidéki ruhencsapat zsidót visz magával nagy utjára, hogy ott is hazai vezére legyen; tehát gondoskodnunk kell a falusi nép számára vezérekről, igazi, önzetlen vezérekről.

A régi falusi udvarházak lakóit többé feltámasztani nem; de pótolni őket lehet.

A „Magyar Közigazgatás” című lap a múlt év végén tárgyalván e kérdést, a falu jegyzőjét jelölte meg, aki a népek vezetésében elpusztult középosztály helyének betöltésére leginkább van hivatva.

Egészséges, életrevaló eszme, méltó arra, hogy vele a napi sajtó, a kormány és törvényhozás komolyan foglalkozzék.

Újabb alkotmányos életünk ideje alatt a jegyzőt arra használta a törvényhozás, hogy az Ujmagyarország megteremtése érdekében alkotott törvényeket hajtsa végre s ültesse át az életbe. A jegyzői kar, bár működését az állam és társada om elkövetkezett halálansággal jutalmazta, dicsegetes buzgalommal teljesítette megbízását s nem rajta volt, hogy a közlégekben az állami közigazgatásnak e végvonalon a jelenleginél nagyobb rend nem uralkodik. Most toldják meg a jegyzők kötelességét azzal, hogy a népnek legyen vezére, ügyes bajos dolgaiban önzetlen, becsületes tanácsadója.

Sietek kijelenteni, hogy a politikai vezérség nem óhajtom a falusi jegyzők kötelességei közé szorozni; mert a politikai életben való tevékenység nem lehet semmiféle tisztviselőnek feladata, annál kevésbé

a falu jegyzőjének. Csak akkor lehet népe bizalmának letéteményese, ha távo tartja magát a pártpolitikai életnek minden emberi tekintélyt megemészítő küzdelmeitől.

Amde a jegyzői állás, amint az ma szervezve van, semmiképp nem lehet alkalmas a falusi társadalmi élet vezetésére, vagy egészséges irányu fejlődésnek irányítására.

Bármily csekély falusi társadalom vezetőjének elsősorban rendezett anyagi viszonyok között kell lenni s oly háttérben kell mozogni, mely biztosítsa számára a tekintélyt, a tiszteletet.

Az a jegyző, akinek javadalmozása oly csekély, hogy alig képe abból fedezni legerényebb mérvű életükségeit; akiknek közjogi állása a lehető legbizonytalanabb; aki felett a tisztviselők szárai rendelkezhetnek, drákói fegyelmi törvény hóhérpallósával kezükben; aki sehol, semmiféle törvényben joggal nincs felruházva — a helyi társadalom vezetője nem lehet.

Nem lehet a helyi társadalom előtt rokonszenves az az ember, aki hivatalos állásából kifolyólag az adók kivetését és vegrehajtását teljesíti. Nem kicinyelem ugyan a közigazgatási élet végvonalon az adóügyek kezelését sem; szép és a közre nézve hasznos foglalkozás lehet az is; csupán annak a közismeretes felfogásnak adok kifejezést, hogy annak a tisztviselőnek működését nem lehet sikeresen főhasználni a falusi társadalom vezetésére, aki az adókat nemcsak kiveti, hanem a hátralekösök ingó vagyonát el is árvereztetli. A köznép abban az adóvégrehajtóvá devalvált falusi jegyzőben látja adóügyi igazgatásunk minden fogyatékoságának forrását, és bizony adóügyi igazgatásu: oly botrányosan selejtes, adótörvényeink oly inpraktikusak, végrehajtásuk a társadalomnak annyi zaklatásával jár, hogy aki annak kezeléével foglalkozik, nem esőda, ha bárminő jeles egyéni tulajdonágok mellett sem képes a társadalom rokonszenvéhez hozzáférközni.

Tehát, ha a falusi társadalmat elhagyatottságából ki akarjuk emelni; ha a jegyzőt

a földhöz ragadt, szegény nép hivatásos tanácsadójává, igazi vezetőjévé akarjuk tenni; szóval, ha a népet meg akarjuk menteni a hamis próféták önző befolyásának káros hatása alól — a jegyzői állást akképp kell szervezni, oly hatáskörrel kell ellátni, hogy képes legyen rokonszenves módon betölteni a helyi társadalomban a vezető szerepet.

Ha a jegyzői állás meg-zabradul attól a béklyótól, amit a pénzügyi kormányzat rá rakott; ha tisztessége javadalmozásáról gondoskodnak, jog- és hatáskörét szabályozzák és a helyi közigazgatás fejévé tesszik; ha szolgálati felelősségét, a felbvalóhoz való viszonyát megfelelő módon rendezik; — a falusi társadalom képe bizonyosan megváltozik rövid idő alatt s meg fog szülni a falusi szegény nép elhagyatottsága. Ott, ahol most a nemzetiségi agitátoroknak méltótlazó tanai termékeny talajra találóak, a hazához való ragaszkodó virága fog dus hajlékokat hozni, ha a község háza a hazaszeretet ápolásának lesz szentegyháza, ahol a nép érdekei kellő méltatásban részesülnek s ahonnan a támogatásra szoruló soha nem távozik el tanácslatlanul.

A falu jegyzőjét hazánkban a közszükség teremtette; közigazgatásunk ezer éves történelméből alakult ki. Európa egyetlen országának sincs hozzá hasonló szervezete; tehát speciális magyar intézmény. Tanácsadójául használta hajlan a nép; a törvényeknek a gyakorlati életbe való átültetésére alkalmazza 35 év óta a törvényhozás; jogköre nincs megírva sehol; kötelességemek száma elképzelhetetlen; van, mert lennie kell, nélkül, hogy valaki létezhetését elősegítene.

Ez a soha nem méltányolt szervezete közigazgatásunknak sokszor kisegítette már a törvényhozást, mikor valamely törvény végrehajtásáról esett szó, legközelebb az egyházközpontok és több rendbeli szociálpolitikai törvények alkotása alkalmával is; most a törvényhozásom a sor, hogy ez az állás halhatatlan érdemeket szerezzen züllesnek indult falusi társadalmi életünk helyes irányba való terelése által.

nőt... aki nem tudta bevárni az időt, midőn oltár elé vezethessem és kezét csupa hűségből, csupa rangvágyból, egy o'yan férfunak nyújtotta, akit nem szerettem... És most fájdalom, a szerelem nemezise utólré... most itt találom a nőt, akit bálványoztam... akinek lábaihoz borulva esdettém szerelméért, itt e ronda barlang éjjeli alakjai, kétes existenciái között... itt közvetlen közelben... s az irtalmatlan sors itt homályosítja el mutam ragyogó álomképét, a jelen retetes valójá.

— Ne kesere jen Vámos... ne ítéljen meg előre... ugys az emberek igaztalansága sodort le oda, ahol most állok... Legyen Ön igazságos hozzám... a múltnak emlékére kérem.

A férfú arcán egy nehéz könyecsepp gördült le.

— Ön azt hiszi — folytatá a nő — hogy megvetendő undorító teremtés vagyok én... pedig hássa, ebben téved... Botlottam már akkor, midőn annak az embernek nyújtottam kezemet... nem szívemre, hanem rideg számító eszemre hallgattam... Annak sem én voltam az oka... hanem szülőim — Isten bocsássa meg szavaimat, Ön tudja azt, hogy kivülem még öt nőtestvérem volt s atyám rosszal fizetett hivatalnok... Nem volt szegénynek szerencséje s örült, ha férjhez adhatta leányait... Ódaadta a legelső kőrőnek — talán boldogok lesznek. En voltam a legszebb közöttünk én válogattam a legjobban is. Az ön udvarlását nem fogadták szívesen szülőim, mert még Ön is fiatal volt és sok év volt hátra, hogy tanulmányait befejezhesse. Nem volt már nyugtom otthon. Vándory is akkor járt házukba s megkérte kezemet. Azt mondtam, hogy inkább

meghalok, de az övé nem leszek soha. Szülőim mindent elkövettek, hogy makacságomat megörjék, de hasztalan volt. Végre mégis meg kellett hajolnom. Atyám buskomor lett agódott jövőmért s anyám megvonta tőlem szeretetét. Mindent elviseltem; volna, csak ezt nem, mert anyámat végtelenül szerettem... Aztán én is meggondoltam a dolgot. Kérdeztem magamtól: hál csak éppen a szívre kell hallgatni? Nem. Eszemre hallgatom, az jót tanácsol. Elvakított egyszerre a fény... földhirtokosul eszek, pompában látom magamat körülveve. Aztán meg jót cselekszem szülőimmel testvéreimmel is, akik örültek, hogy lerázhattak már nyakukról.

Megtörtént az esküvő és e követekezett egy hosszú boldogtalan év. Mindenem volt, mit szemem-szám megkívánt: fűrődhettem fényben, ragyogásban — csak egy nem volt... A szerelem. Pedig az ifjú szív is megkívánja a magáét. Férjemet nem szerettem s ez őt végtelen elkeserítette... z örültség féltékeny volt rám s valahányszor csak beszéltem valakivel, mindannyiszor szememre vetette hütlenségemet... A családi jelenetek napirenden voltak. Hiába esküdöttem, hogy nem szenyezem be a hitvesi köteleket, hütlén nem vagyok hozzá s bár nem is szeretem szerelemből, de becsülöm, mint férjemet. Annál dühösebb volt... a szerelemféltes marczagolta szívét... előhalott volt... szántam szegényt, de szeretni nem tudtam... Közben elhalt anyám is, atyám is... A bánat sirba vitte őket... s mindez énrtem... Atviraasztott éjszaka és könnytől ázott párnáim mutattak, hogy mely boldogtalan vagyok. Tudatára ébredtem bűnőségemnek s igyekeztem ez emberben oly tulajdort

feltalálni, mely bennem csak egy parányi szerelmet is ébresszen fel iránta, de hasztalan... A szívnek parancsolni nem lehet. Vándory buskomor let s a reménytelen szerelem fegyvert adott kezébe. Vád kinezta szívemet, hogy annyi nemes élet elvesztének én vagyok okozója s kétségbeesem. Csak későn ébredtem annak tulajta, hogy mily nemes embert vesztettem el. Vagyonának legnagyobb részét rámhagyta, de ez sem gyógyította be a járó sebet... Nem volt sem anyám, sem apám. Meghalt férjem is. A gyászos emlékü házbán nem akartam megmaradni s minthogy még fiatal voltam és szép, kiképeztettem hangomat s egy nagyobb vidéki szintársulathoz szerződtem... Bálványoztak mindenütt s óriási sikereket arattam. Így tartott ez éveken át... Végre kimerültem s szeretetem magtagadta a szolgálatot. Fél évig beteg voltam, hangom elűnt, pénzem elfogyott s a szinpadra alkalmatlanná váltam. Csillagom elhomályosult az irántam való rajongás így lelohadt lassankint. Egyedül voltam a világban... egyedül minden támasz nélkül. Szántam bánatom már bűnömet s keserűség volt az életem. S utóvégre is élnem kellett, de eddigi életmódomhoz illő foglalkozást hiába kerest m... Varrni sohasem tanulta n, varró sem lehettem. Pénztárosnőnek ajálkoztam, de ez állások mindenütt beölte... Kétségbeesésben már napszámosnőnek is elmentem volna, de ahhoz sem voltam jó; puhák s finomak voltak kezeim zheztem már s öngyilkosságra gondoltam. S e hán yatott életben becsületem tisztaságát mindenkor megőriztem; — esküszöm Önnek Vámos, anyám emlékére. Már gondoltam arra is,

HIREK.

Deák Ferenc emléktábla.

Teles Ede s obrász mesterműve, melynek leplezésül ünnepsége október hó 18-án délután lesz, már megérkezett Nagykanizsára. A emlékművet pénteken fogják a főgymnasium épületébe a Teleky ut. oldalán befalazni; két napon át takaró fogja fedni, mely csak a vasárnapi ünnepen fog lehullani. A mű megalkotója *Teles Ede* szobrász-művész és több budapesti előkelőség szombaton érkeznek városunkba.

— **Házasság.** *Harkányi* József királyi iparfelügyelő, *Harkányi* Ede kir. keresk. tanácsos fia október hó 17-én déli 12 órakor tartja esküvőjét Budán a Szent Anna-templomban *Teichmann* Jozefin kisasszonyal, *Teichmann* Mátyas kir. államvasuti felügyelő leányával.

— **Eljegyzés.** *Kaiser* Ida kisasszony *Kaiser* Jakab ismert halkereskedő leányát eljegyezte *Mandler* Géza kereskedő Nagykanizsán.

— **„Széll Kálmán nem lesz miniszter-elnök?”** Ezzel a címmel a „Pécsi Napló” a következőket írja: „Az elmúlt héten Rátót állomás kibővítését rendelte el a kereskedelmi miniszter. Most újabb híre érkezik, hogy a magyar kir. államvasutak győr-fehérgy. vonalán levő Rátót vasuti állomás kibővítése ez időszert elmarad. A kereskedelmi miniszter a vármegye közönségéhez e tervezett kibővítés céljából megtartandó közgazdasági bejárás tárgyában minap kiadott rendeletét ugyanis hatályon kívül helyezte.”

— **Deák ünnep.** Főgymnasiumunk ifjúsága folyó hó 17-én — Deák Ferenc születésének századik évfordulóján: d. e. fél tizenegy órakor a „Polgári Egylet” nagytermében kegyeletes ünnepséget rendez a következő műsorral: 1. *Hymnus* Kőlcseytől; 2. előadja a főgymn. ének. és zenekar. 3. *Deák Ferenc emlékezete.* Pálya díjnyertes alkalmi beszéd; tartja *Kövesdi* Rezső VIII. oszt. tan. 3. A *Petőfi* Hubay-féle *Talpra magyart* előadja a főgymn. énekkar. 4. *David* László VIII. oszt. tan. pályadíjnyertes ódáját előadja *Kovács* Boldizsár VI. oszt. tan. 5. *Magyar népdalok*; előadja a főgymn. zenekar. 6. *Deák Ferenc beszéde a lengyelek ügyében*, előmondja *Gergács* Lajos VII. oszt. tan. 7. *A portici-i néma*; előadja a zenekar. 8. *Deák Ferenc irta és felolvassa Kalesák* Leó főgymn. tanár. 9. *Szózat* Vörösmartytól; előadja a főgymn. énekkar. — Az ünnepségre külön meghívót bocsátottak ki. — Vendégeket szívesen látnak.

— **Bizalmi térflak választása.** *Zala* vármegye törvényhatósági bizottsága — az esküdték: *Lajostomán* az 1904. évre való megalapítására hivatott bizottságba saját kezéből bizalmi térflakul a nagykanizsai kir. törvényszékhez *Trippammer* Gyula, dr. *Trippammer* Rezső, dr. *Friedl* Ödö, *Knortzer* György, *Sallér* Lajos, *Reinert* Geza, dr. *Fábián* Zsigmond, dr. *Lőke* Emil, *Hertelendy* Béla, *Sebestyén* Lajos és *Belus* Lajos nagy anyissai lakós, bizottsági tagokat választotta.

— **A keresk. ifjak egylete köréből.** A nagykanizsai *Keresk. ifjak önk. Egyesületének* választmányja október hó 12-én ilencfalvi *Linzer* Béla elnök távollétében *Heltai* József elnök elnöklésével ülést tartott. Elhatározták, hogy az egyleti évadot október hó 15-én nyitják meg és hogy mozgalmat indítanak az iránt, hogy a kereskedő ifjak tömegesen lépjenek be az egyesületbe. Hogy ez mihamarabb megtörténjék már azért is kívánatos, mert az egyesület legközelebb többrendbeli szaktanfolyamot fog nyitani. — Az egyesület testületileg vesz rész a Deák Ferenc

emléktábla leleplezési ünnepen. Az ifjúság saját helyiségében gyülekezik, d. u. 2 órakor; honnét zászló alatt vonul az országos Királyné-térre, onnét pedig a többi testülettel az ünnepség színhelyére.

— **Ex-lexes jutalom a vasuti tisztviselőknek.** A kereskedelemügyi kormány a vasuti tisztviselőket az ex-lex miatt szenvedett megrövidülésekért kárpótolni kívánja. Megrövidülés alatt pedig az kell érteni, hogy az ex-lex miatt nem lehetett eddig életbe a fizetésjavítás, és két év óta az előléptetéseket is nagyon szűk marokkal szorítja a kereskedelmi miniszter a vasutak fölött. Részből és tekintetben történetemiradásukért is a magyar államvasutak összes tisztviselői karácsonyra aránylagosan jutalomban részesíttetnek.

— **A középiskolák egységesítése.** Az országos közoktatási tanács a héten kezdte meg 1903-4. i. kolaévi működését, mely értesülésünk szerint a következő munkára fog kiterjedni: 1. Elkészíti a realiskola-átállítását, melynek célja a tantervekben anyag is közeleddel kétféle középiskolát egymáshoz még közelebb hozni. 2. Elkészíti a tanítóképzőintézetek új tantervéhez való utiátásokat, amely a gimnáziumi átállástól eltérően nem szervez pedagógiai műnek készíti, hanem csak gyakorlati rövidsége törekszik. 3. Szakbizottság tárgyalja majd a polg. leányiskolai tantervizit. 4. Az állandó bizottság tárgyalja az elemi nevelési tantervhez készült utalás tervezetét, amelyet szakbizottsági tárgyalás-alapján a tanács megbízásából *Alexander* Bernát írt meg. — Ezzel kapcsolatban az elemi iskolai tantervben is óhajtanak némelyek változtatni. Így a rajztanárok a természetes amerikai rajzoktatási módszernek a tanterbe való beillesztését sürgetik. Masok ismét azért ellenzik a kísérletet, mert agrikultur országunknak némely elmaradt földi iskolája nem bírja meg az ipari államokban vagy nagy városokban bevált rajzoktatási reformot. De némely fausi iskolaért csak nem lehet felajánlani az országos érdeket? 5. Az iskolaszervezeti kérdések közül előbbben a középiskolai rendtartást óhajtják elkészíteni. 6. — Az érettségi reformját, a realiskola latin-érettségi kérdését és 7. általában a vizsgálati rend megváltoztatását. 8. — A nagy középiskolai reformot, a gimnáziumok és a realiskolák egyenjósítását, melynek elkészítésére a tanács a miniszteről olyan ér. lmi felajánlást kapott, hogy semmi irányban ne legyen korlátozva. Ha e nagy szabadság mellett is sikerül a tanácsnak megátapodásra jutni ebben a kérdésben, akkor arra is van kilátásunk, hogy a tanács az idén nyilvános plenáris ülést is fog tartani e tárgyban.

— **A Balatoni Muzem vezetősége** a napokban több száz példányban üldött s. e. körlevelet, amelyekben a megye kereskedőit, nényképészeit és nyomdászait arra kerik, hogy a képeslevegőlapjukaikat, fényképeket, metszeteket, melyek a balatoni három vármegyére vonatkoznak — a muzemnak ajándékozni sziveskedjenek.

— **Gyilkosság Hévízen.** Kedd éjjel viradóra Hévízen gyilkosság történt. — A tettes után nyomok Nagykanizsára vezettek. A csendőrséghez érkezett távirati jelentés nyomán a kutatás Nagykanizsán megindult és sikerrel: a gyilkost elfogták. A rendőrség segítségével a Rákóczy-utca 13. szám alatt levő nyilvános házban kedd este elfogott gyilkos neve Boda Ferenc. Huszonkilenc éves, foglalkozása marhabajto. Boda Ferenc inge-mellén vérvonókat találtak. Pettét erősen tagadja. Tegnap Nagykanizsáról Hévízre szállították.

— **A boszn. vége.** — Tapolcáról jelentik: Vidosa Imre kocsis már régóta haragudott valami ok miatt Somogyi László vasuti rakárra. Nyilván bírdelt is mindenkinél, hogy haragját a földi rajt. Hatlón r. g. e. beállt a rakárra hoz az állomás. Vidosa berohant s egyen-sen neki ment Somogyinak és egy Farkas nevű munkásnak, kezét belső részébe melyesztve, min ha revol. erőt venné elő. Ekkor Farkas övéde emből egy revolverből fejlejtett, a golyó Vidosát a szemé alatt találta, mire összeesett.

Hazaszállították, hol egy napig élt még. A vizsgálatot a hatóság azonnal megindította.

— **Újítás a csendőrségnél.** A szeptember hónapban élet léptetett járásörmesteri intézmény lényeges változást hozott magával. Eddig a szárnyparancsnokokhoz az őrsparancsnokok az eseményekről minden 5 napon b. és részletes értesítést üldtek. Az összegyűjtött anyagot azután a szárnyparancsnok a kerületi parancsnokokhoz küldte be. E után azonban a jelentések elmaradnak Csak minden hónap végén küldik be, de ekkor sem a bűncselekmények leírását, hanem csak az összegyűjtött száraz statisztikai kimutatást, hogy hány gyilkosság, emberölés, rablás, lopa s. b. történt. Ezzel az újítással lényegesen csökkent a szárnyparancsnok munkája.

— **Harc a mezőn.** Lézvezőn írja: Verekezős történt Zala várm. Körmeny Peter és Vajda Lajos kaszáni mentek a mezőre. Utközben összeszedték az ak. ele-re fent kaszáikkal egymásnak ronottak, miközben Vajda Lajos társát összevagdatta.

— **Küször „ny” figyelmeztet.** A szombathelyi husfűstől nagykanizsai raktára figyelmeztetése fordul a közönséghez, a melyben nyitán bírdelt, hogy üzlete csak déli 12 óráig lesz nyitva vasárnap. A vasárnap-i munkaszüneti rendelt. i. világosan így intezkedik:

„A mesáros, hentes és bábaszkészítő iparú az elkészítés, előállítás és szállítás déli 12 óráig végezhető. A idezett pont szerint tehát csak a mesáros, hentes és bábaszkészítő iparos tartat nyitva déli 12 óráig. A szóban forgó ket husárúda nem a készítő ipari üzlete, hanem onán ő kereskedés. A törvény szelleme pedig csak a készítő iparosok érdekelését az előállítás déli 12 óráig. Ha szombathe yhusfűstől itteni raktára delig nyitvatartandó, mikor az világos dollog, hogy kereskedés, ak or nyitva tartat 12 óráig bármelyik kereskedő, aki husfűst árul. Ez a nyitvatartás illetve előállítás kihágás, amely nemcsak a rendelet betűjét sérti, hanem anyagilag károsítja azokat a kereskedőket, akik ily dolgot árulnak, de vasárnap a rendelet parancsa szerint betartják a 10 órai záridőt.

— **Egy női aranyóra!** Folyó hó 11-én délelőli fő uton egy női arany óra láncsal együtt elvezet. A megtaláló a károsnak leendő kezbe-síthetes végül, adja át a rendőrk. pitaai hivatalnai hol illő jutalomban részesül.

— **Katonatisztek és a vivás.** Aláiban az a fellogás, hogy a katonatisztek kivétel nélkül pompásan tudnak látni a karddal meg a pisztolyjal és hogy ebben a fegyverű rá er-nétségükben más emberhá nem mérközhetik velük. Így a közhi delem, A közkir. pl. idák azonban az ellenkezőjét bizonyítják. Hogy egy ébre ne hivatozzunk, ime a Bónis-S. rúchly párba, am lyben tudvalevőleg a százados kapott ki. Ilye formán áll tehát a valóság dooz és hogy ezt felsőbb katonai körökben mennyire tudják, mi a j. az a bizalmas rendet, mely — mint egyik lapírsunk írja — minden ezred parancsnokságához eljutott, hogy t. i. a tisztok szorgalmasan gyökörölje magát a vivás ügyességében.

Egy özvegy urinónél családok, esetleg kosztosok részére jó házi koszt kapható. — Cim a kiadóhivatalban.

NEVELŐNŐNEK egy III. éves képezdésű nő ajánlkozik elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2—3 órát saját tanulmányának szentelhet **Czim: Steiner Berta Körmeny.**

Szerkesztői üzenet.

— **Végzetes családás.** Megkaptuk, de nem aduk ki. Az utóbbit közölni fogjuk. Köszönjük.

Adja vissza a törvényhozás a jegyzőt hivatásának: ez a legkevesebb, amit a törvényhozás a falusi társadalomért tehet.

Eddig Magyarországon, egészen a legújabb időkig, politikai szükség irányított minden alkotást. Pár év óta a kis emberek érdekében alkotott egész sereg törvény bizonyítja, hogy az a helytelen hány a kormányzatban megváltozott. Nemzetiségi kérdésünk magyar nemzeti szempontból való megoldása érdekében politikai szükség is, de leginkább társadalmi szükség a közigazgatás rendezése; sürgősen követeli ezt a falusi társadalom nyomorult helyzete.

Ma még úgy állunk, hogy a magyar nép, a maga szűkebb körü társadalmában is vezetőt kíván; ezt a vezetőt megadhatja a jegyzői állás reformálása. Megtörténhetik, hogy a nép társadalmában néhány év múlva nem kíván, sőt nem is tűr vezetőt; akkor már késő lehet minden reform, mely az elvadult társadalom megszelídítését akarná munkálni.

Addig igyekezzék a kormány és a törvényhozás a pusztuló falusi társadalom megmentésére, míg ez az idő el nem következik.

Az ex-léx és a pótdadók.

Az a szerencsétlen politikai helyzet, amelyben Magyarország szivlódik, érezteti hatását. Nincs a legnagyobb nemzeti kincsünk: ezer éves alkotmányunk alapjai inognak, hanem a községek belső élete is zavaroknak van kitéve. Ezzel még csak a politikai élet érezte a rázkódásokat, hovatovább szenvedni fog a közigazgatás zavartalan menete, a községek háztartásának biztonsága. Óhajva várja tehát minden polgár a kibontakozást, amelynek útja meg mindig homályban van burkolva. De tényleg várakozni már nem lehet az élet rendszeres menetén, a

hogy térdenszusva jelenek meg Ön előtt, de visszatartott attól női önértzetem...

Itt Angela megállt egy hosszú lélegzetet véve, mintha megkönnyebbült volna lelke, hogy e mondhatta mindazt, ami szívét nyomta. Aztán így folytatta:

— S most végre idevetett a sors e bűzös kávébáz fertőzött levegőjébe. Egy óhajom volt mindig... hogy Önt vi zontláthassam és elmondhassam védelmemet... Onre bizom, hogy itt kézzel feletem... Óhajom beteljesült, bár eléggé fájdalmasan... On elfordul tőlem... s kitépi kebléből még azt az emléket is, melyet én hagytam benne... Igaza van... nem érdemlek bocsánatot... A könyv, mely szíveimben megjelenik csak azt mutatja, hogy megszánt egy nőt, aki egykor szerelmének tárgya volt... egy bukott nőt... aki csak a világ szíve lett azzá... de akinek még mindig tiszta, szepitlen az erkölce... Isten Onnel!... Ne lássuk többé egymást... Halljunk meg egymásra nézve!... Isten Onnel!... Eljen boldogan!

Az ügyvéd tántorogva, feldúlt lekiállapotban rohant ki a kávéházból... s a vizionlátás e keserű valójából csak akkor ocsudott fel, midőn kiért a szabad levegőre.

Némán ke tem fel én is rejtekhelyemről: — Eszrevétlenül sietve távoztam én is.

(Vége.)

Szikra.

közigazgatás zavartalanosságának biztosítása aktív beavatkozást igényel, mert a rendnek felhomlania nem szabályos, a legkevesebb politikai küzdelmek közepette sem.

Zalavármegyében ezideig még nem volt ok az aggodalomra. A nép nem várt végrehajtást; kényszer nélkül is megfizette az adót; a hátralek nem oly tetemes, hogy azt az ex-léxnek lehetne tulajdonítani. És hogy a jövőben se legyen fennakadás, hogy a községek belső élete meg ne zavarassék, gondoskodott Zalavármegye alispánja, aki rendeletet adott ki arra nézve, hogy a pótdadók a legszigorubbán behajlassanak. A pótdadók, melyeket nem az országgyűlés szavaz meg, a törvényen kívüli állapot nem érinti, miután azonban ezeket az egyenes adókkal együtt hajtják be, az állami adók befizetése körül előállható mulasztás a pótdadók hatályosát is csökkentené, aminek következményei kiszámíthatatlanok.

Az alispáni rendelet azért a következőkre figyelmezteti a közönséget:

„A m. kir. pénzügyigazgatóság, a m. kir. pénzügyminiszter urnak 1786 pi. számú körrendelete folytán, az állami adóknak végrehajtás u jáni beszédését 31135 zm. sz. rendeletével be szüntette.

E vármegye adózó közönsége tudatával annak, hogy az államszervezet csak úgy állhat fenn, ha a hazának minden egyes polgára kötelezettsége nek minden irányban eleget tesz, a törvényen kívüli állapot dacára, a szokásos kényszereszközök használata nélkül, a mult évekhez arányitva, alig maradt hátra az adófizetésben.

A haza minden egyes liának óhaja kell, hogy legyen, miszerint e nem természetes állapot megszüntetessék, mert ez a rendszeres államszervezet megbolygatja s előre meg nem határozható bonyodalmakat okozhat.

Hivatalos működésem alatt azt tapasztaltam, ha az adóbeszedésre hivatott közegek az adó fizetési képességet felhasználva, figyelmeztetés és esetlegesen végrehajtás után is az adófizetést tartozásuk lerovására kézik, ha nehezen is, de elérik azt, hogy az adó felszaporodásának elejét vessék, és nem engedik bekövetezni azt, hogy a felszapo odott adó esetleg egy ek végromlásá időze elő s a nem kellen es, de anyagi veszteséggel járó fokozatos végrehajtástól a közönség megkímélve esz.

Az állambiztartás az adó nem fizetése által megzavarta ik. — Ennek e kerülésére intézkedni hatáskörömhöz ugyan nem tar ozik, de feladatam és kötelességem örködni a felet, hogy a vármegyei pótdadók es utadó, mint a vármegye autonóm hatáskörében megzavazott tartozás, — melyet az adó fizetési betiltó miniszteri körrendelet nem érintetett — akadálytalanul beszedesének és rendeltetése helyére beszo gáltassanak.

Hivatalos működésem főcéljául vármegyém községet háztartásának rendezését tüztem ki; nem mulasztottam el semmi alkalmat, hogy a községek szervezetének szabályos, becsületes önzetlen menetét biztosítsam, s mig egyrésztől örömmel konstátálhatom, hogy számos községnél jelentékeny haladás állapítható meg, másrésztől tájdomma kell kijelentem, hogy legnemesebb törekvésem dacára sem tudtam elérni azt, hogy a községi szervezet azon magaslatra jusson, hogy jó államszervezetnek legyen bizony moztató ereje.

A jó községi szervezetnek egyik alap feltétele a rendszeres háztartás; ez megkívánja, hogy a község kiadásai fedezésére kivetett összegek feltétlenül befolyjanak és így nem euegdehetem meg, hogy a fenthivatkozott péozüyminiszteri rendelet lepe alatt, a községi pótdadók eréyes beszedése szüneteljen.

Felhívom es szigorúan utasítom címet és általa az adóbehajtásra hivatott városi es községi közegeket, hogy a vármegyei pótdadók, utadó, ugy a községi pótdadók beszédését teljes erélyvel szorgalmazzák, nem tölés esetén a szükséghez képest a végrehajtási eljárást foganatosítsák, illetve foganatosítsák.

Megvagyok róla győződve, hogy a közönség saját jól fellogott érdekében kötelességének pontosan eleget tesz.

Az alispán ezen rendelet folytán Nagykanizsa város adóhivatala már szét is küldte az adóintésket a vármegyei pótdadók, utadó es a községi pótdadók 8 nap alatti befizetésére különbeni végrehajtás terhe mellett. Jó lesz tehát fizetni.

Iparkiállítás Nagykanizsán.

— Mindenféle a kiállításról. —

Iparosaink figyelmébe!

(*) *A helyi kiállítások fontossága.* Jól határozott az első értekezlet, midőn a helyi iparkiállítás mellett fozlalt állás. Nemszak azért, mert így kevesebbe kerül kiállításunk rendezése, hanem azért is, mert így sokkal közelebb érünk ahhoz a célhoz, amelyért a kiállításokat rendezük.

— Hogy mi a tulajdonképpen célja a helyi iparkiállításnak, — ezt akarják ugyebár önk tudni, derek iparosaink?

Hát csak az kedves iparosaink, hogy készítményeiket a fogyasztó közönség megismerje. Bizonyára már többen, nem egyszer fakadtak ki a kisiparosok amiatt, hogy a togyasztók a jól elkészített dolgai t nem vásárolják, hanem vagy silány bolti árut vesznek, vagy pedig más városba mennek vásárolni. S ez — elég sajnos — ha nem is menthető, de érthető.

Az a legújabb divatu kabátba bujtatott uridama, nem járja végig a kis eldugott, sötét kis műhelyeket, hanem csillogó üzlethehelyéseket keres fel.

A helyi iparkiállítás után ez jórésztben meg s ünik. Az iparosok kitűnő ipareikkeit a kiállítás megismeri a togyasztó. Megszereik az időig nem ismert kisiparosok ügye ségét. S ki iparosok, egyszerre csak azt veszik észre, hogy a közönség benneteket keres te ipari rendelésekkel. Megnyeritek a kiállítások a fogyasztó bizalmát es e bizalom nyomán ott fakad majd a ti jóléteitek, azután tiszteséges társadalmi állást is biztosít az életben.

Vagy valjovok meg öszintén: mikor kaptatok ti megrendelést valamelyik helybeli kereskedőtől? Ugyebár nagy ritkán? Nos ez is megszünik a kiállítás után. Finékek meg kell monatni a kereskedőknek, hogy készítményeitek jobb, mint a silány gyári kész áru. S akkor a kereskedőkben lesz annyi hazafias érzés, hogy benneteket keressen fel megrendeléseive.

Jövedelmező kiállítás A kiállítások, ha jól voltak rendezve, már közvetlenül is jövedelmeznek. A napokban kezembe akadt a ryáron Szombathelyen rendezett kiállítás számdása, amelyen ime itt bemutatok:

Az iparkiállítás kiadása	K. 24 003.
Az iparkiállítás bevétele	K. 35 857.
Tiszta nyereség	K. 11 054.

A tiszta nyereség a szombathelyi szegényebb sorsu kisiparosok segélyalapjaként lesz kezeve. Barany kicsiny legyen valamely kiállítás anyagi sikere magában a jövedelmezőségben közvetlenül, azért nem szabad visszahadni a kiállítás rendezésétől. Utóbb végre a sikert előre kiszámítani nem lehet. De hisszük, hogy ami sikerült Szombathelynek, az islerülni fog, ha kisebb mértékben Nagykanizsa ak is.

Jelentkezzünk a részvételre! Az elő készítő bizottságból egyes bizottságok válnak majd ki, amelyek hivatva lesznek az iparosokat megnyerni.

Ha e ak egy kicsiny józan belátás is van iparosainkban, ugy nagy szá mal fognak jelentkezni. Hisz ha midőntele belátják a kiállítás rendezése nagy hasznát, ugy hisszük, hogy a nkanizsai iparosok sem maradnak el a fontos ügy felismerésétől. *Iparosaink, saját érdekeikben jelentkezzenek a kiállításra való részvételre. Lépjétek ki az ismeretlenség homályából, s mutassátok meg, hogy mily sok ügyes izléses iparicikket csinál a magyar iparos. Előre a zászlóval! Rendezünk kiállítást!*

Deák Ferencz emlékezetére Irta GAAL MÓZES

Deák Ferencz emlékjelvény különböző kivitelben legolcsóbb árban kapható FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

ára 20 fillér.

Közigazgatás.

— Üntöző művek létesítése. Darányi földművelésügyi miniszter az ország ármentesítő társulatahoz leiratot intézett, felhívva őket üntöző csatorna-érdekeltségek alakítására. Mivel pedig a gazdasági önrendelkezés az állami támogatás kitétele mellett sem valósul meg, a miniszter elhatározta, hogy az üntözés előnyeinek szembevetésével kimutatása céljából oly helyeken, ahol sikeresnek ígérkezik, mintatársulatokat létesít. Olyan üntöző mintatársulatok berendezését a miniszter hajlandó megfélemlíteni államsegélyvel támogatni, ha biztosítást nyer arra nézve, hogy a vállalkozó társulat, gazdasági egyesület vagy község a mintatársulatok sákszerű tartására 10—20 évig vállalkozik. A mintatársulatok területük 50—100 katasztrális holdig terjedhetnek.

— Drágul a petróleum. A fogyasztó közönségre nézve kevéssé öröndes hír a következő: A magyar és osztrák petróleum gyárak karéiba léptek, amelynek értelmében a kőolaj áráról métermázsánként 29 koronáról 34 koronára emelkedett. Ez az ár emelés a most mondják, még csak kezdése a további drágulásnak s nincs ki zárva, hogy a petróleum ára rövid időn belül esetleg 40 koronára is felzökken. Ez a drágulás hozzá magával, hogy a kőolajos kőolaj literje 32 fillér helyett 40 sőt 44 fillérré fog kerülni előreláthatólag már néhány nap múlva.

— Gazdasági ülés. A sümegi gazdasági választmánya Sümegyben Hajden Sándor gazdálkór elnök elnöksége alatt tartott, amelyen elnök bejelentette, hogy a tervbe vett állatkiváltást a járás területén fellépett sárj- és körömlaj miatt nem tarthatják meg, de felkérte az anyagszűkelt elnökséget, hogy a kiváltás céljaira megszavazott összeg kiegészítését adják ki a jövő évben rendezendő állatkiváltás céljaira.

— A talaj tápanyag-szükségletének meghatározásáról. Talajának termőképessége azok tápanyagtartalmától van függővé téve, a melynek feltartása és fokozása a gazdaságban elsőrendű feladat. A talaj tápanyagtartalma, tápanyag-gazdasága nem egy meghatározott fogalom; annak mérvel, mennyiségét meghatározni, kiszámítani nem áll módunkban, legalább ez időszere nem lehet sem chemiailag sem semmiféle más módon megállapítani azt, hogy a talajban levő különböző tápanyagokból mennyit képes a növény saját részére felhasználni, azaz a chemiailag kimutatott foszfor káli és nitrogénből vagy bármely más szervet, avagy szervetlen anyagból mennyit van a növény által könnyen felvehető állapotban. Tehát a kimutatott tápanyagok bősége jelenléteiből még korántsem lehet következtetni arra egyúttal arra nézve is, hogy azok a növények azután oldhatók és felfelvehők lesznek s hogy azokat a növény képes levezni saját gyarapítására szervezete leleplezésére fordítani. A talajot egyéb tápanyag iránti szükségleteiről más módon mint növénytermelési kísérletekkel, magunknak pontos képet nem alkothatunk, mert ha jelen is vannak az összes legfontosabb tápanyagok, nem ökvetésből bizonyos egyúttal az is, hogy azok felvehetőek is. Ha pedig csak egyetlen egyben is hiányt szenved, a növény az már igen jelentékeny csökkenést azok terméshozatát, mert termelési szabályok minimuma mennyiségben jelenlévő tápanyagok van függővé téve. Ne sajnáljuk tehát erő műtrágyázási kísérlettel meggyőződést szerezni s a hiányt ugyanúgy ezek alkalmazásával pótolni.

— Sörárpa kivételünk és az új német vámtarifa. Magyarországnak már igen jelentékeny kivétele van sörárpaiban és pedig nemcsak Ausztriába, de különösen Németországba, sőt még Angliába is. Tekintettel pedig arra a körülményre, hogy a kivétel már igen jelentéktelen fokozható volna, korántsem volna hogy a sörárpa termelésével a gazdasági életünk területén foglalkozzon. Igaz ugyan, hogy az új német vámtarifa, mely már a közel jövőben életbe fog lépni, az árpa is, magasabb vámmal fogja terhelni, ha azonban ezen magasabb váma a takarmány-árpa elbírja, pedig el kell bírnia, mert Németországnak évente több mint 10 métermázsára árpa kell kifizetőül önkéntesen vennie, akkor a sörárpa még inkább el kell bírni ezen magasabb vámtól, mert értékesebb. A németek már foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a sörárpa magasabb vámtól vegyenek, mint a takarmány-árpa, ez az eszme azonban kivétel nélkül, mert olyan

eljárás, melynek segítségével könnyedén meg lehetne különböztetni a sörárpa-t a takarmány-árpa-tól, nem ismerünk mi magyar gazdasági mintegy 3-4 millió métermázsára sörárpa adunk el Németországnak s nincs okunk attól tartani, hogy e kivételünk apadjon, miért is egész erővel oda kell törekednünk, hogy árpaunk minősége folytonosan javuljon s az elzárható mennyiség szaporodjon mer a fogyasztás is idővel fokozódik.

Jó sörárpa bárhol természetesen, bármilyen vetőmagból természetesen nem lehet. Így az Általános csak ritka helyen alkalmas a sörárpa természetesen, mert az árpa ott acélosabb lesz. Inkább a felvidék s annak itt csak dombosabb, hálásabb részein terem jó lisztes árpa csak olyan földben, mely évek óta a legjobb művelésben részesült. A talaj kitűnő megművelése elsőrangú kellék. A vetőmagnak használt fajtát illetően nálunk legjobbnak bizonyult a Hanna árpa, mely már legáltalánosabban van is elterjedve; ajánlatos tehát ilyen vetőmagot beszerezni. Fontos dolog azután, hogy az árpa a földben jól legyen elhelyezve.

Leghelyesebb ha istálló trágyába vetett búza után kapás, majd azután szuperfoszfátba vetett árpa jön. Istállótrágyába vetett árpa minőségileg mindig visszamarad s istállótrágyától talajból sohasem kaphatunk jó minőségű sörárpa-t, ellenben a szuperfoszfátot úgy minőségben, mint természetes mennyiségben roppantul meghalálja. Vetés után további munkálást azután nem igényel — legfeljebb gyomlálást s ha az idő kedvez aratás közben s a rendkívül fekvő árpa nem ázik meg, akkor nemcsak jó minőségű, de szép felharszú árpa-t kapunk, amelyet a búzával csaknem egy áron lehet értékesíteni. Az árpa színére közben nem fektetnek a kereskedelemben sulyt annyira mint régen s ha előzőre lisztes s héja nem vastag, épp oly jól megfizetik a sárgát is, mint a sötét fehéret.

Irodalom.

— A Magyar Szó. A tisztá magyar szabadságszavak és a nemzeti eszme lapja, melynek hazafias szelleméről a mostani súlyos válságban oly nagy és nemcsak hivatásos tejeit, amely kiemelt a többi lapok közül. Nap nap után a honismeretéről s meggyőződés melegtől azo cikkekben kel nemcsak a nemzeti jogok védelmére egy katonai mint gazdasági téren, hanem kénytelenül osztorozta a nemzet üsös és belső elleneségeit, akik egyenlő becsületek vagy más érdekből akadályozták a nemzeti jogok érvényesülését s a nemzeti érdekek kielégítését. Legutóbbi időkben egy nagy történelmi skandálum volt, melyet jóhatóság és ellenség egyaránt elismer róla: akkor ugyan, amikor az egész parlament a bannak lezserelt minden eredmény nélkül, serkentő, feddő beszédállításával urisápra állította a nemzeti küzdelmet. Ha lesz valami eredménye a leújtott obstrukciónak — és biztosan lesz — a Magyar Szó-nak is kell, hogy jusson az érdem borostyánjából. Ami más lapoktól a jelen viszonyok között megkülönbözteti, az többek között az, hogy folyton napirenden tartja a gazdasági kérdések kérdését s követeli, hogy a nemzeti követelmények mellé kényerrel adjanak a súlyos gazdasági helyzetben sanyalódó nemzetnek. Sőt nap nap után lerántja a leplet a nemzetiségű üzelmekről e az 1848. XX. t. c. végrehajtását szorgalmazza máris azaz a szép eredményeket ért el. Ha még megemlíjük, hogy a Magyar Szó mindig bátor, gyakran vakmerő szószólója minden igaz ügynek akár társadalmi, akár művészeti akár tudományos téren és gyors, pontos, megbízható érveléseivel a legnagyobb igényeket is kielégítheti. — elmondottuk mindazt, ami a hazafias újság rövid jellemzésére elmondandó. A Magyar Szó előfizetési ára egy évre 28 korona, felévre 14 kor. negyedévre 7 kor. egy hónapra 2 kor. 40 fill. Egyévi száma ára 8 fill. vidéken 10 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Audrássy-utca 48.

— Miként gondoskodjunk leányaink jövőjéről? Anyai kényelem, fenyűző, lenhazó és ideges koron, melyben a pénz minden s pénz nélkül a mindenség is senni; melyben hozomány nélkül a leányok férjhezmenetel

kétséges s csaknem lehetetlen: a szülőknek legnagyobb gondja a leánygyermek jövője okoz. Legújabbban a közoktatási kormány igen sokat tett az oktatás terén, hogy a leányokat a kenyérkeresetre minél alkalmasabbá tehesse, meg az egyetemi kiképzést is megadta nekik, úgy, hogy ma már sokféle uton-módon boldogulhatnak leányaink. De éppen ezért beállott a sajnálatos annak is, hogy a szülők tájékozatlanságuk miatt, vajjon melyek is azok a pályák, a melyek leányainknak leginkább nyújtanak módot a mezélhetésre?

Ily tájékozóra akarjuk felhívni a szülők figyelmét. — Ilyen tájékoztatást ad nekik a szülők számára Bód Péter és Szekeley Istvan „Női életpályák” című könyvükkel. — Megbecsülhetetlen utmutató e könyv mindazon szülőknek, kiket a gondviselés leánygyermekükre megáldott. — Negyvenegy olyan életpályát van e könyvben felsorolva, a melyre a leányok bátran lephetnek, a melyen szorgalom és kitartással jörjüket biztosíthatják. — És a szerzők nemcsak részletesen ismeretik a felsorolt női életpályákat, hanem gyakorlati tanácsokkal is szolgálnak arra nézve, miként kell ezen életpályákra előkészülni, mily lépéseket kell azok elérhetése céljából tenni, hol lehet az egyik, vagy másik életpályához megkivánatos kiképzés és képesítés megszerzése. A könyvben tehát mindenki minden ilyen kérdésre hasznos utmutatást talál s így bátran folyomódhat hozzá. A „Női életpályák” megrendelhető a Frauklin Társulat könyvkiadóhivatalában Budapestben (IV. Egyetem utca 4. sz.) Ára keménykötésben 1 kor. 60 fillér.

— Értekezés a kereszttség szó-gálatásáról. Nemcsak egyházjogszókat és kath. lelkészeket, hanem más vallású lelkészeket, polgári anyakönyvvezetőket, sőt még a laikusokat is érdekelni fogja azon egyházjogi értekezés, amelyet Hanuy Ferencz dr., pécsi theol. tanár most adott ki e címen: „A keresztység kiszólalása az egyházjog és a magyar közjog szempontjából.” (A gyermekek vallására vonatkozó magyar törvények teljes magyarázatával.) Az értekezés első sorban egyházjogszóknak és katolikus lelkészeknek szól, de a magyar közjognak vonatkozó szabályait ismertető és magyarázó részben (III. és IV. rész) hasznos szolgálatot tesz másoknak is. A 68 oldalra terjedő igen eszes s kiállított füzet megrendelhető szerzőnél Pécsen; ára 1 korona. — Ezen értekezés egyébiránt első lánczeme egy értekezés és tanulmány-lánczolatnak, melyet „Egyházjogi és egyháztörténelmi értekezések” címmel Hanuy Ferencz dr. 2-3 havonként közzétenni szándékozik az egyházjog és az egyháztörténelmi körökben; az első kötet a lelkisájtó gyakorlatban fontos, de még nem elege megvilágított értekezések, az egyháztörténelmi pedig az apologetikus teológiai munkálatokat fogja feldolgozni. Legközelebbi füzet szeptember eljén fog megjelenni e címmel: „A vegyes házasságok a kánonjog és magyarországi részleges egyházjog szerint.” Írta: Hanuy Ferencz dr. (Felfogja felülni a vegyes házasságokra vonatkozó jogelődletet és gyakorlati eljárását.) Ára lesz: 2 kor. — Szerzőnek kapható még f. é. július hónap megjelent könyve is: „Katholikus egyetem Pécsen.” Ára 3 korona.

— Deák Ferencz emlékezete. A baha bölcs születése százados évfordulója alkalmából közeli országos ünnepre Deák Ferencz emlékezete címmel értekes kis füzet jelent meg, a mely magában foglalja röviden mindazt az anyagot, a mely az ország-z rre tartandó Deák ünnepken az ünnepi program előállításához szükséges. Deák Ferencz emlékezetéről Mora István írta a 69 es évek rövid leírását Dr. Göcz József lelti Posa Lajos, Ujvári Béla, Hunka Béla kötevényekkel gazdagították a füzet tartalmát, a melyet Deák Ferencz bölcs mondásaiból egy csomó idézet s Deák Ferenczről szóló apróságok feljegyzése is tartalmaz. A füzetet képes és díszlik. Deák emléke füzet kapható Fischel Főp könyvkereskedésében.

NYILTER.

— Mindenütt kapható. —

 nélkülözhetetlen fogpászta
 a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

H I R D E T É S E K

H I R D E T É S E K

felvételnek
Fischel Fülöp
 — könyv- és papírkereskedésben —
 Nagykanizsán.

Egy csé-ze jó tea kedve öje, mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Mérlegek javítása és hitelesítése gépek, szer-

— számok, borszivattyúk, —

GARVENS-féle kutak és vízvezetékek szerelését elvállalja — a legjutányosabb ár mellett. —

GOLENSZKY FERENCZ
 — gép- és mérleg-műszerész —
 Nagykanizsa, Eötvös-tér 31. sz.

A „Balaton írásban és képen” 136 illusztrációval megjelent és füzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Beniczkyne Bajza Lenke
 kedvelte az egész magyar olvasóközönségnek. — Regényeinek tárgyja megragadó, kedves és lebilincstől.

Beniczkyne Bajza Lenke
 ... REGÉNYEI ...

Mártha. Regény 2 kötetben. Ára füzve 4 kor., kötve 5.80

Helytartóné. Regény 1 kötetben. Füzve 2.80 k. kötve 4.40

Előítélet és felvilágosultság. Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14.80

Fekete könyv. Ahol a cipő szorít
 2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. diszkót 4.60

A magyar szépirodalmat kedvelő t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalom egyik elsőrangú nagyjának, *Beniczkyne Bajza Lenke* 10 sorozott regényeit, melyek alulról könyvkiadóságnál a általa minden könyvkereskedésben beszerezhetők.

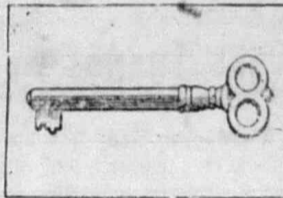
FISCHEL FÜLÖP
 könyvkereskedés és könyvkiadóhivatala
 NAGY-KANIZSÁN.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első triezsti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmiszeri és éleveszteli czikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

A cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmiszeri és éleveszteli czikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

80%-os Eczet-szesz

étel- és befőtt-eczet készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 24, vagy 14 liter kutvizbe öntünk 1 liter 80 százalékos eczetszeszt

A befőtt-eczet előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kutviz ajánlatos. Az eczetszesz és az abból készített eczet nem romlik. Ezzel az eczettel készített befőtt nem penészedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő czimen:

R. WRATSCHKO hereskedő
 Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postal szétküldés 1 litertől kezdve.

Fernolendt

cipőfénymáz a legjobb máz a világon; — e fénycrém világos cipőket tükörfénnyé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt, foltos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből **Lyosin** tükörfénymáz által által egészen újjá lesz. Mindenütt kapható. — Alapított 1830 ban **Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 12.**

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4—5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedés.

Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyiltár postára 40 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetésekre
vonatkozó Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendők.

Bármegetlen levelek csak ismert kassz-
ból fogadotnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, október 18.

Írta: Révay (dr. Ullrich) József
kegyesrendű tanár.

Nehéz idők támadtak a magyarra,
Borús, küzdelmes, fárasztó napok;
Fényes egünket gyászfelhő takarja,
Fényes napunk, mint régen, nem ragyog.
Félve s remegve nézünk a jövőbe,
Szemünkre titkok sűrű fátyla hull:
Óröm lesz-e, ki tudhatná előre,
Vagy jön szívünknek szörnyű átkau?

Akkor is így volt . . . Esmék harca járta,
S nagy volt a szónak a becsülete;
A nemzetörző nagyságok sorába
Csak tisztakeblű férfi ülhet.
Tiszta szívük hazájukért dobogva
Egyedül annak üdvét ismeré
És érte keltek harcra és dologra
Törhetlenül szent eszméjük felé.

Száz éve annak, — gondoljunk reája, —
Hogy egy élet szikrája felgyuladt,
S fényesen indult egy ifjú pályá
Gondos kezek vezérlete alatt.
Az ifjuban nagy tettek vágya égett,
S a nagy tettekhez izmos öserő,
Mely meg se mozdult maga java végett,
Mely nem volt egy csepp önzést ismerő.

A Rendek és Karok reá figyelve,
Ha a törvényhozásba szót emelt,
Lesték, mit mond arisztidészí nyelve,
Meggyőzve mindeu kételkedő kebelt.
Beszéde, nem volt pusztító vihar, mely
Tör, zúz és harsog, zúgva rémesen;
Úgy folydogált, mint foly a tiszta csezmely,
Termékenyítve át a réteken.

Említsem-e a felirat vitáját,
Melyben sorsunkat úgy kormányozá,
Hogy megmenthesse magyarok hazáját,
Hogy éljen és viruljon az soká.
Említsem-e, hogy mint küzdött a lelke,
Hogy megbékítsen nemzetet s királyt;
Súlyos szavát, szívet mérlegre tette,
S husvétí cikkel harcra is kiállt.

Ez iskolában szitta ő magába
A tudományt s a szent szilárd hitet;
Hiúság, önzés, minden csak hiába,
Boldoggá csak a becsület tehet!
A köz javára munkálkodni készen,
Önzetlenül szolgálni a hazát,
A kis Deák lelkebe véste hiven
A kötelesség kemény tudatát.

Midőn erőszakoskodások útján
Vezették őt az ország termébe,
Nem ment velük, de ment a maga útján
S hűtlenségük nem vette semmibe,
S akik korholták, hozzá visszatértek,
És lett önzetlen, hű barátja sok,
Becsületet adtak nemes nevének
A gyöngék és a nagy hatalmasok.

És mondjam-e . . . hisz mindnyájunk szívében
A pillanatnak képe él talán,
Midőn királynénk könnyel a szemében
Imádkozott az ő ravatalán, —
Ki nagy volt, mert a nagyságnak bírása,
A nemzet mondott már itéletet,
Mely büszkén s boldogan tekint reája
Mert szemében a haza bölcse lett.

És ifjává lett, itt, ez iskolának
Szent csarnokában gyűjtve sok tudást,
S a férfiak közt, kik vele valának,
Keltvén idővel igaz bámulást.
Vele töprengett boldogabb jövőről
Kossuth és Beöthy, Klauzál, Széchenyi,
Kiknek adatott nemzetünk egéről
Csillagokként e földre fényleni.

Midőn megnyílt az ország háza újra
S a jobb lelkek ott összegyűltenek,
Cincinnatiusként felkészült az utra
S vezére, lelke lett mindenkinék.
Erős vállára súlyos terhet adnak,
S mit nem óhajt, méltóságra kerül;
A közbizalmat elfogadva, annak
Meg is telal, mit vállalt, emberül.

Deák Ferenc nevének a varázsa
Nem tűnik el, mint eltűn annyi más,
Megmarad néki örök csillogása
S erőt nem vesz rajt semmi elmulás.
Mert egyszerűn élt, nem keresve semmi
Kitüntetést, bért, méltóságokat;
Akart honának hű polgára lenni
S jutalma lett e büszke öntudat.

Szerencse bár, nem intett is feléje,
De becsületes volt, az is maradt;
Nem kábitotta hírnév csalfa fénye,
De önzetlen volt bármí sors alatt.
S bár emlékedre sárral is dobálnak, —
Leróttad mind, mivel csak tartozál,
Első polgára hányatot hazánknak,
Halhatatlanná levél, hogy meghalál!

Deák és politikai helyzetünk.

Szomorú napokra esik új Magyarországnak legalkotmányosabb emberének századik születésnapjának évfordulója. Oly idők, amikor már egy éve folyik a politikai harc a pártok között. — Mindenütt bizonytalanság, kétség és habozás. Sehol egy kis fény sugar a jövő útjaira.

Deák szelleme vajjon mit gondolhat most, midőn látod a szent műved körül folyó ádáz küzdelmet, amelytől oly remegve féltjük alkotmányunk szilárdságát? ...

Hol van az a férfi, aki mélyen elmélyedve politikai pályafutásod egész történetébe, s onnan tanulságot merítve világítana be a nagy művedet folytató utra, amelyen a nemzetnek haladnia kell?

Te nagy szellemóriás, meg kell valanunk néked a megemlékezés e szent napján azt, hogy hiányzik most alkotmányos életünkben a te államférfiúi bölcseséged, az a bölcsesség, amely az uralkodó és a nemzet között már-már szakadó szálakat összekötné.

Nincs más hátra e sötét, válságos időben, mint a te elméd, betűkben megörökített észszálainak vizsgálata, amelyben meg kell találnunk a kibontakozás teljes és igaz ösvényét.

Itt fekszik előttünk néhány, a mai helyzetre illő beszédedből és leveledből összegyűjtött mondásod. (Lásd B. H. 1903. IX. 20.) Közreadjuk, hadd nyilatkozzék szellemed a mai politikai helyzetről:

Az állam nyelve.

En azon elvet követem, hogy mivel én az egységes, osztatlan magyar nemzetet ismerem el politikai nemzetnek, minden, mi az állam nevében történik; menjen annak nyelvén is. (1867.)

Az ország joga a vérendszert megállapítani.

Az ország kétségtelen joga, hogy a vérendszert megállapítsa, avagy átalakítsa fölött határozzon; és e jogot nem bíztuk a delegációra, hanem az országgyűlésnek fönntartottuk. Az ország joga, hogy vérendszert maga állapítsa meg és hogy az országban idegen tisztviselők ne folyjanak be a kormányzat vezetésébe. (1867.)

A hadsereg kérdése.

Jöhet idő, midőn szükség lesz különálló magyar hadseregre. De mikor következnek be ezen idők? Akkor, ha a kiegyezés szétbomlik, ha Magyarország ismét azon helyzetbe lesz, hogy ismét a perszonál uniót kénytelen sürgetni. Akkor önként bekövetkezik a külön hadsereg szüksége. (1871.)

Önközlünk elhibázott lépéstől.

Fontos kérdés a hadügy. Sem a császár, sem a német státusférfiak, sem a hadsereg bele nem fognak abba egyezni, hogy a hadsereg kétfelől szakítottassék s inkább készek lesznek az extrémumra.

Kábul a fejem, elsötül a mellem, ha szembe nézek a lehetőségek azon kaoszával, a mi előttünk áll s miből egy elhibázott lépés végveszélybe viszi a hazát. Engedni a kiegyenlítés kedvéért, épp oly kárhuzatos lehet, mint szoros ragaszkodással törésre juttatni a dolgot. (Levél Tarányihoz 1861.)

Válasz a chlopi parancsra.

Nem a fejedelem ad a nemzetnek jussokat, hanem a nemzet ad a fejedelemnek, mert a nemzet minden jussoknak forrása. (1834.)

Mikor van jólje az igaz ügynek?

Igaz ügy mellett a tiszta és szilárd akarat s a kölcsönös méltányosság minden akadályt legyőzhetnek. Az igaz ügynek mindig van jövője, ha azt erély és okosság támogatják. Cselekedjünk erélyesen, de jól megfontolva! (1865.)

Merészség a politikában.

Merészség a politikában csak akkor van helyén, midőn tetemes erőre támaszkodik, e nélkül mindig kocka, mely többnyire mindig vakra fordul. (1840.)

A történelem tanulsága.

A történelemben nem tudok példát arra, hogy hazánkat azért érte volna veszély, mert erősebb volt, mint a milyennek magát hitte; ellenben abból, hogy erősebbnek hitte magát, mint a milyen volt, szomorú következtetések származtak. (1867.)

Magyarok! E néhány idézet világosan mutatja a haladás útját. E napon, midőn el vagyunk telve emlékének magasztos voltával, tegyünk szent fogadást Deák Ferenc emlékeinek tanulmányozására.

Ebből látjuk, hogy Deák elméje, még a mai kor gyermekéhez is szól, világos szavakban, erős akaráttal!

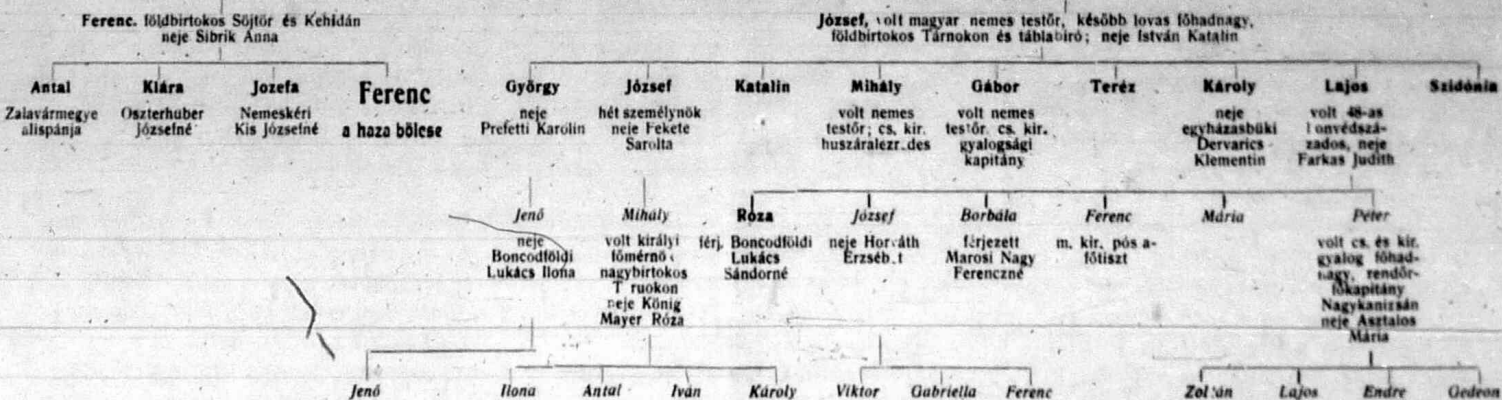
Nem féltjük tehát e szép Magyarországot, Deák bölcs szava még szó a nemzethez és e szavakra — el kell némiúnia a szencselélynék!

Magyarok! Nem halljátok Deák szent szózatát: „A hazáért mindent, a hazát magát semmiért sem szabad kockára tenni!”

DEÁK CSALÁDFA.*

Deák Péter Zalavármegye sz. Igabirája, földbirtokos Tárnokon és Söjtörön; első neje: Zajgár Zsuzsanna, második neje Babos Éva

Gábor földbirtokos Tárnokon, Söjtörön és Kehidán; neje Hertelendy Anna

* Itt adjuk a Deák családfát főbb ágaiban. Az élők nevei dőlt betűvel vannak szedve. Deák Ferencnek e szerint egyenes leszármazottjai nincsenek. A család eredetéről egyik fővárosi lapunk így ír:

A Deák-család Zsitkócról vette eredetét. A Deákok eredetileg ökör-hajcsárok, illetve ökör-kereskedők voltak. A Deák család megalapító: Deák Péter és Deák Mihály testvérek, a XVII. század második felében, I. Lipót alatt tüntek föl. Mihály alapította, mint huszárezredes Bécsben a 11-ik huszárezredet. Ezért nemességet kapott. Péter szintén tanult ember volt. Kezdetben a király íródeákja volt, később törvénybíró. A nemességet Nádasdy Ferenc szerezte meg részére, előnév nélkül. A Deák-család nemesi címerében, kék mezőben, egy nyitott könyv látható, melyben egy félig behajtott kar, luddollal törvényeket ír. Fölül a sisakon egy kinyújtott kar buzogányt tart. Ez a címer Péter és Mihály összevont nemesi címere.

Deák család nemessége.

A családfa eredeténél említettük, hogy a Deák-család nemességét I. Lipót alatt nyerte. Erre enged következtetni az 1728. évi nemesi vizsgálatok jegyzőkönyvéből vett következő eredeti másolat:

In Possessione Sittkócz

Franciscus, Petrus, Johannes et alter Franciscus omnino Deák, exhibitis Annalibus gloriosae reminiscenciae Imperatoris et Regis Leopoldi primi de doto Viennae Austriae die 22 Decembris Aº Dei 1665 clementer elorgitit et sub generali

Congregatione Cottus Szaladiensis in Oppido Körmend celebrata per Magistrum Stephanum Ráby notorie publicatis edocuerunt sufficienter Nobilitatem suam.

(Magyarul): Deák Ferencz, Péter, János és egy másik Ferencz, Sittkócz birtokosai felmutatván nemesi levelüket, — melyet a dícső emlékeztető I. Lipót császár és király Bécsben, Ausztriában, az Úr 1665-dik esztendejének december 22-dik napján kegyesen adományozott, s a mely Zalavármegyének Körmend városában tartott nemesi gyűlés alatt Réby István hivatalnok által nyilvánosan felolvastatott, — nemességüket kétségen kívül (kielégítően) bebizonyították.)

Ezen másolat Zalavármegye levéltárában őrzött eredeti jegyzőkönyv 65. lapján foglaltakkal egyező.

Igen érdekes az a jegyzőkönyvi kivonat is, amelyben Nemes Deák Mihály: „valóságos és kétségtelen Nemességéről szóló hiteles bizonyosság levélnek kiadását kéri.” De ime a

Kivonat.

Zala-Vármegyének 1826-ik évi, november 27-én, s több utána következő napjain tartott közgyűlése jegyzőkönyvéből.

2735. Nemes Deák Mihály valóságos és kétségtelen Nemességéről szóló hiteles bizonyosság-levélnek kiadásáért esedezvéni, minekutánna azt tökéletesen bebizonyí-

totta, s a tisztí Ügyvéd urnak sem lévén, — s nem is lehetvén semmi ellenvetése, az néki kiadott e következő foglalatall.

Mi, Zala-Vármegye Egyházi Fő Rendeknek, Zászlós Uraknak, Ország Nagyjainak és Nemeseknek közönsége, adjuk tudtukra ezen levelünknek rendiben mindeneknek, a kiknek illik, hogy minek utánna dicsőségesen országoló koronás Fejedelmünknek szolgálatját, a közjót, és ezen Vármegyének egyéb dolgait és békés megmaradását érdeklő tárgyaknak elintézése végett a mai alulírt napon, helyen és esztendőben összejövén, Nagy Gyűlést tartottunk volna, akkoron Nemes Deák Mihály tartozó alázatossággal folyamodott hozzánk, hogy valóságos és kétségtelen Nemességéről szóló hiteles Bizonyosság-levelünket néki kiadni méltóztatnánk, kinek is ebbeli igazságos és a törvénnyel megegyező kérését elfogadván, minekutánna a Nemességnek összeírásáról készült és Levéltárunkban levő hiteles Lajstromokból előtűnt tökéletesen bebizonyította, de köztudományunkból is bizonyos volna, hogy a könyörgő Nemes Deák Mihály Nemzeti Deák József urnak, egyébiránt törvényes Tábla Biráknak, néhai Nemes Deák Gábor fiának törvényes és természetes fia legyen; bebizonyította azt is, hogy valamint édes atyja, említett Nemzeti Deák József öreg atyja Gábor és jobb atyja Péter, úgy a könyörgő is mindenkor és szakadatlanul nemesi jussokkal és szabadságokkal éltek és mai napon azokkal élnek, hogy végre ezen könyörgő és az ő elei megyénkben folyóvást nemesi jószágokat birtak és birnak. Mindezekhez képest Nemes Deák Mihálynak valóságos és kétségtelen Nemessége előtűnt tökéletesen megpróbáltatván és tisztí Ügyvédünknek is ellene semmi észrevétele nem lévén, s nem is lehetvén, az arról szóló Bizonyosság-levelünket hiteles pecsétünk alatt néki kiadtuk, ezt hozván magával a közigazság. Kelt Zala-Egerszegen, 1826-ik év Szent András havának 27-én, s utánna következett napján tartott Nagy Gyűlésünkben.

Ezen kivonatot a megyei levéltárban elhelyezett eredeti közgyűlési jegyzőkönyvből, ennek vonatkozatos tételeivel szóról-szóra megegyezőleg kiadta:

Zala-Egerszegen, 1886. aug. 8-án.

Xanty Károly
Zalamegye levéltárnoka
és tb. főjegyzője.

Deák Ferenc élete.

1803. október 17. — 1876. január 28.

(E.) Az államférfiu, ki történetünk újabb korszakának megalapítója, ki rossz és jó napokban bizalmat és mérsékletet öntött egyszerre nemzetébe, és csak halálával hozott gyászt, és csüggedést népére — 1803-ban, október hó 17-én született Sajtórón, Zalamegyében.

Gyermekségéről és kora ifjúságáról csak futólag emlékeznek meg életirói. Amit e részben tudunk, alig több annál, hogy iskolát Kőszegen kezdve, Keszthelyen és Pápán folytatta, míg a humaniorákat Nagykanizsán, és jogi tanulmányait Győrött végezte. Ezután Pestre jött ügyvédi vizsgára, hogy aztán újra visszatérjen megyéjébe, hol eleinte tiszteletbeli ügyész, majd az árvaszék jegyzője, és végül annak elnöke lett.

Az ország csak 1832-ben ismerte meg először az eddig névtelen férfit, midőn testvér bátyja Deák Antal megrendült egészsége következtében odahagyta a pozsonyi országgyűlést, a távozása felett sajnálkozó barátait és levelekkel vigasztalta: „Küldök én nektek magam helyett egy fiatal embert, kinek kis újjában több tudomány és képesség van, mint egész magamban.”

Deák Ferencz beváltotta bátyja ígérését, és majdnem első megjelenésével vezére lett ama testületnek, mely hazája legkitünőbb fiait foglalja magában. Ez osztatlan és senki által kétségbe nem vont tekintély, mely őt politikai pályájának elejétől végeig kísérte, okozta talán, hogy korábbi ifjúságáról oly keveset tudunk.

Mint Minerva Jupiter fejéből ellenállhatatlan hatalommal és szelid bölcseséggel, úgy jelent meg ő is egyszerre hazája főtanácsában. Így pillantottuk őt meg először, így látjuk sirja szélén. Amennyiben emberről mondható, a befejezett tökély képét mutatta minden tette és cselekedete, szava és elhatározása. Sehoh a fogatkozás vagy gyarlóság, a gyöngöseség vagy kezdetlegesség egy bántó és kirívó jele. Kinek is jutna észébe az otricoli Zeüsznél a vésetlen márványdarabra gondolni, midőn szemei csak a kész remekművet pillantották meg.

Deák az ellenzék vezére lón, mert — úgy mond egy életirója — senki sem birt a pártvezérségre oly kitünően alkalmas tulajdonságokkal. Az éles logika a dolog lényegét, a bibéjét mindenkor eltaláló ész, a gazdag ismeretkincs, egyesülve bölcs mérséklettel, pártatlan szerénységgel s önzéstelenséggel, saját személyének elefedése, midőn közügyről van szó, szeretetreméltó, kedélyes egyéniség azon tulajdonok, nikkél ő nem keresve, nem akarva, önkénytelenül vezérszerepre s ekkorig senki által erőködve is el nem érhetett befolyásra emelkedett.

Igaz, és mégsem egészen hű. Egy vonás hiányzik és e nélkül Deák Ferencz nem teljes. Három nagy név tölti be fényével a magyar ébredés diadalteles korszakát: Deák Ferenc, Kossuth Lajos, Széchenyi István. A nemzet, hála az égnek, elérkezett oda, hogy tisztelni tudja mindegyikét anélkül, hogy azért bármelyiket is kisebbitenie kellene. Ki merné bármelyikről is kétségbe vonni, hogy csak a haza szent szeretete sugallta minden gondolatukat és tetteiket, és mégis mi végtelen különbség van hármuknak pályája közt. Az egyik csak a nemzetben bízott, a másik főleg az intező köröket akarta céljainak megnyerni, míg Deák szemében az uralkodó és nemzete mindig elválaszthatlan maradt. Ezért volt Kossuth annál gyűlöltebb fenn, minél óriásibb volt népszerűsége; ezért nem kerülhette ki Széchenyi egy időben a népszerűtlenséget sem, ezért birt Deák fenn és lenni egyaránt bizalommal, még akkor is, midőn mást karolt föl, akár a fejedelem kegye, akár a nemzet szeretete. De e körülményben rejlik annak magyarázata is, hogy Deák éppen a harmincas években emelkedett föl oly rögtön ama magaslatra, melyet többé soha el nem hagyott.

Az 1842-3-iki országgyűlés nem számíthatta tagjai közé Deákot. Megválasztatott ugyan, de a conservatív párt utóbb oly utasítást erősszakolt ki a megyegyűlésen, melyet Deák nem tehetett magáévá. Az új szavazatnál elejtett ugyan a nemes adómentesség követelése, de ez alkalommal visszaélések fordultak elő, és Deák igazságos jelkülete ragaszkodott előbbi határozatához. Pártjának minden kérése és utóbb szemrehányása nem ingatták meg őt abban, mit lelkiismerete helyesnek sugallt.

Később egészsége is megrendült, nagyobb utazásokat tett s az 1847-iki országgyűlés ismét nélküle gyűlt össze. Midőn azonban az első magyar miniszterium megalakult, a korona és nemzet osztatlan bizalma őt hívta meg az igazságügyi tárczára, és Deák kötelességének tartotta a hozzája kötött várakozásoknak eleget tenni.

A szakadás közeledte ország és fejedelem között eltávolították Deákot e helyről, melyet csak ő tölthetett be. Ama követség, mely a győzelmi mámorában elvakított Windischgrätz hercegnél kihallgatást sem nyerhetett, volt utolsó szereplése a szabadságharcban. A fegyverek ropogása közt a béke apostolának el kellett nemulnia.

E pillanattól fogva csendes visszavonultságban, kehida magányában élt a haza bölcsé, míg csak az 1860-iki országgyűlés újra a közélet terére nem hívta.

Az önkényuralom hatalmasai kopogtattak ugyan ajtaján; de Deák sem ekkor, sem később, sem Bachot, sem Schmerlinget nem tartotta hivatottnak arra, hogy Magyarország ügyeibe beavatkozhasanak.

A fejedelem és nemzet, feledve a multakat, egyezsére nyújták karjaikat, Deák egész államférfiu egyénisége most találta meg a legillőbb keretet. A felirati párt vezére lett s az általa kiejtett varázsige, a jogfolytonosság eszméje képezte a nemzet összességének jel-szavát.

Az általa szerkesztett felirat, mely a magyar alkotmány ujjaalakulásának egyik sarkköve, nem talált a hatalomnál viszhangra. Az országgyűlés feloszlatott és a légközelebbi csak évek multán és nem egy szerencsétlen kísérlet meghiusulása után hivatott egybe.

Ez időre esik Lustkandl támadásait cáfoló munkája, melylyel a magyar nemzet közjogi igazait örök időkre minden támadás fölé helyezte.

Deák az új országgyűlésen ismét előbbeni álláspontját foglalta el, és a bécsi támadások által provokált husvéti cikk után egy időre kedvező fordulat állott be Bécsben is. A szerencsés kezdetű olasz háboru s a fatonai reactio újra elodázták a kiegyezés nagy művét. Ekkor jött Sadowa, melyet csakhamar követett Deákunk felhívása Bécsbe. Ezen értekezlet, melyet itt a felség a haza legegyszerűbb polgárával tartott, rakta le mai alkotmányos életünk legillőbb alapjait.

Deákot a korona és a nemzet óhajai sem birhatták arra, hogy a körülötte csoportosult pártnak vezényletét külsőleg is átvégye. Tényleg így is ő volt, legalább kezdetben a kormány feje, Magyarország koronázatlan királya — mint őt a fejedelem kedélyesen nevezni szokta.

Egyszerre azonban gyengültek erői. A közügyekben nem vehetett többé oly élénk részt, mint azelőtt és amint hanyatlott egészsége, amint gyengült közvetlen befolyása a politikai életre, oly mérvben hanyatlott pártjának politikai tekintélye.

A fusio már csak a beteg és megtört Deákot találta. Későn arra, hogy újra kiszólítsa politikai küzdőterre, de legajább elég jókor arra, hogy töredező szemei majdnem az egész országot lássák egy pártban összeforri.

E tudat megkönnyebbíthette halálküszömeit, e tudat képezte legszebb jutalmát az államférfiunak, kinek jelmondata legyen mindnyájunk hazafiu hiszekegye:

„A hazáért mindent, a hazát magát semmiért sem szabad kockára tenni.”

Deák Ferenc utolsó napjai, halála és temetése.

— Egykoru nyomán. —

„Deák Ferenc meghalt. Deák, az igazságos, nincs többé. Egy Deákja volt a magyarnak; és nem lesz többé soha!” Így jaldultak fel az egykoruak Deák ravatalánál.

Mi utódok, akik legtöbben Deák nagy művének befejezése utáni időkre emlékezünk csak vissza, akik midjárt élveztük a bölcs fej munkájának gyümölcsét, sejtjük, de nem tudjuk felfogni a hatást, melyet Deák halála az egykoruakra tett.

Az egykoruak tudták csak igazán felfogni Deák halálának szomorúságát. Azok az egykoruak, akik visszaemlékeztek a 67. előtti időkre is.

De hagyjuk ezt. Inkább tán érdekesebb lesz — e napon — rajzolni az utolsó napok történetét. Igen kevesen férnek már ehhez elolvasni. Olvassuk tehát a megemlékezés, a kegyelet e napján.

Az utolsó napok hangulatát.

A halál előtti utolsó napokban már járta a riasztó hír: Deák Ferencz haldoklik. A hír vilány-szikra sebességével fut át a főváros magasabb és alacsonyabb köreiben, s mindennütt, hol Deák nevét áldva ismerik. S hol nem

ismerik? Nem volt ismeretlen e név Magyarországon egy kis zugában sem. A tudakozódók borongó arccal keresik fel az „Egyetem tért”, hol az „öreg ur” lakott. Néptömeg hullámszik a lakás körül. Izgatottan várnak egy-egy remény-sugárt — de az nem jön. Állapota súlyosbodik.

Az utolsó nap.

Reggel 10 órakor Deák palatáblát kért, melyre mindig felírta kívánságait, a mióta a nyelv megtagadta a szolgálatot. Széll Kálmán nyújtotta át a „nagy” betegnek. Irni akart, de az ujjak merevsége megtagadta a szolgálatot. A szobában levők megrendülve nézték Deák erőlködését.

A hír hatása a házbán.

Tizenegy órakor képviselőházi ülés volt. Rossz hírek jöttek.

Széll távozott a házból.

Tiszta Kálmán felláll és hivatkozással arra, hogy a pénzügyminiszternek (Széll Kálmán) igen nagy fontossága magánügyben el „kelle” hagyni a házat, az ülésnek egy órára való felülgészítését indítványozta.

Egy pillanat alatt mindenki agyában az a gondolat fogamzott meg: Deák Ferencz haladoklik.

Majd minisztertanács volt a szomorú eset ügyében.

A ház ülése egy órakor újból megnyílt, de rögtön bezárták az ülést. A pénzügyminiszter még nincs jelen.

Utolsó órák.

Két órakor! Deák levest evett. Érvéres erősbült.

Három órakor: Deák öntudatnál van.

Négy órakor: Udvari fogat érkezett egy udvarhölgygyel. A királyasszony palota hölgye, Ó felsége nevében tudakozódik a beteg állapotáról. Másfél óráig maradt a házbán, azután hazá ment a hírrel a felsége asszonyhoz, hogy a beteg könnyebbülést érez.

Öt óra: Változatlan.

Hat óra: A beteg alszik.

Hét óra: Orvosi jelentés.

„Az életveszélyes elgyengülési roham, mely reggel beállott, enyhült ugyan; a nagy beteg állapota azonban mindig aggasztó. Budapest, jan. 28. 1876. Dr. Kovács Sebestyen Endre. Estve 7 órakor.

Nyolc órától — féltizenegyig a beteg állapota változatlan súlyos. A körülállók nem hittek, hogy

az utolsó percek

oly közel vannak. Háromnegyed tizenegykor szivgörcsöt kapott Deák s rövid 4 perc múlva meghalt.

A ravatalon.

Az Akadémia csarnokában helyezték ravatalra. A ravatalon a koporsó minden ékitményétől megfosztva állott. Csak egy pár koszorú díszelt meg Deák Ferencz fejé felett, a király és királyné koszorúi. A koporsó lábánál a 13 koszorú közt ott volt vármegyénk is.

A szertartás

Tizenegy óra felé megkezdődött a szertartás. Ott megjelentek a király és királyné képviselői, József főherceg és néje, a birodalmi tanács küldöttsége stb. A szertartást Simor hercegprímás celebrálta fényes papi segédlettel. „Requiem aeternam donā ei Domine” megható gyászdal vezette be a szertartást. Ghyczy Kálmán képviselőházi elnök szép beszédben bucsuztatta a halottat.

Az Akadémia előtt.

Mig a szertartás folyt, azalatt már érdekes képet nyújtott az Akadémia előtti tér. Ember ember hátán. A küldöttségek nagy tömegben állnak ott. Legimpozánsabb a tisztek csoportja. Nincs az a fegyvernem, mely ott nem lett volna képviselve. Igazán festői kép. — A rendezők, országgyűlési képviselők. Jelvényük fehér szegélyes fekete szallag D. F. fehér himzésű jellel.

Sok nézője van a királyi várnak. A felső erkélyről gyászszóval leng. Mintha egy szó, egy sóhajlás susogna onnan a magasból a temető nemzethez: *Lelekem ott sir veletek, én itt gyászolok.* A tekintetek mintha azt fele-

nék: *„Áldjon meg az Isten! mind a két kezével.”* Harangok zúgnak, az emberek sirnak. Belülről kihangzik a circumdederunt me... és a menét megindul...

A gyászmenet.

Elül a küldöttségek tizezei. A gyászkoscsit hat fekete ló húzza. Elül feketébe öltözött hnszár ezüst himzetű fekete cafrangos nyeregben, fekete s fehérszámos fekete lovon.

Hideg volt. Fázott a természet, de fázott a szív is. Zuzmara a fákon, köd a levegőn, gyász — a lelkeken.

A hatalmas menet három óra múlva ért a keresési temetőbe.

Felhangzott a „Requiescat in pace” is és a közönség meghatottan távozott.

Deák Ferenc életéből.

— Mutatvány Kónyi Mánó könyvéből. —

Deák Ferenc találkozása Ó Felsőgével a kőnigreczi csata után.

„1866. július 17-én — így beszélt Szegedy György e gyűjtemény szerkesztőjének — reggel valamivel tíz óra előtt hivatalomba, a magyar kancelláriába mentem, s itt már a kapustól hallottam, hogy a kancellár türelmetlenül várakozik reám. Ime egy levél — így szólott hozzám Mailáth György nagybátyám — Deák Fereczhez azonnal avasut-hoz hajtatsz, és személyesen elviszed neki Pusztasz.-Lászlóra. Még csak annyi időm sem volt, hogy előbb lakásomra menjek s azért a pályaháztól atyámnak Acsádra táviratot küldtem, hozzon ki a vasúthoz számomra ruhaneműket. Ő tőle tudtam meg, ami iránt Bécsben nem adhattak fölvilágosítást, hogy legjobban cselekszem, ha Zalaegerszegen elhagyom a vasutat és fogadok kocsit Szent-Lászlóra. Estve kilenc óra felé értem ide. Deák Ferenc a levél elolvasása közben elkomorodott: azt kívánják tőle — így szólott környezetéhez, — hogy menjen föl Bécsbe Ó Felsőgéhez; legjobb lesz — tette hozzá — ha már holnap indul. Kérdésemre, parancsolja-e, hogy vele menjek, azt felelte: én Szt.-Mihályon fogok vasutra szállani, te pedig öcsém holnap korán reggel térj vissza Zalaegerszegré, ülj ott ugyanabba a kocsiba, a hol én leszek, de ha még más valaki is volna benne, találkozásunkat véletlennek kell feltüntetned. A vasuti kocsiban kivüle egy ügyes-bajos nő volt, a kit ő vigasztalni igyekezett. Bécsüjhelyen fogta kis kézibőröndjét és ki akart szállani. Megjyezéseimre, hogy a kocsit, ahol ülünk, a gyorsvonathoz kapcsolják, azt felelte: ő a közönséges vonattal megy tovább, és Meidlingban fog meghálni, hogy hol, azt távirati uton, még pedig ezen név alatt Dr. Ferenci fogja velem tudatni: és hassak nagybátyámra, hogy Ó Felsőge lehetőleg korán reggel fogadja, mert szeretne mentől előbb hazamenni. Miután nagybátyámnak elmondtam a történeteket, föl szólított, menjek azonnal Meidlingba, és vigyem hírül Deák Ferencnek, hogy Ó Felsőge másnap korán reggel fogadja. Lakásomra érve, ott találtam a következő, általam a mai napig megőrzött táviratot:

Meidling, július 18-án, d. u. 6.35.

Szegedy György urnak, Bécs. Augustiner-gasse 12. sz. 17. ajtó.

Itt lakom a „Hase” vendéglőadóban. I. emeleten 2. szám alatt

Doctor Ferenc.

Meidlingban kérdésemre, nem jött-e a délutáni vonattal ilyen és ilyen külsejű ur, a korcsmáros azt felelte: Szegedy jó öreg ur, súlyos gondjai vannak; nem tudja, hogy a katonaságnál lévő fia éle még, azt keresi; nagyon el van fáradva, s már lenyugodott, s ő — a korcsmáros — nem engedheti meg, hogy zavarják. Magamra vettem ezért a felelősséget, kopogtam szobája ajtaján, azt kiáltottam be német nyelven: mai utitársá, óhajt önnel beszélni, s erre Deák Ferencz leszállott ágyáról s kinyitotta az ajtót. A következő

nap reggelén egyfogatu bérkocsiba ült, a bakon elhelyezte kis bőröndjét és úgy ment a Burgba.

Mailáth György volt kancellár hagyatékában megvan a levél, amelyet neki Deák Ferenc Szegedy Györggyel küldött. Így szól:

Pusztasz.-Lászlón, 1866. július 17. estve.

Tisztelt barátom!

Minden lehető demonstratio elkerülésére legjobbnak tartom, ha én holnap éjjelre, azaz 18-dikára Meidlingba megyek. Te engem oda pár sorral értesítesz, hogy Ó Felsőge mely órára parancsolja megjelenésemet, s én azon órára egyenesen hozzá megyek, s midőn Ó Felsőge elbocsájt, ismét visszaindulhatok, mert éppen most annyi izgatottság közepette, nem óhajtok Bécsben senkivel mással találkozni.

Isten veled

Tisztelő barátod

Deák Ferenc.

A beszélgetés Ó Felsőge és Deák Ferenc között háromnegyed óráig tartott. Ó felségének a monarchia nehéz körülményei közepett — miként e gyűjtemény szerkesztője Mailáth Györgytől tudja — igen jól esett, hogy Deák Ferenc a vész perceiben éppen úgy nyilatkozik, mint nyilatkozott a béke idején — különösen megörült azon kijelentésének, hogy hite szerint a magyar nemzet Königgraetz után is csak azt követeli, és semmivel sem többet, mint amit követelt Königgraetz előtt. A rendszer változását Deák Ferenc a békének a poroszokkal való megkötése előtt nem tartotta opportunusnak; de szükségesnek mondotta, hogy a békekötés után azonnal megindíttassék Ó Felsőge föl hívására, kész-e akkor kormányt alakítani, Deák Ferenc határozottan nyilvánította, hogy erre semmi közzött nem vállalkozik, valamint hogy a kormányba sem lépne be. Azt a kormányt azonban, amely az ő eszméinek megvalósításán igyekszik, pártolná. Andrassy Gyula grófot jelölte meg, mint oly férfit, aki kormány alakítására alkalmas.

Ó Felsőgétől Deák Ferenc kocsiján a magyar kancelláriába ment, ahol Mailáth György kancellárral és Belcredi osztrák államminiszterrel találkozott.

Még aznap visszatért Pusztasz.-Lászlóra.

Miként Andrassy Gyula gróf a gyűjtemény szerkesztőjének beszélt, őt Ó Felsőge július 18-án Sennyey Pál báró tárnokmester útján Bécsbe hívatta. A gróf Deák Ferenc Bécsben időzéséről nem tudott semmit. Ó Felsőge Andrassyval szemben konstatálta hogy a magyar ügyben követendő politika minden lényeges pontjára nézve Deák Ferenc és a gróf teljesen megegyezőleg nyilatkoztak.

Deák mint diák.

Írta: HALIS ISTVAN.

Deák Ferencet, (vagy ahogyan a rokonok hívták: a Poncei gyereket), az ósrégi Tárnok faluból 1813. év őszén Kanizsára hozták iskolába, minthogy akkoriban e helyütt volt a leginkább látogatott gymnasium Szala vármegyében.

(Mert vármegyénknek neve nem Zala, hanem Szala volt kilencszáz észendeig. Csupán a 19-ik században kezdték csufolgatni Zala néven, Bizonynyára valami szlovák kezdte ezen a néven emlegetni. Ugyanis a Zala ó-szláv szó, míg ellenben a Szala egyike azoknak az ősi-magyar szavaknak, melyet a régi hazából hoztak elődeink.)

És ezt a szláv nevet lassan-lassan elfogadtuk mi magyarok! Csupán a paraszt ragaszkodik az úk-apáktól maradt régi névhez. Ő még Szalabérbe jár, Szalapátiban hallgatja a misét és a Szala vízében halászat.

Ha a mai nemzedék olyan nevelésesnek nem tartaná az ilyen dolgot, hát kérvényezné a vármegye igazi nevének visszaállítását!

kar. 3. Deák Ferenc emlékezete dr. Révay (Ulrich) József főgym. tanár órája; szaválja Gartner Antal III. éves. joghallgató. 4. Fohász Huber Károlytól éneklő az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája. 5. Emlékbeszéd; tartja Szalay Sándor igazgató s a „Zala” szerkesztője; e beszéd alatt történik az emléktábla leleplezése. 6. Szózat Vörösmartytól; éneklő az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája. 7. Záróbeszéd; tartja Horváth György, főgym. igazgató s az Irodalmi és Művészeti Kör elnöke. 8. Vészy Zsigmond polgármester Nagykanizsa város nevében az emléktáblát átveszi. Este a Szarvas szállodában Deák-áldomás lesz.

— **Szentkirályi Nagy Valér** ezredesnek, a nagykanizsai ötödik számú loárvató bizottság elnökének kiváló szolgálatai elismerésül, a király a vaskorona-rend III-ik osztályát adományozta.

— **Zalamegye régi nevének visszaállítása.** Vármegyénk köztisztviselőiben álló alispánjának hazafiai szíves figyelmébe ajánljuk lapunk mai számában Halis István városi tanácsostól közölt cikkben fölvetett azt az indítványt, hogy megyénk régi nevének visszaállításához szükséges lépések a törvényhatóságnál és a miniszteriumnál megtéteessenek.

— **Eljegyzések.** Dr. Rotschild Samu ügyvéd, leányát Rózsikát Nagykanizsán eljegyezte Schwarc Lajos bornagykereskedő, tartalékos hadnagy Fiuméből.

Süringer László magyar kir. posta- és távirada segédtiszt, eljegyezte Gräber Irmuskát Mohácson.

— **Az emléktábla.** Már befejeztetett Telcs Ede mesterműve, a Deák Ferenc emléktábla ideiglenes helyére a gimnáziumi épület ódon falába. Az emlékművet 1—2 nap múlva már nemcsak városunk közönsége fogja ismerni, hanem ismerni fogják azt országszerte, mert az emléktáblát több képes folyóirat és más lapok még az öntődében lefényképeztették.

— **Kinevezés.** A földmivélsügyi miniszter Láng János tápolcai állatorvos-gyakornokot ideiglenes állatorvossá nevezte ki.

— **Deák és a fegyverkezés.** A civilizált európaiak még mindig nagyon sokat gyűléseznek az állandó béke érdekében. Banket banket után van, felemelkednek ott szólásra a nagyképu diplomaták s fennen hirdetik, hogy nemzetük, t. i. amelyet képviselnek, ellenzik a fegyverkezést. Persze a dolog otthon, marad minden a régiiben. Nem érdektelen tán idézni e napon Deák véleményét ez ügyről: »Hajdan — ugymond — csak egy szent kötelességet ismertek őseink hazájok iránt: vértel is védeni annak jussait, függetlenségét. Korunkban ezen szent kötelességgel még másik párosult: kifejtetni a nemzet szunnyadó erejét, új életet adnia szorgalomnak s az anyyi véren vásárolt béke áldásai között virágzásra emelni a hazát. Ujonckokat felajánló feliratában ezt írja: »Méltóztassék hathatós közbevetésével az európai hatalmasságoknál kieszközölni, hogy azok, az emberiséget, népeik oldóságát s önérdeküket tekintve, egy általános lefegyverezési rendszert fogadjanak el s roppant hadi seregök számát kevesbitvén, ez által a népeket oly békeességgel boldogítsák, mely-

nek áldásait fentartásának költségei fel nem emésztik. A nemzeti gazdaságnak egyik legfőbb kincse a munka; pedig mennyi erő, mennyi munkáskéz vonatik el ezen védelmi rendszer (t. i. az állandó katonaság) által a nemzet közparkodásától. Így szól Deák, a nagy államférfi a béke eszméjéről. S azóta még mindig fenn áll e rendszer. Pedig már Deák is mondta, ha ezen rendszer még sokáig fennmarad, a védelemnek eszközei alatt roskadnak le a népek, mint azon gyáva harcos, kit nehéz páncéljának súlya nyomott agyon!

— **A zalagerszegi Deák-ünnep.** Zalagerszegről táviratozzák lapunknak: Szép ünnepel-ülte még ma október tizenhetedikén Zalavármegye közönsége Deák születésének századik évfordulóját. Délelőtt tíz óraker Istenisztelet volt, amely után Deák szobrot megkoszorúzták. — A vármegye díszgyűlést tartott. Az ünnepi szónok Herтеленy Ferenc országgyűlési képviselő volt. — Az előterjesztést a Deák ösztöndíj alapításáról nagy lelkesedéssel elfogadták. A díszgyűlés a királyhoz feliratot intéz. — A széper látogatott ünnepen képviselve volt a főrendiház, amelynek küldöttségét Lirnuzel Kelemen elnök vezette. A képviselőház küldöttségét Daniel Gábor elnök akadályoztatása miatt Csávossy Béla udvari tanácsos, a képviselőház háznagya vezette. A m. kir. tudományos akadémiát gróf Széchenyi Béla koronaőr képviselte. — Ma szombaton este banket lesz.

— **Deák Ferenc ösztöndíj.** Mikor Deák Ferencet, a haza bölcsét Zalavármegye másodsorú választotta követté, a megválasztás után nagy murit akartak csapni tiszteletére. Deák, aki nem volt barát a az ünnepeltéseknek kitért ezelől. Az összegyűjtött pénzből alapították Zalavármegye nemesi pénztárának kezelése alatt álló Deák Ferenc-féle tanulmányi ösztöndíjat. 1874-ig a haza bölcsé unokaöccse Deák Ferenc jelenlegi posta- és távirada főtiszt élvezte az alapítvány évi 210 frt. kamatját, 1874—86-ig, a »nagy« Deák egyenes kívánságára Deák Péter, Nagykanizsa város jelegi főkapitánya kapta az alapítvány kamatját.

Deák-ünnep az iskolákban. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter rendelete alapján tegnap az ország összes s így tehát a nagykanizsai iskolákban is szünetelt az előadás. Mindegyik iskolában ünnepséget rendeztek Deák Ferenc emlékezetére. Az ünnepségek lefolyásáról jövő számunkban.

— **Még egy szó tüzoltóink nagygyakorlatához.** A tüzoltó gyakorlatot végig néző igen tisztelt városi polgár a Zala f. hó 11. számában beszámol megfigyeléseiről és mint maga is elismeri, laikus léte kemény kritikát mond a gyakorlatról. Mielőtt az éles, megfigyelő kritikájára kiterjeszkedném, szabadjon megjegyznem, hogy a gyakorlatokat a tüzoltótestület korántsem azon célból tartotta, hogy a vasárnapi sétáló közönségnek és egyes „laikus” alkalmi kritikusoknak látványossággal szolgáljon és gyakoroltságát ugyancsak a „laikus” közönségnek hemutassa, hanem hogy meggyőződjék a gyakorlatot vezető parancsnok, hogy általa feltételezett helyzetet a

kivonuló testület vezetősége helyesen fogja-e fel, dispoziói megfelelnek-e az adott helyzetnek, a dispoziók kivitele célirányosak-e, s ha akár az adott parancsokban, akár azok kivitelében hiba történik, az a gyakorlat után megbeszéltesse és így okulva, mint a vezető tisztikar, mint a beosztott legénység tanuljon. A kérdéses tüzoltó nagygyakorlaton a feltevés volt: az Erzsébetvárosi Weis-féle ház összes emeletsorai lángban állnak. A II. emelet egyik ablakából benschorultak segélyt kérnek. A házhoz csak az utca felől lehet hozzáférni, a kapun, az udvarról és a szomszédházakból a hozzáférhetés ki van zárva. A tüzoltó csapat más értesülést és jelzést nem kapott, minthogy a kérdéses kétemeletes ház lángban áll. A helyszínre megérkezve, a csapatot vezénylő Schával szakaszparancsnokkal a helyzet közölgetett, mire ő első sorban a mentést — igen helyesen — elrendelte, a tolólétrával az életveszélyben forogókhoz, (a fekete zászlóval jelzett ablakban) két vizsgár védelme mellett egy mászót beléptetett és a mentőzásokkal a benschorult két egyént kiementette. A két egyén megmentése után feltételeztetett, hogy a zsák elégett, mire a benschorult mászó tüzoltó az ugró ponyvába való ugrással menekült.

Rosszul figyelte tehát a tisztelt érdeklődő polgártárs a gyakorlat menetét, mert a két csővezető tüzoltó a Strém ház és az urodalmi nagy ház előtt álló szivattyukból igenis „markirozta” a vízvédelmet a mentésnél.

Ha éberebben figyelte volna a tisztelt kritikust, azt is észrevehette volna, hogy a gyakorlatot vezető Deák Péter alparancsnok órával a kezében Király Sándor v. mérnök urral a gyakorlat minden mozzanatát élénk figyelemmel kísérte és a gyakorlat befejeztével az észlelt hibákat „szakértő” kritika tárgyává tette.

Megjegyzem, hogy az épület oltása ezen alkalommal nézetem szerint nem is volt megkezdhető, mert minden tűzvézsnél az első és legfontosabb kötelesség az életmentés, csak aztán jó a tulajdonképeni oltás. Az életmentés után a gyakorlat itt egyszerűen félbeszakasztott, hogy katonai nyelven mondjam „lefújatt” és oltási gyakorlat az igazságügyi palotánál tartott.

Tüzoltóink nem vehetik rossz néven ha működésüket a közönség jóakaratu kritika tárgyává teszi, mert hisz a kritikának, ha az ille ékes helyről jó, csak oktató jótékony hatása lehet, de viszont kritikus is csak az legyen ki a dologhoz ért és ki tisztában van a dolog lényegével, nehogy összetévesse az allegóriát a filagoriával.

Egy szakértő polgár.

— **„Gyöngédtelen” férj.** Párját ritkító gyilkossági kísérletről értesít bennünket tudósítónk: Zságor Mihály pálinoveci lakos (perlaki járás) f. hó 8-án az esti órákban nejét szül. Vrabely Máriát, ki iránt n m valami nagy hitvesi szeretettel viseltetett, a más világra akarta küldeni. Tettéknek végrehajtásához segítőtársul öv Szabol Istvánné ugyancsak pálinoveci lakost kérte fel, a ki erre, — megúván az özvégységet — a jövendő házasság reményében vállalkozott is. — Tervüket végrehajtandók, Zságorné közös erővel összekötözték, s evvel a szobában levő mestergerendára akarták felhuzni. Tervük azonban nem sikerült, mert az áldozat végső kétségbeesésében rettenetesen jajveszékelt, mire odacsődültek a szomszédok, és a halálra szánt áldozatot megmentették az életnek. — A vizsgálat folyik.

— **Tánc közben.** Tópolcáról írják: Tördecimén (Zalamegye) bucsu volt a múlt héten. Ott voltak fiatal parasztleányok Kisapátiból és Gulácsiból. A korezmában tolyt a dinom-dánom eleinte szép csendesen, csak úgy nóta szóra. A gulácsi gyerekek nem tartották elég „magyarosnak” a szelid mulatást és kötekedni kezdtek a kisapátiakkal. A kötekedés vége az lett, hogy a kisapátiakat kivertek onnan. Azután folyt tovább a tánc, mintha mi sem történt volna.

— Itt is van egy apáti — kiáltott fel egyszerre Ságvári Máté gulácsi legény.

Deák Ferencz emlékezete Irta GAAL MÓZES

Deák Ferencz emlékjelvény különböző kivitelben legolesobb árban kapható
FISCHEL FÜLÖP Nyomtatásos Nagykánizsán.

ára 20 fillér.

Dr. Csenpecz Kálmán leányei le'p resi ügyvéd vagy helyettese 15-benjöttevel megtartandó nyilvános árverésen adani fog.

Kikiáltási ár, a fentebb kített Decsár.

Árverezni kívánók tartoznak a Decsár 10% át kézpénzben, vagy óvdekképes papírban a kiadott kezébe letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogtörvénymelkedésétől számított 1 hónap alatt, a másodikat ugyana tól 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanatól 3-hónap alatt, minden egyes vételári rész let után az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt az árverési feltételben meghatározott helyen és módozatok szerint letézni.

A kir. tryszék mint ikvi hatóság L. tenyén, 1903. évi szept. hó 29. napján.

NUNKOVITS
kir. a jbir.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik készvényesül, csúszal és meghűlésekül.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czögjeggyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
cséha. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

80%-os Eczet-szesz
étel- és befőt-eczet készítéshez.

A készítés egyszerű, 39 vagy 24, vagy 14 liter kútvizbe öntünk 1 liter 80 százalékos eczetszeszt.

A befőt-ec et előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kútviz ajánlatos. Az eczetszesz és az abból készített eczet nem romlik. Ezzel az eczettel készített befőt nem penészesedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postal szétküldés 1 litertől kezdve.

HIGITAS NÉLKÜL MEG NEM KÖSTOLANDÓ.

Csuz, köszvény, (rheuma)
szárgatár, cserék- és hátlájás, valamint mindenmüi ülei bajok ellen legbiztosabb szer a törvényesen védelt **HALAPI féle RESTAURATOR**

mely már 16 id használat után a fájdalmat nemcsak enyhíti, de sikeresen gyógyítja.

Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.
Egyedüli raktár:

„APOSTOL” gyógyszerár
Budapest, VIII. József körut 64

Eveken át szenvedtem rheumatikus bántalmakban. Fenniféle gyógyszer, sem fürdő nem használt. **Az Ön Restaurator kenőcsénél köszönhetem egyedül gyógyulásomat.** Fogadja ezért tálás köszönetem és a b. li ígértét, hogy mindenki ek, ki hasonló betegségben szenved, a legmelegebben fogom ajánlani.

Budapest, 1903. szept. 10.

Munkési József
Hernád-utca 30.

Használat előtt. Használat után.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az aia. nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva elsőrendü orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élelvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spillergasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál
Nagykanizsa.

felvételnek

Hirdetések FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczbőr szépítésére és finomítására **PUDER**

Legelegánsabb, toilette-háli és salon puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben. Ellismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB LAUSSIG
cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyára
Főraktár: **BÉCS, I. Wollzeile 2.**

Szétküldés utánvél vagy az összeg előlege beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszert-, drogua-kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór, és Kreiner Gyula cégeknek.

egy dohoz ára 2 kor. 40 fill

Mérlegek javítása és hitelesítő gépek, szárok, borszivatytyuk,

GARVENS-féle kutak és vízvezetékek szerelését elvállalja — a legjutányosabb ár mellett. —

GOLENSZKY FERENCZ
— gép- és mérleg-műszerész —
Nagykanizsa, Eötvös-tér 31. sz.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedves főuradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereségnyél többet fizettünk nagyraecsesült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyeresémet és pedig:

- a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
- a **100.000** „ főnyeresémet a 74366. „ „
- a **90.000** „ „ a 109780. „ „

es ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet.
Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legegyedülálló osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabályozott 13. osztály-sorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresémet

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresémet a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom **600.000.** 1 nyeresémet **400.000.**
1 a **200.000.** 2 a **100.000.** 1 a **90.000.** 2 a **80.000.** 1 a **70.000.** 2 a **60.000.** 1 a **50.000.**
1 a **40.000.** 5 a **30.000.** 3 a **25.000.** 8 a **20.000.**
8 a **15.000.** 36 a **10.000** korona és még sok egyéb;
összesen **55.000 nyeresémet és jutalom 14.459.000 korona** összegben.

Az I. osztály sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy lrt — **7** vagy kor. **1.50** 1/4 eredeti sorsjegy lrt **1.50** vagy kor. **3.—**
1/2 „ „ „ „ **6—** 1/2 „ „ „ „ **6.—** „ **12.—**

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy **az összeg előze tes beklidése** ellenében küldjé Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi október hó 26-ig

bizalommal hozzánk beklideni.

TÖRÖK A. és TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főuradánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget koroná összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bányagokban). } A nem tetsző tőr. adó.

Pontos cím:

Egy csésze jó tea kedve öje; mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

* Férjem uram sem ellenzi *

Dávid Gyula, eszéki gyógyszerész és árt. orvosok tanácsára. Szepel és más arcfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1.20, 2.20, máskés arcfoltoknál az erősebb hatású Pomádéur-pasztám köcsögje K. 3 és 5. Arcfoltok feketé pont alakú miteszerek egyedüli m. laasztója a juvenil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergen különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate (fjto bajfeletómmel az öszülőknek, próbaúveg K. 2, 4 és 5. **ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora.** Minden gondolkozás és kérdészködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrinot kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig keűl 3 krajczárba, melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztől bébe-korba adva hizaláskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dogot megszüntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tekercs ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.32 f-ét már bérmentve is küldöm. Ot kilogram 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogram csak K. 34. Kapatok posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis **Dr. Dávid Viktor.**

Törv. védve. Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetfudományi társulat. rendes tagja. Szent István király gyógyszer-tárában, ESZÉK. szék.

Hitelnyújtók
1-2-3 évre (kamat nélkül) : városok, községek, megyék, visszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek. —
A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

„Jövendő” irodalmi és politikai ujság. Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza. Megjelenik minden vasárnap. Egyes füzet ára 20 fillér.
Kapható FISCHER FULOP könyvkereskedésében NAGYKANIZSÁN.

Legkedveltebb, legtökéletesebb arctisztító és szépítő szerek: **AKACIA** KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor. -PUDER 1 -SZAPPAN 1 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvénytelen védve.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 gőzcsapó-
készlet és
kül. bef. kisebb g. gép-
ismben.
Maldmberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kívánatra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízi gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel.
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uzodákkal,
ku- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szükszámoló,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szürmeárul az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI és HALHÓLYAG
tucatzaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbja, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után.
kötél e szakma
legelőbb ranga
cége:
REIF J.
specialista. Bécs,
Aradaltta 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern BUTOR.
Órítást-tilleszték
dáló, ebédő-, szalon- és
uri-szoba-butorkokban.
Öltözött mint körül
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. 1.

CZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szű-
küldése és tal. Üszekbirtokok lé-
tesítése céljából (postadíj jóváírásával)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN
A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
Feltalálja az eddig ismert összes fogszereket.
OSAN-szájvíz-esszencia 25 kr. OSAN-fogpor 24 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
RÓZSATEJ aszpitó-szer
Gyógy. 1 fnt. Ehbh.
balszemeszappan 30 kr.
Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 25 és 35 kr.
Tanningene a legjobb és legelőbbesztésesebb
hajfőrtő-szer pótésőke,
barna és fekete. Ára fnt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld;
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldön London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógynárakban, Hlászertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
fiúk részére. — Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nemzeti intézetek, tanulmányi ösztöndíjak
részére. Bizonyítványai államnévelés-
nek és az egyetemi oktatásra jogos-
ítanak. — Hőviszítéltvárosoktat
ingyen ad
Röser János, igazgató

INTERNATIONAL SZÖRVESZTŐ
nehányesztő használat után az arccról és
keztől a szőrt eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelenet „Toilette-titkok” ingyen
Mi helybeliek **BUDAPESTEN a**
NEW-YORK
KÁVÉHAZBAN
(Erzsébet-körut 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fiatal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 napra alatt simit, fehérit, szépit.
1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerész,
Budapest, V., Lipót-körut 28.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes közpénzfelzárkással: 2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 : : 6.50%-a 34 : : 6. :
22 : : 8. : : 25 : : 7. :
15 : : 9.80%-a 15 : : 9.40%-a
Biztosítandó járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

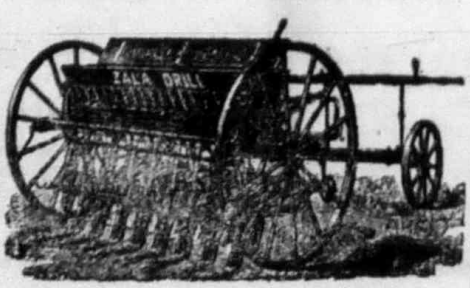
HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa
GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egytetemes aczélekeit** [] aczélgerendélylyel,
első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekeit. Az egytetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sík és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sörvető gépeit szab.
kikapcsolható kapa-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e czélra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősaru**kkal ellátva

„Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapait, — Planet rdsz kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgépet külön 6 kor.
„Collingsworth” lógereblyéit. — Kukorica morz-olót,
szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékvassal
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormánylyal, a nádor-
kívül még aczélalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvassal 14 korona.

Ezen eketestek az egytetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzelt
legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuak, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomórő szabályozással.
SZŐLŐZUZÓK
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, súlykerékkel vagy anélkül.

A leggyengébb, kislány is
 még csecsemőknek is adható.
 25 csekegő ára 1 korona.

Órák, ékszeresek RÉSZELEFIZETÉSRE
 is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
 órák és ékszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
 Főiskola: II. Fő-utca 21. sz.
 X. Képes árjegyzék ingyen.

Készvény és csúz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályozásúktól főtárolt helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előszékeség! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja, használja a „Stella“.
 vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 8 ca. és kir.
 Istenke József 16h. advari szállítmánya
BUDAPEST, V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógymód: asztma, szív-, gyomor-, ideg- és bőrbaj, szélhűtés, elmezavar ellen.
 E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. l. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A RÉSZELEFIZETÉSRE
YOST IRÓGÉP
 Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fenyképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festékező műtermékben
 BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is sikerült nagytárolni !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakaszer-
 tlen, pontosan és legolcsóbban közöllet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint napárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 osztálya,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
 100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörsar-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza
 Budapest, IV., Központi Városház.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegyház).
 Kitzing hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigoros indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegségeket hygienikusan a legelőkeltebben vannak beren-
 dezve. Kitzing ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
 dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
 já, gyomorbetegségek ellen csodálatos a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 1 korona. Pótlás 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN és bérmentve
 küldi a —
„HÖLGYEK
TITKÁRA”
 süzetet kívánatra mindenkinek

Képraktár

**Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok aquarellek, aczél- és rézmetszetek, színnyo-
 matu képek keretekben részletfizetésre is ártelemelés
 nélkül a rendes bolti áron.**

Bárhon megjelent művészi képreprodukciókkal is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy
 külföldi cégeknek beszerezni a képeket, mert ugyanolyan áron és feltételek mellett
 szállítom és sem ladáti, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernebb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós
 kereteket és a műszerelő közönség a legszebb és
 legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és kép:it gyorsan és olcsón berámáztathatja általam.

Fischel Sülöp
 műkereskedése Nagykanizsán.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta
11 óra és 4-5 óra közt.

Nem intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében

Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre 12 korona
Félévre 8 korona
Negyedévre 3 korona

Nyiltár petitsora 40 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések
vonatkozású Fischel Fülöp könyv-
kereskedésébe intézendők.

Bármentetlen levelek csak ismert kassza
által fogadtnak el.

Egyes szám ára 20 fillér.

Nagykanizsa, 1903.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, október 22.

Deák Ferenc emlékezete.

Nagykanizsa, 1903. okt. 21.

Száz éve volt annak a napnak, ami-
dön egy kis gyermeknek elő-zőr szolt
az anya becéző szava, de amely
kis gyermeket e héten az egész ország,
mint nagy férfit, mint a haza bölcsét
ünneplte.

A kis gyermektől aztán nagy fér-
fi nevelődött; az a férfi, aki a józan
ész fegyverével a béke és boldogulás
utjára vezette a nemzetet.

A magyarokból nem vették ki a
hála érzete. — A megemlékezésnek szép
ünnepe felülemelkedett a köznapiasság
zajából, templomi hangulat szállt a
szívekbe és nemzet egész tömege hó-
dolattal borult le tisztelni az ő nagysá-
gát, amely nagysággal egybe vannak
közve a nemzet igaz eszményei

A nagy ünnepe esős, szomorú idő
volt. A nap elbujt. A természet amugy
is haldoklik és úgy tetszett nekünk,
mintha az ég is komorabbá akarta volna
tenni a sivár kort, és mintha a távolból
há'ottai esőgö't halottunk volna, siratva
Deák szent eszméinek haldoklását.

A sok virág, pompa, ábitatos dal kö-
zött is hideg volt a hangulat és csak
csak akkor, amidőn az ünnepi szónokok
tüze, lelkes szívai rajzolták a glóriás
alak nagy tetteit, akkor úgy tet-
szett nekünk, úgy éreztük, hogy a
szomorú ősz szürke felhőin keresztül
törtek Deák Ferenc glóriái és az arany-
sugarak melegséget árasztottak min-
dentelé.

A multak emléke jóleső érzést kel-
tett a nemzet szívében és felkeltette e
válságos korban is a vigaszt és bizta-
tást arra, hogy az igaz utra még ugyan
jókor rátérhetünk.

A magyarok istene akarta, hogy épp
e válságos napokra essék a megemlé-
kezés á itatos csöndje, és mint egyik
ünnepi szónok mondta: Deák Ferenc
szelleme most újból megjelent, hogy

fényével egygyó forraszsa a nemzetet
királyával.

A nemzeti ünneplésből nem maradt
el a legelső magyar sem, aki szintén
elküldte hatalmas pálma, babér és cip-
rusból összerótt koszoruját, nemzetiszí-
nű szalaggal, rajta a rövid, de sokat jelentő
felírás: *Deák Ferenc emlékezetének — há-
las király.*

Sokat beszél ez egyszerű felirat, v-
lóságosan a szív érzéseit fejezi ki, és mi-
dön a nemzet ennyire egyetért királyá-
val Deák ünneplésében, akkor könnyű
a kibontakozás.

Nem kell most akarunk, mint
amit Deák Ferenc örök időre tör-
vénybe írt és megvan, amiért mind-
nyájn epelünk!

A megemlékezésnek szép ünnepéről
a következő túlósitások szólnak:

Emlékünnepek Nagykanizsán.

Nagykanizsa város igazán méltó pompával
ünneplte Deák Ferenc emlékét. Lélekemelő
volt látni, hogy mennyire lelkesültünk Deák
fenkölt szellemének nagy műveért. Ünneplte
az egész város társadalma úgy, ahogy Deák
nagy neve méltóan megérdemelte: A házak
lobogó diszt öltöttek.

Az iskolákban.

Az iskolák, a közoktatásügyi miniszter ren-
delete értelmében szombaton, a születésnap
évfordulóján ünnepltek. Az ünnepségek siker-
rel, látogatottságot érte a siker alatt, sokat
rontott a csunya időjárás. De hisz nem is ez
volt az ünnepek célja. Deák Ferenc emlékét
kellett ez ünnepeknek felidézni az ifjak lel-
kében, hogy a bölcs életéből tanulságot
merítsenek.

A nagykanizsai főgymnasium ifjusága a
Polgári Egylet nagytermében tartotta kegye-
letes ünnepét. Az ének- és zenekar által elő-
adott Kölcsey *Hymnus*-a vezette be a mű-
sort. Deák Ferenc emlékezetét Kövesdy Rezső
VIII. o. t. pályanyertes beszéde idézte fel. Az
ügyes, logikus beszéd, szép tartalmával jó ha-
tással volt a jelenlévőkre. Petőfi-Hubay
Talpra magyar-ját énekelte ezután szépen az
énekkar. *Dávid László* VIII. o. t. pályanyertes
ódiáját *Kovács Boldizsár* VI. o. t. szavalta. A
zenekar előadott *Magyar népdalai* nagy hatást
keltettek. *Gergács Lajos* VII. o. t. Deák Fe-
rencnek a *lengyelek ügyében* tartott beszédét
adta elő igen értelmesen. A zenekar a *portici i*
néma c. darabnak eljátszásával ügyességét
bizonyította. *Kalcsok* Leo főgymnasiumi tanár

gondosan és nagy szakértelemmel szerkesz-
tett felolvasása Deákról szépen kiemelkedő
pontja volt az ünnepnek. A *Szózat* volt az
ünnepség zárása.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola
ünnepe d. e. 11 órakor kezdődött. Az iskolai
énekkar a *Hymnus*t énekelte. A megnyitó be-
szédet *Bun Samu* igazgató tartotta. *Domány*
Ármin az iskola *Deák Ferenc önképzőkör*-ének
vezető tanára remek beszédben emlékezett
Deákról. *Deutsch Jenő* középső o. t. alkalmi
költeményt szavalt, *Gergő Andor* felső o. t.
pályadíjat nyert dolgozatát olvasta fel. A mű-
soron hazafias dalok voltak. Itt is *Szózat* zárta
be az ünnepet.

Az izraelita elemi népiskola a következő
műsorral ülte meg a nagy napot:

Hymnus, énekelte az ifjuság.
A *haza bölcsé* *Minke Bélától* szavalta *Sauer*
Ernö 4. oszt. tanuló.
Alkalmi beszéd, mondta az igazgató.
Mikor imádkoztok, *Pósa Lajostól* szavalta
Löwy Mariska 4. oszt. tanuló.
Honfidal. (Tied vagyok, tied hazám), éne-
kelte az ifjuság.
Honfidal, *Petőfitől*, szavattja *Herzeg Aladár*
4. oszt. tan.
Szózat, énekelte az ifjuság.

Az istenítiszteletek.

A vasárnapi ünnepségek sorát az isteni-
tiszteletek nyitották meg. Az istenítisztelete-
ken megjelentek a város vezetői, a polgári és
katonai hatóságok fejei, a társadalom minden
rétege rang és valláskülönbőség nélkül. A há-
ladó istenítisztelet a rom. kath. plébánia tem-
plomban 9 órakor volt. Az ág. evang. hitval-
lásuak templomában 10 órakor, az izraeliták
templomában 11 órakor volt az ünnepies is-
tenítisztelet. Az előbbi templomban *Hütter*
Lajoság ev. lelkész, az utóbbiban *Dr. Nemmann*
Ede főrabbi tartott magasan szárnyaló ünnepi
beszédet. A közönség ezután városi díszgyü-
lésre ment.

Városi díszgyűlés.

Városunk képviselőtestülete délelőtt tizen-
egy és fél órakor díszgyűlésre jött össze a
városháza nagytermében. A gyűlésen képvil-
selve voltak az egyesületek kiküldöttjei. A
karzaton hölgyek voltak szép számmal.

Vécsey Zsigmond polgármester, festői dísz-
magyarban, néhány rövid alkalmi szóval nyitja
meg a díszgyűlést. Az ülés jegyzőkönyvének
hitelesítésére, tekintettel az ülés ünnepies vol-
tára, az összes városi képviselőket kérte tel.

Remete Géza, volt országgyűlési képviselő
mondotta ezután a következő ünnepi beszédet:

Tisztelt Képviselőtestület!

Az emberiség szellemi fejlődésének végte-
lenségében egyes nemzetek haladását azok a
fejlődési áramlatok irányítják és szabályozzák,
a melyeknek éppen utvonalaiba esnek.

Mert az általános fejlődés olyan — mint
egy beláthatatlan tenger, melyen különböző

Nagy választék ércz és művirág

és sorkoszorúkból

Kasztl. Testvéreknél

Nagykanizsa,

Kazinczy-utca.

Postai rendelések azonnal a legpontosabban elintéztetnek

méretű s irányu áramok viszik, mozgatják a meder víztömégének egy-egy részét valamely közös találkozási pont felé.

Éppen így viszik más-más, de rokontartalmu szellemi áramlatok az emberiség millióit, a nemzeteket — különböző haladással — a végtelenségbe vesző fejlődésnek valamely egységesítő pontjához; a hová, mint a megnyugtató, ellensúlyozó erőnek középpontjához, a szellemi gravitáció ellenállhatlanságával nyomul minden haladási áramlat.

A történelem arról tanuskodik, hogy minden nemzetnek bele kell illeszkednie a feléje nyomuló áramlatba, mert a haladásnak eme természetes kénszerűen dacoló nemzeteket, — ha számarányukban még oly hatalmasok is különbben — vagy rohamosan elsodorják, vagy lassan-lassan elmoszák a merev megállást, mozdulatlanságot vagy ellenállást nem tűrő hullámaik.

A magyar nemzet léteje abban a kiváló tulajdonságban gyökerezett és gyökerezik, hogy nemzeti individualitásának megőrzése mellett mindenkor bele tudott illeszkedni ama haladási áramlatba, melynek utvonalaiba esett.

Keleti őseréjét, fájának ősereditéségét fentartva tudott barátoknál a nyugoti haladás szemlével.

Mint ahogy a sivatag királya, az oroszán sem veszteli el főnségek alakját, nemes tulajdonait, ha egészen idegen világba jut is.

A magyar nemzetnek ezt az őserőt, nemes erkölcsi tulajdonokat megőrző — beilleszkedési — képessége; a valódi haladásnak soha homlokot nem-segező világos gondolkodása, a rendeltetést, a célt tisztán felismerő jövőbe látása, öntudatosságának, önértetének tiszteletet parancsoló nyugalma — mintázódott és mintázódik ki nemzetünk kimagasló alakjaiban is; kik azután nemzetüknek közös szivdobbanását megértő, a közös álmok igéretvilágába vezető Mózesek lesznek a nemzet millióinak.

A magyar nemzet ilyen tipikus ősalakja volt Deák Ferenc is.

Küzdelmet nem hajszoló, de minden jogos küzdelmetre kész; erejének tudatában főnségek nyugalmu; jogaiból nem engedő, de azoknak keretét soha túl nem lépő; az adott szó szent-ségéhez rendületlenül ragaszkodó; lovagias és hűség; mások gyöngeségeivel szemben gyengéd, nemes és nagy; éppen mint a magyar nemzet. Minden ízében nemzeti ősalak, a nemzeti ősjellem inkarnációja; tökéletesül megalkotott eleven antik-szobor a magyarok Istenének teremtő kezéből.

Ilyen Deák Ferencnek nagy történelmi alakja, aki mint a nagy idők egyik legnagyobb embere — az átalakulásokat hozó eszmék áramlatának magával ragadó hullámai között főnségek nyugalommal; céltudatos, meg nem szédülő világos fővel, az alkotmányos jogok erejével, a törvény békés fegyverével; az igazság örök világosságával, a magyar nemzet történelmi alkotmány-fejlődésének biztos, szilárd alapjára helyezkedve áll és nehéző időkben viharoszlopoként világít maroknyi, rokontalan nemzetének.

Előbb Zalamegyje közgyűlésein, majd a pozsonyi országgyűlésen árának nagy szelleméből a világhosszaszító sugarak, melyikkel ősvényt jelöl nemzete számára a szabadelvű haladáshoz, az elkobzott alkotmányos jogok törvényes visszaszerzéséhez.

Az 1839-40-ik évi országgyűlésen Deák Ferenc lón a szabadelvű párt vezére, ki előtt zászlóját a nagy Széchenyi is meghajtotta.

Ezen pozsonyi országgyűléseken tartott beszédeiből már kitűnik, hogy a népszabadságnak nyugaton felpirkadó hajnalhasadásában már felismerte a szellemi szabadság és szabadelvűség napját, mely a rabságban sanyalódó milliókra a szabadság, az egész magyar nemzetre pedig az alkotmányosság megújító sugarait fogja árasztani.

Jog, törvény és igazság szelleme aranyozza be azt az ősvényt, melyen Deák Ferenc halad s mely a nagy elvi küzdelmek erős hullámverésén; között nemzetünket az 1848-diki kibontakozási korszakos eseményeihez, majd a nemzet akaratának s a király alkotmány-tiszteletének találkozási pontjához vezette.

Az 1848-diki nagy történelmi évben is ott látjuk Deák Ferencet a nemzetet vezető kiváló alakok sorában, őrizve, védve azt az aranyhidat, melyet a nemzet akaratára és a király alkotmánytiszteletére a jog, törvény és igazság pilléreire állított.

Őrzi, védi ezt a hazaboldogító s honzilárdító aranyhidat, hasáserteretének szent lelkesedésével, ősmagyar jellemének rendíthetlenségével, a koronához, a fölket királyhoz való példás ragaszkodásának ősmagyar hűségével, az utolsó erő megfeszítéséig, míg csak be nem következik a hidomlás bizonyosságának tragikus pillanata.

Akkor a békésen épült aranyhidnak összeomlásával az ő szép álmai is szertefoszlanak és nemzete sorsához fűzött ragyogó álmairak fozslányaival zalamegyjei magányába vonul vissza.

Mintba próféta-lélke már akkor sejtelmesen érezte, látta volna, hogy neki ennél a tragikus fordulatnál meg kell állania, mert az ő hatalmas kezére még nemzet- s királymentő munka vár amál az összeomlott aranyhidnál.

Igy is történt!

Nagy események, dicsőségek küzdelmek, véres napok, gyászos elbukás, hosszú, kínos rabság, tengernyi szenvedés, trón ingató veszteségek után Deák Ferencnek, a tizenegy esztendei visszavonultságban teljesen megtisztult nagy lélkére, bölcsesé érett hatalmas agyára maradt a korszakos munka, hogy a nemzet és trón között most már tatóngóvá lett és vérlázító emlékektől iszonyatosává vált örvényt áthidalja.

És ő nagy jellemének vaskövetkezettségével nem keresett ahhoz új anyagot, hanem összeszedte a tizenegy év előtt összeomlott aranyhid pilléreit; a jogot, a törvényt és igazságot s újra fölláította azokat az alkotmány gránit-alapzatára; kapcsoló láncszemű pedig kereste és várta a nemzet akaratának és a leendő király alkotmánytiszteletének ölelkezését.

S a midőn a nemzet akaratára s a király jogtiszteletére végre csakugyan ölelkeztek, a nemzet s trón között századokon át örvénylő ür fölött készen állott a békésen, törvényesen kivívott, diadalmos, hatalmas műve: a kiegyezés.

Az alkotmány gránit-kövezetén s a jog, törvény és igazság pilléreire nyugvó, eme hatalmas alkotás biztosította azóta és biztosítja most is egyfelül a nemzet erejének, egységének alkotmányos alapon való fejlődését, megszilárdulását; másfelül a trón szilárdágát, megíngathatlanságát.

Enek az alkotásnak integritása kell, hogy szent legyen nemzet s király előtt egyaránt.

Alapja és pillérei ellen intézett, bármelyik oldalról eredő támadás meglazítaná azt a nagyfontosságú láncszemet, mely összetartó ereje ez alkotásnak.

Ez a hatalmas mű avatta a mi vármegyénk nagy szülöttjét a haza bölcsévé; ezzel a művével lépett a nemzet haladását, fejlődését biztosító nagy államférfiak sorába; ez emelte őt ama halhatatlanjaink közé, a kiknek emléket kegyelettel őrizzük időtlen időkön át, amíg csak dobbanó magyar sziv lesz e földön.

A kegyeletes megemlékezés oltárához járul Nagykanizsa város képviselőtestülete is, midőn Deák Ferencnek, a haza bölcsének, a kiegyezés nagy műve halhatatlan megalkotójának születése századik évforduló napját ünnepli s az emlékeket oltáránál fölguytva hazaszeretetének és lelkesedésünk szent áldozat-tűzét, buzgó-föhással szállunk a magyarok Istenéhez, hogy e nemzet nehéz óráiban, aggodalmas-szomorú napjaiban — küldje el hozzánk a mi kimult nagyjaink elköltözött szellemét, hogy hagyja itt közöttünk most és mindvégig a hazáját mindenképp fölszerelő halhatatlan állambölcsnek szellemét, hogy ősvényt jelöljön sokat szenvedett nemzetének és éljen a drága vérel harmatozott hazának mindörökké!

A sok éljenzéstől kísért beszéd végén a képviselőtestület Remete előterjesztésére egyhangu lelkesedéssel kimondotta, hogy *Deák Ferenc halhatatlan érdemeit jegyzőkönyvben örö-*

kitik meg, arcképét a díszterem részére megfestetik és a városi főgymnasiumnál 5000 koronás Deák Ferenc ösztöndíjat alapítanak.

Remete ünnepi beszédét és Vécsey polgármester beszédét a városi képviselőtestület jegyzőkönyvbe veszi és kinyomatja a közön-ség között való széttosztás céljából.

Vécsey Zsigmond polgármester elnöki záróbeszédje volt a díszgyűlés befejezője.

A délutáni ünnepség

Az ég már egész vasárnap be volt borulva. Ugy látszott, hogy az Irodalmi és Művészeti Kör emléktábla leleplezési ünnepét nem lehet megtartani a gymnasiumnál. A délutáni órákban kissé mégis kiderült az időt és lehetség volt az ünnepet szabad ég alatt megtartani.

A gyülekezés.

A meghívott egyesületek zászlójuk alatt a Polgári Egylet előtt gyűlekeztek. Ott láttuk az ünnepet rendező Irod. és Műv. Kört és annak dalárdáját, az Izs. jót. nőegyletet Vidor Samuné urnó vezetése mellett, a Kereskedő ifjak önképző egyletét, a Nagykanizsai Ipartestületet, a Mozdonyvezetők és fűtők szak-egyletét, az ált. Munkásképző egyletét, a Kath. legényegyletét, a Zalamegyjei aggharcosok testületét, a Hadastyan egyletét, az önk. Tízoltó testületet stb. Kivonult a főgymnasium ifjusága is. Délután 3 órakor indult a menet az ünnep színhelyére, a főgymnasium déli oldalához.

Az emléktáblánál.

Az emléktáblánál két óraker nagy terület befogó kordonot vont a főgymnasium ifjusága. A kordonon belül először a meghívott egyesületek helyezkedtek el és csak azután bocsátották oda a nagyközön-séget.

Az ünnepen ott volt a város színe-java. Szép számmal jelent meg a városi képviselő-testületi elén Vécsey Zsigmond polgármester. Megjelentek ezenkívül a Deák-család Nagykanizsán lakó rokonai, köztük Deák Péter nagykanizsai rendőr-főkapitány, Teles Ede. az emléktábla megalkotója, dr. Nyáry Sándor műegyetemi tanár, az országos képtár őre, Maroti Rintel Géza szobrász, a képzőművészeti társulat titkára s még többen a fővárosból és vármegyénk-ből. Jankovics László gróf, főispán levélben mentette ki elmaradását.

A leleplezési ünnep.

Az ünnepet Csóti Márk főgymn. tanár, az Irod. és Műv. Kör irodalmi szakosztály elnökének megnyitó beszéde vezette be. Beszédében reámutatott a jelen sivárságára. Pihenőre van szükségünk, hogy lelkiünket a további küzdéshez megacélozhassuk. A nagyok életéből kell példát vennünk, s a nagyok közül is legalkalmasabbnak tartja erre Deák Ferenc életét. Ezután néhány rövid, de találó szóval ecsetelte Deákot, mint embert, akinek emléket az Irod. és Műv. Rör emléktáblával örökíti meg. Üdvözlö a szép számmal megjeleneteket és az ünnepet megnyitja.

A beszéd nyomán támadt éljenzés egybe-vegyült a Hymnus útemeivel, melyet a főgymnasium énekara adott elő.

Dr. Révay (Ullrich) József ünnepi ódájának elszavalása következett. Gärtner Antal III. éves joghallgató szavalt hazafias tűzzel és szónoki lendülettel.

Az Irodalmi és Műv. Kör dalárdája Huber Károly alkalmi dalát; a Föhászt énekelte nagy sikerrel.

Szalay Sándor igazgató, a Zala szerkesztője lépett ezután a pódiumra. Ünnepi beszédet tartott, méltót Deák nagy nevéhez. Beszéde telve volt szóvirággal, remek képekkel és mély tartalommal, melylyel magával ragadta a hallgatóságot. Beszéde így hangzott:

Mélyen tisztelt ünneplő közön-ség!

Emlékezünk!

Emlékezünk a nagy-idők nagy emberéről; az emberi és nemzeti jogok, a nemzeti egységet teremtő rearm-eszmék apostoláról; a minden ízében e zsményi emberről!

Emlékezünk Deák Ferencről!

lám. A villám a földmivelők közül a edte le in kabb áldozatait. Somogy megyében sujtolt le 1901-ben leggyakrabban a villám. A hónapok közül július illeti meg a villámcsapások statisztikájában az első, amennyiben 328 eset fordult benne elő. A napok közül a július 24 ike volt a legveszedelmesebb, míg az órákat illetőleg délután 2-4 között csap le leggyakrabban a villám.

— **Trachoma.** Csáktornyaírol írják: A csáktornyai járásban a trachoma orvosok befejezték a trachoma vizsgálatokat. A csáktornyai járás 42826 lakosa között 441 trachomás. Legtöbb trachomas beteg van, — nemcsak aránylag, de tényleg is. — Ország közösgber, hol a trachomások száma 96. A járás 60 községe közül 50-ben van trachomas csak 19 a mentes. A legjobb viszonyok a tekiutben Muraszahely és Kiralylak környékén vannak. A járás trachomásainak számaránya %, okban a lakosság 1.05%.

— **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!** Jurics Péter Pakráci gyógyszerésznek, kicek híres Pakráci cseppel csodaszerű gyógyhatása miatt a világ minden részében kiüüő hírnévre tettek szert. A Pakráci csepp csodaszerű hatását érdekesen beszéli el az öreg Vidmarics Péter, mint az lapunk hírdetése között található képen látható. Melegen ajánljuk t. olvasóinknak figyelmébe Jurics Péter gyógyszerész hírdetését, mert a Pakráci cseppek oly szer, melyeknek egyetlen házbán sem szabad hiányozni és válják általánosá a jelszó: Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

— **Iparfelügyelői vizsgálat: nyomdák-nál.** A kereskedelemügyi miniszter az iparfelügyelői vizsgálatnak a nyomdákra és betüütödékre kiterjesztése tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki: Az 1893. évi XXVIII. törvénycikk 17. §-ának utolsó bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az idézett törvénycikk 14. §-ában körülírt iparfelügyelői vizsgálatot, a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök urral egyetértőleg, ezennel a hazsi összes nyomdákra és betüütödékre általában kiterjesztem. Ez ipartelepek közül azok, melyek legnagyobb 20 alkalma otlat foglalkoztatnak, vagy elemi erővel hajtott erögép átal tartanak üzemben, az 1893. évi XXVIII. törvénycikk 15 §-ának rendelkezéséhez képest addig is iparfelügyelői vizsgálat tárgyát képeztek a jövőben általában minden nyomda és betüütöde, tekintet nélkül az alkalmas o tak számára vagy erögép alkalmazására, rendezési iparfelügyelői vizsgálat alá fog vétetni. A pontos végrehajtás érdekében felhívom t. minet hogy jelen rendeletem tartalmát, a hatáskörébe tartozó elsőfoku iparhatóságok közölgve, egyuttal utasítsa őket, hogy új nyomdákknak vagy betüütödéknak beüütésük területén való üesítéséről, ugyszintén már létező nyomdákknak vagy betüütödéknak esetleges megúúneséséről az illetékes kerületi k. r. iparfelügyelői haladék nélkül értesítsék. Végül tudomásávetel végez közlöm a másodfoku iparhatósággal, hogy y ez intézkedéserről az összes kerületi kir. iparfelügyelőket egy idejüleg megfelfőlen értesítettem. Jelen rendeletem kihirdetése után azonnal hatályba lép.

— **Rendőri hírek.** Tüz, Pollák Ed. király utcai kékkfestőnél szombaton éjjel szesszel telt kád meggyulladt. A tüze hamar elfojtották. — **Kitiltott csavargó.** Hirschl Beni muraszombati születésű könyvvügyelő, 1902-ben keresett és állandó lakhely nélkül csavargott Nagykanizsán — ezért a rendőrkapitány kitiltotta 3 évi időtartamra. A héten újól felbukkant alatta városunkban és azért a rendőrség elé állították. Ittki ünt, hogy Hirschl már több nap óta csavargó a városban és házakban ker gett. Több esernyőt találtak nála, amelyeknek tulajdonjoga gyanús. Az eljárás folyik. — **Rendőrségünk figyelmébe.** Több oldalról bozzánk érkezett panasz alapján jelenthüjük, hogy városunk, a rendőrség előtt is igen ismert sipisíai a tegnapi hetivásár alkalmával igen sokat parolaztak a parasztoikkal. Ez pedig az első jele a „ho a piros itt a piros” és gyűszű a

a bors alatt fele játékoknak. — **dár jól tudjuk, hogy ezek az alakok rendőri felügyelet alatt vannak, de azért felhívjuk e helyen is reájuk kapitány figyelmét.** — **Lopás.** Koch Ferenc, Lip-lin László és Ország György VII. ker. rigyáci utcai lakosok tegnap szerdán délelőtt a mezőn do goztak. Mig távol voltak, lakásukba ismeretlen tettes alkulcsal behatolt és többféle ingóságot néhány száz korona értékben ellopott. A nyomozás folyik.

Képezdésznő ajánlkozik elemista vagy polgárista mellé, azon kikötés-sel, hogy naponta 2-3 órát saját tanulmányának szentelhet Czim: Steiner Berta Körmend.

A „Balaton írásban és képen” 136 illusztrációval megjelent és tüzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

KOZGAZDASÁG.

— **Uj iparhatósági biztos Csáktornya-nyán.** A csáktornyai járás tőszolgabírája iparhatósági biztosak Plichta Bela csáktornyavidéki körjegy.öt nevezte ki.

Irodalom.

— **Irodalmi értesítés.** A „Havi Füzetek” I-IV. számában a „Ferencz József Arvaház” javára megjelent a köyetkező munka: „Adomák és Verszemek, hazudozások és igazmondások, képes élecek és illusztrált képtelenségek, mulattató versek és neveltető ebbeszélések, mű- és kifordítások, ötletek, új szók és talányok Lexikona” Dvorzák prelátus gyűjteményéből 2300 szán, több képpel illusztrált 30 íven, egész vászon díszkötésben és 4 írva négy korona be-küldésekör portomentesen küldi meg a Szent Missiók Gondnoksága Budapest, II, Fő-utca 32.

VIDOR TÁRSALGO

mulattató társalgások és idézetek könyve.

Diszes kötésben 60 fillér.

Emlékezet.

Emlékversek és emléksorok.

Diszes kötésben 1 kor.

Szerelmi levelező és a sziv dálnoka

Kötve 60 fillér.

HISZNEBBIADÁS.

KAPHATÓK

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Beniczkyé Bajza Lenke
kedvelte az egész magyar olvasó-közönségnek. — Regényeinek tárgya megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyé Bajza Lenke
... REGÉNYEI ...

Mártha. ... Regény 2 kötetben ...
Ára füzve 4 kor., kötve 5.80

Nelytartóné. ... Regény 1 kötetben ...
Füzve 2.80 k. kötve 4.40

Előítélet és felvilágosultság.
Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14.80

Fekete könyv. Ahol a cipő szorít
2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. díszköt. 4.80

A magyar saépirodalmat kedvelő t. olvasó-közönség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalom egyik elsőrangú nagyjának, **Beniczkyé Bajza Lenke** főszerolt regényeit, melyek alulrt könyvkiadószégnél a általa minden könyvkereskedésben beszerezhetők.

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedése és könyvkiadóhivatala
NAGY-KANIZSÁN.

Újilttér.

— Mindenütt kapható. —

Kalodont

nékiütözhetetlen fogpászka

a fogakat tisztán, fehérén és épségben tartja

„Jövendő”

irodalmi és politikai ujság.

Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyes füzet ára 30 fillér

Kapható **FISCHEL FÜLÖP** könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

Hirdetések:

Egy csésze jó tea kedve öje, mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb chinai, indiai és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

HIRDETÉSEK

felvetetnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkereskedésében —

Nagykanizsán.

Főnyeremény
esetleg
600.000 Márka

Szerencse
hirdetmény.

A nyereményekért
az állam
kezeskedik.

Felhívás részvételre
a nyeremény tételekhez
melyekért Hamburg állam kezeskedik a nagy pénz
sorsjátéknál.

10 millió 856,562 ném. bir. márka
biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénzsorsjátéknál a
következők: a legnagyobb nyeremény szerencse játék
600.000 márka.

1 nyer. a 300.000 márka	1 nyer. a 40.000 márka
1 " a 200.000 " "	4 " a 30.000 " "
1 " a 50.000 " "	5 " a 20.000 " "
1 " a 45.000 " "	3 " a 15.000 " "
2 " a 40.000 " "	16 " a 10.000 " "
1 " a 35.000 " "	40 " a 5.000 " "
1 " a 30.000 " "	100 " a 3.000 " "
1 " a 100.000 " "	160 " a 2.000 " "
1 " a 80.000 " "	619 " a 1.000 " "
1 " a 60.000 " "	812 " a 400 " "
1 " a 50.000 " "	75 " a 300 " "

Az egész 7 osztályból álló sors-játék 111.000 sors-
jegyből áll 53.793 nyereséggel és 8 jutalommal úgy,
hogy az összes sorsjegyek majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeresemény az I. osztályban a legsze-
rencsebb esetben 50.000 márka, a II. osztályban
55.000 márkára a III. osztályban 60.000 márkára, a
IV. osztályban 70.000 márkára az V. osztályban 75.000
márkára, a VI. osztályban 80.000 márkára, a VII. osz-
tályban 600.000 márkára emelkedik.

Az első osztály húsz darab, melynek hazaszáma hívás-alapon
még van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy ára csak 7 — koronára
a fél " " " " " 3.50 " "
a negyed " " " " " 1.75 " "

A betétek a következő osztályokra egy a pontos nye-
resemény jegyzék a hivatalos állambélyegzővel ellátott sor-
soslási tervből látható, a melyet kívánatra előre ingyen
és bérmentesen küldök.

Minden résztvevő a kisorsolás után tölem hivatalos
sorsoslási jegyzékét minden felszámítás nélkül azonnal
megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás
mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postai talványon vagy utalással
kérem.

Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, szives-
kedjenek rendelésüket halálommal legkésőbb

1903. október 31-ig

alatti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.

Bankgeschäft HAMBURG.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadít a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pak-
ráczon megszabadított a betegségtől kitűnően ható szerrel által.

A Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK oly csodaszere halmaz, melynek egy
házban sem volna szabad hiányozni, mert a Jurisics-féle PAKRACZI CSEP-
PEK oly előnyös bírnak, hogy MINDEN BAJ EELLEN használhatók és mindig csoda-
szerű hatással van. A Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK legelőször
gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgörcsőt, rendetlen székvárást, étvágytalansá-
got arány-ceres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorfájást, felbűffögést, sáp-
kórt, szédülést és mindenfajta gyomorkatarist, de a legfényesebb sikerrel alkalmaztatuk kül-
sőleg is nevezetesen daganatok, égési sebek, szaggyalás és kőszelvény bántalmaknál, mert a
hol semmiféle szer nem használ, ott a Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK
már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott.

Ezt számtalan élelményhatkozattal minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakraczi cseppek megrendelhetők
közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerész től Pakráczon 422. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5.— 24 üveg kor. 8.60 36 üveg kor. 12.40 48 üveg kor. 16.—

Minden 12 üveg után egy üveg Pakraczi cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldal-
nyilalás, influenza és hurut ellen felülmúlhatlan szer

a Jurisics-féle Szlavóniai növénynedv.

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20

Hidegletés és láz ellen kitűnő szer a „Febri Fugo”,
mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg
kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—

Szlavóniai növénynedvből és „Febri Fugo”-ból két üvegnél kevesebbet
nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakraczi cseppek ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Király-utca 12:

Vidmar és Péter magyarázza a
Pakraczi cseppek csodaszere hatását

Hirdetmény.

Gróf Széchenyi Béla ur Ó nagyméltósága
pölöskei erdő-gazdaságánál (Zalamegye) vasuti álló-
más Z.-Szt.-Mihály és Bak)

68 hold bükk-, cser- és gyertyánfából álló

szálas erdő

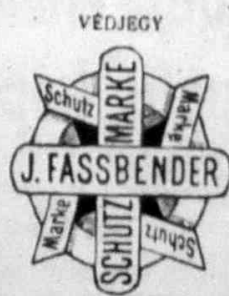
eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Bernard Vilmos

főerdész, Bak (Zala).

269 3

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

Lampionok,

Léggömbök, kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

lám. A villám a földmivelök közül s edte le in kább áldozatait. Somogy megyében sújtott le 1901-ben leggyakrabban a villám. A hónapok közül júliust illeti meg a villámcsapások statisztikájában az elsőség, amennyiben 328 eset fordult benne elő. A hónapok közül a július 24-ike volt a legveszedelmesebb, míg az órákat illetőleg délután 2-4 között csap le leggyakrabban a villám.

— **Trachoma.** Csáktornyai irják: A csáktornyai járásban a trachoma orvosok befejezték a trachoma vizsgálatokat. A csáktornyai járás 42826 lakosa között 441 trachomás. Legtöbb trachomás beteg van, — nemcsak aránylag, de tényleg is, — Ország községben, hol a trachomások száma 96. A járás 60 községe közül 50-ben van trachomás csak 19 a mentes. A legjobb viszonyok a tekintetben Muraszterdahely és Királylak környékén vannak. A járás trachomásainak számaránya %-okban a lakosság 105%.

— **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!** Jurisics Péter Pakráci gyógyszerésznek, kiknek híres Pakráci cseppei csodászerű gyógyhatása miatt a világ minden részében kitűnő hírnévre tettek szert. A Pakráci cseppek csodászerű hatását érdeklően beszéli el az öreg Vidmarics Péter, miután az lapunk hirdetései között található képén látható. Mellegen ajánljuk t. olvasóinknak figyelmébe Jurisics Péter gyógyszerész hirdetését, mert a Pakráci cseppek oly szer, melyeknek egyetlen házban sem szabad hiányozni és válják általánossá a jelző: Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

— **Iparfelügyelői vizsgálatai nyomdák-nál.** A kereskedelemügyi miniszter az iparfelügyelői vizsgálatnak a nyomdákra és beüötödékre kiterjesztése tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki: Az 1893 évi XXVIII. törvényeink 17. §-ának utolsó bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az idézett törvényeink 14. §-ában körülírt iparfelügyelői vizsgálatot, a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök úrral egyetértőleg, ezennel a hazai összes nyomdákra és beüötödékre általában kiterjeszttem. Ez ipartelepek közül azok, melyek legalább 20 alkalmazottat foglalkoztatnak, vagy elemi erővel hajtott erőgéppel tartalmazzák üzemben, az 1893. évi XXVIII. törvényeink 15. §-ának rendelkezéséhez képest addig is iparfelügyelői vizsgálat tárgyát képeztek a jövőben általában minden nyomda és beüötöde, tekintet nélkül az alkalmazottak számára vagy erőgépp alkalmazására, rendezetes iparfelügyelői vizsgálat alá fog vétetni. A pontos végrehajtás érdekében felintom Cimet hogy jelen rendeletet tartalmazó, a hatáskörébe tartozó elsőfokú iparhatóságoknál közölve, egyuttal utasítsa őket, hogy új nyomdákban vagy beüötödéseknek hatóságuk területén való létesítéséről, ugyszintén már létező nyomdákban vagy beüötödéseknek esetleges megszüntetéséről az illetékes kerületi iparfelügyelői hivataloknál értesítsék. Végül tudomásvétel véget közlöm a másodfokú iparhatósággal, hogy ez intézkedésemről az összes kerületi iparfelügyelőket egy idejűleg megfelelően értesítettem. Jelen rendeletet kihirdetése után azonnal hatályba lép.

— **Rendőri hírek.** Tüz, Poltik Eda király utcai keféstőnél szombaton ejjel szeszelt teli kád meggyulladt. A tüze hamar elfojtották. — **Kitiltott csavargó.** Hirschl Beni muraszombati szülei és könyvgyűjtők, 1902-ben keresett és állandó lakhely nélkül csavargott Nagykanizsán ezért a rendőrkapitány kitiltotta 3 évi időtartamra. A héten újból felbukkant alakja városunkban és azért a rendőrség elé állították. Itki ünt, hogy Hirschl már több nap óta csavargó a városban és házakban kergette. Több esernyőt találtak nála, amelyeknek tulajdonjoga gyanús. Az eljárás folyik. — **Rendőrségünk figyelmébe.** Több oldalról hozzánk érkezett panasz alapján jelenth-tjük, hogy városunk, a rendőrség előtt is igen ismert piszai a tegnapi hetivásár alkalmával igen sokat paroláztak a parasztoikkal. Ez pedig az első jelle a „hol a pirus itt a piros” és gyűszű a

a bors alatt féle játékoknak. — Bár jól tudjuk, hogy ezek az alakok rendőri felügyelet alatt vannak, de azért felhívjuk e helyen is reájuk kapitány figyelmét. — **Lopás.** Koch Ferenc, Lipin László és Ország György VII. ker. rigyáci utcai lakosok tegnap szerdán délelőtt a mezőn dolgoztak. Míg távol voltak, lakásukba ismeretlen tettes alkulcossal behatolt és többféle ingóságok néhány száz korona értékben ellopott. A nyomozás folyik.

Képezdésznő ajánlkozik elemista vagy polgárista mellé, azon kikötéssel, hogy naponta 2-3 órát saját tanulmányának szentelhet Czim: Steiner Berta Körmen.

A „Balaton írásban és képen” 136 illusztrációval megjelent és tüzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

KOZGAZDASÁG.

— **Uj iparhatósági biztos Csáktornyaián.** A csáktornyai járás tiszolgabirája iparhatósági biztosak Plichta Bela csáktornyai vidéki körjegye.öt nevezte ki.

Irodalom.

— **Irodalmi értesítés.** A „Havi Füzetek” I-IV. számában a „Ferencz József Arvaház” javára megjelent a következő munka: „Adomák és Verszemek, hazudozások és igazmondások, képes élecek és illusztrált képtelenségek, mulattató versek és neveltető ebeselek, mű- és kifordítások, ötletek, új szók és talányok Lexikona” Dvorzsák preláus gyűjteményéből 2300 szám, több képpel illusztrált 30 íven, egész vászon díszkötésben és 4 írva négy korona be-küldésekor portomentesen küldi meg a Szent Missiók Gondnoksága Budapest, II, Fő-utca 32.

VIDOR TÁRSALGO

mulattató társalgások és idézetek könyve.

Diszes kötésben 60 fillér.

Emlékezet.

Emlékversek és emléksorok.

Diszes kötésben 1 kor.

Szerelmi levelező és a sziv dalnoka

Kötve 60 fillér.

MISZSERKIADÁS.

KAPHATÓK

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Beniczkyné Bajza Lenke
kedvelte az egész magyar olvasóközönségnek. — Regényeinek tárgya megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyné Bajza Lenke
... REGÉNYEI ...

Mártha. ... Regény 2 kötetben ...
Ára füzve 4 kor., kötve 5.80

Helytartóné. ... Regény 1 kötetben ...
Füzve 2.80 k. kötve 4.40

Előítélet és felvilágosultság.
Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14.80

Fekete könyv. Ahol a cipő szorít
2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. díszköt. 4.60

A magyar szépirodalmat kedvelő t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalmot egyik elsőrangú nagyjának, **Beniczkyné Bajza Lenke** híres regényeit, melyek szilárd könyvkiadóeségű és általa minden könyvkereskedésben beszerezhetők.

FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedés és könyvkiadóhivatal
NAGY-KANIZSÁN.

Újított.

— Mindenütt kapható. —
Kalodont
nékülözhetetlen fogpassza
a fogakat tisztán, fehérén és ápségben tartja

„Jövendő”

irodalmi és politikai ujság.

Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyes füzet ára 20 fillér

Kapható **FISCHEL FULOP** könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

Hirdetések:

Egy csészé jó tea kedve öje, mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kéri. — Keverék a legfinomabb kínai, indiai és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

H I R D E T É S E K

felvetetnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkereskedésében —

Nagykanizsán.

Főnyeremény esetleg 600.000 Márka	Szerencse hirdetmény.	A nyereményekért az állam kezekedik.

Felhívás részvételre a nyeremény tételekhez melyekért Hamburg állam kezekedik a nagy pénz-sorsjátéknál.

10 millió 856,562 ném. bir. márka biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénz-sorsjátéknál a következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén **600,000** márka.

1 nyer. á 300.000 márka	1 nyer. á 40.000 márka
1 " á 200.000 " "	4 " á 30.000 " "
1 " á 50.000 " "	5 " á 20.000 " "
1 " á 45.000 " "	3 " á 15.000 " "
2 " á 40.000 " "	16 " á 10.000 " "
1 " á 35.000 " "	40 " á 5.000 " "
1 " á 30.000 " "	100 " á 3.000 " "
1 " á 100.000 " "	160 " á 2.000 " "
1 " á 80.000 " "	619 " á 1.000 " "
1 " á 60.000 " "	812 " á 400 " "
1 " á 50.000 " "	75 " á 300 " "

Az egész 7 osztályból álló sorsjáték 111.000 sorsjegyből áll 53 793 nyereménygel és 8 jutalommal úgy, hogy az összes sorsjegyek majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legserencsésőbb esetben 50.000 márka, a II. osztályban 55.000 márka a III. osztályban 60.000 márka, a IV. osztályban 70.000 márka, a V. osztályban 75.000 márka, a VI. osztályban 80.000 márka, a VII. osztályban 600.000 márka emelkedik.

Az első osztály húsdíra, melynek hazánk biva álosan még van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy ára csak 7 — koronára fél " " " 3.50 " " negyed " " " 1.75 " "

A betétek a következő osztályokra egy a pontos nyereményjegyűző a hivatalos állambélyegzővel ellátott sorsolási tervből látható, a melyet kívánatra előre ingyen és bérmentve küldök.

Minden résztvevő a kisírás után tölem hivatalos sorsolási jegyzéket minden felszámítás nélkül azonnal megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket 10 ta talványon vagy utánvétellel kérem.

Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, sziveskedjenek rendelésüket halommal legkésőbb

1903. október 31-ig a fenti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.
Bankgeschäft HAMBURG.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadította a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadította a betegségtől kitűnően ható szereit által.

A **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPEK** oly csodás szerű halzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPEK** oly előnyös, hogy MINDEN BAJ ELLEN használható és mindig csodaszép hatással van. A **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPEK** legelőször gyógyítja a gyomorbojt és széklekötést, gyomorgörsöt, rendetlen széklürülést, étvágytalanságot aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűfögést, sápkórt, székülést és mindenfajta gyomorkatarust, de a legfényesebb sikerrel alkalmaztatik külföldön is nevezetesen daganatok, égési sebek, szaggatás és köszvényes bántalmaknál, mert a **hol semmiféle szer nem használ, ott a Jurisics-féle PAKRACZI CSEPEK** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott.

Ezt számtalan lánnyilatkozat minden országból bizonyítja. A **Jurisics-féle Pakraczi cseppek** megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerész: től Pakráczon 422. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12. é. eg. kor. 5. — 24 év. g. kor. 8.60 — 36 év. g. kor. 12.4 — 48 év. g. kor. 16. — Minden 12 üveg után egy üveg Pakraczi cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyilalás, influenza és hurut ellen felülmúlhatlan szer a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20

Hideglelés és láz ellen kitűnő szer a „**Febri Fugo**“, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7. — 6 üveg kor. 10. —

Szlavoniai növénynedvből és „**Febri Fugo**“ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezakrendelésénél is egy üveg Pakraczi cseppek ingyen kapunk. Jelzavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár: Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Király-utca 12.

Vilmar és Péter magyarázza a Pakraczi cseppek csodás hatását

Hirdetmény.

Gróf Széchenyi Béla ur Ó nagyméltósága pölöskei erdő-gazdaságánál (Zalamegye) vasuti állomás Z.-Szt.-Mihály és Bak)

68 hold bükk-, cser- és gyertyánfából álló

szálas erdő

eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Bernard Vilmos

főerdész, Bak (Zala).

269 3

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKAVÉ

A LEGJOBB PÓTKAVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Mérlegek javítása és hitelesítése gépek, szer-
— számkor, borszivattyúk, —
GARVENS-féle kutak és víz-
vezetékek szerelését elvállalja
— a legjutányosabb ár mellett.
GOLENSZKY FERENCZ
gép- és mérleg-műszerész
Nagykanizsa, Eötvös-tér 31. sz.

80%-os Ecet-szesz
étel- és befőtt-ecet készítéshez.

A készlet egyszerű, 80 vagy 24, vagy 14 liter kutyvib-önünk 1 liter 80 százalékos ecet-szesz.
A befőtthez előállításához előzőleg felforralt és azután lehűtött kutyvib-önünk ajánlott. Az ecet-szesz és az ából készült befőtt nem romlik. Ezzel az ecettel készített befőtt nem penésze-lik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő ízét.

Megrendelhető a következő címen:
R. WRATSCHKO hereskedő.
Peftau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postal-szét-űldés 1 litertől kezdve.

HIGITAS NÉRKÜL MEG NEM KÖSTÖLÖNDÖ.
HIGITAS NÉRKÜL MEG NEM KÖSTÖLÖNDÖ.

XXXXXXXXXX

Kéjen csak
Selle & Kary-féle

FREDIN

Legjobb
TISZTÍTÓSZER
minden cipőhöz
sárga és fekete színben.

Különbösen boxalf-, oscarin-, chevreau- és lakezipőhöz.

Bécs XII/1.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásában az alul nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,
mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész-egyesület vizsgáló intézeteinek ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor, — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:
Sattler József, Nagykanizsán.

80-100

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézménytől jóváhagyott élelmezési és élevezési czikkak vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézménytől jóváhagyott élelmezési és élevezési czikkak vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Fernolendt
cipőfénymáz a legjobb máz a világon: — a fényes világos cipőket, tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartó-abbá teszi. — Viselt, fos színű lábbeli sárga vagy barna lörből **Lyosin** tükörfénymáz által által egészen újja lesz. Mindenütt kapható. — Alapított 1830 ban Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 12.

Képraktár

Olajfestmények, olajnyomatok, fénynyomatok aquarellek, aczél- és rézmetszetek, színnyomatú képek keretekben részletfizetésre is árfelemelés nélkül a rendes bolti árakon.

Bárhol megjelent művészi képreprodukeciókat is szállítok. Feleslegessé vált fővárosi vagy külföldi cégeknél beszerezni a képeket, mert ugyanoly aron és feltételek mellett szállítom és sem látát, sem csomagolási díjat nem számítok.

Készleten tartom a legmodernabb kereteket. Mérsékelt áron és gyorsan készítek szép és tartós kereteket és a műszerető közönség a legszebb és legmodernebb keretmintákban válogathat nálam és képeit gyorsan és olcsón berámáztathatja általam.

Fischel Sülöp
műkereskedése Nagykanizsán.

Nagykanizsa
Városi Állóhely, Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. n. 4—5 óra közt.

Idő Intéződé a lap szellemi részére
vontatkozó minden költemény.

Kiadóhivatal:

Városi Állóhely: Fischer Fülöp könyv-
kereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik **NAGYKANIZSÁN** hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak
Égész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitlár pótlásra 40 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetés-re-
vonatoknál Fischer Fülöp könyvkeres-
kedésébe küldendők.

Származású levelek csak ismert keze-
ből fogadtatnak el.

Egyes száma ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felölös szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Kévéz Lajos.

Vasárnap, október 25.

Ünnepi tanulságok.

Deák Ferencnek — az ő születésnapja századik évfordulóján — ünnepet szentelt a magyar nemzet.

Ünnepeltünk különösen mi, za'megyiek; mert a »haza bölcsé« itt, a mi megyénkben született; itt nőtt; itt kezdte meg szereplését, mely a hullámgyűrűk nagybodadási méreteivel terjedt ki a egész hazára.

Az ünnepelések sorában tiszteletre méltó helyet foglalt el Nagykanizsa város is.

Az ünnepek elmúltak. Most már csak az ünnepi hangulat emlékéől rezegnek a melegében érező szívek idegszájai.

Jó ilyenkor kissé visszapillantani és keresni a tanulságokat, különösen nekünk, nagykanizsaiaknak.

Hát cselekedjünk meg!

Az ünnepek általában szép összhanggal és méltóságosan folytak le, s egytől egyig maradó hatások nyomait vésték a rósztevő lelkekbe. De két-ségtelen, hogy az Irodalmi és Művészeti

Kör ünneplése volt az, mely úgy méretével, mint mozzanataival leginkább keretébe vonta a társadalom minden rétegét.

Most már megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy csakugyan bevonta. Ámde előzőleg bizonyára sok lelket megszállt az aggodalom: vajjon az ünneprendezők buzgalma, nemcsak akarata nem törik-e meg a mi társadalmunk közönyén, és nem lesznek-e megint gazdagabbak egy lélekcsüggesztő csalódással azok, akik bizva hisznek abban, hogy ideális törekvésekkel lehet tömöríteni a mi nagyon heterogen elemekből alkotódott társadalmunkat is.

Annál nagyobb megnyugvással irhatjuk most, hogy az aggódo lelkek kellemesen csalódtak.

Még az esti áldomásnál is.

Azért emeljük ki különösen az áldomást, mert a mult tapasztalatai szerint a mi közönségünk különösen a fehér asztal közvetlenebb érintkezésével szemben szokott tanusítani tartózkodást

Ezt most nem tapasztaltuk. Képvisele volt ott a társadalom minden rétege; és ezek a különböző rétegek jó ható melegséggel olvadtak egybe.

Az egyik tanulság tehát az, hogy az Irod. és Műv. Kör a társadalom egyesítését illetően határozottan misszióképese.

Mi már hangoztattuk ezt a multban is, és különösen akkor, mikor a Kör fölött egyszer kongatni kezdtek a lélekharangot. Hangsúlyoztuk, hogy Nagykanizsán mindenáron fenn kell tartani egy olyan egyesületet, mely céljánál és szelleménél fogva az itteni társadalomnak legalább egyes alkalmakkor való egyesítésére hivatott.

Nem vélekedtünk rosszul.

Ennek a Körnek állandóan van és lesz missziója Nagykanizsán. Hogy azonban ezt betölthesse, szükséges, hogy odaadó, lelkes egyének álljanak az élén, akik igazi apostolai legyenek ennek a misszióknak.

A Deák-ünnepség második tanulsága éppen az, hogy az Irodalmi és Művészeti

TÁRCA.

Egykor és most

Egykor ha néha lelkemnek vágya lánadt,
S kis falunkat felkerestem én,
A nagy város pompáját, zaját és fényét
Kicsiny falunkban hamar feledém.

Falunk kicsiny volt és mégis olyan népes,
Zajosnak hittem a csendes magányt,
Orókké it's szerettem volna lenni, élni,
És birni benn egy barna kis leányt.

És most, ha néha gondóktól elgyötörre
Fájó szívem kicsiny falunkba von,
A városba vágyik lelkem újra vissza,
Idegen nekem régi otthonom.

Futok falunkból; futok belőle messze,
Hiszen falunk kihalt és elhagyott,
Pedig nem történt benne semmi, semmi sem,
Csak egy asszonnyal tudok többet ott.

Kardos Jenő

Hervadás.

Ugy fáj az, mikor a természet haldokolni készül... Midőn üde zöld ruháját a fakó színek váltják fel, aztán mogorva szürkeség, majd pedig mindent bebori ó fehérség s dermesztő álom...

Révedező tekintettel nedves szemekkel járom az erdőt... Nem merek gyorsan haladni, csak lassan lépegetek, szomorúsággal, mintha egy halottas menetet kísérek.

Lábaim alatt megzörrennek a sárga, lehullott levelek. Bánt e zörrenés és lelkemre néhezedik a kriptai csend.

Még sohasem fáj lelkemnek úgy a hervadás kezdete, mint ezuttal...

A hűvös szellő belekapaszkodik a fába és bánatos sóhaj kél nyomában. Csörrenve, koppanva hullanak a sárga levelek... hullanak... hullanak...

A nagy Pán sir... A nagy Pán könyhullatása e pergő fakó levelek.

Ugy tudnék sirni én is... Sirni, zokogva sirni, talán megkönnyebbülne akkor bánatos lelkem és nem volna oly nehéz a tudat, hogy a haldokló természettel együtt én is... hervadok... hervadok...

Itt jár'am tavaszkor is, midőn az ébredő természet heves lüktetéséről hangos volt az erdő és üdén pompázva fakadozott a reménység színe.

Édes remények boldogan emelték akkor keb-

lemet és ujjongva fogadta magába szívem, első nagy szerelmem mámorí ó. fénye tavaszát.

Oh elmúlt szép idők csodás igézete... magasan járó fellegek...

Mily szép, mily csábító volt akkor a jövő mily gyönyörűség volt az élet.

Ugy éreztem, hogy akkor születtem csak igazán... Egy más világ tárult élelem, melyet addig nem ismertem. Ezen új világban mintha minden az én kedvemért létezett volna. Mintha nekem fejlesztette volna az erdő árnyas lombkoronáját, a madarak nekem daloltak, nekem nyitak a virágok szegfü, fehér szegfü, tubarózsza... És az emberek mind oly jók, olyan ártatlanok voltak, és én úgy szerettem őket...

Brrr... fádom... Mily különös rikoltás hangzott... Madárhang volt? vagy talán a dévaj szatyrok gunyakagása!?

Jobban összevonom felöltömet és tovább bal-
lagok. Körülöttem sárguló lombok, lábaim alatt fonnyadt, száraz levelek, mindenütt hervadás... hervadás...

Hej! pedig mily dicső volt, mily szép, a legszebb volt ez a tavasz... szerelmem fényes tavasza!

Es volt szerelmemnek nyara is. Izzó perzselő nyár, mely oly erővel lövelte reám a bu dógás nap sugarait, hogy szinte belekábult a lelkem és megittasultam, megrészedtem mennyei boldogságom tudatának bábajos szédületében.

Nagy választék ércz és művirág

sirkoszorúkból

Kasztl Testvéreknél

Nagykanizsa,

Postai rendelések azonnal a legpontosabban elintéztetnek

Kazinczy-utca.

három kamatának az esedékesség szerint felelőként utólag kifizetendő kamatait, az illető főiskola egész tanfolyamán keresztül mindaddig elvezeti, amíg az adományozás fent leírt feltételeinek megtefelel és az elméleti előmenetelt illetőleg kimutatja, hogy az illető főiskolai tanfolyamot rendszeresen hallgatja és az előírt vizsgákat kellő időben letette; sőt amennyiben kimutatja, hogy elméleti kiképzését tovább folytatta és egyebekben is megtefelelt az adományozás feltételeinek, az illető főiskolai tanfolyam bevégzése után még egy évig élvezi.

A kiutalványozás a vármegye alispánjának hatáskörébe tartozik, aki az esetekben, ha a kiutalványozást megtagadandónak tartja, erről az ösztöndíj megvonása és az új pályázat kibocsátása iránt a közgyűlésnek jelentést tesz.

6. Amennyiben az ösztöndíj bármely okból nem volna kiadható, az alapítványi tőke időközi kamatait s hozafordításait, felett, az alapítvány céljával megegyező, az közgyűlés határozza.

7. Az alapítványi tőkére rendes számadás vezetendő és jóváhagyás végezt a törvényhatósági közgyűlés elé, onnét pedig a nagyméltóságú választás- és közoktatásiügyi min. kir. miniszter urhoz évenként feltejesztendő.

Mozgóképek.

Deák ünnep. — A nap hangulata érdekes. — Megint az illatból. Vendéglátó nagykanizsaiak (?) — Az urodalom bérleje.

Ha egyszerűen azt mondanám itt, e héten ünnepelünk, akkor ennek nem volt ünnepes színe. — Mert misem könnyebb a magyarságot, mint ünnepelni.

Ünnepelni manapság hivatalos szónokokkal, nagy nőrival — ez már köznapias. — Ezek az ünnepek elmúlnak és nem marad más emlék belőle hátra — mint a katzenjammer.

Tehát azt mondom *„ünnepiesen ünnepeletünk”*. (A nyilvánvaló miatt használom e fűzőn hangozó kijelentést.) — Hetköznapokkal nem szallit el az ünnep hangulata. A nap hangulatát, a hazafias

*Ő, kit ismeretlen
Tájjra vitt el utja,
Kinek hontalanság
Bujdosás lett sorsa.
Kit a kérlelhetlen
Végzetnek haragja
Karjai közül oly
Körün elszakította.*

*Oh beh sokszor leste,
Oh beh régtől várja,
Egyetlen magzata
Mikor dől karjába.
Kebelére ismét
Mikor szoríthatja,
Ajakára csókját
Mikoron nyomhatja.*

*S minden este busán
Dől le reményt esztve
Keserűben újra
Megered a könyve,
Barázdás arcáról
Vízpatakként folyva.
Míg a boldogító
Atom el nem nyomja.*

*Ah ha soká késne,
Vagy ha meg sem jönne,
Ha megjöttle előtt
Kiapadna könyve:
Szív még a sirban
Sem tudna pihenni,
Onnan és feljönne
Magzatát keresni.*

Banekovich János.

hangulatot *érdekes öntöttük* és most ott diszlik a gymnasium viharvonté falain.

Az első nű észí emlék ez váro:unkban. Adja az ég; hogy ne legyen az utolsó.

Szép, lélekemelő volt ez ünnep. Magyaros lelkesedés és tűz emelte ünnepies légkörbe. Minden magyaros volt — csak városuuk vendégszeretete nem.

Nálunk nem mehet semmi el a múltak ködibe, anélkül, hogy a jelenben ne hagyja ködöt. A köd most kérdőjelle alakul, amelyre feleletet várunk. Mielőtt a kérdőjelle reatérnék, egy kis kitérés-sel elek.

A mulkoriban egyik hazai festő művészné (be sokan vannak ilyenek!) egy nagykanizsai műbarát képet festett.

A kép pompás volt. A műbarát szalójját megnyitotta az érdeklődőknek és a vendégsereg nem győzte dicsérni a mű szépségét.

Ugyanekkor, a lapok is hirdettek, hogy x-y festőn ivesz aki törőletesen e képet festette, Nagykanizsára érkezett. — A keptu ajdosol, elég tapasztalannu nem veit tudonást a művész megérkezéséről. — A művészt a város társadalma ünnepele, a szalonban gyönyörködtek a képhez — de azért a művész nem talált a műbarát hajlékában barátságos öltönyt.

Ugyebár öök értenek valamelyest az illemhez? Így tehát tudják azt, hogy a műbarátuak „illet” volna a művészt vendégül látni és hogy ezt nem árta, nem árult el valami dicőreles tulajdonságot.

Nos tehát öök is belátják, hogy a műbarát vétett az illem ellen. Öök hallgatnak. Hallgatás is felelet, tehát igen. És ez igennel öök nagykanizsaiak *önnagukat* ülték el.

A kis képzett kitérés bőse, a műbarát: Nagykanizsa város. A festő az élethez szobrász. A löbi megegyezik a képzett kitérésse. A művész eljött abba a városba, ahol a löta-ának szépségét ünnepeletek és a műbarátuál, Nagykanizsa városuál nem talált vendéglátásra. Nem gondoltak nálunk arra, hogy az emlékmű alkotója és a vele jövő néhány lövaro-i külföldös az illem-kodex parancsa szrint a város vendégeit, hanem hagyák öket, mint más idegent, egyedül és elhagyottan.

Nóde hagyjuk ezt. Nálunk egyéb ceremóniákra a város képviselőtestülete szavazatot szavazott mar meg, de az nem jutott senkinek az eszébe sem, hogy a művészeket a városnak kellett volna vendégül látni.

De mégis. Valakinek eszébe jutott a vendéglátás. Az urodalom érdemes főbérleje ilencfalvi Linzer Béla termeiben löbb napon at vendégül attá a lövaro: vendégeket, an elyet, mint igazán dicsérefest, meg kell ö öki eni a mozgóképekben.

Neki köszönhetjük, hogy nem hirdetik Nagykanizsa városáról, hogy ott kiveszett a magyar vendégszeretet.

Sajnálatlall halljuk, hogy Linzer a közeljövőben végleg távozik városunkból. Ki fogja öt pótolni? Egy újabb nagy-kérdőjel e öt állunk.

Oktober.

HIREK.

— **Kinevezés.** Az igazságügy miniszter Nagy Béla dr. zalaezerszegi ügyvédjelöltet a komáromi törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Deák Ferenc emlékezete.** Lapunk legutóbbi számának abból a részéből, ahol a Deák Ferenc emlékének szentelt ünnepegeket regisztráltuk, a nagy anyagalmaz rendezése közben véletlenül kimaradt a nagykanizsai áll. polgári és elemi iskolák ünnepegeének

megemlítése. A véletlen mulasztást ezuttal pótoljuk és megemlítjük, hogy az állami polgári fiú- és leányiskolák növendékei az elemi iskolai növendékekkel együtt október 17-én reggel 8 órakor misét hallgattak a szentferenc-rendűek templomában. Mise után a polg. iskolai növendékek közös iskolai ünnepeget tartottak, melyen *Waligurszky Antal* tanár méltatta Deák Ferenc hazafiai nagy érdemeit. Az elemi iskolai növendékek pedig — mivel együttes ünnepege tartására alkalmas nagy termök nincs — osztályonként gyülekeztek s egy-egy osztálytanító vagy tanítóno vezetése mellett folyt le az iskolai ünnepege.

A Deák Ferenc emlék tábla leleplezési ünnepegeen jelenvolt egyesületek és testületek megemlítésénél szinten véletlenségből kimaradt a nagykanizsai Ker. Jótékony Nőegylet. Most pótlólag regisztráljuk, hogy szépen volt ott képviselve a Keresztöny Jótékony Nőegylet is, melynek megjelent választmányi tagjaiat *öve. Stirling Sándorné* urnő, egyesületi alelnöknő, vezette.

— **Deák ünnep Sajtörön.** A vármegyében lezajlott Deák ünnepről újabb a következő értesítést vetük:

Deák Ferenc szülfalujában, Sajtörön, miat nekünk irják, lelkes ünnepe volt oktober 18-án. A község egész lakossága istentisztelet után Deák Ferenc szülfháza elé vonult, ahol megkoszorúzták az emléktáblát. A Hymnus elétek-kosoruztatás után Pajthy Elek plébános emlékböszédet mondott Deákról. Az ünnepegen megjelentek a löbbi közt: Festetich Maria atótnő, F rfas József országos képviselő, Tassy Lajos löszolgabiro és mások. A szülfház jó tartalan van, mert tulajdonosa, Tarányi Ferenc, kegyetlennel g nözza.

Iparkiallitás Nagykanizsán.

Csend van, nem igen esik szó a nagykanizsai iparkiallitásról, pedig az eszme él s löktet. A bizottság már 80 taggá alakult. — A minap *jelentkező felhívást* bocsátottak ki a hangulat kikémlelésre. A felhívás természetesen nem végleges. A napokban a 80 tagu bizottságból egy kisebb 24 tagu bizottság válik ki. A huszonnyel tagu bizottság szakmákra oszlik fel és ez tárgyal az iparosokkal a jelentkezés ügyében. Hiszük, hogy iparosaink belátják a kiállitások hasznosságát s teljes számmal jelentkezőnek a részvételre. Mert pangó? iparunknak szüksége van egy kis pezsgó életre amelyet az iparkiallitásban fel fogunk találni. — Mint ördekeset emlitjük e helyen, hogy midön a pécsi lapok láták, hogy Nagykanizsa iparkiallitást akar rendezni, akkor ök is megindították az ily irányu mozgalmat. És ime már a napokban pozitív formában merült fel Pécsen a kiállitás eszmeje, s löbb mint valószínű, hogy Pécsen lesz is kiállitás. — Pécs város iparosai belátják a kiállitás szükségességét, remeljük, hogy Nagykanizsa nem marad ebben háta mögött a löbbi vároknak. Iparosok, jelentkezzetek a kiállitásra!

— **Egy füstölő gyárkéménnyel** löbb van Nagykanizsán: a vészliuomító gyár ö hé-

VIRÁGPAPIROK

műkoszoruk készítéséhez nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp könykereskedésében Nagykanizsán.

A főhadnagy megértve a dolgot, elmosolyodott. De annál komolyabb és barátságosabb lett a polgári tisztviselő, aki még határozottabb hangon méltatta meg a kérdését, mire a fiatalember nem kevesebb komolysággal mondta újra, hogy a negyvennyolcasokhoz tartozik. A kemény hatás jelenet láttára általános derűtlenség vetett erőt a jelenvotlakon, a mi végre leliváglósított a tisztviselő is lúcsos tévedéséről. E is hallgatót ezután, de hogy hivatalos tekintélye csorbat n-szenvedjen, az állhatatos ügyvennyolcasnak legutó jára adta vissza a könyvet.

A szerencse árfáján. A szerencse hullámzása hasonló a partok áldáshozó folyáshoz, mely ellátja a partot a létfontartáshoz szükséges élelemmel. A szerencse folyamán szerencsés hozóknak, akik a szerencse partján várják az áldáshozó vagyont Csak ki kell vetülni hálónkat és idővel belekud a szerencse hullámai között a létfontartáshoz szükséges kincs, melyre mindnyájan vagyakozunk. Az osztályos-járék minden egyes kúzása ilyen hullámzást mutat, mert bármely hulláznál sok és igen nagy nyereeményt juttat a járék folyása a szerencsés nyöröknek. Csak kiartással kell várakoznunk, míg a szerencsét a hálóval kiemelhetjük s akkor éppen oly örömmel élvezhetjük a nagy nyereeményeket, mint azok a szerencsés játékok, akik rövid 6 hó nap alatt a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 80.000, 50.000, 30.000, és több nagy nyereeményt nyerték Torok Á. és T. a. bankházban, Budapest, Nyerték-köt. 46/b. szám vlt. A sorjegyvásárló közönség bizalommal vasarolhatja a sorjegyeket a szerencsés bankházban.

Osztályosjegyek iránt érdeklődőket különösen figyelemztetjük a Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság mai hirdetésére.

A „**Tornaegylet**” kapni e héten már megnyitlak. Nem előzte meg a megnyitást semmi nemtörvény, hivatalos kommuniké, csendben történt minden, ahogy ezt e derék egyesület komolysága megkívánja. — De nem is szorult az egyesület dicsőre reklámra. Hisz a cél a petyhüdt test ápolása, oly fontos tett, amely önmagát di cséri. — A mai kor „idegbeteg” emberének nagy szüksége van i gyűsületre és bizonyára sokan sietnek majd kihasználni a **Tornaegylet** esti tornaóráit. — Szívesen adjuk tudtára az érdeklődőknek, hogy az egyetlen való b lépés rőljából jelentkezni lehet **Unger Ulmann Elek**nél, az egylet elnökénél.

Közgazdaság.

Pénzüntézet ellenőrzés. A Pénzüntézet Tisztviselők Országos Egyesülete Budapesten e héten tartott első szak tanfolyam ülésén kihirdették a Walkó Lajos-féle pályázat eredményét. — A pályadíjat, 300 koronát a bíráló bizottság egyhangulag a Pénzüntézet ellenőrséről irt munkának ítélte oda. A pályanyertes munka szerzője **Bún József**, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bank fiatal tisztviselője, ki városunkban sem ismeretlen. Itt végezte 1896-ban a felső kereskedelmi iskolát jeles sikerrel édes atyja **Bún Samu** igazgató vezetése alatt. A legelőkelőbb fővárosi lapok a legnagyobbn elismeréssel és dicsérettel szólnak **Bún József** munkájáról, melylyel a Budapesti Hirlap szerint „bizonyára pozíciót fog szerezni a magyar szakirodalomban. A munka első ebben a nembn és érdekes”. — Ezen kijelentés kapcsán ismertetve van a fiatal magyar szerző munkája főbb vonásokban. Ismertetését a Budapesti Hirlap a következő sorokkal fej zri be: „A munkákra megjelenendő munka alaposágáról és a szeretetteljes oda adásáról, a melylyel szerző tárgyát kezeli, de aktualitásával is méltó lesz az érde keltek támogatására és nem utolsó ér demé, hogy a kereskedelmi kifejezések zagyva tönktelegében mindig megtalálják a legmagyarosabbat.”

A pénzüntézetről. (Zala eredeti jelentése) A hét elején kedvezően alakultak a pénzüntézetek, most azonban hogy a politikai viszonyok felfordulásához közélgünk ismét szűrdésig kezd érvényesülni, olyannyira, hogy a fővárosban elsőrendű papírok után 4 1/2%-ot fizetnek, s nálunk vidéken pedig 4% és 5%-ot. Az ipari vállalkozásnál — ellenére a szomorú politikai állapotainknak, — javulás észlelhető, mi örvendetes bizonyítéka annak, hogy gazdasági viszonyainkra még a mai állapotok sem káros hatásuk. — Természetesen, hogy ez csak az eddigi állapotr vonatkozik, amennyiben egy hirtelen változás a politikáon a legsúlyosabb nyomokat vésheti közgazdaságunkba. — **Papírjaink** a hét végén némileg estek.

A nagyérdemű kö önség b. tudomására hozom, hogy az eddig

KUNSZT és MEZEY

czég alatt folytatott társas üzletből **Kunszt Sándor** ur a neki népon egyéb üzleti vállalatok következtében — barátságos meg egyezés után — kilépett, ezen üzletet özszes aktívával és passívával átvettem a sz

MEZEY PÁL

törvényeszkileg bejegyzett czég alatt alulírott egyedül, a magam számlájára és fele ő s ségére folytatom.

Szíves jóindulatát és bizalmát továbbra is kérve, vagyok

hazafias tisztelettel
Mezey Pál.

Pauk Vilmos

okleveles mérnök

magánmérnöki irodája

NAGYKANIZSA

Sugár-ut 5. sz. Hungária szálló mellett.

Elvállal földmérést, tagosítást, birtokrendezést, gazdasági épületek, lakóházak tervezését; szakértői szemléket, becsléseket; szabadalom ki- eszközleéseket úgy hazai mint külföldi érvényességgel.

Újiltér.

Borivóknak, kik a bort savanyúvinnak és retik vegyíteni, mindenképpen

MATTONI-FELD

GISSHÜBLER

úján ható. E víz kösbombítja a bor savát és az italnak felette kel emetes, ingerli mellékhat. ad, améltől, hogy azt feketére festend.

Hirdetések:

Unghváry László

(Czegledi) 300 holdas bor termő szőlőtelepnek továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczár, 101 letele ésmet csemelék, 2 holdattól letele sima és gyökerez szőlővesszők, továbbá 10-18 tonnát letele saját terméssé rendkívül finom ajborok kap hatók Ezenkívül mindenféle gyümölcs- vadonca, akác- és gleditschia-csemelék Tiszteki árjegyzéket (borról is) kérni.

Hitelt nyujtok

1-2-3 évre (hamar-méltó) i városok, községek, megyék, vírszabályzó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb aradalmak s más hitelképes — testületeknek. — A hitelnnyujtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

A „**Balaton írásban és képen**” 136 illusztrációval megjelent és tízve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

HIRDETÉSEK

felvetetnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkereskedésében —

Nagykanizsán.

URANOS

KÉK-

ruha-mosáshoz
a legjobb kékitőszert

— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — Egy nagy üveg 160 kor., fél üveg 1 korona.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyártók

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST
VI., RÓZSA-UTCZA 85.

Ez a cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásában az alul nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsassa.

A. Cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmiszeri és éleveszeti cikkeket vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti!

A. Cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmiszeri és éleveszeti cikkeket vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti!

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE
FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál
Nagykanizsán.

Mindenmü műhímzést kabatokra, blusokra, — aljakra és applikáló munkát elvállal!

Zelmannovits Sándor
Első Magyar Fejkendő vállalata

• műhímző intézete •

Budapest, V., Nagykörön-utca 22. szám.

Kabátokra himzett gallérok (pel-lerin), stólk és manchetták ugyan szintén gyermektakarók raktáron.

Védők: rozsdalékek előírás szerint gyorsan és pontosan szűkíthetők.

Zala megyében
eddig
4 főnyereményt és
15 más nagyobb nyereményt
fizettünk ki.

Bebizonyított tény, hogy a magyar királyi szab. osztály-sorsjáték utján igen sokan jutottak jóléthez, sőt gyakran nagy vagyonhoz is; miáltal a magyar osztály-sorsjegyek általános kedveltségnek örvendenek. — Egyetlen más sorsjáték sem nyújt hasonlóan kedvező nyereségi esélyeket oly nagy összegű nyereményekkel, mint a magyar osztály-sorsjáték.

A következő osztály-sorsjáték hat osztályában **110.000** sorsjegyből **55.000** darabot, tehát a felét körülbelül

14 1/2 millió korona készpénzzel sorsolják ki.

Főnyeremény esetleg egy millió korona, illetve: 800.000, 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 90.000, 2 á 80.000, 70.000 stb. stb.

— **A megrendeléseket f. é. november 3-ig kérjük.** —

Az első osztályú eredeti sorsjegyek ára: egész kor. 12.—, fél 6.—, negyed 3.— és nyolcad 1 K. 50 f.

Sorsjegyeket postautalvány-összegek ellenében vagy utánvétellel küldünk. — Hivatalos nyereményjegyzékkel pontosan szolgálunk. Játéktervet minden sorsjegy-küldeményhez mellékelünk.

Nemzeti Pénzváltó-Részvénytársaság
Budapest, Gizella-tér I. L. 2. Sürgöny cím: „Nemzeti Pénzváltó Budapest.”

Intézetünk

abban a helyzetben van, hogy bármily nagy nyereményt — még esedékséggé előtt is — a legszigorubb titoktartás mellett, jutalékmentesen fizet ki és ügyfeleinek minden irányban a legmesszebbmenő biztonsdgot nyújtja.

A Legjobb főnyereményt nálunk vásárolt sorsjegyeken nyerték.

„Jövendő” irodalmi és politikai ujság.

Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.

Megjelenik minden vasárnap. Egyes füzet ára 10 fillér

Kapható **FISCHEL FULOP** könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

Főnyeremény össleg 600,000 Márka	Szerencse hirdetmény.	A nyereménykártya az állam közserkedik.

Felhívás részvételre
a nyeremény tételekhez
melyekért Hamburg állam közserkedik a nagy pénz
sorsjátékúdnál.

10 millió 856,562 ném. bir. márka
biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénzsorsjátékúdnál a
következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esetén
600,000 márka.

1 nyer. á 300,000 márka	1 nyer. á 40,000 márka
1 " " á 200,000 " "	4 " " á 30,000 " "
1 " " á 50,000 " "	5 " " á 20,000 " "
1 " " á 45,000 " "	3 " " á 15,000 " "
2 " " á 40,000 " "	16 " " á 10,000 " "
1 " " á 35,000 " "	40 " " á 5,000 " "
1 " " á 30,000 " "	100 " " á 3,000 " "
1 " " á 100,000 " "	160 " " á 2,000 " "
1 " " á 80,000 " "	619 " " á 1,000 " "
1 " " á 60,000 " "	812 " " á 400 " "
1 " " á 50,000 " "	75 " " á 300 " "

Az egész 7 osztályból álló sorsjáték 111,000 sors-
jegyből áll 53,795 nyeremenyvel és 8 jutalommal úgy,
hogy az összes sorsjegyet majdnem felének nyerni kell.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legze-
rencsesebb esetben 50,000 márka, a II. osztályban
55,000 márkára, a III. osztályban 60,000 márkára, a
IV. osztályban 70,000 márkára, az V. osztályban 75,000
márkára, a VI. osztályban 80,000 márkára, a VII. osz-
tályban 600,000 márkára emelkedik.

Az első osztály húzására, melynek húzása hivatalosan
meg van állapítva,

az egész eredeti sorsjegy ára csak 7.— korona
a fél " " " " " 3.50 " "
a negyed " " " " " 1.75 " "

A betétek a következő osztályokra egy a pontos nye-
remény-jegyzék a hivatalos állambélyegzővel ellátott sor-
soslási tervből látható, a melyet kívánatra előre ingyen
és bérmentve küldök.

Minden résztvevő a kisorsolás után tölem hivatalo-
sorsoslási jegyzéket minden felosztás nélkül azonnal megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás
mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postaltalványon vagy utnávétellel
kérem.

Tekintve hogy a sorsolás legközelebb lesz, szives-
kedjenek rendeléseiket bizalommal legkésőbb

f. évi október 31-ig

alatti címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.
Bankgeschäft HAMBURG.

80%-os Eczet-szesz
étel- és befőt-eczet készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24,
vagy 14 liter kútvízbe öntünk 1 liter
80 százalékos eczetszeszt

A befőt-ecet előállításához előző-
leg felforralt és azután lehűtött kútvíz
ajánlatos. Az eczetszesz és az abból
készített eczet nem romlik. Ezzel az
eczettel készített befőt nem penésze-
dik, nem savanyodik. Számosan elis-
merték kitünő hatását.

Megrendelhető a következő címen:

R. WRATSCHKO kereskedő
Pettau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postai szétküldés
1 litertől kezdve.

HIGITAS NÉLKÜL MEG NEM
KÖSTOLANDÓ.

HIGITAS NÉLKÜL MEG NEM
KÖSTOLANDÓ.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatanul

kedves főúrúdnak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyeremeny-
nél többet fizettünk nagybecsűlt vevőidnek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** " főnyereményt a 74366. " "
a **90.000** " " a 109780. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legélelydűsebb osztálysorsjátékában vegyen
részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysor-játék n újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénzneremény

ut és összesen egy hatalmas összeggel,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

**A legnagyobb nyeremény a legszerencsesebb esetben
1,000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 á 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á
80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000,
1 á 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000,
8 á 15.000, 36 á 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14,459.000**
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/4 eredeti sorsjegy frt — 7 vagy kor. 1.50 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " " " 6 " " " " " 6 " " " " " 12.—

A sorsjegyeket utnávétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük
Hivatalos tervszedjeltől. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi október hó 26-ig

bizalommal hozzánk b. küldeni.

TORÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főúrúdnak osztálysorsjáték üzletel:

Központ: **Teréz-körút 46/a.** I. fiók: **Váci-körút 4/a.**
II. fiók: **Museum-körút 11/a.** III. fiók: **Erzsébet körút 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Tarsa bankháza Budapest.**

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysor-játék eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utnávételre kérem
postautalvánnyal küldöm } { A nem letűzté tárlandó.
mellékelem bankjegyekben (béljegyekben). }

Pontos cím: _____

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és szőpítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főraktár:
KORONA-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat

Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 főszámla 100 000
kifizetés és
kifizetés g. g. g. g.

Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kívánatra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kőnősvizű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztállyal.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőszemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőrmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI

HALHÓLYAG

tuozatja 3, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, litok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küldi a szakma
legelő rangu
cégje:
REIF J.
specialista. Bécs,
Brnaustr. 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern
BUTOR.

Órálási választék
háló-, ebéd-, szalon- és
uri-szoba-butorkabán.

Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV. Kecskeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és
szaktársból, átutalások, csekk,
kifizetés és utal. Beszállítások le-
tesítése céljából (postai) jótállással)
ROSENZWEIG JOZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN
Felfújja az eddig ismert összes fogszerket.
OSAN-gázvíz-esszencia 1 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Czerny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
ROZSATEJ szőpítő-szer
Egyje 1 frt. Ehbiz-
balzsamszappan 30 kr.
Felsők Férde-féle Napraforgó-szappan 1 50 és 35 kr.
Tanningene a legjobb és legelőszőszőbb
hajfestő-szer sötétzöldre,
barna és fekete. Ár 1 frt 2.50
Prospektus ingyen és bérmentve küld.
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktáron győgyárakban, illatszertárakban stb.

ROSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. - Felsőbb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. -
Nevelő intézmény bentlakó növendékek
részére. Bizonyítványai államnévelő-
szék és az egyetemes önkéntesség jog-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

INTERNATIONAL
SZŐRVESZTŐ
nehányzori használat után az arcotól és
kéztől a szőr eltávolítja. Egy tojegy 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész.
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-tíkok” ingyen
Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTAL-OLAJ
Fiatalságnak orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít.
Egy 90 fillér. Postán 4 levelet
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerész,
Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
Törlesztés kézpönzfizetéssel:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/3 : : : 6.50%-a 34 : : : 6. : -%
22 : : : 8. : -% 25 : : : 7. : -%
15 : : : 9.80%-a 15 : : : 9.40%-a
Fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Férfiruhák

részletre!

Az egész országban ismert jó munkájú ralikális eszközzel az eddig egyelőzhetően külföldi és osztrák árut hazánk bő
kiszorítani és ezzel a magyar ipar versenyképességét és élettelenségét a magyar közönség előtt bizonyítani. Beszereztem óriás
nagy mennyiségben a legjobb minőségűekben tartós gyapjuszőrveteket fekete, barna, sötétkék, szürke barna és drapp színben, csikos
kockás, pettyezett és sima alappal és ezen színűből valóban mesteri szabással, a legköltségtől kidolgozással
szép és tartós béléssel és hozzá-alókkal készítek a saját férfi-szabó műtermemben a leg gondosabb kivitelben egy teljes férföltönyt
(kabát, mellény, nadrág) vagy tülkábátot 28 forintért minden keveskedőnek, iparosnak, gazdának, bérlőknek hivatásnokknak,
tanítóknak, jegyzőknek és általában mindenkinek, ki alkalmazásban van, vagy biztos jövődelemmel bír a következő feltételek mellett:
12 forint utánvét és a fennmaradó 16 forint

— havi 2 forintos részletekben fizetendő. —

Megrendelésnél a mértékveteli utasítás pontosan kitöltve hozzám küldendő vagy egy viselt ruha mintául beküldendő és megírandó, hogy ószi vagy tél
szőrvetből kívánatik-e az öltöny és végül, hogy milyen színű legyen a szőrvet.
Mintákat nem küldhetek, mert így ezer és ezer számra kelesse mintákat küldözgetnem és ez nagyon megrágtatná a ruhák árát és nem is állna módom
ban a ruhákat ily részletesen kedvezményben adni. Kiváló nagy gyakorlatom mellett azonban mindenki reám bízhatja a választást és meg lehet róla győződve
hogy várakozásán felül is minden tekintetben ki fogom elégíteni igényeit, mert kifogástalan urias és divatos ruhát fog kapni és remélem is, hogy állandóan nálam
fogja ruhászáságot beszerezni.

LICHTMANN SÁNDOR férfiszabó-mester Budapest VII. Rottenbiller-utca 4/B.

UTASÍTÁS A MÉRTEKVÉTELHEZ.

Férfi szőrvet öltönyhöz		Tülkábát vagy felöltő számára	
A kabát számára	cm.	A mellény számára	cm.
Hátossza (a gallérvarrástól kezdve, tehát gallér nélkül.)		A mellény hossza (az inggallér hátsó gombjától kezdve az egész hosszát elől megmérve).	
Hátzélessége (az egyik ujjvarrástól a másik ujjvarrásig mérve)		A nadrág számára	
Ujjhossza (a hát ujjvarrástól kezdve egészen a manzsettáig mérve)		Külső nadrághossza (a csipőtől kezdve egészen a cipő sarkáig mérve)	
Mellbőség (a mellényen át (kabát nélkül) a hóna alatt egészen a mellén és a hátán át mérve)		Belső nadrághossza (a látköz varrástól kezdve egészen a cipő sarkáig mérve)	
Hasbőség (a mellényen át a has és a hátán át mérve)		Hasbőség (a mellény alatt a has és a hátán át mérve)	

ELISMERŐ NYILATKOZATOK.

Kivonat a sok ezer elismerő levelekből, melyeket egy rövid idő alatt kaptam a vidéki tisztelt megrendelőimről, melyek Gaszner Béla kir. közjegyző ur által lettek hitelesítve.

Dr. Koppel Béla, Bonyha.
A megrendelt ruhát ma kézhez kaptam és teljesen meg vagyok elégedve.

Brezányi István posta-tánc. s. tiszt. Zsolna.
A múlt hónapban küldött ruhával nagyon meg voltam elégedve.

Lengyel Gergely, s. jegyző, Szurdok.
A küldött ruhával nagyon meg vagyok elégedve.

Dobos Antal, körjegyző, Zsuppa.
A megrendelt és megküldött öltönyt nagyon meg vagyok elégedve.

Szalay János, s. jegyző, Hajmáskér.
A ruhát megkaptam és igen meg vagyok elégedve mint a szőrvetvel és mint a szabással.

Fekete Miklós, s. jegyző, Rovnó
A folyó hó 1-én küldött öltözzel teljesen meg vagyok elégedve.

Záhorzky István, lelkész, Bodrogköz-Váralja.
A küldött ruhával minden tekintetben meg vagyok elégedve.

Farczady Sándor, jár. utbiztos, Krasznán.
Köszönetem mellett fogadja uram teljes elismerésemet a küldött tülkábát és öltönyt, melyek kivitel, mint minőségükkel fogva várakozásom felül megleptek.
Nadlicsek János, kir. dokánygy. hiv. T-Roff
Az öltözetet megkaptam, mely teljesen megfelel, úgy a kiállítás, mint pedig a szőrvet.
Ungár Adolf, járt. utbiztos, Hosszúszabó.
A ruha megérkezett, pomján áll, csinos és elegáns kiállítását fogadja őszinte elismerésemet.

Oucsin Vazul, tanító, Bucsum-Szát.
A tülkábát megkaptam, minden tekintetben igen meg vagyok elégedve.

Vass Ferencz, kir. postamester, Ferendia.
A számomra szállított ruhát átvettem, mondhatom, hogy ily árban, ily gyönyörű ruhára nem számítottam! Elismerésem és hálám jeléül a jövőben kiz. Önrel fogok dolgoztatni és minden ismerősömmel ajánlani fogom.

Friedmann Bertalan, áll. tanító, Nagykövend.
Fogadja köszönetem a jól megcsinált és finom anyagokból csinált ruháért.

Liszlák Domonkos, körjegyző, Likő-Szt-Miklós.
A küldött 2 db tülkábát megkaptam szakkal teljesen meg vagyok elégedve.

A leggyengébb kitűnő jüd
 használt
 még csecsemőknek is adható.
 25 csekegk ára 1. korona.
 M. kir. szabadság és véglegesítet

Órák, ékszerrek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó száhozt frakton
SERÉNYI
 órák és ékszerész
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
 Főkönyv: II. Fő-vona 21. sz.
 Könyv-írógyárak
 inვენ.

Köszvény és csúz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 1 üveg 3 korona.

Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy,
 55,000 nyeresemény.
 Nyereségek összege
 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályosrészletét felkarsított helye
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előékenységek! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella“.
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 6 ca. és kir.
 lelege Jozsef töl. udvari szállás
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szle-
 gyomor, ideg- és borbaj, szélhűdés, elmozavar ellen.
 E gyógymód megfapítója:
Dr. KOVÁCS J. Fővárosi-Orvos
 BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 18. I. E.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP
 Budapest, New-York

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festészeti műtermében
 BUDAPESTEN, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi kis képek után is sikerült nagyítanak !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakszere-
 rűen, pontosan és legolcsóbban közöltek
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint napiújságokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 osztályán,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel **PÁRIS** szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRÚT 25. szám.
 100 szoba 1 frittől fejtebb kiszolgálással együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és abszar-
 nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Étvágytalanság, hányinger, fejfa-
 já, gyomorbagok ellen csodáshatású a
INGYEN és barmenive,
 küldi a —
„HÖLGYEK
TITKÁRA“
 RADIÉZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 1 korona. Pétán 6 üveg barmenive.
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyó.)
 Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélölt védett, 200 kilo-
 méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigoruan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egytetemes aczélekeit** □ aczélgereendélylyel,
 első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekeit. Az egytetemes ekékhez alkalmazható összes
 felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
 hoz egyaránt alkal-
 mas hazánk legjobb
 sorvető gépeit szab.
 kikapcsolható kapa-
 csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
 szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva.

„**Perfecta**“ merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
 „**Planet**“ rendszerű lókapáit. — Planet rdsz. kézi toló-
 kapáit, 2 kapakéssel 14 kor, töltőgetőtest külön 6 kor.
 „**Hollingsworth**“ lógereblyéit. — Kukoricza morz olóit,
 szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
 és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
 mány, szántóvas és nád
 a legjobb aczélból, tel-
 jesen felszerelve, tartalékvasal
 12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
 hosszabb kormányval, a nádor.
 kívül még aczéalappal is el-
 látva, teljesen felszerelve, tar-
 talékvasal 14 korona.

Ezen eketestek az egytetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzeltet
 legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuak, miert is már nagy
 kedveltségnek örvendőnek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
 folytonosan bató kéttős emeltyű szerkezettel
 és nyomoró szabályozással.
Szőlőzuzók
 kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
 gerekkel, súlykerékkel vagy anóikúl.

Férjem uram sem ellenzi

David Gyula, csekei gyógyszerész használatát. Széptő és más arczfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1.20, 2.20, makacs arczfoltoknál az erősebb hatású Pomádéur-pasztám kőcsögye K. 3 és 5. Arczcsuflító fekete pont alakú miteszegek egyedüli mullaasztója a Juvénil, ára K. 1 és 2. Melyik szerem használata előtt csakis Detergon különös porazappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzik salute ilijó hajfestéssel az öszülőknek, próbálveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok öv- és gyógyipója. Minden gondolkodás és kérdézősködes nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin kell, a mint bágyadtak mindjárt beadni. Egyszeri adag alig keüli 3 krajcárba, melyvel nagy kárt elhárítanak azok, a kik övszerképen és étvágygerjesztőül hébe-korba adva bizalaskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10-15-20 kilogramm szükség. Egy tokerca ára K. 2, mely elég 2 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 10; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis Dr. David Viktor.

4 Törv. védve. gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetudományi társulat rendes tagja. Szent István király gyógyszerésztárában, ESZÉK, stb.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczbőr szépítésére **PUDER**
és finomítására

Legelegánsabb, tolette' hálí és salon puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyilög analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl os. kir. tanár által Bécsben
Ellamerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB LAUSSIG
cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyára
Főraktár: **BÉCS, I. Wellzelle 2.**

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszert-, drogua-kereskedésben és gyógyszerésztárában. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégeknél.

egy doboz ára 2 for. 40 fill

Kukoricza-morzsoók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül
Jabona-rostál',
Konkolyozók (triőrök);
Széna- és szalmasajtók.
Répa- és burgonyavágók.
Takarmány-füllesztők.

A legjobb vetőgépek
„**AGRICOLA**” (tolókerék szerkezettel)

mindennemű vetemény számára, váltókerék nélkü' dombon vagy síkon alkalmazható
- a legjobb rendszer szerinti és jótállás mellett gárt nak és szállítanak.

MAYFART PH. és TÁRSA
- gazdasági gépgyárak, vasöntédek és ekegyárak -
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. - 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerésztárában kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest.**

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Csuz, köszvény. (rheuma)

szegénység, derek- és hátlájás, valamint mindennemű ízületi bajok ellen legbiztosabb szer a törvényesen védett **HALAPI féle RESTAURATOR**

mely már rö id használat után a fájdalmat nemcsak enyhíti, de sikeresen gyógyítja.

Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.
Egyedüli raktár:

„**APOSTOL**” gyógyszerésztár **Budapest, VIII. József-körut 64.**

Eveken át szenvedtem rheumatikus bántalnakban. Felsőféle gyógyszer, sem fürdő nem használt. **Az Ön Restaurator kenőcsének köszönhetem egyedül gyógyulásomat.** Fogadjja ezért tiszta köszönetem és abbéli ígéretét, hogy mindenkinek, ki hasonló betegségben szenved, a legmelegebben fogom ajánlani.

Budapest, 1903. szept. 10.

Használat előtt. **Munkési József** Hernád-utca 30. Használat után

Hirdetmény.

Gróf Széchenyi Béla ur Ö nagyméltósága pölöskei erdő-gazdaságánál (Zalamegye) vasuti állomás Z.-Szt.-Mihály és Bak)

68 hold bükk-, cser- és gyertyánfából álló **szálas erdő**

eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Bernard Vilmos
főerdész, Bak (Zala)

269 3

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedő ábján.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. n. 4—5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedő ábján.

Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Nyitlár: petitaóra 40 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetések re-
vonatokhoz Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendő.

Bérmentellen levelek csak ismert kassz-
ból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Hévesz Lajos.

Csütörtök, október 29.

Világosságot!

I.

Az emberiség jövőjén csendben, zaj-
talanul gondolkodók és munkálkodók
lelke, mint megalapító Noé-galambja, száll
ki néha az emberi küzdelmek hullámai
fölé, hogy szótöbbszenek: vajjon elmúlt e
mára víz-özön, a gyűlölet, a butaság, az
erőszak áradata.

A nyugvó pontot kereső lelkek csüg-
gódtt szárnyakkal érkeznek vissza.

A fekete áradat még nem múlt el,
sőt folyton magasabbra nő.

A hatalmasok még a sötétség szolgálói.
Az élő és éltető igazság még nem
szoritotta ki a holt és öldöklő betűt.

A lelkek még tudatlansággal és gyá-
vasággal vannak tele.

A nemzetek még mindig elérhetet-
lennek látszó távolságban vannak a
béke és szabadság, a világosság és sze-
retet országától.

A legfájdalmasabb tapasztalat pedig
legközelebb van; mert a nemzetek kö-
zött a mi nemzetünk az, mely elhagyat-
ottságában és meghasonlásában a leg-
retentőbb tusát küzdi létéért és hala-
dásáért, igazságáért és fejlődéséért.

Napfogyatkozás van, melyről a csil-
lagászok nem tudnak; de annál jobban

ismerik azok, kik hazánk történelmében n-
járatosak. Ami ritka tünemény az égen,
csaknem állandóvá vált a Föld eme
részén. Közénk és az igazság Napja közé
idegen testek furakodtak, és eként a
sötétség világa borult reánk.

Özvegyi gyászba öltözött Hazánk fiait
hívja. Minden fia segítségét kéri, várja
nagy veszedelmében.

Erre a hívó kiáltásra csak egy lehet
a felelet: félretéve minden alárendelt
jelentőségű küönséget a nézetekben,
egyesüljön e Haza minden hű fia a nagy
mentési munkára.

Míg a haza legdrágább kincsei ve-
szélyben forognak, addig ne legyen ma-
gasabb és szentebb feladatunk, mint
kiegyenliteni közöttünk az ellentéteket,
összeforrasztani lelkeinket egy nagy, kö-
zös elhatározásban; megacélozni szí-
vünkben az erős akaratot, mely nélkül
sem egyén, sem nemzet szabad és füg-
getlen, sorával maga rendelkező nem
lehet.

Félretéve minden pártviszályt, erős
szívvel és egy akarral fogjunk össze
a közös cél szolgálatában teljesítendő
nemes munkára!

Ha az eredmények mélyebben fekvő,
belső okait kutatjuk, arról győződünk
meg, hogy sok súlyos mulasztást kell

pótolnunk. Ehhez pedig haladéktalanul
kezdődő, szakadatlanul folyó, évtizedes
munka kell.

Ha o'y kevesen értik meg egymást;
ha még az együttérzők között is gyak-
ran örvények tátongnak; ha szeretett
hazánkat is képesek vagyunk a legna-
gyobb válságba sodorni csak azért, mert
nem tudunk megegyezni abban, melyi-
künk módszere szerint boldoguljon:
akkor ez számoru, sőt megdöbhentő jele
annak, hog az egységes, egészségesen
gondolkodó, ugyanazokért az eszmé-
nyekért lelkesedő, felvilágosodott és sza-
bad, és komoly munkát teljesítő nemzeti
társadalom még nem alakult ki Ha-
zánkban.

Mert nem elég az évezreides mult
közös szenvedéseivel és közös ártisósé-
gével; nem elég a történelmi egyen-
lőség; nem elég a közös teher viselés,
ha nem omlanak le az elválasztó fa-
lak, melyek foglalkozás és származás,
osztályok és felekezetek szerint külö-
nik el az egy Haza polgárait.

Egyengessük el az ellentéteket, szün-
tessük meg az igazságtalanságokat tel-
jesen! Hissünk oda, hogy a 18. század-
ban proklamált emberi jogok e Hazában
végre a 20. század folyamán valósággá
váljanak! Adjuk meg a tisztességes

TÁRCA.

Végzetes játék.

Irta: Csolnoki Károlyné.

— Hogy is mondtad Zóra, hogy találkoztál
Imrével a forrásnál?

— Igen, találkoztam vele, s képzel: ugy szól-
folt, mint gyermekkoromban. Nem is sejtii, hogy
asszony vagyok.

Az utolsó szavakat olyan szomoruan mondta,
bárki észrevehette, hogy megbánja hogy férjhez
ment; csupán Luczia nem vett észre semmit, az
ő gondolatai Imrénéll kalandoztak.

— Nem fog megátogatni bennünket? — kér-
dezte azután kissé felénen.

— De igen! És pedig rövidesen, lehet hogy
ma, vagy holnap.

— Igazán? — felelt a leány s igyekezett
örömet palástolni.

— Igen, és én megkérnélek tégedet valamire,
édes Luczim. Ha megteszed, nagy örömet szerzel
vele.

— Mi legyen az? Igen szivesen, ha megtehe-
tem! — felelt Luczia zavarral.

— Tudod, — kezdte az asszony, — itt nem
ismer bennünket senki és senkisé nem tudja, hogy
én asszony vagyok. Halgassuk el ezt Imre eött is!

Luczia elsápadt és megöklözve tekintett nővé-
rére

— Különös kívánságod van, — mondta hal-
kan, — azonban ha akarod, legyen! De nem jól
emlékszel, hogy itt nem tudja senki, hogy asszony
vagy. Hisz a vendégekönnybe ugy irtuk be: „Oltay
né és nővére.” Nem emlékszel rá Zóra?

— Iga, — sóhajtott a fiatal asszony, — azt
egészen elfeledtem, de azért cserélhetnénk sze-
repet; ha nincs ellenedre, légy te az asszony!

— Ugyan már mire gondolsz Zóra?! Még
valami baj lehetne belőle!

— Miféle baj?
— Nem tudom, de nekem különös balsejtel-
meim vannak.

— Oh, Luczi! te mindig olyan babonás voltál!

— Miért akarod, hogy éppen Imre ne tudja,
hoggy asszony vagy?

— Tartok szemrehányásaitól. Nos igen, most
már megmondhatom, hogy valamikor, még tizen-
hat éves koromban megigérttem, hogy a felesége
leszek.

Luczia idegesen felnevetett.

— Gyerek-bolondság az egész. Ezt már ő bi-
zonyára régen elfeledte. Csoda, hogy még neked
eszedke jutott. Talán álmodtad az egészet.

— Igen, álom lehetett, álomnak kellett lenni,
csak egy édes álomnak, mert másképp nem lett
volna szabad elfelejtenem, még egy pillanatra
sem, eskümet!

A leány csodálkozva bámult nővére.

— Ne nézz rám így Luczi! Megijesztesz te-
kintetteddel! Hidd el, hogy esküt tettem; amit
nagy vétek volt elfelejteni; de tudod: milyen
körülmény vitt a férjhez menetelre! Anyánk a
tönk szélén állott s a gazdag Oltay megkérte,et,
s én egy pillanatra feledve gyermekálmimat és
eskümet, a felesége lettem egy nem szeretett idős
embernek. És most, hogy Imrét újra megláttam,
tudom, hogy kivülé sohasem szerettem senkit.

— Csitt! ne beszélj olyan hangosan, — szólt
ijedten Luczia. — A folyosón lépteket hallok;
lehet, hogy éppen ő jön.

Hirtelen feltáru't az ajtó és Imre szép magas
alakja volt látható.

Mindketten elsápadtak.

Zóra tért legelőször magához és sietett üdvö-
zölni a kedves vendéget.

— Megbocsássanak hogy ilyen sürgősen éltem
az engedélylyel és alkalmatlankodni bátorokdram,
de annyira óhajtottam körükben időzni, hogy
nem volt türelmem azt holnapra halasztani. —
Magácska még mindig olyan haragosan néz
rám Luczika, mintha még mindig attól tar-
tana, hogy elrontom kártyávarait s lépem kis
kertje virágait, mint régezte.

— Igen, hogy Zórának adhasse, — felelt a
leány félig tréfásan, félig szemrehányóan.

— Nos igen! most is Zórának adnám, ha ugy
lenne mint hajdan, — enyelgett a fiatal ember s

Nagy választék ércz és művirág

sirkoszorukból

Postai rendelések azonnal a legpontosabban elintéztetnek

Kasztli Testvéreknel

Nagykanizsa,

Kazinczy-utca.

munkának becsületét mindenütt; és akkor egysége, hatalmas egészszé torr össze a társadalom, melynek végső elgyengülésétől, szétesésétől rettegünk.

Ne veszteljük!

Ne higyük, hogy magától bekövetkezik a gyógyító fordulat; hanem tegyük meg kötelességünket: távolítsuk el a betegségek okait, és a sínlódó új erőre kap; újra munkájának, hivatásának teljesítéséhez fog, engedelmeskedve a vágnak, mely a legkisebb sejt-csoportban éppen úgy, mint a legnagyobb szervezetben tudatosan vagy öntudatlanul, gyengén vagy erősen, de az élet tartama alatt szüntelenül él és létezik, hogy érvényesüljön, hogy fejlődjen.

Csak a mozdulatlan, álló vizeken ülepedik le és terjed az iszap, a fojtó pokolsár a mérges élődi növényzet — Mennél kevesebb az élet, a lendület, a haladás valamely társadalomban, annál hatalmasabban burjánzanak föl benne az igazágtalanságok, visszaélések, gonoszságok és butaságok, elfojtva az egészséges fejlődést, megölve a mély megújító életet, a főemelkedés jövőjének csiráját és reményét is.

A megmérhetetlen nagyságu feladatok nem lehet egyszerre megoldani. Csudák nem történnek sem a természetben, sem az emberek szellemi világában. Hosszu, kitartó, csüggedetlen munka kell ahhoz, hogy a nagy feladatok megoldását lépésről lépésre, részletről részletre haladva, előbbre vigyük; hogy a hajó, mely ma veszélyes szirtok felé fut, ha lassan is, de kellő időben irányt változtatva, a tiszta, igaz emberi erkölcs és igazság kitérője felé nyomuljon.

A mai társadalmi igazság mérlegén az egyik serpenyőt mélyen lehuza az erősök és hatalmasok érdekeinek é akaratának súlya; míg a másik serpenyő, melyben a gyengék és nyomorultak igazsága fekszik, magasan libeg és oly könnyű, hogy vajnai gyakran föl is bil-

len ebbe a serpenyőbe bele kell helyezni a yengék védelmét.

Minden emberbaráti intézményünk a középkortól átöröklött világnézet köztönlöfalán vágott egy egy hatalmas ablakot, melyeken át ragyogó sugárkévekben árad nemzet-társadalmunkra a' estvérség melege és fénye. E menedék helyek, melyekben nincs különbség az emberek között vallás, faj, származás, rang vagy nyelv szerint, ahol testvérré lesz minden ember a szenvedés jegyében, — legyenek iskolái, szentélyei a tiszta emberi kötelességek teljesítésének, amelyekben testvérré lesz minden közreműködő is az emberszeretet jegyében.

Ez legyen a hódító világoosság első sugara!

Politikai szemle.

Nagykanizsa, okt. 28

A kilences bizottság üzenetét Lukács László pénzügyminiszter vitte ő felségéhez. A miniszterelnöki megbízást azonban Tisza István gróf kapta a királytól. Tisza a kilences bizottság programját némi változtatás al hozta le — Az összes pártok élénk érdeklődéssel várják a változtatás kibontását, ami azonban csak na, szerdán este tartandó pártértekezleten lesz nyilvánvaló. Hír szerint a módosítások az Apponyistákot nem elégitik ki és így ezek egy részének kiválását a szabadelvű páriból, a politikai körökben biztossá veszik. — A néppárt körében különösen nagy ijedelmet keltett Tisza miniszterelnöki designálása, ami érthető abból, hogy Tisza egy cseppet sem rokonszenvez a néppárti áramlattal. — A mai esti ülés nagy fontosságu, mert az esti határozattól függ a jövő politikai helyzet alakulása.

A lentelepről.

Nagykanizsa, okt. 29

Ma van a csurgói enygar ünnepies megnyitása. A mozzalom nálunk, utol felszínre, de ennek gyümölcét, irigység nélkül mondjuk, a csurgóiak élvezik.

Mi nagykanizsaiak annak idején eljártunk ez ügyben kicsiny, de ügyetlen játéku'ka'. — A csurgóiak nyugodtan élvezik ma örömmükben a meglégedesnek jöleső érzését. — Borítsuk most mir ezek után a enygar első hullámaira a felelős felelőst s kezdjük ott, ahol a mozzalom egészséges mederbe jutott.

Őt kezdjük, amedőn a lentelep érdekében kérvénnyel fordultunk a földművelésügyi miniszterhez.

A válasz ism. reles. A miniszter h jlandónak mutatkozott egy Nagykanizsán szövetkezői alapon létesítendő leuik-szi ő es beváltó telepet alalmi támogatásban részesíteni. Csak feltételhez kötötte.

A leirat után má. ciu. 15 én a zalamegyei gazdasági érdekeltség érkeztet t tartott. — Az érkeztet jegyzője jelentette, hogy be kel látnuk a miniszteri leirat ama részének igazságát, hogy nálunk a lentermelés nincstől a termelési kísérletek első stadiumán, már pedig a miniszter csak akkor hajlandó a kért harmincezer korona alalmi támogatást megad i ha a termelők kész termelési tervvel és megállapodással járunk eléje.

Ertekeznek tan olvasni a hozánk kiküldött szaktanári lejegyzésre, amelyben ennek elenére a szépné festette a szövetkezői lenterlep ügyét. A dolgot a szépné fe-tett jövő u'ra sen vittek dülőre. Nyolctagu bizottságot küldöttek ki, hogy a lentelep eszméjének, szövetkezői u'ra, propagandát teljesenek ki.

Még feliratot intéztünk, a miniszteriumhoz, hogy az alalmi támogatást tartasson számunkra a jövőre; s azután — óriási csend következett ez ügyben...

Nem mos' volt ez. Már azóta sok víz folyt le a Dunán hanem — a Princ palis kanálison is.

Iga-an élénken s jvalhalja mindenki, az ez ügyben beállt nagy esendességet. A esendességet pedig meg kell törni az erre hivatottaknak! A lenterlepek fontosasagi, mint a tekészti ipar alapja, épp oly fontos most is, mint volt ezelőtt párhónappal.

Nagykanizsa város és vidékének gazdasági alapotár igen üdvös volna a most mar szépen megindult mozzalmat sikerre vinni.

A kormány támogatására számíthatunk. Hisz Darányi Ignác földművelésügyi miniszter tudvalevőleg ne.oreg tudatta a gazdasági gyűléstekkel, hogy a len- és kenderes meles nagyobb mérvű alalmi szubvenciókkal fogja támogatni. A rendelkezés hatása máris meglátszik; a gazdák az ország különböző részén egymásután állítják fel a len- és kenderkészítő telepeket, amelyek a legszépenyebb akosságnak újabb keresetet foglaltatni s emellett a szővel háziipart is föl fogják virágoztatni. Nincs okunk tehát i y irányu aggo-

egy édes tekin'et'et vetett Zórára, a ki zavartan sőtötte le szemét, akár egy gyermekleány. Az nem kerülte el Luczia figyelmét, kinek minden csepp vére az arcába szökött.

— Már régen itt időznek? Kivel jöttek? — kérde azután Imre.

— Hát nem tudja, hogy Otayné előtt áll, — felelt Zóra elpirulva s Luczia felé mutatva, akire egy könyörgő pillantást vetett.

— Ugy? hát már férjhez ment? Ezer bocsánat Luczia nagysád; én még mindig azt hittem, hogy az a gyermekleány áll előttem akit folyton bosszantottam, Ugy-e, nem haragszik?

Feléje nyujtotta kezét.

Luczia nem tudott szóhoz jutni, valami kegyetlenül szorította a torkát, szeretett volna elfutni és sirni, sirni keservesen, mint régen, amidőn Imre folyton bá totta és semmiibe sem vette őt.

Tehát mindez újra ismétlődik! — Most már felnőt leány s mégis gunyt üz belőle! Mit vétetett ellene?!

Azt, hogy szereti? ha ez vétek, akkor nagy a vétké.

Azután jókedvet színelve, elhagyta a szobát.

II

Mikor magukra maradtak, Imre Zóra mellé helyezkedett egy zsöllyére; kezeibe vette annak pnhá fehér kezét és elkezdett beszélni a régi szép időkről, amikor együtt játszódtak s később, serdülő korukban együtt sétálgattak a hárs-áliban.

Az elválás napjáról, amikor megesküdtek egy-

má nak, hogy hives maradnak, s lármii történejk is egymáséi lesznek.

— Azután a hosszú évekről, amiket egymás nélkül töltötek, távo: egymástól.

Zóra mindezt a legnagyobb zavarral hallgatta végig; szíve te e volt keserűséggel s érezte, hogy veszte van, mert most már nem azzal az ártatlan gyermekszívvel szereti Imrét, hanem azzal az olthatlan lázas szenvedéyyel, amelylyel csak egy asszony bír szeretni.

— Miért hallgat édes? — kérde Imre az asszony szép szeméibe tekintve. Talán megbán'a, hogy hűséget fogadott s nem akar a feleségem lenni? Legyen rá elkészülve Zórá, hogy nem oldom fel adott esküje alól, mert ma még szebb, mint valaha s sokkal jobban szeretem, semmit képes volnék lemondani önről. Csak még egy rövidke kis idő, azután enyém lesz anyalóm!

— Hagyjuk ezt! — szölt az asszony kedvetlenül és egész lénye elárulta belső felindulását, reszkető kezekkel simította végig lázas homlokát.

— Szent Isten! rosszul van, hogy olyan halovány? Talán nővérét szöllítsam?

— Nem semmi semmi csak egy kis mulékony szödelés az egész. Rögtön elmúlik, ha a levegőre megyünk.

Lesétáltak a fnyesbe s ott Zóra feledni látszott mindent. Dalolt a madarakkal, kacagott a vadgrelével s versenyt futott a szöllél Imre ugy képzölte hogy az a kedves serdülő leányka áll előtte, aki mindig vágyainak álma volt; de most még szebb bájosabb alakban; s csaknem fejét veszté, amint kergetve őt, megfogta s karjaiba zárta.

— Édes, édes Zóra, szerette! Te is szeretsz-e ugy?

— Az asszony turbo'og volt, ahig birt a szövel; azt hitte: s' é feszíti melét a nagy örömmámor.

Csak este lohadt le egy kissé az öröme — amidőn Luczia is lejtött hozzájuk s anyai g figyelmeztette Zórárt a hűvös időre s egy svall dobott annak vállaira.

Ezután rövidesen el is bucsúztak egymástól.

III

Aki azt hiszi, hogy a szerelemesek nyugodtan tudnak aludni az bizonyára sohasem volt szerelmes. Ezt az éjszakát mndhármam álmatlanul töltöték. Zóra sokáig kérlette nővérét s öszintén megvallotta, hogy most még százszorta jobban szereti Imrét, mint leánykorában.

Luczia szó nélkül hallgatta végig; mit is feltehetett volna mindezekre? Hisz az ő szíve is fájt s ő is ugy érezte, hogy Imre nélkül üres az élet. Ugy érezte, hogy meg kell örüni, ha arra gondolt, hogy Imre Zórárt szereti; pedig ez világos volt előtte s ő mégis reméte, hogy egykor őt fogja szeretni... ha megtudja, hogy Zóra asszony, őt megcsalta.

Igen, ő hű maradt gyermek-szerelméhez, pedig nem esküdt hűséget Imrének. csupán fogadott telt önmagának, ha Imre ne; nem lehet, sohasem megy férjhez. U is éppen az elválás napján tette ezt a fogadást és megtartotta. Nem egyszer férjhez mehetett volna már, de tudta, hogy egyiket sem tudná ugy szeretni, mint Imrét.

Törvénykezés

Adóbehajtás az ex-lexben Fontos elvi jelentőségű határozatot hozott ma nap a budapesti kir. ítélőtábla. Abban a kérdésben döntött ugyanis, hogy kérhet-e a kint-lár ex-lex állapotban akár adó, akár illeték alapján az adózók ingatlanár-árverést? A budapesti királyi törvényszék teletkönyvi hatóság és a budapesti királyi arashatóság ilyen esetekben megtagadta az árverés elrendelését azon az alapon, hogy mincsem sem költségvetés, sem pedig idemvita. A királyi tábla, mint az Ugyvedek Lapja írja, megváltoztatta az alsó bíróságok határozatát s kimondotta, hogy az árverési kérelem azért, mert törvényhozással megállapított költségvetés rinceen, el nem utasítható, a mi azt jelenti, hogy ex-lexben is lehet adó s illeték miatt árverezni.

Közgazdaság.

Szőlőtermésünk. A vármegyei közgazdasági előadó jelentése szerint a szüret Zala vármegyére egész területén már október hó első felében teljesen befejeződött. Sajnos: nem a legjobb eredménnyel. A sok esőzés következtében sok volt a rothadt szőlő. Mennyiségileg az id. szürettel nem lehetünk megelégedve, de a minőség a múlt évivel sokkal jobb. A szüretből a következő tudósításaink vannak:

Keszthelyen az idei szüret semmiféle tekintetben sem kedvező. A téli szokotlan nagy fagy, a tavaszi és nyári rossz idő, a ragya, peronoszpóra, lisztharmat, de leginkább a múlt hetek esős napjai annyi kárt okoztak a szőlőben, hogy még a múlt évi súlyos termésnél is kedvezőtlenebb volt az idei szüret. A szőlőfürt sem kifejlődött, sem megérni nem tudott és alig van ép fürt: mind rothadt. S mindez annál szomorubb, mert a gazdák gondolták szőlőjüket.

Sümeg jelentése a szüretéről megegyezik a keszthelyi jelentéssel és szintén rossz termésről ad hírt, melynek oka itt is a rossz idő és a különféle szőlőbetegség.

Pacsa. Az idei szüret mindössze egy napig tartott, mert kevés volt a szüretelni való. Annak a kevesnek, ami termelt, a mi ősege jobb, mint a tavalyi.

Szociálpolitikai előadások. A Magyar Gazdaszövetség már megtette az előkészítő lépéseket a községekben a tél folyamán tartandó szociálpolitikai előadások tárgyában. Minden olvasókör, szövetkezet, vagy gazdakör, mely tagja a Magyar Gazdaszövetségnek, készen fogja megkapni a felolvasáshoz szükséges anyagot s csak felolvasóóról kell gondoskodnia. Azok a felolvasók, kik nagyobb hallgatóság előtt tartják felolvasásaikat, tiszteletdíjat kapnak. Az előadások eszéknél vagy vasárnap délutánonként az iskolákban tartatnak. Előadóknak legalkalmasabbak a lelkesek, tanítók, birtokosok, gazdászítók, s értelmes földmivelők. Azok, akik a felolvasások tartására vállalkoznak, jelentkezzenek a Magyar Gazdaszövetségnél, (Budapest, VII. Baross-utca 10. slatt.) A Magyar Gazdaszövetség által készített felolvasások: a terményértékesítés szervezésével, a hitelviszonyok javításával, az adósságok konverziójával, a földmivelők védelmére szolgáló intézkedésekkel, a falusi élet romosításának módjával, jótékonyági és közegészségügyi kérdésekkel, a mezőgazdasági ismeretek népszerűsítésével s más aktuális kérdésekkel foglalkozni.

H I R D E T É S E K

felvetetnek

Fischel Fülöp

— könyv- és papírkereskedésében —

Nagykanizsán.

Pauk Vilmos

okleveles mérnök

magánmérnöki irodája

NAGYKANIZSA

Sugár-ut 5. sz. Hungária szálló mellett.

Elvállal földmérést, tagosítást, birtokrendezést, gazdasági épületek, lakóházak tervezését; szakértői szemléket, becsléseket; szabadalom ki- eszközéseket úgy hazai mint külföldi érvényességgel.

Beniczkyné Bajza Lenke

kedvelte az egész magyar olvasóközönségnek. — Regényeinek tárgya megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyné Bajza Lenke

... REGENYEI ...

Mártha. Regény 2 kötetben ...
Ára füzve 4 kor., kötve 5 60

Helytartóné. Regény 1 kötetben ...
Füzve 2 80 k. kötve 4 40

Előítélet és felvilágosultság.
Heg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14 80

Fekete könyv. Ahol a czipő szorít
2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. diszköt. 4 60

A magyar szépirodalmat kedvelő s olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalom egyik elsőrangú nagyjának, *Beniczkyné Bajza Lenke* töltésölt regényeit, melyek alulról könyvtudóságnál s általán minden könyvkereskedésben beszerezhetők.

FISCHEL FULOP

könyvkereskedése és könyvkiadóhivatalja
NAGYKANIZSÁN.

Kéjen csak
Salle & Kary-féle

FREDIN

Le: jobb
TISZTÍTÓSZER

minden czipőhöz
sárga és fekete színben.

Különbösen boxcalf,
oscaria, chevreaux- és
lakczipőhöz.

Bécs XII/1.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy az eredeti csomagolásban az eredeti nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

80-100

„Jövendő”

irodalmi és politikai ujság.

Szerkesztik: Bródy Sándor, Ambrus Zoltán és Gárdonyi Géza.

Megjelenik minden vasárnap.

Egyen füzet ára 20 fillér

Kapható **FISCHEL FULOP** könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatanul

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyeresiményét többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyeresiményt és pedig:

- a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
- a 100.000 „ főnyeresiményt a 74366. „
- a 90.000 „ „ a 109780 „

(s ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresiményt.)

Ajánljuk emélfogva, hogy a vasárnap 1-ge éjfélig osztály-sorsjátékban vegyen részt. — A most következő m. kir. szab. d. sz. 13. osztály-sorsjátékban újabb

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresimény

jut és össze en egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresimény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. 1 nyeresimény 400.000.

1 a 200.000. 2 a 100.000. 1 a 90.000. 2 a

80.000. 1 a 70.000. 2 a 60.000. 1 a 50.000.

1 a 40.000. 5 a 30.000. 3 a 25.000. 8 a 20.000.

8 a 15.000. 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeresimény és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 7 vagy kor. 1.50 — 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3. —

1/2 „ „ „ „ „ 6 — 1/2 „ „ „ „ „ 6 — „ „ 2. —

A sorsjegyket után vétel, vagy az összeg előzetes befizetése ellenében küldjük.

Hivatásos tervezett díjtalanul. Megrendelés két eredeti sorsjegyre érőn.

==== f. évi november hó 2-ig ====

bizalommal hozzájuk b. küldeni.

TÖRÖK A. és TÁRSA BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztály-sorsjáték üzlete.

Főáruházi osztály-sorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet körút 54/a.

Rendelésvél levágandó.

Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztály-sorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervzettel együtt küldeni.

Az összeget _____ koro. a összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bél, papírban). } A nem tartozó tőr. adó.

Pontos cím: _____

80%-os Eczel-szesz
étel- és belőlt-eczel készítéshez.

A készítés egyszerű, 30 vagy 24, vagy 14 liter kutyizba öntünk 1 liter 80 százalékos eczetszeszt.

A belőlt-eczel előállításához előzőleg befőzött és azután lehűtött kutyiz szükséges. Az eczetszesz és az abból készült eczel nem romlik. Eczel az eczettel készített belőlt nem penészesedik, nem savanyodik. Számosan elismerték kitűnő hatását.

Megrendeléshez a következő címen:

R. WRATSCHKO hereskedő
Pellau (neues Postgebäude), Steiermark.

Egy liter ára 2 korona. Postai szétállítás 1 litertől kezdve.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ungar Ign. és Fia, KASSA

Kassai
Magpergetője

ves: mindegyesü

Tobozokat (Zapfen)
tölgymakot, vadgesztenyét stb.

Elad

mindennemű magvakat
tölgymakkot, vadgesztenyét stb.

Ungar Ign. és Fia
kassai magpergetője

==== KASSA. ====

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Egy csésze jó tea kedve ör, minlenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját az

Indra teát

kér. — Keverék a legfinomabb chinai, indian és ceyloni teákból. Valódi csak az eredeti csomagokban. Raktárak falragaszokon láthatók.

Főraktár Nagykanizsán Neu és Klein cégnél.

Mindennemű műhímzést kab. tokra, busokra, — a jakra és applikáló munkát elvállal —

Zelmauovits Sándor
Első Magyar Fejkendő vállalata
mühímző intézete

Budap. st. V., Nagykorona utca 22. sz. m.

Kabátokra, blúzokra gallérok (epel, lérin), stólok és manketták vgy. szintén gyémántkésűk raktárán.

Videki re. deléss: előir a s erintt gyar an és pontosan azközöltetnek.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Képeslevezőlap ujdonságok

kaphatók legnagyobb választékban:
FISCHEL FÜLÖP könyr- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadít a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész a Pakráczon megszabadított a betegségétől kitűnően ha'ó zseri által.

A **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK** oly csodászerű halzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK** oly előnyös, hogy MINDEN HAJ ELLEN használható és mindig csodaszép hatással van. A **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK** legelőszobban gyógyítják a gyomorbajt és székrekedést, gyomorgürcsőt, reudtlen székürülést, érgyulladásokat arany-éres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűfögést, sápkört, székülést és mindentíjű gyomorkatarást, de a legfényesebb sorozat alkalmazzatik különleg is nevezetesen *dagasztól égési rebek, szaggatás és köszérmis bántalmaknál, mert a hol semmi féle szer nem használ, ott a **Jurisics-féle PAKRACZI CSEPPEK** már rövid használat után nemcsak eryhitést, de gyógyulást hozott.*

Est szám'alan-lábsnyilatkozat minden országból bizonyítja.

A **Jurisics-féle Pakráczzi cseppek** megrendelhetők közvetlenül

JURISICS PÉTER gyógyszerésztől Pakráczon 422. sz.

Árak használati utasítással, lida és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5.— 24 üveg kor. 8.60 36 üveg kor. 12.40 48 üveg kor. 16 —
Minden 12 üveg után egy üveg Pakráczzi cseppek adásával ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílalás, influenza és hurut ellen felülmúlhatlan szer

a **Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.**

Ára: 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20

Hideglelés és lúz ellen kitűnő szer a „**Febri Fugo**“, mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—

Szlavoniai növénynedvből és „Febri Fugo“-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg Pakráczzi cseppek legyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!**

Főraktár Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF gyógytárában Király u. 12.

Vilmar és Péter magya ázza a Pakráczzi cseppek esu lasszru hatá-át

Főnyeremény esetleg 600.000 Márka

Szerencse hirdetmény.

A nyeremény kárt az állam kezskedik.

Felhívás részvételre

a nyeremény tételekhez

mellyekért **Hamburg** állam kezskedik a vagy pénz sorozatúknál.

10 millió 856,562 ném. bir. m^r. a

biztosan nyerhető.

A főnyeremények ezen előnyös pénzsorozatúknál a következők: a legnagyobb nyeremény szerencse esztől **600,000** márka.

1 nyer. a 300.000 márka	1 nyer. a 40.000 márka
1 „ a 200.000 „	4 „ a 30.000 „
1 „ a 50.000 „	5 „ a 20.000 „
1 „ a 45.000 „	3 „ a 15.000 „
2 „ a 40.000 „	16 „ a 10.000 „
1 „ a 35.000 „	40 „ a 5.000 „
1 „ a 30.000 „	100 „ a 3.000 „
1 „ a 100.000 „	160 „ a 2.000 „
1 „ a 80.000 „	619 „ a 1.000 „
1 „ a 60.000 „	812 „ a 400 „
1 „ a 50.000 „	75 „ a 300 „

Az egész sorozatból elő sorozatúknál 111.000 sorozatúknál áll 53.793 nyereményes és 8 jutalmassal van, hogy az összes sorozatúknál majdnem felét nyerjen ki.

A legnagyobb nyeremény az I. osztályban a legnagyobb nyereményes esztől 50.000 márka, a II. osztályban 55.000 márkára, a III. osztályban 60.000 márkára, a IV. osztályban 70.000 márkára, az V. osztályban 80.000 márkára, a VI. osztályban 80.000 márkára, a VII. osztályban 600.000 márkára emelkedik.

Az első osztály húsd'ra, melynek húsd'ra 1.000.000 meg van állapítva.

az egész esztől sorozatúknál csak 7 — koron a jel „ „ „ 3.50 „ a negyed „ „ „ 1.75 „

A hetének a következő osztályok a egy a pontos nyereményes jegg'ek a hivatalos Allambélyegyzési elhatott sorozatúknál látható, a melyet kivonatva előre íny'ek és lémentes kúdos.

Minden résztvevő a kivétel után tölem hivatalos sorozatúknál jegyzést minden felosztás nélkül azonnal megkapja.

A nyereményeket a legnagyobb titoktartás mellett azonnal beküldöm.

Megrendeléseket postai talványon vagy utávitellel kérem.

Tekintve hogy a sorozatúknál legkisebb lesz, szives feljensz rendelésüket bizalommal legközebb

1 évi október 31-ig

hatali címre küldeni.

Samuel Hekscher senr.

Bankgeschäft HAMBURG.

VÉDJEGY

FASSBENDER-FÉLE

FÜGEKÁVÉ

A LEGJOBB PÓTKÁVÉ.

Kapható:

MARTON és HUBER uraknál

Nagykanizsán.

Hirdetmény.

Gróf Széchenyi Béla ur Ö nagyméltósága pölöskei erdő-gazdaságánál (Zalamegye, vasuti állomás Z.-Szt.-Mihály és Bak)

68 hold bükk-, cser- és gyertyánfából álló

szálas erdő

eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Bernard Vilmos

főerdész, Bak (Zala)

269 3

PEKAREK

CHINA és CEYLON

TEA

felülmúlhatatlan jószág, táplálékosság, zamat tekintetében. **Kísérleje meg ezen bevált minőséget, első reggelikép**

— Csak eredeti csomagokban kapható: —

MEZEY PAL

fűszerkereskedésében — Nagykanizsán.

VIRÁGPAPIROK

műkoszoruk készítéséhez nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp könykereskedésében Nagykanizsán.